

大般若波罗蜜多经

(六百卷：第一百八十一卷至第一百九十卷)

唐三藏法师玄奘奉 诏译

南無本師釋迦牟尼佛

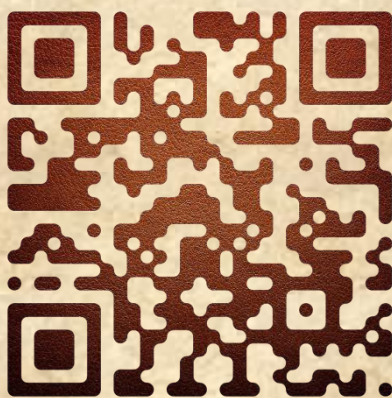
说明

本简体注音版《大般若波罗蜜多经》电子书，根据《乾隆大藏经》大乘般若部，第 0001 部，唐三藏法师玄奘奉诏译《大般若波罗蜜多经》原藏影印本校正注音，句读及注音仅供参考。

本电子书是免费结缘品。特此说明。

仁慧草堂

二〇一九年九月

扫码关注仁慧草堂微信公众号

目 录

起诵仪	- 1 -
香赞	- 1 -
净口业真言	- 1 -
净三业真言	- 1 -
安土地真言	- 1 -
普供养真言	- 2 -
开经偈	- 2 -
大般若波罗蜜多经卷第一百八十一	- 3 -
初分赞般若品第三十二之十	- 3 -
初分谤般若品第三十三	- 11 -
大般若波罗蜜多经卷第一百八十二	- 30 -
初分难信解品第三十四之一	- 30 -
大般若波罗蜜多经卷第一百八十三	- 56 -
初分难信解品第三十四之二	- 56 -
大般若波罗蜜多经卷第一百八十四	- 80 -
初分难信解品第三十四之三	- 80 -
大般若波罗蜜多经卷第一百八十五	- 104 -
初分难信解品第三十四之四	- 104 -
大般若波罗蜜多经卷第一百八十六	- 129 -
初分难信解品第三十四之五	- 129 -
大般若波罗蜜多经卷第一百八十七	- 155 -
初分难信解品第三十四之六	- 155 -
大般若波罗蜜多经卷第一百八十八	- 182 -
初分难信解品第三十四之七	- 182 -
大般若波罗蜜多经卷第一百八十九	- 208 -
初分难信解品第三十四之八	- 208 -
大般若波罗蜜多经卷第一百九十	- 230 -
初分难信解品第三十四之九	- 230 -
补阙真言	- 255 -
回向偈	- 255 -

●起诵仪

xiāngzàn

香赞

(一遍)

lú xiāngzhà ruò fǎ jiè méngxūn zhū fó hǎi huì xī yáowén suí chù jié
炉香乍爇.法界蒙薰.诸佛海会悉遥闻.随处结

xiángyún chéng yì fāng yīn zhū fó xiàncuánshēn
祥云.诚意方殷.诸佛现全身.

ná mó xiāngyún gài pú sà mó hē sà
南无香云盖菩萨摩诃萨 (合掌三称)

jìngkǒu yè zhēnyán

净口业真言

(三遍)

ōng xiū lì xiū lì mó hē xiū lì xiū xiū lì sà pó hē
唵.修唎修唎.摩诃修唎.修修唎.萨婆诃.

jìngsān yè zhēnyán

净三业真言

(三遍)

ōng suō wǎ pó wǎ shú tuó suō wǎ dá mó suō wǎ pó wǎ shú dù hàn
唵.娑嚩.婆嚩秫驮.娑嚩达摩娑嚩.婆嚩秫度憾

ān tǔ dì zhēnyán

安土地真言

(三遍)

ná mó sān mǎnduō mǔ tuó nán ōng dù lū dù lū dì wěi suō pó hē
南無三满哆.母驮喃.唵度噜度噜.地尾.娑婆诃

pǔ gòngyǎngzhēnyán
普 供 养 真 言

(三遍)

ōng yé yé nǎng sān pó wǎ wà zǐ là hòng
唵.誝誝曩.三婆嚩.鞞日啰斛.

ná mó běn shī shì jiā móu ní fó
南 无 本 师 释 迦 牟 尼 佛 (合掌三称)

kāi jīng jì
开 经 偈

(一遍)

wú shàng hèn shēn wēi miào fǎ bǎi qiān wàn jié nán zāo yù
无 上 甚 深 微 妙 法 百 千 万 劫 难 遭 遇
wǒ jīn jiàn wén dé shòu chí yuàn jiě rú lái zhēn shí yì
我 今 见 闻 得 受 持 愿 解 如 来 真 实 义

dà bō rě bō luó mì duō jīng juàn dì yī bǎi bā shí yī
大般若波罗蜜多经卷第一百八十一

táng sān zàng fǎ shī xuán zàng fèng zhào yì
唐三藏法师玄奘奉 诏译

chū fēn zàn ān rě pǐn dì sān shí èr zhī shí
初分赞般若品第三十二之十

fù cì shì zūn yù liú xiàng yù liú guǒ wú shēng gù dāng
“复次，世尊！预流向预流果无生故，当
zhī bō rě bō luó mì duō yì wú shēng yī lái xiàng yī lái guǒ bù huán
知般若波罗蜜多亦无生；一来向一来果、不还
xiàng bù huánguǒ ā luó hàn xiàng ā luó hàn guǒ wú shēng gù dāng zhī
向不还果、阿罗汉向阿罗汉果无生故，当知
bō rě bō luó mì duō yì wú shēng yù liú xiàng yù liú guǒ wú miè gù
般若波罗蜜多亦无生。预流向预流果无灭故，
dāng zhī bō rě bō luó mì duō yì wú miè yī lái xiàng nǎi zhì ā luó hàn
当知般若波罗蜜多亦无灭；一来向乃至阿罗汉
guǒ wú miè gù dāng zhī bō rě bō luó mì duō yì wú miè yù liú xiàng
果无灭故，当知般若波罗蜜多亦无灭。预流向
yù liú guǒ wú zì xìng gù dāng zhī bō rě bō luó mì duō yì wú zì xìng
预流果无自性故，当知般若波罗蜜多亦无自性；
yī lái xiàng nǎi zhì ā luó hàn guǒ wú zì xìng gù dāng zhī bō rě bō luó
一来向乃至阿罗汉果无自性故，当知般若波罗
mì duō yì wú zì xìng yù liú xiàng yù liú guǒ wú suǒ yǒu gù dāng zhī
蜜多亦无自性。预流向预流果无所有故，当知
bō rě bō luó mì duō yì wú suǒ yǒu yī lái xiàng nǎi zhì ā luó hàn guǒ
般若波罗蜜多亦无所有；一来向乃至阿罗汉果
wú suǒ yǒu gù dāng zhī bō rě bō luó mì duō yì wú suǒ yǒu yù liú
无所有故，当知般若波罗蜜多亦无所有。预流
xiàng yù liú guǒ kōng gù dāng zhī bō rě bō luó mì duō yì kōng yī lái
向预流果空故，当知般若波罗蜜多亦空；一来
xiàng nǎi zhì ā luó hàn guǒ kōng gù dāng zhī bō rě bō luó mì duō yì
向乃至阿罗汉果空故，当知般若波罗蜜多亦
kōng yù liú xiàng yù liú guǒ wú xiàng gù dāng zhī bō rě bō luó mì duō
空。预流向预流果无相故，当知般若波罗蜜多

yì wú xiàng yī lái xiàng nǎi zhì ā luó hàn guǒ wú xiàng gù dāng zhī bō
亦无相；一来向乃至阿罗汉果无相故，当知般
rě bō luó mì duō yì wú xiàng yù liú xiàng yù liú guǒ wú yuàn gù dāng
若波罗蜜多亦无相。预流向预流果无愿故，当
zhī bō rě bō luó mì duō yì wú yuàn yī lái xiàng nǎi zhì ā luó hàn guǒ
知般若波罗蜜多亦无愿；一来向乃至阿罗汉果
wú yuàn gù dāng zhī bō rě bō luó mì duō yì wú yuàn yù liú xiàng yù
无愿故，当知般若波罗蜜多亦无愿。预流向预
liú guǒ yuǎn lí gù dāng zhī bō rě bō luó mì duō yì yuǎn lí yī lái
流果远离故，当知般若波罗蜜多亦远离；一来
xiàng nǎi zhì ā luó hàn guǒ yuǎn lí gù dāng zhī bō rě bō luó mì duō
向乃至阿罗汉果远离故，当知般若波罗蜜多
yì yuǎn lí yù liú xiàng yù liú guǒ jì jìng gù dāng zhī bō rě bō luó
亦远离。预流向预流果寂静故，当知般若波罗
mì duō yì jì jìng yī lái xiàng nǎi zhì ā luó hàn guǒ jì jìng gù dāng
蜜多亦寂静；一来向乃至阿罗汉果寂静故，当
zhī bō rě bō luó mì duō yì jì jìng yù liú xiàng yù liú guǒ bù kě dé
知般若波罗蜜多亦寂静。预流向预流果不可得
gù dāng zhī bō rě bō luó mì duō yì bù kě dé yī lái xiàng nǎi zhì
故，当知般若波罗蜜多亦不可得；一来向乃至
ā luó hàn guǒ bù kě dé gù dāng zhī bō rě bō luó mì duō yì bù kě
阿罗汉果不可得故，当知般若波罗蜜多亦不可
dé yù liú xiàng yù liú guǒ bù kě sī yì gù dāng zhī bō rě bō luó
得。预流向预流果不可思议故，当知般若波罗
mì duō yì bù kě sī yì yī lái xiàng nǎi zhì ā luó hàn guǒ bù kě sī
蜜多亦不可思议；一来向乃至阿罗汉果不可思
yì gù dāng zhī bō rě bō luó mì duō yì bù kě sī yì yù liú xiàng
议故，当知般若波罗蜜多亦不可思议。预流向
yù liú guǒ wú jué zhī gù dāng zhī bō rě bō luó mì duō yì wú jué zhī
预流果无觉知故，当知般若波罗蜜多亦无觉知；
yī lái xiàng nǎi zhì ā luó hàn guǒ wú jué zhī gù dāng zhī bō rě bō luó
一来向乃至阿罗汉果无觉知故，当知般若波罗
mì duō yì wú jué zhī yù liú xiàng yù liú guǒ shì lì bù chéng jiù gù
蜜多亦无觉知。预流向预流果势力不成就故，
dāng zhī bō rě bō luó mì duō shì lì yì bù chéng jiù yī lái xiàng nǎi
当知般若波罗蜜多势力亦不成就；一来向乃
zhì ā luó hàn guǒ shì lì bù chéng jiù gù dāng zhī bō rě bō luó mì
至阿罗汉果势力不成就故，当知般若波罗蜜

duō shì lì yì bù chéng jiù shì zūn wǒ yuán cǐ yì gù shuō pú sà
多势力亦不成就。世尊！我缘此意，故说菩萨
mó hē sà bō rě bō luó mì duō míng dà bō luó mì duō
摩诃萨般若波罗蜜多名大波罗蜜多。

fù cì shì zūn dú jué wú shēng gù dāng zhī bō rě bō
“复次，世尊！独觉无生故，当知般若波
luó mì duō yì wú shēng dú jué pú tí wú shēng gù dāng zhī bō rě bō
罗蜜多亦无生；独觉菩提无生故，当知般若波
luó mì duō yì wú shēng dú jué wú miè gù dāng zhī bō rě bō luó mì
罗蜜多亦无生。独觉无灭故，当知般若波罗蜜
duō yì wú miè dú jué pú tí wú miè gù dāng zhī bō rě bō luó mì duō
多亦无灭；独觉菩提无灭故，当知般若波罗蜜多
yì wú miè dú jué wú zì xìng gù dāng zhī bō rě bō luó mì duō yì wú
亦无灭。独觉无自性故，当知般若波罗蜜多亦无
zì xìng dú jué pú tí wú zì xìng gù dāng zhī bō rě bō luó mì duō yì
自性；独觉菩提无自性故，当知般若波罗蜜多亦
wú zì xìng dú jué wú suǒ yǒu gù dāng zhī bō rě bō luó mì duō yì wú
无自性。独觉无所有故，当知般若波罗蜜多亦无
suǒ yǒu dú jué pú tí wú suǒ yǒu gù dāng zhī bō rě bō luó mì duō yì
所有；独觉菩提无所有故，当知般若波罗蜜多亦
wú suǒ yǒu dú jué kōng gù dāng zhī bō rě bō luó mì duō yì kōng
无所有。独觉空故，当知般若波罗蜜多亦空；
dú jué pú tí kōng gù dāng zhī bō rě bō luó mì duō yì kōng dú jué
独觉菩提空故，当知般若波罗蜜多亦空。独觉
wú xiàng gù dāng zhī bō rě bō luó mì duō yì wú xiàng dú jué pú tí
无相故，当知般若波罗蜜多亦无相；独觉菩提
wú xiàng gù dāng zhī bō rě bō luó mì duō yì wú xiàng dú jué wú yuàn
无相故，当知般若波罗蜜多亦无相。独觉无愿
gù dāng zhī bō rě bō luó mì duō yì wú yuàn dú jué pú tí wú yuàn
故，当知般若波罗蜜多亦无愿；独觉菩提无愿
gù dāng zhī bō rě bō luó mì duō yì wú yuàn dú jué yuǎn lí gù
故，当知般若波罗蜜多亦无愿。独觉远离故，
dāng zhī bō rě bō luó mì duō yì yuǎn lí dú jué pú tí yuǎn lí gù
当知般若波罗蜜多亦远离；独觉菩提远离故，
dāng zhī bō rě bō luó mì duō yì yuǎn lí dú jué jì jìng gù dāng zhī
当知般若波罗蜜多亦远离。独觉寂静故，当知
bō rě bō luó mì duō yì jì jìng dú jué pú tí jì jìng gù dāng zhī bō
般若波罗蜜多亦寂静；独觉菩提寂静故，当知般

rě bō luó mì duō yì jì jìng dú jué bù kě dé gù dāng zhī bō rě bō
若波罗蜜多亦寂静。独觉不可得故，当知般若波
luó mì duō yì bù kě dé dú jué pú tí bù kě dé gù dāng zhī bō rě
罗蜜多亦不可得；独觉菩提不可得故，当知般若
bō luó mì duō yì bù kě dé dú jué bù kě sī yì gù dāng zhī bō rě
波罗蜜多亦不可得。独觉不可思议故，当知般若
bō luó mì duō yì bù kě sī yì dú jué pú tí bù kě sī yì gù dāng
波罗蜜多亦不可思议；独觉菩提不可思议故，当
zhī bō rě bō luó mì duō yì bù kě sī yì dú jué wú jué zhī gù dāng
知般若波罗蜜多亦不可思议。独觉无觉知故，当
zhī bō rě bō luó mì duō yì wú jué zhī dú jué pú tí wú jué zhī gù
知般若波罗蜜多亦无觉知；独觉菩提无觉知故，
dāng zhī bō rě bō luó mì duō yì wú jué zhī dú jué shì lì bù chéng jiù
当知般若波罗蜜多亦无觉知。独觉势力不成就
gù dāng zhī bō rě bō luó mì duō shì lì yì bù chéng jiù dú jué pú
故，当知般若波罗蜜多势力亦不成就；独觉菩
tí shì lì bù chéng jiù gù dāng zhī bō rě bō luó mì duō shì lì yì bù
提势力不成就故，当知般若波罗蜜多势力亦不
chéng jiù shì zūn wǒ yuán cǐ yì gù shuō pú sà mó hē sà bō rě
成就。世尊！我缘此意，故说菩萨摩诃萨般若
bō luó mì duō míng dà bō luó mì duō
波罗蜜多名大波罗蜜多。

fù cì shì zūn pú sà mó hē sà wú shēng gù dāng zhī
“复次，世尊！菩萨摩诃萨无生故，当知
bō rě bō luó mì duō yì wú shēng pú sà mó hē sà xíng wú shēng gù
般若波罗蜜多亦无生；菩萨摩诃萨行无生故，
dāng zhī bō rě bō luó mì duō yì wú shēng pú sà mó hē sà wú miè gù
当知般若波罗蜜多亦无生。菩萨摩诃萨无灭故，
dāng zhī bō rě bō luó mì duō yì wú miè pú sà mó hē sà xíng wú miè
当知般若波罗蜜多亦无灭；菩萨摩诃萨行无灭
gù dāng zhī bō rě bō luó mì duō yì wú miè pú sà mó hē sà wú zì
故，当知般若波罗蜜多亦无灭。菩萨摩诃萨无自
xìng gù dāng zhī bō rě bō luó mì duō yì wú zì xìng pú sà mó hē sà
性故，当知般若波罗蜜多亦无自性；菩萨摩诃萨
xíng wú zì xìng gù dāng zhī bō rě bō luó mì duō yì wú zì xìng pú sà
行无自性故，当知般若波罗蜜多亦无自性。菩萨
mó hē sà wú suǒ yǒu gù dāng zhī bō rě bō luó mì duō yì wú suǒ yǒu
摩诃萨无所有故，当知般若波罗蜜多亦无所有；

pú sà mó hē sà xíng wú suǒ yǒu gù dāng zhī bō rě bō luó mì duō yì
菩萨摩诃萨行无所有故，当知般若波罗蜜多亦
wú suǒ yǒu pú sà mó hē sà kōng gù dāng zhī bō rě bō luó mì duō
无所有。菩萨摩诃萨空故，当知般若波罗蜜多
yì kōng pú sà mó hē sà xíng kōng gù dāng zhī bō rě bō luó mì duō
亦空；菩萨摩诃萨行空故，当知般若波罗蜜多
yì kōng pú sà mó hē sà wú xiàng gù dāng zhī bō rě bō luó mì duō
亦空。菩萨摩诃萨无相故，当知般若波罗蜜多
yì wú xiàng pú sà mó hē sà xíng wú xiàng gù dāng zhī bō rě bō luó
亦无相；菩萨摩诃萨行无相故，当知般若波罗
mì duō yì wú xiàng pú sà mó hē sà wú yuàn gù dāng zhī bō rě bō
蜜多亦无相。菩萨摩诃萨无愿故，当知般若波
luó mì duō yì wú yuàn pú sà mó hē sà xíng wú yuàn gù dāng zhī bō
罗蜜多亦无愿；菩萨摩诃萨行无愿故，当知般
rě bō luó mì duō yì wú yuàn pú sà mó hē sà yuǎn lí gù dāng zhī
若波罗蜜多亦无愿。菩萨摩诃萨远离故，当知
bō rě bō luó mì duō yì yuǎn lí pú sà mó hē sà xíng yuǎn lí gù
般若波罗蜜多亦远离；菩萨摩诃萨行远离故，
dāng zhī bō rě bō luó mì duō yì yuǎn lí pú sà mó hē sà jì jìng gù
当知般若波罗蜜多亦远离。菩萨摩诃萨寂静故，
dāng zhī bō rě bō luó mì duō yì jì jìng pú sà mó hē sà xíng jì jìng
当知般若波罗蜜多亦寂静；菩萨摩诃萨行寂静
gù dāng zhī bō rě bō luó mì duō yì jì jìng pú sà mó hē sà bù kě
故，当知般若波罗蜜多亦寂静。菩萨摩诃萨不可
dé gù dāng zhī bō rě bō luó mì duō yì bù kě dé pú sà mó hē sà
得故，当知般若波罗蜜多亦不可得；菩萨摩诃萨
xíng bù kě dé gù dāng zhī bō rě bō luó mì duō yì bù kě dé pú sà
行不可得故，当知般若波罗蜜多亦不可得。菩萨
mó hē sà bù kě sī yì gù dāng zhī bō rě bō luó mì duō yì bù kě
摩诃萨不可思议故，当知般若波罗蜜多亦不可
sī yì pú sà mó hē sà xíng bù kě sī yì gù dāng zhī bō rě bō luó
思议；菩萨摩诃萨行不可思议故，当知般若波罗
mì duō yì bù kě sī yì pú sà mó hē sà wú jué zhī gù dāng zhī bō
蜜多亦不可思议。菩萨摩诃萨无觉知故，当知般
rě bō luó mì duō yì wú jué zhī pú sà mó hē sà xíng wú jué zhī gù
若波罗蜜多亦无觉知；菩萨摩诃萨行无觉知故，
dāng zhī bō rě bō luó mì duō yì wú jué zhī pú sà mó hē sà shì lì
当知般若波罗蜜多亦无觉知。菩萨摩诃萨势力

bù chéng jiù gù dāng zhī bō rě bō luó mì duō shì lì yì bù chéng jiù
不成就故，当知般若波罗蜜多势力亦不成就；

pú sà mó hē sà xíng shì lì bù chéng jiù gù dāng zhī bō rě bō luó mì
菩萨摩诃萨行势力不成就故，当知般若波罗蜜

duō shì lì yì bù chéng jiù shì zūn wǒ yuán cǐ yì gù shuō pú sà
多势力亦不成就。世尊！我缘此意，故说菩萨

mó hē sà bō rě bō luó mì duō míng dà bō luó mì duō
摩诃萨般若波罗蜜多名大波罗蜜多。

fù cì shì zūn rú lái yīng zhèngděng jué wú shēng gù
“复次，世尊！如来、应、正等觉无生故，

dāng zhī bō rě bō luó mì duō yì wú shēng wú shàngzhèngděng pú tí
当知般若波罗蜜多亦无生；无上正等菩提

wú shēng gù dāng zhī bō rě bō luó mì duō yì wú shēng rú lái yīng
无生故，当知般若波罗蜜多亦无生。如来、应、

zhèngděng jué wú miè gù dāng zhī bō rě bō luó mì duō yì wú miè wú
正等觉无灭故，当知般若波罗蜜多亦无灭；无

shàngzhèngděng pú tí wú miè gù dāng zhī bō rě bō luó mì duō yì wú
上正等菩提无灭故，当知般若波罗蜜多亦无

miè rú lái yīng zhèngděng jué wú zì xìng gù dāng zhī bō rě bō
灭。如来、应、正等觉无自性故，当知般若波

luó mì duō yì wú zì xìng wú shàngzhèngděng pú tí wú zì xìng gù
罗蜜多亦无自性；无上正等菩提无自性故，

dāng zhī bō rě bō luó mì duō yì wú zì xìng rú lái yīng zhèngděng
当知般若波罗蜜多亦无自性。如来、应、正等

jué wú suǒ yǒu gù dāng zhī bō rě bō luó mì duō yì wú suǒ yǒu wú
觉无所有故，当知般若波罗蜜多亦无所有；无

shàngzhèngděng pú tí wú suǒ yǒu gù dāng zhī bō rě bō luó mì duō yì
上正等菩提无所有故，当知般若波罗蜜多亦

wú suǒ yǒu rú lái yīng zhèngděng jué kōng gù dāng zhī bō rě bō
无所有。如来、应、正等觉空故，当知般若波

luó mì duō yì kōng wú shàngzhèngděng pú tí kōng gù dāng zhī bō rě
罗蜜多亦空；无上正等菩提空故，当知般若

bō luó mì duō yì kōng rú lái yīng zhèngděng jué wú xiàng gù
波罗蜜多亦空。如来、应、正等觉无相故，

dāng zhī bō rě bō luó mì duō yì wú xiàng wú shàngzhèngděng pú tí
当知般若波罗蜜多亦无相；无上正等菩提

wú xiàng gù dāng zhī bō rě bō luó mì duō yì wú xiàng rú lái yīng
无相故，当知般若波罗蜜多亦无相。如来、应、

zhèngděng jué wú yuàn gù dāng zhī bō rě bō luó mì duō yì wú yuàn
正等觉无愿故，当知般若波罗蜜多亦无愿；
wú shàngzhèngděng pú tí wú yuàn gù dāng zhī bō rě bō luó mì duō
无上正等菩提无愿故，当知般若波罗蜜多
yì wú yuàn rú lái yīng zhèngděng jué yuǎn lí gù dāng zhī bō
亦无愿。如来、应、正等觉远离故，当知般
rě bō luó mì duō yì yuǎn lí wú shàngzhèngděng pú tí yuǎn lí gù
若波罗蜜多亦远离；无上正等菩提远离故，
dāng zhī bō rě bō luó mì duō yì yuǎn lí rú lái yīng zhèngděng
当知般若波罗蜜多亦远离。如来、应、正等
jué jì jìng gù dāng zhī bō rě bō luó mì duō yì jì jìng wú shàngzhèng
觉寂静故，当知般若波罗蜜多亦寂静；无上正
děng pú tí jì jìng gù dāng zhī bō rě bō luó mì duō yì jì jìng rú
等菩提寂静故，当知般若波罗蜜多亦寂静。如
lái yīng zhèngděng jué bù kě dé gù dāng zhī bō rě bō luó mì duō
来、应、正等觉不可得故，当知般若波罗蜜多
yì bù kě dé wú shàngzhèngděng pú tí bù kě dé gù dāng zhī bō
亦不可得；无上正等菩提不可得故，当知般
rě bō luó mì duō yì bù kě dé rú lái yīng zhèngděng jué bù kě
若波罗蜜多亦不可得。如来、应、正等觉不可
sī yì gù dāng zhī bō rě bō luó mì duō yì bù kě sī yì wú shàng
思议故，当知般若波罗蜜多亦不可思议；无上
zhèngděng pú tí bù kě sī yì gù dāng zhī bō rě bō luó mì duō yì
正等菩提不可思议故，当知般若波罗蜜多亦
bù kě sī yì rú lái yīng zhèngděng jué wú jué zhī gù dāng zhī
不可思议。如来、应、正等觉无觉知故，当知
bō rě bō luó mì duō yì wú jué zhī wú shàngzhèngděng pú tí wú jué
般若波罗蜜多亦无觉知；无上正等菩提无觉
zhī gù dāng zhī bō rě bō luó mì duō yì wú jué zhī rú lái yīng
知故，当知般若波罗蜜多亦无觉知。如来、应、
zhèngděng jué shì lì bù chéng jiù gù dāng zhī bō rě bō luó mì duō shì
正等觉势力不成就故，当知般若波罗蜜多势
lì yì bù chéng jiù wú shàngzhèngděng pú tí shì lì bù chéng jiù gù
力亦不成就；无上正等菩提势力不成就故，
dāng zhī bō rě bō luó mì duō shì lì yì bù chéng jiù shì zūn wǒ yuán
当知般若波罗蜜多势力亦不成就。世尊！我缘
cǐ yì gù shuō pú sà mó hē sà bō rě bō luó mì duō míng dà bō luó
此意，故说菩萨摩诃萨般若波罗蜜多名大波罗

mì duō
蜜多。

fù cì shì zūn yī qiè fǎ wú shēng gù dāng zhī bō rě
“复次，世尊！一切法无生故，当知般若
bō luó mì duō yì wú shēng yī qiè fǎ wú miè gù dāng zhī bō rě bō
波罗蜜多亦无生；一切法无灭故，当知般若波
luó mì duō yì wú miè yī qiè fǎ wú zì xìng gù dāng zhī bō rě bō luó
罗蜜多亦无灭；一切法无自性故，当知般若波罗
mì duō yì wú zì xìng yī qiè fǎ wú suǒ yǒu gù dāng zhī bō rě bō luó
蜜多亦无自性；一切法无所有故，当知般若波罗
mì duō yì wú suǒ yǒu yī qiè fǎ kōng gù dāng zhī bō rě bō luó mì
蜜多亦无所有；一切法空故，当知般若波罗蜜
duō yì kōng yī qiè fǎ wú xiàng gù dāng zhī bō rě bō luó mì duō yì
多亦空；一切法无相故，当知般若波罗蜜多亦
wú xiàng yī qiè fǎ wú yuàn gù dāng zhī bō rě bō luó mì duō yì wú
无相；一切法无愿故，当知般若波罗蜜多亦无
yuàn yī qiè fǎ yuǎn lí gù dāng zhī bō rě bō luó mì duō yì yuǎn lí
愿；一切法远离故，当知般若波罗蜜多亦远离；
yī qiè fǎ jì jìng gù dāng zhī bō rě bō luó mì duō yì jì jìng yī qiè
一切法寂静故，当知般若波罗蜜多亦寂静；一切
fǎ bù kě dé gù dāng zhī bō rě bō luó mì duō yì bù kě dé yī qiè
法不可得故，当知般若波罗蜜多亦不可得；一切
fǎ bù kě sī yì gù dāng zhī bō rě bō luó mì duō yì bù kě sī yì
法不可思议故，当知般若波罗蜜多亦不可思议；
yī qiè fǎ wú jué zhī gù dāng zhī bō rě bō luó mì duō yì wú jué zhī
一切法无觉知故，当知般若波罗蜜多亦无觉知；
yī qiè fǎ shì lì bù chéng jiù gù dāng zhī bō rě bō luó mì duō shì lì
一切法势力不成就故，当知般若波罗蜜多势力
yì bù chéng jiù shì zūn wǒ yuán cǐ yì gù shuō pú sà mó hē sà
亦不成就。世尊！我缘此意，故说菩萨摩訶萨
bō rě bō luó mì duō míng dà bō luó mì duō
般若波罗蜜多名大波罗蜜多。”

chūfēnbàngō rě pǐn dì sān shí sān
初分 谤般若品第三十三

ěr shí jù shòushè lì zǐ bó fó yán shì zūn ruò pú sà
尔时，舍利子白佛言：“世尊！若菩萨

mó hē sà yú cǐ shènsēn bō rě bō luó mì duōnéng xìn jiě zhě cóng
摩诃萨于此甚深般若波罗蜜多能信解者，从

hé chù mò lái shēng cǐ jiān shì zūn shì pú sà mó hē sà fā qù wú
何处没来生此间？世尊！是菩萨摩诃萨发趣无

shàngzhèngděng pú tí yǐ jīng jǐ shí shì zūn shì pú sà mó hē sà
上正等菩提已经几时？世尊！是菩萨摩诃萨

céng qīn jìn gòngyǎng jǐ suǒ rú lái yīng zhèngděngjué shì zūn
曾亲近供养几所如来、应、正等觉？世尊！

shì pú sà mó hē sà xiū xí bù shī jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng
是菩萨摩诃萨修习布施、净戒、安忍、精进、静

lù bō rě bō luó mì duōwéi yǐ jiǔ rú shì zūn shì pú sà mó hē
虑、般若波罗蜜多为已久如？世尊！是菩萨摩诃

sà yún hé xìn jiě rú shì bō rě bō luó mì duōshēnsēn yì qù
萨云何信解如是般若波罗蜜多甚深义趣？”

fó yán shè lì zǐ ruò pú sà mó hē sà yú cǐ shènsēn bō
佛言：“舍利子，若菩萨摩诃萨于此甚深般

rě bō luó mì duōnéng xìn jiě zhě cóng shí fāng jiè wú shù wú liàng wú
若波罗蜜多能信解者，从十方界无数无量无

biān rú lái yīng zhèngděngjué fǎ huì zhōng mò lái shēng cǐ jiān
边如来、应、正等觉法会中没，来生此间。

shè lì zǐ shì pú sà mó hē sà fā qù wú shàngzhèngděng pú tí yǐ
舍利子，是菩萨摩诃萨发趣无上正等菩提，已

jīng wú shù wú liàng wú biān bǎi qiān jù zhī nà yǔ duō jié shè lì zǐ
经无数无量无边百千俱胝那庾多劫。舍利子，

shì pú sà mó hē sà yǐ céng qīn jìn gòngyǎng wú shù wú liàng wú biān bù
是菩萨摩诃萨已曾亲近供养无数无量无边不

kě sī yì bù kě chēngliáng rú lái yīng zhèngděngjué shè lì zǐ
可思议不可称量如来、应、正等觉。舍利子，

shì pú sà mó hē sà cóngchū fā xīn cháng qín xiū xí bù shī jìng jiè
是菩萨摩诃萨从初发心，常勤修习布施、净戒、

ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō yǐ jīng wú shù wú
安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多，已经无数无

liàng wú biān bǎi qiān jù zhī nà yǔ duō jié shè lì zǐ ruò pú sà mó
量无边百千俱胝那庾多劫。舍利子，若菩萨摩
hē sà jiàn cǐ bō rě bō luó mì duō biàn zuò shì niàn wǒ wéi jiàn fó
诃萨见此般若波罗蜜多，便作是念：‘我为见佛。’
wén cǐ bō rě bō luó mì duō biàn zuò shì niàn wǒ wén fó shuō
闻此般若波罗蜜多，便作是念：‘我闻佛说。’
shè lì zǐ shì pú sà mó hē sà yǐ wú xiàng wú èr wú suǒ dé wéi
舍利子，是菩萨摩诃萨以无相、无二、无所得为
fāng biàn néng zhèng xìn jiě rú shì bō rě bō luó mì duō shēn shēn yì
方便，能正信解如是般若波罗蜜多甚深义
qù
趣。”

ěr shí jù shòu shàn xiàn bó fó yán shì zūn shēn shēn bō rě
尔时，具寿善现白佛言：“世尊！甚深般若
bō luó mì duō wéi yǒu néng wén néng jiàn zhě fǒu
波罗蜜多为有能闻、能见者不？”

fó yán shàn xiàn rú shì bō rě bō luó mì duō shí wú néng wén
佛言：“善现，如是般若波罗蜜多实无能闻
jí néng jiàn zhě rú shì bō rě bō luó mì duō yì fēi suǒ wén jí fēi suǒ
及能见者，如是般若波罗蜜多亦非所闻及非所
jiàn hé yǐ gù
见。何以故？

shàn xiàn sè wú wén wú jiàn zhū fǎ dùn gù shòu xiǎng
“善现，色无闻不见，诸法钝故；受、想、
xíng shí wú wén wú jiàn zhū fǎ dùn gù
行、识无闻不见，诸法钝故。

shàn xiàn yǎn chù wú wén wú jiàn zhū fǎ dùn gù ěr bí
“善现，眼处无闻不见，诸法钝故；耳、鼻、
shé shēn yì chù wú wén wú jiàn zhū fǎ dùn gù sè chù wú wén wú
舌、身、意处无闻不见，诸法钝故。色处无闻无
jiàn zhū fǎ dùn gù shēng xiāng wèi chù fǎ chù wú wén wú
见，诸法钝故；声、香、味、触、法处无闻无
jiàn zhū fǎ dùn gù
见，诸法钝故。

shàn xiàn yǎn jiè wú wén wú jiàn zhū fǎ dùn gù sè jiè
“善现，眼界无闻不见，诸法钝故；色界、
yǎn shí jiè jí yǎn chù yǎn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu wú wén wú jiàn
眼识界及眼触、眼触为缘所生诸受无闻不见，

zhū fǎ dùn gù ěr jiè wú wén wú jiàn zhū fǎ dùn gù shēng jiè
诸法钝故。耳界无闻不见，诸法钝故；声界、
ěr shí jiè jí ěr chù ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu wú wén wú jiàn
耳识界及耳触、耳触为缘所生诸受无闻不见，
zhū fǎ dùn gù bí jiè wú wén wú jiàn zhū fǎ dùn gù xiāng jiè bí
诸法钝故。鼻界无闻不见，诸法钝故；香界、鼻
shí jiè jí bí chù bí chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu wú wén wú jiàn zhū
识界及鼻触、鼻触为缘所生诸受无闻不见，诸
fǎ dùn gù shé jiè wú wén wú jiàn zhū fǎ dùn gù wèi jiè shé shí
法钝故。舌界无闻不见，诸法钝故；味界、舌识
jiè jí shé chù shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu wú wén wú jiàn zhū fǎ
界及舌触、舌触为缘所生诸受无闻不见，诸法
dùn gù shēn jiè wú wén wú jiàn zhū fǎ dùn gù chù jiè shēn shí
钝故。身界无闻不见，诸法钝故；触界、身识
jiè jí shēn chù shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu wú wén wú jiàn zhū
界及身触、身触为缘所生诸受无闻不见，诸
fǎ dùn gù yì jiè wú wén wú jiàn zhū fǎ dùn gù fǎ jiè yì shí
法钝故。意界无闻不见，诸法钝故；法界、意识
jiè jí yì chù yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu wú wén wú jiàn zhū fǎ
界及意触、意触为缘所生诸受无闻不见，诸法
dùn gù
钝故。

shànxiàn dì jiè wú wén wú jiàn zhū fǎ dùn gù shuǐ huǒ
“善现，地界无闻不见，诸法钝故；水、火、
fēng kōng shí jiè wú wén wú jiàn zhū fǎ dùn gù
风、空、识界无闻不见，诸法钝故。

shànxiàn wú míng wú wén wú jiàn zhū fǎ dùn gù xíng
“善现，无明无闻不见，诸法钝故；行、
shí míng sè liù chù chù shòu ài qǔ yǒu shēng
识、名色、六处、触、受、爱、取、有、生、
lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎo wú wén wú jiàn zhū fǎ dùn gù
老死愁叹苦忧恼无闻不见，诸法钝故。

shànxiàn bù shī bō luó mì duō wú wén wú jiàn zhū fǎ dùn gù
“善现，布施波罗蜜多无闻不见，诸法钝故；
jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō wú wén wú
净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多无闻无
jiàn zhū fǎ dùn gù
见，诸法钝故。

shànxiàn nèi kōng wú wén wú jiàn zhū fǎ dùn gù wàikōng
“善现，内空无闻不见，诸法钝故；外空、

nèi wàikōng kōngkōng dà kōng shèng yì kōng yǒu wéi kōng wú
内外空、空空、大空、胜义空、有为空、无

wéi kōng bì jìng kōng wú jì kōng sǎn kōng wú biàn yì kōng běn
为 空、毕竟空、无际空、散空、无变异空、本

xìng kōng zì xiàng kōng gòng xiàng kōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé
性空、自相空、共相空、一切法空、不可得

kōng wú xìng kōng zì xìng kōng wú xìng zì xìng kōng wú wén wú jiàn
空、无性空、自性空、无性自性空无闻不见，

zhū fǎ dùn gù
诸法钝故。

shànxiàn zhēn rú wú wén wú jiàn zhū fǎ dùn gù fǎ jiè
“善现，真如无闻不见，诸法钝故；法界、

fǎ xìng bù xū wàng xìng bú biàn yì xìng píng děng xìng lí shēng
法性、不虚妄性、不变异性、平等性、离生

xìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè wú wén
性、法定、法住、实际、虚空界、不思議界无闻

wú jiàn zhū fǎ dùn gù
不见，诸法钝故。

shànxiàn kǔ shèng dì wú wén wú jiàn zhū fǎ dùn gù jí
“善现，苦圣谛无闻不见，诸法钝故；集、

miè dào shèng dì wú wén wú jiàn zhū fǎ dùn gù
灭、道圣谛无闻不见，诸法钝故。

shànxiàn sì jìng lǜ wú wén wú jiàn zhū fǎ dùn gù sì wú
“善现，四静虑无闻不见，诸法钝故；四无

liàng sì wú sè dìng wú wén wú jiàn zhū fǎ dùn gù
量、四无色定无闻不见，诸法钝故。

shànxiàn bā jiě tuō wú wén wú jiàn zhū fǎ dùn gù bā shèng
“善现，八解脱无闻不见，诸法钝故；八胜

chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù wú wén wú jiàn zhū fǎ dùn gù
处、九次第定、十遍处无闻不见，诸法钝故。

shànxiàn sì niàn zhù wú wén wú jiàn zhū fǎ dùn gù sì
“善现，四念住无闻不见，诸法钝故；四

zhèng duàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děng jué zhī bā shèng
正断、四神足、五根、五力、七等觉支、八圣

dào zhī wú wén wú jiàn zhū fǎ dùn gù
道支无闻不见，诸法钝故。

shànxiàn kōng jiě tuō mén wú wén wú jiàn zhū fǎ dùn gù
“善现，空解脱门无闻不见，诸法钝故；

wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén wú wén wú jiàn zhū fǎ dùn gù
无相、无愿解脱门无闻不见，诸法钝故。

shànxiàn wǔ yǎn wú wén wú jiàn zhū fǎ dùn gù liù shén
“善现，五眼无闻不见，诸法钝故；六神

tōng wú wén wú jiàn zhū fǎ dùn gù
通无闻不见，诸法钝故。

shànxiàn fó shí lì wú wén wú jiàn zhū fǎ dùn gù sì wú
“善现，佛十力无闻不见，诸法钝故；四无

suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí
所畏、四无碍解、大慈、大悲、大喜、大舍、十

bā fó bú gòng fǎ wú wén wú jiàn zhū fǎ dùn gù
八佛不共法无闻不见，诸法钝故。

shànxiàn wú wàng shī fǎ wú wén wú jiàn zhū fǎ dùn gù
“善现，无忘失法无闻不见，诸法钝故；

héng zhù shě xìng wú wén wú jiàn zhū fǎ dùn gù
恒住舍性无闻不见，诸法钝故。

shànxiàn yī qiè zhì wú wén wú jiàn zhū fǎ dùn gù dào xiàng
“善现，一切智无闻不见，诸法钝故；道相

zhì yī qiè xiàng zhì wú wén wú jiàn zhū fǎ dùn gù
智、一切相智无闻不见，诸法钝故。

shànxiàn yī qiè tuó luó ní mén wú wén wú jiàn zhū fǎ dùn
“善现，一切陀罗尼门无闻不见，诸法钝

gù yī qiè sān mó dì mén wú wén wú jiàn zhū fǎ dùn gù
故；一切三摩地门无闻不见，诸法钝故。

shànxiàn yù liú wú wén wú jiàn zhū fǎ dùn gù yī lái
“善现，预流无闻不见，诸法钝故；一来、

bù huán ā luó hàn wú wén wú jiàn zhū fǎ dùn gù
不还、阿罗汉无闻不见，诸法钝故。

shànxiàn yù liú xiàng yù liú guǒ wú wén wú jiàn zhū fǎ dùn
“善现，预流向预流果无闻不见，诸法钝

gù yī lái xiàng yī lái guǒ bù huán xiàng bù huán guǒ ā luó hàn xiàng
故；一来向一来果、不还向不还果、阿罗汉向

ā luó hàn guǒ wú wén wú jiàn zhū fǎ dùn gù
阿罗汉果无闻不见，诸法钝故。

shànxiàn dú jué wú wén wú jiàn zhū fǎ dùn gù dú jué pú
“善现，独觉无闻不见，诸法钝故；独觉菩

tí wú wén wú jiàn zhū fǎ dùn gù
提无闻不见，诸法钝故。

shànxiàn pú sà mó hē sà wú wén wú jiàn zhū fǎ dùn gù
“善现，菩萨摩诃萨无闻不见，诸法钝故；

pú sà mó hē sà xíng wú wén wú jiàn zhū fǎ dùn gù
菩萨摩诃萨行无闻不见，诸法钝故。

shànxiàn rú lái yīng zhèngděngjué wú wén wú jiàn zhū
“善现，如来、应、正等觉无闻不见，诸

fǎ dùn gù wú shàngzhèngděng pú tí wú wén wú jiàn zhū fǎ dùn gù
法钝故；无上正等菩提无闻不见，诸法钝故。

shànxiàn yī qiè fǎ wú wén wú jiàn zhū fǎ dùn gù
“善现，一切法无闻不见，诸法钝故。”

jù shòushànxiàn fù bó fó yán shì zūn zhū pú sà mó hē sà
具寿善现复白佛言：“世尊！诸菩萨摩诃萨

jī xíng jiǔ rú biànnéng xiū xuéshènshēn bō rě bō luó mì duō
积行久如，便能修学甚深般若波罗蜜多？”

fó yán shànxiàn yú cǐ shì zhōngyīng fēn bié shuō shànxiàn
佛言：“善现，于此事中应分别说。善现，

yǒu pú sà mó hē sà cóngchū fā xīn jí néng xiū xuéshènshēn bō rě bō
有菩萨摩诃萨从初发心即能修学甚深般若波

luó mì duō yì néng xiū xué jìng lù bō luó mì duō jīng jìn bō luó mì duō
罗蜜多，亦能修学静虑波罗蜜多、精进波罗蜜多、

ān rěn bō luó mì duō jìng jiè bō luó mì duō bù shī bō luó mì duō
安忍波罗蜜多、净戒波罗蜜多、布施波罗蜜多。

shànxiàn shì pú sà mó hē sà yǒufāngbiànshànqiǎo gù bú bàngzhū fǎ
善现，是菩萨摩诃萨有方便善巧故，不谤诸法，

yú yī qiè fǎ bù zēng bù jiǎn shì pú sà mó hē sà cháng bù yuǎn lí
于一切法不增不减。是菩萨摩诃萨常不远离

bù shī jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō
布施、净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多

xiāngyìng zhī xíng yì cháng bù lí zhū fó shì zūn jí zhū pú sà mó hē sà
相应之行，亦常不离诸佛世尊及诸菩萨摩诃萨

zhòng shì pú sà mó hē sà cóng yī fó tǔ qù yī fó tǔ yù yǐ zhēn
众。是菩萨摩诃萨从一佛土趣一佛土，欲以珍

qí zhū miào gòng jù gòngyǎng gōngjìng zūnzhòngzàn tàn zhū fó shì zūn
奇诸妙供具，供养恭敬、尊重赞叹诸佛世尊

jí zhū pú sà mó hē sà děng suí yì chéngbàn yì néng yú bǐ zhū rú
及诸菩萨摩诃萨等，随意成办，亦能于彼诸如

lái suǒ zhí zhòngshàngēn shì pú sà mó hē sà suí shòushēnchù bú duò
来所殖众善根。是菩萨摩诃萨随受身处，不堕
mǔ fù bāo tāi zhōngshēng shì pú sà mó hē sà xīn cháng bù yǔ fánǎo
母腹胞胎中生。是菩萨摩诃萨心常不与烦恼
zá zhù yì céng bù qǐ èr shèng zhī xīn shì pú sà mó hē sà héng bù
杂住，亦曾不起二乘之心。是菩萨摩诃萨恒不
yuǎn lí shūshèngshéntōng cóng yī fó guó qù yī fó guó chéngshú yǒu
远离殊胜神通，从一佛国趣一佛国，成熟有
qíng yán jìng fó tǔ shànxiàn shì pú sà mó hē sà néngzhèng xiū xué
情、严净佛土。善现，是菩萨摩诃萨能正修学
shènshēn bō rě bō luó mì duō
甚深般若波罗蜜多。

shànxiàn yǒu pú sà shèngzhūshànnán zǐ shàn nǚ rén děng
“善现，有菩萨乘诸善男子、善女人等
suī céngjiàn duō fó ruò duō bǎi fó ruò duō qiān fó ruò duō bǎi qiān
虽曾见多佛，若多百佛、若多千佛、若多百千
fó ruò duō jù zhī fó ruò duō bǎi jù zhī fó ruò duō qiān jù zhī fó
佛、若多俱胝佛、若多百俱胝佛、若多千俱胝佛、
ruò duō bǎi qiān jù zhī fó ruò duō bǎi qiān jù zhī nà yǔ duō fó yú zhū
若多百千俱胝佛、若多百千俱胝那庾多佛，于诸
fó suǒ yì duō xiū xí bù shī jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ
佛所亦多修习布施、净戒、安忍、精进、静虑、
bō rě ér yǒu suǒ dé wéifāngbiàn gù bù néng xiū xué shènshēn bō rě
般若，而有所得为方便故，不能修学甚深般若
bō luó mì duō yì bù néng xiū xué jìng lǜ bō luó mì duō jīng jìn bō luó
波罗蜜多，亦不能修学静虑波罗蜜多、精进波罗
mì duō ān rěn bō luó mì duō jìng jiè bō luó mì duō bù shī bō luó
蜜多、安忍波罗蜜多、净戒波罗蜜多、布施波罗
mì duō shànxiàn shì shànnán zǐ shàn nǚ rén děng wénshuō rú
蜜多。善现，是善男子、善女人等，闻说如
shì shènshēn bō rě bō luó mì duō biàncóngzuò qǐ shězhòng ér qù
是甚深般若波罗蜜多便从座起舍众而去。

shànxiàn shì shànnán zǐ shàn nǚ rén děng bú jìng rú shì
“善现，是善男子、善女人等，不敬如是
shènshēn bō rě bō luó mì duō yì bú jìng fó jì shě rú shì shènshēn bō
甚深般若波罗蜜多亦不敬佛，既舍如是甚深般
rě bō luó mì duō yì shě zhū fó jīn cǐ zhòngzhōng yì yǒu bǐ lèi wén
若波罗蜜多亦舍诸佛。今此众中亦有彼类，闻

wǒ shuō shì shènsēn bō rě bō luó mì duō xīn bú yuè kě shězhòng ér
我说是甚深般若波罗蜜多，心不悦可舍众而
qù suǒ yǐ zhě hé shì shànnán zǐ shàn nǚ rénděng xiān shì wén
去。所以者何？是善男子、善女人等，先世闻
shuōshènsēn bō rě bō luó mì duō yǐ céngshě qù jīn shì wénshuō rú
说甚深般若波罗蜜多已曾舍去，今世闻说如
shì bō rě bō luó mì duō yóu sù xí lì huán fù shě qù
是般若波罗蜜多，由宿习力还复舍去。

shì shànnán zǐ shàn nǚ rénděng yú cǐ suǒshuōshènsēn bō
“是善男子、善女人等，于此所说甚深般
rě bō luó mì duō shēn yǔ jí xīn jiē bù hé hé yóu sī zàozuòzēng
若波罗蜜多，身、语及心皆不和合，由斯造作增
zhǎng yú chī è huì zuì yè bǐ yóuzàozuòzēngzhǎng yú chī è huì
长愚痴、恶慧罪业。彼由造作增长愚痴、恶慧
zuì yè wénshuō rú shì shènsēn bō rě bō luó mì duō jí biàn huǐ bàng
罪业，闻说如是甚深般若波罗蜜多即便毁谤
zhàng ài qì shě bǐ jì huǐ bàngzhàng ài qì shě rú shì bō rě bō luó
障碍弃舍。彼既毁谤障碍弃舍如是般若波罗
mì duō zé wéi huǐ bàngzhàng ài qì shěguò qù wèi lái xiàn zài zhū fó yī
蜜多，则为毁谤障碍弃舍过去未来现在诸佛一
qiè xiàng zhì bǐ yóu huǐ bàngzhàng ài qì shěguò qù wèi lái xiàn zài zhū
切相智。彼由毁谤障碍弃舍过去未来现在诸
fó yī qiè xiàng zhì jí biàn zàozuòzēngzhǎngnénggǎn kuì zhèng fǎ yè
佛一切相智，即便造作增长能感匮正法业。
bǐ yīn zàozuòzēngzhǎngnénggǎn kuì zhèng fǎ yè duò dà dì yù jīng lì
彼因造作增长能感匮正法业，堕大地狱经历
duō suì ruò duō bǎi suì ruò duō qiān suì ruò duō bǎi qiān suì ruò
多岁，若多百岁、若多千岁、若多百千岁、若
duō jù zhī suì ruò duō bǎi jù zhī suì ruò duō qiān jù zhī suì ruò duō
多俱胝岁、若多百俱胝岁、若多千俱胝岁、若多
bǎi qiān jù zhī suì ruò duō bǎi qiān jù zhī nà yǔ duō suì dà dì yù
百千俱胝岁、若多百千俱胝那庾多岁，大地狱
zhōngshòuzhū chǔ dú měng lì dà kǔ
中受诸楚毒猛利大苦。

bǐ zuì zhòng gù yú cǐ shì jiè cóng yī dà dì yù zhì yī dà
“彼罪重故，于此世界从一大地狱至一大
dì yù nǎi zhì huǒ jié shuǐ jié fēng jié wèi qǐ yǐ lái shòuzhū chǔ
地狱，乃至火劫、水劫、风劫未起已来，受诸楚

dú měng lì dà kǔ ruò cǐ shì jiè huǒ jié shuǐ jié fēng jié qǐ shí
毒猛利大苦。若此世界火劫、水劫、风劫起时，
bǐ kuì fǎ yè yóuwèi jìn gù sǐ yǐ zhuǎnshēng tā fāng shì jiè yǔ cǐ
彼匮法业犹未尽故，死已转生他方世界，与此
tóng lèi dà dì yù zhōng jīng lì duō suì ruò duō bǎi suì ruò duō qiān suì
同类大地狱中经历多岁，若多百岁、若多千岁、
ruò duō bǎi qiān suì ruò duō jù zhī suì ruò duō bǎi jù zhī suì ruò duō
若多百千岁、若多俱胝岁、若多百俱胝岁、若多
qiān jù zhī suì ruò duō bǎi qiān jù zhī suì ruò duō bǎi qiān jù zhī nà
千俱胝岁、若多百千俱胝岁、若多百千俱胝那
yǔ duō suì dà dì yù zhōng shòuzhūchǔ dú měng lì dà kǔ
庾多岁，大地狱中受诸楚毒猛利大苦。

bǐ zuì zhòng gù yú tā shì jiè cóng yī dà dì yù zhì yī dà
“彼罪重故，于他世界从一大地狱至一大

dì yù nǎi zhì huǒ jié shuǐ jié fēng jié wèi qǐ yǐ lái shòuzhūchǔ
地狱，乃至火劫、水劫、风劫未起已来，受诸楚

dú měng lì dà kǔ ruò tā shì jiè huǒ jié shuǐ jié fēng jié qǐ shí
毒猛利大苦。若他世界火劫、水劫、风劫起时，

bǐ kuì fǎ yè yóuwèi jìn gù sǐ yǐ zhuǎnshēng yú fāng shì jiè yǔ cǐ
彼匮法业犹未尽故，死已转生余方世界，与此

tóng lèi dà dì yù zhōng jīng lì duō suì ruò duō bǎi suì ruò duō qiān suì
同类大地狱中经历多岁，若多百岁、若多千岁、

ruò duō bǎi qiān suì ruò duō jù zhī suì ruò duō bǎi jù zhī suì ruò duō
若多百千岁、若多俱胝岁、若多百俱胝岁、若多

qiān jù zhī suì ruò duō bǎi qiān jù zhī suì ruò duō bǎi qiān jù zhī nà
千俱胝岁、若多百千俱胝岁、若多百千俱胝那

yǔ duō suì dà dì yù zhōng shòuzhūchǔ dú měng lì dà kǔ
庾多岁，大地狱中受诸楚毒猛利大苦。

bǐ zuì zhòng gù yú yú shì jiè cóng yī dà dì yù zhì yī dà
“彼罪重故，于余世界从一大地狱至一大

dì yù nǎi zhì huǒ jié shuǐ jié fēng jié wèi qǐ yǐ lái shòuzhūchǔ dú
地狱，乃至火劫、水劫、风劫未起已来受诸楚毒

měng lì dà kǔ rú shì zhǎnzhuǎnbiàn lì dōngfāng zhū yú shì jiè dà dì
猛利大苦。如是展转遍历东方诸余世界大地

yù zhōng shòuzhūchǔ dú měng lì dà kǔ rú shì zhǎnzhuǎnbiàn lì nán
狱中，受诸楚毒猛利大苦。如是展转遍历南

fāng zhū yú shì jiè dà dì yù zhōng shòuzhūchǔ dú měng lì dà kǔ rú
方诸余世界大地狱中，受诸楚毒猛利大苦。如

shì zhǎnzhuǎnbiàn lì xī fāngzhū yú shì jiè dà dì yù zhōng shòuzhūchǔ
是展转遍历西方诸余世界大地狱中，受诸楚
dú měng lì dà kǔ rú shì zhǎnzhuǎnbiàn lì běifāngzhū yú shì jiè dà
毒猛利大苦。如是展转遍历北方诸余世界大
dì yù zhōng shòuzhūchǔ dú měng lì dà kǔ rú shì zhǎnzhuǎnbiàn lì
地狱中，受诸楚毒猛利大苦。如是展转遍历
dōngběifāngzhū yú shì jiè dà dì yù zhōng shòuzhūchǔ dú měng lì dà
东北方诸余世界大地狱中，受诸楚毒猛利大
kǔ rú shì zhǎnzhuǎnbiàn lì dōngnánfāngzhū yú shì jiè dà dì yù
苦。如是展转遍历东南方诸余世界大地狱
zhōng shòuzhūchǔ dú měng lì dà kǔ rú shì zhǎnzhuǎnbiàn lì xī nán
中，受诸楚毒猛利大苦。如是展转遍历西南
fāngzhū yú shì jiè dà dì yù zhōng shòuzhūchǔ dú měng lì dà kǔ rú
方诸余世界大地狱中，受诸楚毒猛利大苦。如
shì zhǎnzhuǎnbiàn lì xī běifāngzhū yú shì jiè dà dì yù zhōng shòuzhū
是展转遍历西北方诸余世界大地狱中，受诸
chǔ dú měng lì dà kǔ rú shì zhǎnzhuǎnbiàn lì xià fāngzhū yú shì jiè
楚毒猛利大苦。如是展转遍历下方诸余世界
dà dì yù zhōng shòuzhūchǔ dú měng lì dà kǔ rú shì zhǎnzhuǎnbiàn
大地狱中，受诸楚毒猛利大苦。如是展转遍
lì shàngfāngzhū yú shì jiè dà dì yù zhōng shòuzhūchǔ dú měng lì dà
历上方诸余世界大地狱中，受诸楚毒猛利大
kǔ
苦。

ruò bǐ zhū yú shí fāng shì jiè huǒ jié shuǐ jié fēng jié qǐ shí
“若彼诸余十方世界火劫、水劫、风劫起时，
bǐ kuì fǎ yè yóuwèi jìn gù sǐ yǐ huánshēng cǐ jiān shì jiè dà dì yù
彼匮法业犹未尽故，死已还生此间世界大地狱
zhōng cóng yī dà dì yù zhì yī dà dì yù nǎi zhì huǒ jié shuǐ jié
中，从一大地狱至一大地狱，乃至火劫、水劫、
fēng jié wèi qǐ yǐ lái shòuzhūchǔ dú měng lì dà kǔ ruò cǐ shì jiè
风劫未起已来，受诸楚毒猛利大苦。若此世界
huǒ jié shuǐ jié fēng jié qǐ shí bǐ kuì fǎ yè yóuwèi jìn gù sǐ
火劫、水劫、风劫起时，彼匮法业犹未尽故，死
yǐ fù shēng tā yú shì jiè biàn lì shí fāng dà dì yù zhōng shòuzhūchǔ
已复生他余世界，遍历十方大地狱中受诸楚
dú měng lì dà kǔ
毒猛利大苦。

rú shì lún huí jīng wú shù jié bǐ kuì fǎ zuì yè shì shāowēi
“如是轮回经无数劫，彼匱法罪业势稍微，

cóng dì yù chūduòpángshēng qù jīng lì duō suì ruò duō bǎi suì ruò duō
从地狱出堕傍生趣经历多岁，若多百岁、若多

qiān suì ruò duō bǎi qiān suì ruò duō jù zhī suì ruò duō bǎi jù zhī suì
千岁、若多百千岁、若多俱胝岁、若多百俱胝岁、

ruò duō qiān jù zhī suì ruò duō bǎi qiān jù zhī suì ruò duō bǎi qiān jù
若多千俱胝岁、若多百千俱胝岁、若多百千俱

zhī nà yǔ duō suì shòupángshēngshēn bèi zāo cǎn hài kǒng bī dēng kǔ
胝那庾多岁，受傍生身备遭残害恐逼等苦。

zuì wèi jìn gù yú cǐ shì jiè cóng yī xiǎn è chù zhì yī xiǎn è chù nǎi
罪未尽故，于此世界从一险恶处至一险恶处，乃

zhì huǒ jié shuǐ jié fēng jié wèi qǐ yǐ lái bèi zāo cǎn hài kǒng bī dēng
至火劫、水劫、风劫未起已来，备遭残害恐逼等

kǔ
苦。

ruò cǐ shì jiè sān zāi huài shí bǐ kuì fǎ yè yú shì wèi jìn
“若此世界三灾坏时，彼匱法业余势未尽，

sǐ yǐ zhuǎnshēng tā fāng shì jiè yǔ cǐ tóng lèi pángshēng qù zhōng jīng
死已转生他方世界，与此同类傍生趣中经

lì duō suì ruò duō bǎi suì nǎi zhì ruò duō bǎi qiān jù zhī nà yǔ duō suì
历多岁，若多百岁乃至若多百千俱胝那庾多岁，

shòupángshēngshēn bèi zāo cǎn hài kǒng bī dēng kǔ zuì wèi jìn gù yú
受傍生身备遭残害恐逼等苦。罪未尽故，于

tā shì jiè cóng yī xiǎn è chù zhì yī xiǎn è chù nǎi zhì huǒ jié shuǐ jié
他世界从一险恶处至一险恶处，乃至火劫、水劫、

fēng jié wèi qǐ yǐ lái bèi zāo cǎn hài kǒng bī dēng kǔ ruò tā shì jiè
风劫未起已来，备遭残害恐逼等苦。若他世界

sān zāi huài shí bǐ kuì fǎ yè yú shì wèi jìn sǐ yǐ zhuǎnshēng yú fāng
三灾坏时，彼匱法业余势未尽，死已转生余方

shì jiè yǔ cǐ tóng lèi pángshēng qù zhōng jīng lì duō suì ruò duō bǎi
世界，与此同类傍生趣中经历多岁，若多百

suì nǎi zhì ruò duō bǎi qiān jù zhī nà yǔ duō suì shòupángshēngshēn bèi
岁乃至若多百千俱胝那庾多岁，受傍生身备

zāo cǎn hài kǒng bī dēng kǔ zuì wèi jìn gù yú yú shì jiè cóng yī xiǎn
遭残害恐逼等苦。罪未尽故，于余世界从一险

è chù zhì yī xiǎn è chù nǎi zhì huǒ jié shuǐ jié fēng jié wèi qǐ yǐ
恶处至一险恶处，乃至火劫、水劫、风劫未起已

lái bèi zāo cán hài kǒng bī dēng kǔ
来，备遭残害恐逼等苦。

rú shì zhǎn zhuǎn biàn lì shí fāng zhū yú shì jiè shòu páng
“如是展转遍历十方诸余世界，受傍
shēng shēn bèi zāo cán hài kǒng bī dēng kǔ ruò bǐ zhū yú shí fāng shì jiè
生身备遭残害恐逼等苦。若彼诸余十方世界
sān zāi huài shí bǐ kuì fǎ yè yú shì wèi jìn sǐ yǐ huán shēng cǐ jiān
三灾坏时，彼匮法业余势未尽，死已还生此间
shì jiè páng shēng qù zhōng cóng yī xiǎn è chù zhì yī xiǎn è chù nǎi
世界傍生趣中，从一险恶处至一险恶处，乃
zhì huǒ jié shuǐ jié fēng jié wèi qǐ yǐ lái bèi zāo cán hài kǒng bī dēng
至火劫、水劫、风劫未起已来，备遭残害恐逼等
kǔ ruò cǐ shì jiè sān zāi huài shí bǐ kuì fǎ yè yú shì wèi jìn sǐ
苦。若此世界三灾坏时，彼匮法业余势未尽，死
yǐ fù shēng tā yú shì jiè biàn lì shí fāng páng shēng qù zhōng guǎng
已复生他余世界，遍历十方傍生趣中广
shòu zhòng kǔ
受众苦。

rú shì xún huán jīng wú shù jié bǐ kuì fǎ zuì yè shì jiàn bó
“如是循环经无数劫，彼匮法罪业势渐薄，
miǎn páng shēng qù duò guǐ jiè zhōng jīng lì duō suì ruò duō bǎi suì ruò
免傍生趣堕鬼界中经历多岁，若多百岁、若
duō qiān suì ruò duō bǎi qiān suì ruò duō jù zhī suì ruò duō bǎi jù
多千岁、若多百千岁、若多俱胝岁、若多百俱
zhī suì ruò duō qiān jù zhī suì ruò duō bǎi qiān jù zhī suì ruò duō bǎi
胝岁、若多千俱胝岁、若多百千俱胝岁、若多百
qiān jù zhī nà yǔ duō suì yú guǐ jiè zhōng bèi shòu xū léi jī kě dēng
千俱胝那庾多岁，于鬼界中备受虚羸饥渴等
kǔ zuì wèi jìn gù yú cǐ shì jiè cóng yī è guǐ guó zhì yī è guǐ guó
苦。罪未尽故，于此世界从一饿鬼国至一饿鬼国，
nǎi zhì huǒ jié shuǐ jié fēng jié wèi qǐ yǐ lái bèi shòu xū léi jī kě
乃至火劫、水劫、风劫未起已来，备受虚羸饥渴
dēng kǔ
等苦。

ruò cǐ shì jiè sān zāi huài shí bǐ kuì fǎ yè yú shì wèi jìn
“若此世界三灾坏时，彼匮法业余势未尽，
sǐ yǐ zhuǎn shēng tā fāng shì jiè yǔ cǐ tóng lèi è guǐ qù zhōng jīng lì
死已转生他方世界，与此同类饿鬼趣中经历

duō suì ruò duō bǎi suì nǎi zhì ruò duō bǎi qiān jù zhī nà yǔ duō suì yú
多岁，若多百岁乃至若多百千俱抵那庾多岁，于
guǐ jiè zhōng bèi shòu xū léi jī kě děng kǔ zuì wèi jìn gù yú tā shì
鬼界中备受虚羸饥渴等苦。罪未尽故，于他世
jiè cóng yī è guǐ guó zhì yī è guǐ guó nǎi zhì huǒ jié shuǐ jié fēng
界从一饿鬼国至一饿鬼国，乃至火劫、水劫、风
jié wèi qǐ yǐ lái bèi shòu xū léi jī kě děng kǔ ruò tā shì jiè sān zāi
劫未起已来，备受虚羸饥渴等苦。若他世界三灾
huài shí bǐ kuī fǎ yè yú shì wèi jìn sǐ yǐ zhuǎn shēng yú fāng shì jiè
坏时，彼匱法业余势未尽，死已转生余方世界，
yǔ cǐ tóng lèi è guǐ qù zhōng jīng lì duō suì ruò duō bǎi suì nǎi zhì ruò
与此同类饿鬼趣中经历多岁，若多百岁乃至若
duō bǎi qiān jù zhī nà yǔ duō suì yú guǐ jiè zhōng bèi shòu xū léi jī kě
多百千俱抵那庾多岁，于鬼界中备受虚羸饥渴
děng kǔ zuì wèi jìn gù yú yú shì jiè cóng yī è guǐ guó zhì yī è
等苦。罪未尽故，于余世界从一饿鬼国至一饿
guǐ guó nǎi zhì huǒ jié shuǐ jié fēng jié wèi qǐ yǐ lái bèi shòu xū
鬼国，乃至火劫、水劫、风劫未起已来，备受虚
léi jī kě děng kǔ
羸饥渴等苦。

rú shì zhǎn zhuǎn biàn lì shí fāng zhū yú shì jiè yú guǐ jiè
“如是展转遍历十方诸余世界，于鬼界
zhōng bèi shòu xū léi jī kě děng kǔ ruò bǐ zhū yú shí fāng shì jiè sān
中备受虚羸饥渴等苦。若彼诸余十方世界三
zāi huài shí bǐ kuī fǎ yè yú shì wèi jìn sǐ yǐ huán shēng cǐ jiān shì
灾坏时，彼匱法业余势未尽，死已还生此间世
jiè è guǐ qù zhōng cóng yī è guǐ guó zhì yī è guǐ guó nǎi zhì huǒ
界饿鬼趣中，从一饿鬼国至一饿鬼国，乃至火
jié shuǐ jié fēng jié wèi qǐ yǐ lái bèi shòu xū léi jī kě děng kǔ
劫、水劫、风劫未起已来，备受虚羸饥渴等苦。
ruò cǐ shì jiè sān zāi huài shí bǐ kuī fǎ yè yú shì wèi jìn sǐ yǐ fù
若此世界三灾坏时，彼匱法业余势未尽，死已复
shēng tā yú shì jiè biàn lì shí fāng è guǐ qù zhōng guǎng shòu zhòng kǔ
生他余世界，遍历十方饿鬼趣中广受众苦。

rú shì zhōu liú jīng wú shù jié bǐ kuī fǎ yè yú shì jiāng jìn
“如是周流经无数劫，彼匱法业余势将尽，
suī dé wéi rén ér jū xià jiàn suǒ wèi shēng zài shēng máng rén jiā huò
虽得为人而居下贱，所谓生在生盲人家，或

zhān tú luó jiā huò bǔ jié suō jiā huò tú kuài jiā huò yú liè jiā
旃荼¹罗家、或补羯娑家、或屠脍家、或渔猎家、
huò gōng jiàng jiā huò yuè rén jiā huò xié jiàn jiā huò yú wěi zá è lǜ
或工匠家、或乐人家、或邪见家、或余猥杂恶律
yí jiā huò suǒ shòu shēn wú yǎn wú ěr wú bí wú shé wú shǒu
仪家，或所受身无眼、无耳、无鼻、无舌、无手、
wú zú yōng jū jiè lài fēng kuáng diān xián lóng cán bèi lǚ
无足、痲疽、疥癩、风狂、癩瘡、癱残、背偻、
cuó lòu luán pǐ zhū gēn quē jiǎn pín qióng kū cuì wán yín
矬陋、挛²癖、诸根缺减、贫穷、枯頹、顽嚚、
wú shí fán yǒu suǒ wéi rén jiē qīng jiàn huò suǒ shēng chù bù wén fó míng
无识，凡有所为人皆轻贱，或所生处不闻佛名、
fǎ míng sēng míng pú sà míng dú jué míng huò fù shēng yú yōu
法名、僧名、菩萨名、独觉名，或复生于幽
àn shì jiè héng wú zhòu yè bù dǔ guāng míng bǐ kuì fǎ yè zào zuò
暗世界，恒无昼夜不睹光明。彼匱法业造作
zēng zhǎng jí shēn zhòng gù shòu rú shì děng bù kě ài yào yuán mǎn kǔ
增长极深重故，受如是等不可爱乐圆满苦
guǒ。”

ěr shí shè lì zǐ bó fó yán shì zūn bǐ suǒ zào zuò zēng
尔时，舍利子白佛言：“世尊！彼所造作增
zhǎng néng gǎn kuì zhèng fǎ yè yǔ wǔ wú jiàn yè kě shuō xiāng sì yé
长能感匱正法业，与五无间业可说相似耶？”
fó yán shè lì zǐ bǐ kuì fǎ yè zuì jí cū zhòng bù kě
佛言：“舍利子，彼匱法业最极粗重，不可
yǐ bǐ wǔ wú jiàn yè wèi bǐ wén shuō shēn shēn bō rě bō luó mì duō
以比五无间业。谓彼闻说甚深般若波罗蜜多，
jí biàn bù xìn fěi bàng huǐ zǐ yán rú shì fǎ fēi zhū rú lái yīng
即便不信诽谤毁訾言：‘如是法，非诸如来、应、
zhèng děng jué zhī suǒ yǎn shuō fēi fǎ fēi lǜ fēi dà shī jiào wǒ
正等觉之所演说，非法、非律、非大师教，我
děng yú cǐ bù yīng xiū xué shì bàng fǎ rén zì bàng bō rě bō luó mì
等于此不应修学。’是谤法人自谤般若波罗蜜

¹ 大正藏：荼；永樂北藏及龍藏：茶

² 大正藏：癩；永樂北藏及龍藏：孿

duō yì jiào wú liàng yǒu qíng huǐ bàng zì huài qí shēn yì lìng tā huài
多，亦教无量有情毁谤；自坏其身，亦令他坏；
zì yǐn dú yào yì lìng tā yǐn zì shī shēng tiān jiě tuō lè guǒ yì lìng
自饮毒药，亦令他饮；自失生天解脱乐果，亦令
tā shī zì yǐ qí shēn tóu dì yù huǒ yì lìng tā rén tóu dì yù huǒ
他失；自以其身投地狱火，亦令他人投地狱火；
zì bú xìn jiě shēn shēn bō rě bō luó mì duō yì jiào tā rén lìng bú xìn
自不信解甚深般若波罗蜜多，亦教他人令不信
jiě shēn shēn bō rě bō luó mì duō zì xiàn qí shēn chén nì kǔ hǎi yì
解甚深般若波罗蜜多；自陷其身沈溺苦海，亦
xiàn tā rén chén nì kǔ hǎi shè lì zǐ wǒ yú rú shì shēn shēn bō rě
陷他人沈溺苦海。舍利子，我于如是甚深般若
bō luó mì duō shàng bú lìng bǐ bàng zhèng fǎ zhě wén qí míng zì kuàng
波罗蜜多，尚不令彼谤正法者闻其名字，况
wèi bǐ shuō shè lì zǐ bǐ bàng fǎ zhě wǒ shàng bù tīng zhù pú sà
为彼说！舍利子，彼谤法者，我尚不听住菩萨
shèng zhū shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng wén qí míng zì kuàng lìng yǎn jiàn
乘诸善男子、善女人等闻其名字，况令眼见！
qǐ xǔ gòng zhù hé yǐ gù shè lì zǐ zhū yǒu fěi bàng shēn shēn
岂许共住？何以故？舍利子，诸有诽谤甚深
bō rě bō luó mì duō dāng zhī bǐ míng pò zhèng fǎ zhě duò hēi àn lèi
般若波罗蜜多，当知彼名破正法者，堕黑暗类
rú huì wō luó zì wū wū tā rú làn fèn jù ruò yǒu xìn yòng pò fǎ zhě
如秽蜗螺，自污污他如烂粪聚。若有信用破法者
yán yì shòu rú qián suǒ shuō dà kǔ shè lì zǐ zhū yǒu pò huài shēn
言，亦受如前所说大苦。舍利子，诸有破坏甚
shēn bō rě bō luó mì duō dāng zhī bǐ lèi jí shì dì yù páng shēng
深般若波罗蜜多，当知彼类即是地狱、傍生、
è guǐ shì gù zhì zhě bù yīng huǐ bàng shēn shēn bō rě bō luó mì duō
饿鬼，是故智者不应毁谤甚深般若波罗蜜多。”

shí shè lì zǐ fù bó fó yán shì zūn hé yuán dàn shuō rú
时，舍利子复白佛言：“世尊！何缘但说如
shì pò zhèng fǎ zhě duò dà dì yù páng shēng guǐ qù cháng shí shòu kǔ
是破正法者堕大地狱、傍生、鬼趣长时受苦，
ér bù shuō bǐ xíng mào shēn liàng ? ”
而不说彼形貌身量？”

fó yán shè lì zǐ zhǐ bù yīng shuō pò zhèng fǎ zhě dāng
佛言：“舍利子，止！不应说破正法者当

lái suǒ shòu è qù xíng liàng suǒ yǐ zhě hé ruò wǒ jù shuō pò zhèng
来所受恶趣形量。所以者何？若我具说破正

fǎ zhě dāng lái suǒ shòu è qù xíng liàng bǐ wén jīng bù dāng tū rè xuè
法者当来所受恶趣形量，彼闻惊怖当吐热血，

biàn zhì mìng zhōng huò jìn sǐ kǔ xīn dùn yōu nǎo rú zhòng dú jiàn shēn
便致命终或近死苦，心顿忧恼如中毒箭，身

jiàn kū cuì rú bèi jié miáo kǒng bǐ wén shuō bàng zhèng fǎ zhě dāng shòu
渐枯頹如被截苗。恐彼闻说谤正法者当受

rú shì dà chǒu kǔ shēn tú zì jīng huáng sàng shī shēn mìng wǒ mǐn bǐ
如是大丑苦身，徒自惊惶丧失身命，我愍彼

gù bú wèi rǔ shuō pò zhèng fǎ zuì xíng mào shēn liàng
故，不为汝说破正法罪形貌身量。”

shè lì zǐ yán wéi yuàn fó shuō pò zhèng fǎ zhě dāng lái suǒ
舍利子言：“惟愿佛说破正法者当来所

shòu è qù xíng liàng míng jiè wèi lái lìng zhī pò fǎ huò dà kǔ bào bú zào
受恶趣形量，明诫未来令知破法获大苦报不造

sī zuì
斯罪。”

fó yán shè lì zǐ wǒ xiān suǒ shuō zú wéi míng jiè wèi wèi
佛言：“舍利子，我先所说足为明诫，谓未

lái shì zhū shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng wén wǒ suǒ shuō pò zhèng fǎ
来世诸善男子、善女人等，闻我所说破正法

yè zào zuò zēng zhǎng jí yuán mǎn zhě duò dà dì yù páng shēng guǐ
业造作增长极圆满者，堕大地狱、傍生、鬼

jiè yī yī qù zhōng cháng shí shòu kǔ zú zì jīng chí bù huǐ zhèng fǎ
界一一趣中 长时受苦，足自兢持不毁正法。”

shí shè lì zǐ jí bó fó yán wéi rán shì zūn wéi rán
时，舍利子即白佛言：“唯然！世尊！唯然！

shàn shì wèi lái jìng xìn zhū shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng wén fó xiān
善逝！未来净信诸善男子、善女人等，闻佛先

shuō pò zhèng fǎ yè gǎn cháng shí kǔ zú wéi míng jiè nìng shě shēn mìng
说破正法业感长时苦足为明诫，宁舍身命

zhōng bú bàng fǎ wù wǒ wèi lái dāng shòu sī kǔ
终不谤法，勿我未来当受斯苦。”

ěr shí jù shòu shàn xiàn bó fó yán shì zūn ruò yǒu cōng míng
尔时，具寿善现白佛言：“世尊！若有聪明

zhū shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng wén fó suǒ shuō bàng zhèng fǎ zhě yú
诸善男子、善女人等，闻佛所说谤正法者于

wèi lái shì jiǔ shòu dà kǔ yīngshàn hù chíshēn yǔ yì yè wù
未来世久受大苦，应善护持身、语、意业，勿
yú zhèng fǎ fěi bàng huǐ huài duòsān è qù cháng shí shòu kǔ yú jiǔ
于正法诽谤毁坏，堕三恶趣长时受苦，于久
yuǎn shí bú jiàn zhū fó bù wénzhèng fǎ bù zhí yù sēng bù dé shēng
远时不见诸佛、不闻正法、不值遇僧，不得生
yú yǒu fó guó tǔ suī shēng rén qù xià jiàn pín qióng chǒu lòu wán
于有佛国土，虽生人趣下贱、贫穷、丑陋、顽
yú zhī tǐ bú jù zhū yǒu suǒ shuō rén bú xìn shòu
愚、支体不具，诸有所说人不信受。”

jù shòu shàn xiàn fù yán shì zūn zào zuò zēng zhǎng gǎn kuì fǎ
具寿善现复言：“世尊！造作增长感匮法
yè qǐ bù yóu xí è yǔ yè yé
业，岂不由习恶语业耶？”

fó yán shàn xiàn rú shì rú shì shí yóu guàn xí è yǔ
佛言：“善现，如是！如是！实由惯³习恶语
yè gù zào zuò zēng zhǎng gǎn kuì fǎ yè yú wǒ zhèng fǎ pí nài yē
业故，造作增长感匮法业。于我正法毗奈耶
zhōng dāng yǒu yú chí zhū chū jiā zhě bǐ suī chēng wǒ yǐ wéi dà shī
中，当有愚痴诸出家者，彼虽称我以为大师，
ér yú wǒ shuō shēn shēn bō rě bō luó mì duō fěi bàng huǐ huài
而于我说甚深般若波罗蜜多诽谤毁坏。

shàn xiàn dāng zhī ruò yǒu bàng huǐ shēn shēn bō rě bō luó mì
“善现当知！若有谤毁甚深般若波罗蜜
duō zé wéi bàng huǐ zhū fó wú shàng zhèng děng pú tí ruò yǒu bàng huǐ
多，则为谤毁诸佛无上正等菩提。若有谤毁
zhū fó wú shàng zhèng děng pú tí zé wéi bàng huǐ guò qù wèi lái
诸佛无上正等菩提，则为谤毁过去、未来、
xiàn zài zhū fó yī qiè xiàng zhì ruò yǒu bàng huǐ yī qiè xiàng zhì zé bàng
现在诸佛一切相智。若有谤毁一切相智，则谤
huǐ fó ruò bàng huǐ fó zé bàng huǐ fǎ ruò bàng huǐ fǎ zé bàng
毁佛。若谤毁佛，则谤毁法。若谤毁法，则谤
huǐ sēng ruò bàng huǐ sēng zé dāng bàng huǐ shì jiān zhèng jiàn ruò dāng
毁僧。若谤毁僧，则当谤毁世间正见。若当
bàng huǐ shì jiān zhèng jiàn zé dāng bàng huǐ bù shī jìng jiè ān rěn
谤毁世间正见，则当谤毁布施、净戒、安忍、

³ 大正藏：串；永樂北藏及龍藏：慣

jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō yì dāngbàng huǐ nèi kōng
精进、静虑、般若波罗蜜多，亦当谤毁内空、
wàikōng nèi wàikōng kōngkōng dà kōng shèng yì kōng yǒu wéi
外空、内外空、空空、大空、胜义空、有为
kōng wú wéi kōng bì jìng kōng wú jì kōng sǎn kōng wú biàn yì
空、无为空、毕竟空、无际空、散空、无变异
kōng běn xìng kōng zì xiàng kōng gòng xiàng kōng yī qiè fǎ kōng
空、本性空、自相空、共相空、一切法空、
bù kě dé kōng wú xìng kōng zì xìng kōng wú xìng zì xìng kōng yì
不可得空、无性空、自性空、无性自性空，亦
dāngbàng huǐ zhēn rú fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng bú biàn
当谤毁真如、法界、法性、不虚妄性、不变
yì xìng píngděng xìng lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì
异性、平等性、离生性、法定、法住、实际、
xū kōng jiè bù sī yì jiè yì dāngbàng huǐ kǔ shèng dì jí shèng
虚空界、不思議界，亦当谤毁苦圣谛、集圣
dì miè shèng dì dào shèng dì yì dāngbàng huǐ sì jìng lù sì
谛、灭圣谛、道圣谛，亦当谤毁四静虑、四
wú liàng sì wú sè dìng yì dāngbàng huǐ bā jiě tuō bā shèng chù
无量、四无色定，亦当谤毁八解脱、八胜处、
jiǔ cì dì dìng shí biàn chù yì dāngbàng huǐ sì niàn zhù sì zhèng
九次第定、十遍处，亦当谤毁四念住、四正
duàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děng jué zhī bā shèng dào
断、四神足、五根、五力、七等觉支、八圣道
zhī yì dāngbàng huǐ kōng jiě tuō mén wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn
支，亦当谤毁空解脱门、无相解脱门、无愿
jiě tuō mén yì dāngbàng huǐ wǔ yǎn liù shéntōng yì dāngbàng huǐ
解脱门，亦当谤毁五眼、六神通，亦当谤毁
fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà
佛十力、四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、大
xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ yì dāngbàng huǐ wú wàng shī fǎ
喜、大舍、十八佛不共法，亦当谤毁无忘失法、
héng zhù shě xìng yì dāngbàng huǐ yī qiè zhì dào xiàng zhì yī qiè xiàng
恒住舍性，亦当谤毁一切智、道相智、一切相
zhì yì dāngbàng huǐ yī qiè tuó luó ní mén yī qiè sān mó dì mén
智，亦当谤毁一切陀罗尼门、一切三摩地门。
bǐ yóu bàng huǐ zhū gōng dé jù zé biàn shè shòu wú shù wú liàng wú biān
彼由谤毁诸功德聚，则便摄受无数无量无边

zuì jù yóu bǐ shèshòu wú shù wú liàng wú biān zuì jù zé biànsèshòu
罪聚。由彼摄受无数无量无边罪聚，则便摄受
zhū dà dì yù pángshēng guǐ jiè jí rén qù zhōng wú shù wú liàng wú
诸大地狱、傍生、鬼界及人趣中无数无量无
biān kǔ jù
边苦聚。”

shí jù shòushànxiàn fù bó fó yán shì zūn zhū yú chī rén
时，具寿善现复白佛言：“世尊！诸愚痴人

jǐ yīn yuán gù bàng huǐ rú shì shèshēn bō rě bō luó mì duō
几因缘故，谤毁如是甚深般若波罗蜜多？”

fó yán shànxiàn yóu sì yīn yuán hé děng wéi sì yī zhě
佛言：“善现，由四因缘。何等为四？一者、

wéi zhū xié mó suǒ shānhuò gù shǐ yú chī zhě bàng huǐ rú shì shèshēn bō
为诸邪魔所扇惑故，使愚痴者谤毁如是甚深般

rě bō luó mì duō èr zhě yú shèshēn fǎ bú xìn jiě gù shǐ yú chī
若波罗蜜多。二者、于甚深法不信解故，使愚痴

zhě bàng huǐ rú shì shèshēn bō rě bō luó mì duō sān zhě bù qín jīng
者谤毁如是甚深般若波罗蜜多。三者、不勤精

jìn jiānzhuó wǔ yùn zhū è zhī shí suǒ shèshòu gù shǐ yú chī zhě bàng
进，坚著五蕴，诸恶知识所摄受故，使愚痴者谤

huǐ rú shì shèshēn bō rě bō luó mì duō sì zhě duō huái chēn huì
毁如是甚深般若波罗蜜多。四者、多怀瞋恚，

yào xíng è fǎ xǐ zì gāo jǔ qīng huǐ tā gù shǐ yú chī zhě bàng huǐ
乐行恶法，喜自高举，轻毁他故，使愚痴者谤毁

rú shì shèshēn bō rě bō luó mì duō shànxiàn yóu jù rú shì sì yīn
如是甚深般若波罗蜜多。善现，由具如是四因

yuán gù zhū yú chī zhě bàng huǐ rú shì shèshēn bō rě bō luó mì duō
缘故，诸愚痴者谤毁如是甚深般若波罗蜜多。”

大般若波罗蜜多经卷第一百八十一

dà bō rě bō luó mì duō jīng juàn dì yī bǎi bā shí èr
大般若波罗蜜多经卷第一百八十二

táng sān zàng fǎ shī xuán zàng fèng zhào yì
唐三藏法师玄奘奉 诏译

chū fēn nán xìn jiě pǐn dì sān shí sì zhī yī
初分难信解品第三十四之一

jù shòu shàn xiàn fù bó fó yán shì zūn bù qín jīng jìn wèi
具寿善现复白佛言：“世尊！不勤精进、未
zhòng shàngēn jù bú shàngēn wéi è zhī shí suǒ shè shòu zhě yú fó
种善根、具不善根、为恶知识所摄受者，于佛
suǒ shuō shēn shēn bō rě bō luó mì duō shí nán xìn jiě
所说甚深般若波罗蜜多实难信解。”

fó yán shàn xiàn rú shì rú shì rú rǔ suǒ shuō bù
佛言：“善现，如是！如是！如汝所说。不
qín jīng jìn wèi zhòng shàngēn jù bú shàngēn wéi è zhī shí suǒ shè
勤精进、未种善根、具不善根、为恶知识所摄
shòu zhě yú cǐ suǒ shuō shēn shēn bō rě bō luó mì duō shí nán xìn jiě
受者，于此所说甚深般若波罗蜜多实难信解。”

jù shòu shàn xiàn fù bó fó yán rú shì bō rě bō luó mì duō
具寿善现复白佛言：“如是般若波罗蜜多，
yún hé shēn shēn nán xìn nán jiě
云何甚深难信难解？”

fó yán shàn xiàn sè fēi fù fēi jiě hé yǐ gù yǐ sè
佛言：“善现，色非缚非解。何以故？以色
wú suǒ yǒu xìng wéi sè zì xìng gù shòu xiǎng xíng shí fēi fù fēi
无所有性，为色自性故。受、想、行、识非缚非
jiě hé yǐ gù yǐ shòu xiǎng xíng shí wú suǒ yǒu xìng wéi shòu
解。何以故？以受、想、行、识无所有性，为受、
xiǎng xíng shí zì xìng gù
想、行、识自性故。

yǎn chù fēi fù fēi jiě hé yǐ gù yǐ yǎn chù wú suǒ yǒu xìng
“眼处非缚非解。何以故？以眼处无所有性，
wéi yǎn chù zì xìng gù ěr bí shé shēn yì chù fēi fù fēi jiě
为眼处自性故。耳、鼻、舌、身、意处非缚非解。

hé yǐ gù yǐ ěr bí shé shēn yì chù wú suǒ yǒu xìng wéi
何以故？以耳、鼻、舌、身、意处无所有性，为
ěr bí shé shēn yì chù zì xìng gù
耳、鼻、舌、身、意处自性故。

sè chù fēi fù fēi jiě hé yǐ gù yǐ sè chù wú suǒ yǒu xìng
“色处非缚非解。何以故？以色处无所有性，
wéi sè chù zì xìng gù shēng xiāng wèi chù fǎ chù fēi fù fēi
为色处自性故。声、香、味、触、法处非缚非
jiě hé yǐ gù yǐ shēng xiāng wèi chù fǎ chù wú suǒ yǒu
解。何以故？以声、香、味、触、法处无所有
xìng wéi shēng xiāng wèi chù fǎ chù zì xìng gù
性，为声、香、味、触、法处自性故。

yǎn jiè fēi fù fēi jiě hé yǐ gù yǐ yǎn jiè wú suǒ yǒu xìng
“眼界非缚非解。何以故？以眼界无所有性，
wéi yǎn jiè zì xìng gù sè jiè yǎn shí jiè jí yǎn chù yǎn chù wéi yuán
为眼界自性故。色界、眼识界及眼触、眼触为缘
suǒ shēng zhū shòu fēi fù fēi jiě hé yǐ gù yǐ sè jiè nǎi zhì yǎn chù
所生诸受非缚非解。何以故？以色界乃至眼触
wéi yuán suǒ shēng zhū shòu wú suǒ yǒu xìng wéi sè jiè nǎi zhì yǎn chù wéi
为缘所生诸受无所有性，为色界乃至眼触为
yuán suǒ shēng zhū shòu zì xìng gù
缘所生诸受自性故。

ěr jiè fēi fù fēi jiě hé yǐ gù yǐ ěr jiè wú suǒ yǒu xìng
“耳界非缚非解。何以故？以耳界无所有性，
wéi ěr jiè zì xìng gù shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù ěr chù wéi yuán
为耳界自性故。声界、耳识界及耳触、耳触为缘
suǒ shēng zhū shòu fēi fù fēi jiě hé yǐ gù yǐ shēng jiè nǎi zhì ěr
所生诸受非缚非解。何以故？以声界乃至耳
chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu wú suǒ yǒu xìng wéi shēng jiè nǎi zhì ěr chù
触为缘所生诸受无所有性，为声界乃至耳触
wéi yuán suǒ shēng zhū shòu zì xìng gù
为缘所生诸受自性故。

bí jiè fēi fù fēi jiě hé yǐ gù yǐ bí jiè wú suǒ yǒu xìng
“鼻界非缚非解。何以故？以鼻界无所有性，
wéi bí jiè zì xìng gù xiāng jiè bí shí jiè jí bí chù bí chù wéi yuán
为鼻界自性故。香界、鼻识界及鼻触、鼻触为缘
suǒ shēng zhū shòu fēi fù fēi jiě hé yǐ gù yǐ xiāng jiè nǎi zhì bí
所生诸受非缚非解。何以故？以香界乃至鼻

chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu wú suǒ yǒu xìng wéi xiāng jiè nǎi zhì bí chù
触为缘所生诸受无所有性，为香界乃至鼻触
wéi yuán suǒ shēng zhū shòu zì xìng gù
为缘所生诸受自性故。

shé jiè fēi fù fēi jiě hé yǐ gù yǐ shé jiè wú suǒ yǒu xìng
“舌界非缚非解。何以故？以舌界无所有性，
wéi shé jiè zì xìng gù wèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé chù wéi yuán
为舌界自性故。味界、舌识界及舌触、舌触为缘
suǒ shēng zhū shòu fēi fù fēi jiě hé yǐ gù yǐ wèi jiè nǎi zhì shé chù
所生诸受非缚非解。何以故？以味界乃至舌触
wéi yuán suǒ shēng zhū shòu wú suǒ yǒu xìng wéi wèi jiè nǎi zhì shé chù wéi
为缘所生诸受无所有性，为味界乃至舌触为
yuán suǒ shēng zhū shòu zì xìng gù
缘所生诸受自性故。

shēn jiè fēi fù fēi jiě hé yǐ gù yǐ shēn jiè wú suǒ yǒu
“身界非缚非解。何以故？以身界无所有
xìng wéi shēn jiè zì xìng gù chù jiè shēn shí jiè jí shēn chù shēn
性，为身界自性故。触界、身识界及身触、身
chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu fēi fù fēi jiě hé yǐ gù yǐ chù jiè
触为缘所生诸受非缚非解。何以故？以触界
nǎi zhì shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu wú suǒ yǒu xìng wéi chù jiè nǎi
乃至身触为缘所生诸受无所有性，为触界乃
zhì shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu zì xìng gù
至身触为缘所生诸受自性故。

yì jiè fēi fù fēi jiě hé yǐ gù yǐ yì jiè wú suǒ yǒu xìng
“意界非缚非解。何以故？以意界无所有性，
wéi yì jiè zì xìng gù fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì chù wéi yuán
为意界自性故。法界、意识界及意触、意触为缘
suǒ shēng zhū shòu fēi fù fēi jiě hé yǐ gù yǐ fǎ jiè nǎi zhì yì chù
所生诸受非缚非解。何以故？以法界乃至意触
wéi yuán suǒ shēng zhū shòu wú suǒ yǒu xìng wéi fǎ jiè nǎi zhì yì chù wéi
为缘所生诸受无所有性，为法界乃至意触为
yuán suǒ shēng zhū shòu zì xìng gù
缘所生诸受自性故。

dì jiè fēi fù fēi jiě hé yǐ gù yǐ dì jiè wú suǒ yǒu xìng
“地界非缚非解。何以故？以地界无所有性，
wéi dì jiè zì xìng gù shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè fēi fù fēi jiě
为地界自性故。水、火、风、空、识界非缚非解。

hé yǐ gù yǐ shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè wú suǒ yǒu xìng wéi
何以故？以水、火、风、空、识界无所有性，为
shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè zì xìng gù
水、火、风、空、识界自性故。

wú míng fēi fù fēi jiě hé yǐ gù yǐ wú míng wú suǒ yǒu
“无明非缚非解。何以故？以无明无所有

xìng wéi wú míng zì xìng gù xíng shí míng sè liù chù chù
性，为无明自性故。行、识、名色、六处、触、
shòu ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōu nǎo fēi fù fēi
受、爱、取、有、生、老死愁叹苦忧恼非缚非
jiě hé yǐ gù yǐ xíng shí nǎi zhì shēng lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōu nǎo
解。何以故？以行识乃至生老⁴死愁叹苦忧恼
wú suǒ yǒu xìng wéi xíng shí nǎi zhì shēng lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōu nǎo zì
无所有性，为行识乃至生老⁵死愁叹苦忧恼自
xìng gù
性故。

bù shī bō luó mì duō fēi fù fēi jiě hé yǐ gù yǐ bù shī
“布施波罗蜜多非缚非解。何以故？以布施

bō luó mì duō wú suǒ yǒu xìng wéi bù shī bō luó mì duō zì xìng gù jìng
波罗蜜多无所有性，为布施波罗蜜多自性故。净
jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ bō rě bō luó mì duō fēi fù fēi jiě
戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多非缚非解。

hé yǐ gù yǐ jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duō wú suǒ yǒu xìng wéi
何以故？以净戒乃至般若波罗蜜多无所有性，为
jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duō zì xìng gù
净戒乃至般若波罗蜜多自性故。

nèi kōng fēi fù fēi jiě hé yǐ gù yǐ nèi kōng wú suǒ yǒu
“内空非缚非解。何以故？以内空无所有

xìng wéi nèi kōng zì xìng gù wài kōng nèi wài kōng kōng kōng dà
性，为内空自性故。外空、内外空、空空、大
kōng shèng yì kōng yǒu wéi kōng wú wéi kōng bì jìng kōng wú
空、胜义空、有为空、无为空、毕竟空、无
jì kōng sàn kōng wú biàn yì kōng běn xìng kōng zì xiàng kōng
际空、散空、无变异空、本性空、自相空、
gòng xiàng kōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìng kōng zì
共相空、一切法空、不可得空、无性空、自

⁴ 大正藏：行乃至老；永乐北藏及龙藏：行识乃至生老

⁵ 大正藏：行乃至老；永乐北藏及龙藏：行识乃至生老

xìngkōng wú xìng zì xìngkōng fēi fù fēi jiě hé yǐ gù yǐ wàikōng
性空、无性自性空非缚非解。何以故？以外空
nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng wú suǒ yǒu xìng wéi wàikōng nǎi zhì wú xìng zì
乃至无性自性空无所有性，为外空乃至无性自
xìngkōng zì xìng gù
性空自性故。

zhēn rú fēi fù fēi jiě hé yǐ gù yǐ zhēn rú wú suǒ yǒu
“真如非缚非解。何以故？以真如无所有

xìng wéi zhēn rú zì xìng gù fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng
性，为真如自性故。法界、法性、不虚妄性、
bú biàn yì xìng píngděng xìng lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù shí
不变异性、平等性、离生性、法定、法住、实
jì xū kōng jiè bù sī yì jiè fēi fù fēi jiě hé yǐ gù yǐ fǎ
际、虚空界、不思議界非缚非解。何以故？以法
jiè nǎi zhì bù sī yì jiè wú suǒ yǒu xìng wéi fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè
界乃至不思議界无所有性，为法界乃至不思議界
zì xìng gù
自性故。

kǔ shèng dì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù yǐ kǔ shèng dì wú
“苦圣谛非缚非解。何以故？以苦圣谛无

suǒ yǒu xìng wéi kǔ shèng dì zì xìng gù jí miè dào shèng dì fēi
所有性，为苦圣谛自性故。集、灭、道圣谛非
fù fēi jiě hé yǐ gù yǐ jí miè dào shèng dì wú suǒ yǒu xìng
缚非解。何以故？以集、灭、道圣谛无所有性，
wéi jí miè dào shèng dì zì xìng gù
为集、灭、道圣谛自性故。

sì jìng lǜ fēi fù fēi jiě hé yǐ gù yǐ sì jìng lǜ wú suǒ
“四静虑非缚非解。何以故？以四静虑无所

yǒu xìng wéi sì jìng lǜ zì xìng gù sì wú liàng sì wú sè dìng fēi fù
有性，为四静虑自性故。四无量、四无色定非缚
fēi jiě hé yǐ gù yǐ sì wú liàng sì wú sè dìng wú suǒ yǒu xìng
非解。何以故？以四无量、四无色定无所有性，
wéi sì wú liàng sì wú sè dìng zì xìng gù
为四无量、四无色定自性故。

bā jiě tuō fēi fù fēi jiě hé yǐ gù yǐ bā jiě tuō wú suǒ
“八解脱非缚非解。何以故？以八解脱无所

yǒu xìng wéi bā jiě tuō zì xìng gù bā shèng chù jiǔ cì dì dìng
有性，为八解脱自性故。八胜处、九次第定、

shí biànchù fēi fù fēi jiě hé yǐ gù yǐ bā shèngchù jiǔ cì dì
十遍处非缚非解。何以故？以八胜处、九次第
dìng shí biànchù wú suǒ yǒuxìng wéi bā shèngchù jiǔ cì dì dìng
定、十遍处无所有性，为八胜处、九次第定、
shí biànchù zì xìng gù
十遍处自性故。

sì niànzhù fēi fù fēi jiě hé yǐ gù yǐ sì niànzhù wú
“四念住非缚非解。何以故？以四念住无
suǒ yǒuxìng wéi sì niànzhù zì xìng gù sì zhèngduàn sì shén zú
所有性，为四念住自性故。四正断、四神足、
wǔ gēn wǔ lì qī děngjué zhī bā shèngdào zhī fēi fù fēi jiě
五根、五力、七等觉支、八圣道支非缚非解。
hé yǐ gù yǐ sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī wú suǒ yǒuxìng
何以故？以四正断乃至八圣道支无所有性，
wéi sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī zì xìng gù
为四正断乃至八圣道支自性故。

kōng jiě tuō mén fēi fù fēi jiě hé yǐ gù yǐ kōng jiě tuō
“空解脱门非缚非解。何以故？以空解脱
mén wú suǒ yǒuxìng wéi kōng jiě tuō mén zì xìng gù wú xiàng wú yuàn
门无所有性，为空解脱门自性故。无相、无愿
jiě tuō mén fēi fù fēi jiě hé yǐ gù yǐ wú xiàng wú yuàn jiě tuō
解脱门非缚非解。何以故？以无相、无愿解脱
mén wú suǒ yǒuxìng wéi wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén zì xìng gù pú
门无所有性，为无相、无愿解脱门自性故。菩
sà shí dì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù yǐ pú sà shí dì wú suǒ yǒuxìng
萨十地非缚非解。何以故？以菩萨十地无所有性，
wéi pú sà shí dì zì xìng gù
为菩萨十地自性故。

wǔ yǎn fēi fù fēi jiě hé yǐ gù yǐ wǔ yǎn wú suǒ yǒuxìng
“五眼非缚非解。何以故？以五眼无所有性，
wéi wǔ yǎn zì xìng gù liù shéntōng fēi fù fēi jiě hé yǐ gù yǐ liù
为五眼自性故。六神通非缚非解。何以故？以六
shéntōng wú suǒ yǒuxìng wéi liù shéntōng zì xìng gù
神通无所有性，为六神通自性故。

fó shí lì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù yǐ fó shí lì wú suǒ
“佛十力非缚非解。何以故？以佛十力无所
yǒuxìng wéi fó shí lì zì xìng gù sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě
有性，为佛十力自性故。四无所畏、四无碍解、

dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ fēi fù fēi
大慈、大悲、大喜、大舍、十八佛不共法非缚非
jiě hé yǐ gù yǐ sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ wú
解。何以故？以四无所畏乃至十八佛不共法无
suǒ yǒu xìng wéi sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ zì xìng gù
所有性，为四无所畏乃至十八佛不共法自性故。

wú wàng shī fǎ fēi fù fēi jiě hé yǐ gù yǐ wú wàng shī
“无忘失法非缚非解。何以故？以无忘失

fǎ wú suǒ yǒu xìng wéi wú wàng shī fǎ zì xìng gù héng zhù shě xìng fēi
法无所有性，为无忘失法自性故。恒住舍性非
fù fēi jiě hé yǐ gù yǐ héng zhù shě xìng wú suǒ yǒu xìng wéi héng
缚非解。何以故？以恒住舍性无所有性，为恒
zhù shě xìng zì xìng gù
住舍性自性故。

yī qiè zhì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù yǐ yī qiè zhì wú suǒ
“一切智非缚非解。何以故？以一切智无所

yǒu xìng wéi yī qiè zhì zì xìng gù dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì fēi
有性，为一切智自性故。道相智、一切相智非
fù fēi jiě hé yǐ gù yǐ dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì wú suǒ yǒu
缚非解。何以故？以道相智、一切相智无所有
xìng wéi dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì zì xìng gù
性，为道相智、一切相智自性故。

yī qiè tuó luó ní mén fēi fù fēi jiě hé yǐ gù yǐ yī
“一切陀罗尼门非缚非解。何以故？以一

qiè tuó luó ní mén wú suǒ yǒu xìng wéi yī qiè tuó luó ní mén zì xìng gù
切陀罗尼门无所有性，为一切陀罗尼门自性故。
yī qiè sān mó dì mén fēi fù fēi jiě hé yǐ gù yǐ yī qiè sān mó
一切三摩地门非缚非解。何以故？以一切三摩
dì mén wú suǒ yǒu xìng wéi yī qiè sān mó dì mén zì xìng gù
地门无所有性，为一切三摩地门自性故。

yù liú guǒ fēi fù fēi jiě hé yǐ gù yǐ yù liú guǒ wú suǒ
“预流果非缚非解。何以故？以预流果无所

yǒu xìng wéi yù liú guǒ zì xìng gù yī lái bù huán ā luó hàn guǒ
有性，为预流果自性故。一来、不还、阿罗汉果
fēi fù fēi jiě hé yǐ gù yǐ yī lái bù huán ā luó hàn guǒ wú
非缚非解。何以故？以一来、不还、阿罗汉果无
suǒ yǒu xìng wéi yī lái bù huán ā luó hàn guǒ zì xìng gù
所有性，为一来、不还、阿罗汉果自性故。

dú jué pú tí fēi fù fēi jiě hé yǐ gù yǐ dú jué pú tí
“独觉菩提非缚非解。何以故？以独觉菩提

wú suǒ yǒu xìng wéi dú jué pú tí zì xìng gù
无所有性，为独觉菩提自性故。

yī qiè pú sà mó hē sà xíng fēi fù fēi jiě hé yǐ gù yǐ
“一切菩萨摩诃萨行非缚非解。何以故？以

yī qiè pú sà mó hē sà xíng wú suǒ yǒu xìng wéi yī qiè pú sà mó hē sà
一切菩萨摩诃萨行无所有性，为一切菩萨摩诃萨
xíng zì xìng gù
行自性故。

zhū fó wú shàng zhèng děng pú tí fēi fù fēi jiě hé yǐ gù
“诸佛无上正等菩提非缚非解。何以故？

yǐ zhū fó wú shàng zhèng děng pú tí wú suǒ yǒu xìng wéi zhū fó wú shàng
以诸佛无上正等菩提无所有性，为诸佛无上
zhèng děng pú tí zì xìng gù
正等菩提自性故。

fù cì shàn xiàn sè qián jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù
“复次，善现，色前际非缚非解。何以故？

sè qián jì wú suǒ yǒu xìng wéi sè qián jì zì xìng gù shòu xiǎng
色前际无所有性，为色前际自性故。受、想、
xíng shí qián jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù shòu xiǎng xíng
行、识前际非缚非解。何以故？受、想、行、
shí qián jì wú suǒ yǒu xìng wéi shòu xiǎng xíng shí qián jì zì xìng
识前际无所有性，为受、想、行、识前际自性
gù
故。

yǎn chù qián jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù yǎn chù qián jì
“眼处前际非缚非解。何以故？眼处前际

wú suǒ yǒu xìng wéi yǎn chù qián jì zì xìng gù ěr bí shé shēn
无所有性，为眼处前际自性故。耳、鼻、舌、身、
yì chù qián jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù ěr bí shé shēn
意处前际非缚非解。何以故？耳、鼻、舌、身、
yì chù qián jì wú suǒ yǒu xìng wéi ěr bí shé shēn yì chù qián
意处前际无所有性，为耳、鼻、舌、身、意处前
jì zì xìng gù
际自性故。

sè chù qián jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù sè chù qián jì
“色处前际非缚非解。何以故？色处前际

wú suǒ yǒu xìng wéi sè chù qián jì zì xìng gù shēng xiāng wèi
无所有性，为色处前际自性故。声、香、味、
chù fǎ chù qián jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù shēng xiāng wèi
触、法处前际非缚非解。何以故？声、香、味、
chù fǎ chù qián jì wú suǒ yǒu xìng wéi shēng xiāng wèi chù
触、法处前际无所有性，为声、香、味、触、
fǎ chù qián jì zì xìng gù
法处前际自性故。

yǎn jiè qián jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù yǎn jiè qián jì
“眼界前际非缚非解。何以故？眼界前际
wú suǒ yǒu xìng wéi yǎn jiè qián jì zì xìng gù sè jiè yǎn shí jiè jí
无所有性，为眼界前际自性故。色界、眼识界及
yǎn chù yǎn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qián jì fēi fù fēi jiě hé yǐ
眼触、眼触为缘所生诸受前际非缚非解。何以
gù sè jiè nǎi zhì yǎn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qián jì wú suǒ yǒu
故？色界乃至眼触为缘所生诸受前际无所有
xìng wéi sè jiè nǎi zhì yǎn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qián jì zì xìng
性，为色界乃至眼触为缘所生诸受前际自性
gù
故。

ěr jiè qián jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù ěr jiè qián jì
“耳界前际非缚非解。何以故？耳界前际
wú suǒ yǒu xìng wéi ěr jiè qián jì zì xìng gù shēng jiè ěr shí jiè
无所有性，为耳界前际自性故。声界、耳识界
jí ěr chù ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qián jì fēi fù fēi jiě hé
及耳触、耳触为缘所生诸受前际非缚非解。何
yǐ gù shēng jiè nǎi zhì ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qián jì wú
以故？声界乃至耳触为缘所生诸受前际无
suǒ yǒu xìng wéi shēng jiè nǎi zhì ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qián jì
所有性，为声界乃至耳触为缘所生诸受前际
zì xìng gù
自性故。

bí jiè qián jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù bí jiè qián jì
“鼻界前际非缚非解。何以故？鼻界前际
wú suǒ yǒu xìng wéi bí jiè qián jì zì xìng gù xiāng jiè bí shí jiè jí
无所有性，为鼻界前际自性故。香界、鼻识界及
bí chù bí chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qián jì fēi fù fēi jiě hé yǐ
鼻触、鼻触为缘所生诸受前际非缚非解。何以

gù xiāng jiè nǎi zhì bí chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qián jì wú suǒ
故？香界乃至鼻触为缘所生诸受前际无所
yǒu xìng wéi xiāng jiè nǎi zhì bí chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qián jì zì
有性，为香界乃至鼻触为缘所生诸受前际自
xìng gù
性故。

shé jiè qián jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù shé jiè qián jì
“舌界前际非缚非解。何以故？舌界前际

wú suǒ yǒu xìng wéi shé jiè qián jì zì xìng gù wèi jiè shé shí jiè jí
无所有性，为舌界前际自性故。味界、舌识界及
shé chù shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qián jì fēi fù fēi jiě hé yǐ
舌触、舌触为缘所生诸受前际非缚非解。何以
gù wèi jiè nǎi zhì shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qián jì wú suǒ yǒu
故？味界乃至舌触为缘所生诸受前际无所有
xìng wéi wèi jiè nǎi zhì shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qián jì zì xìng
性，为味界乃至舌触为缘所生诸受前际自性
gù
故。

shēn jiè qián jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù shēn jiè qián jì
“身界前际非缚非解。何以故？身界前际

wú suǒ yǒu xìng wéi shēn jiè qián jì zì xìng gù chù jiè shēn shí jiè
无所有性，为身界前际自性故。触界、身识界
jí shēn chù shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qián jì fēi fù fēi jiě
及身触、身触为缘所生诸受前际非缚非解。
hé yǐ gù chù jiè nǎi zhì shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qián jì wú
何以故？触界乃至身触为缘所生诸受前际无
suǒ yǒu xìng wéi chù jiè nǎi zhì shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qián jì
所有性，为触界乃至身触为缘所生诸受前际
zì xìng gù
自性故。

yì jiè qián jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù yì jiè qián jì
“意界前际非缚非解。何以故？意界前际

wú suǒ yǒu xìng wéi yì jiè qián jì zì xìng gù fǎ jiè yì shí jiè jí
无所有性，为意界前际自性故。法界、意识界及
yì chù yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qián jì fēi fù fēi jiě hé yǐ
意触、意触为缘所生诸受前际非缚非解。何以
gù fǎ jiè nǎi zhì yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qián jì wú suǒ yǒu
故？法界乃至意触为缘所生诸受前际无所有

xìng wéi fǎ jiè nǎi zhì yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qián jì zì xìng
性，为法界乃至意触为缘所生诸受前际自性
gù
故。

dì jiè qián jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù dì jiè qián jì
“地界前际非缚非解。何以故？地界前际

wú suǒ yǒu xìng wéi dì jiè qián jì zì xìng gù shuǐ huǒ fēng kōng
无所有性，为地界前际自性故。水、火、风、空、
shí jiè qián jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù shuǐ huǒ fēng kōng
识界前际非缚非解。何以故？水、火、风、空、
shí jiè qián jì wú suǒ yǒu xìng wéi shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè
识界前际无所有性，为水、火、风、空、识界
qián jì zì xìng gù
前际自性故。

wú míng qián jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù wú míng qián jì
“无明前际非缚非解。何以故？无明前际

wú suǒ yǒu xìng wéi wú míng qián jì zì xìng gù xíng shí míng sè
无所有性，为无明前际自性故。行、识、名色、
liù chù chù shòu ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ chóu tàn kǔ
六处、触、受、爱、取、有、生、老死愁叹苦
yōu nǎo qián jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù xíng shí nǎi zhì lǎo sǐ chóu
忧恼前际非缚非解。何以故？行识⁶乃至老死愁
tàn kǔ yōu nǎo qián jì wú suǒ yǒu xìng wéi xíng shí nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn
叹苦忧恼前际无所有性，为行识⁷乃至老死愁叹
kǔ yōu nǎo qián jì zì xìng gù
苦忧恼前际自性故。

bù shī bō luó mì duō qián jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù
“布施波罗蜜多前际非缚非解。何以故？

bù shī bō luó mì duō qián jì wú suǒ yǒu xìng wéi bù shī bō luó mì duō
布施波罗蜜多前际无所有性，为布施波罗蜜多
qián jì zì xìng gù jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō
前际自性故。净戒、安忍、精进、静虑、般若波
luó mì duō qián jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù jìng jiè nǎi zhì bō rě
罗蜜多前际非缚非解。何以故？净戒乃至般若
bō luó mì duō qián jì wú suǒ yǒu xìng wéi jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó
波罗蜜多前际无所有性，为净戒乃至般若波罗

⁶ 大正藏：行；永乐北藏及龙藏：行识

⁷ 大正藏：行；永乐北藏及龙藏：行识

mì duō qián jì zì xìng gù
蜜多前际自性故。

nèi kōng qián jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù nèi kōng qián jì
“内空前际非缚非解。何以故？内空前际

wú suǒ yǒu xìng wéi nèi kōng qián jì zì xìng gù wài kōng nèi wài kōng
无所有性，为内空前际自性故。外空、内外空、
kōng kōng dà kōng shèng yì kōng yǒu wéi kōng wú wéi kōng bì
空空、大空、胜义空、有为空、无为空、毕
jìng kōng wú jì kōng sǎn kōng wú biàn yì kōng běn xìng kōng zì
竟空、无际空、散空、无变异空、本性空、自
xiàng kōng gòng xiàng kōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìng
相空、共相空、一切法空、不可得空、无性
kōng zì xìng kōng wú xìng zì xìng kōng qián jì fēi fù fēi jiě hé yǐ
空、自性空、无性自性空前际非缚非解。何以
gù wài kōng nǎi zhì wú xìng zì xìng kōng qián jì wú suǒ yǒu xìng wéi wài
故？外空乃至无性自性空前际无所有性，为外
kōng nǎi zhì wú xìng zì xìng kōng qián jì zì xìng gù
空乃至无性自性空前际自性故。

zhēn rú qián jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù zhēn rú qián jì
“真如前际非缚非解。何以故？真如前际

wú suǒ yǒu xìng wéi zhēn rú qián jì zì xìng gù fǎ jiè fǎ xìng bù
无所有性，为真如前际自性故。法界、法性、不
xū wàng xìng bú biàn yì xìng píng děng xìng lí shēng xìng fǎ dìng
虚妄性、不变异性、平等性、离生性、法定、
fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè qián jì fēi fù fēi jiě
法住、实际、虚空界、不思議界前际非缚非解。
hé yǐ gù fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè qián jì wú suǒ yǒu xìng wéi
何以故？法界乃至不思議界前际无所有性，为
fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè qián jì zì xìng gù
法界乃至不思議界前际自性故。

kǔ shèng dì qián jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù kǔ shèng
“苦圣谛前际非缚非解。何以故？苦圣

dì qián jì wú suǒ yǒu xìng wéi kǔ shèng dì qián jì zì xìng gù jí
谛前际无所有性，为苦圣谛前际自性故。集、
miè dào shèng dì qián jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù jí miè
灭、道圣谛前际非缚非解。何以故？集、灭、
dào shèng dì qián jì wú suǒ yǒu xìng wéi jí miè dào shèng dì qián
道圣谛前际无所有性，为集、灭、道圣谛前

jì zì xìng gù
际自性故。

sì jìng lǜ qián jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù sì jìng lǜ
“四静虑前际非缚非解。何以故？四静虑

qián jì wú suǒ yǒu xìng wéi sì jìng lǜ qián jì zì xìng gù sì wú liàng
前际无所有性，为四静虑前际自性故。四无量、

sì wú sè dìng qián jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù sì wú liàng sì wú
四无色定前际非缚非解。何以故？四无量、四无

sè dìng qián jì wú suǒ yǒu xìng wéi sì wú liàng sì wú sè dìng qián jì
色定前际无所有性，为四无量、四无色定前际

zì xìng gù
自性故。

bā jiě tuō qián jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù bā jiě tuō
“八解脱前际非缚非解。何以故？八解脱

qián jì wú suǒ yǒu xìng wéi bā jiě tuō qián jì zì xìng gù bā shèng chù
前际无所有性，为八解脱前际自性故。八胜处、

jiǔ cì dì dìng shí biàn chù qián jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù bā
九次第定、十遍处前际非缚非解。何以故？八

shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù qián jì wú suǒ yǒu xìng wéi bā
胜处、九次第定、十遍处前际无所有性，为八

shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù qián jì zì xìng gù
胜处、九次第定、十遍处前际自性故。

sì niàn zhù qián jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù sì niàn zhù
“四念住前际非缚非解。何以故？四念住

qián jì wú suǒ yǒu xìng wéi sì niàn zhù qián jì zì xìng gù sì zhèng duàn
前际无所有性，为四念住前际自性故。四正断、

sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děng jué zhī bā shèng dào zhī qián
四神足、五根、五力、七等觉支、八圣道支前

jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù sì zhèng duàn nǎi zhì bā shèng dào zhī
际非缚非解。何以故？四正断乃至八圣道支

qián jì wú suǒ yǒu xìng wéi sì zhèng duàn nǎi zhì bā shèng dào zhī qián jì
前际无所有性，为四正断乃至八圣道支前际

zì xìng gù
自性故。

kōng jiě tuō mén qián jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù kōng jiě
“空解脱门前际非缚非解。何以故？空解

tuō mén qián jì wú suǒ yǒu xìng wéi kōng jiě tuō mén qián jì zì xìng gù
脱门前际无所有性，为空解脱门前际自性故。

wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén qián jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù wú
无相、无愿解脱门前际非缚非解。何以故？无

xiàng wú yuàn jiě tuō mén qián jì wú suǒ yǒu xìng wéi wú xiàng wú yuàn
相、无愿解脱门前际无所有性，为无相、无愿

jiě tuō mén qián jì zì xìng gù
解脱门前际自性故。

pú sà shí dì qián jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù pú sà
“菩萨十地前际非缚非解。何以故？菩萨

shí dì qián jì wú suǒ yǒu xìng wéi pú sà shí dì qián jì zì xìng gù
十地前际无所有性，为菩萨十地前际自性故。

wǔ yǎn qián jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù wǔ yǎn qián jì
“五眼前际非缚非解。何以故？五眼前际

wú suǒ yǒu xìng wéi wǔ yǎn qián jì zì xìng gù liù shéntōng qián jì fēi
无所有性，为五眼前际自性故。六神通前际非

fù fēi jiě hé yǐ gù liù shéntōng qián jì wú suǒ yǒu xìng wéi liù
缚非解。何以故？六神通前际无所有性，为六

shéntōng qián jì zì xìng gù
神通前际自性故。

fó shí lì qián jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù fó shí lì
“佛十力前际非缚非解。何以故？佛十力

qián jì wú suǒ yǒu xìng wéi fó shí lì qián jì zì xìng gù sì wú suǒ wèi
前际无所有性，为佛十力前际自性故。四无所畏、

sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú
四无碍解、大慈、大悲、大喜、大舍、十八佛不

gòng fǎ qián jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí
共法前际非缚非解。何以故？四无所畏乃至十

bā fó bú gòng fǎ qián jì wú suǒ yǒu xìng wéi sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí
八佛不共法前际无所有性，为四无所畏乃至十

bā fó bú gòng fǎ qián jì zì xìng gù
八佛不共法前际自性故。

wú wàng shī fǎ qián jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù wú wàng
“无忘失法前际非缚非解。何以故？无忘

shī fǎ qián jì wú suǒ yǒu xìng wéi wú wàng shī fǎ qián jì zì xìng gù
失法前际无所有性，为无忘失法前际自性故。

héng zhù shě xìng qián jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù héng zhù shě xìng qián
恒住舍性前际非缚非解。何以故？恒住舍性前

jì wú suǒ yǒu xìng wéi héng zhù shě xìng qián jì zì xìng gù
际无所有性，为恒住舍性前际自性故。

yī qiè zhì qián jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù yī qiè zhì
“一切智前际非缚非解。何以故？一切智

qián jì wú suǒ yǒu xìng wéi yī qiè zhì qián jì zì xìng gù dào xiàng zhì
前际无所有性，为一切智前际自性故。道相智、

yī qiè xiàng zhì qián jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù dào xiàng zhì yī
一切相智前际非缚非解。何以故？道相智、一

qiè xiàng zhì qián jì wú suǒ yǒu xìng wéi dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì qián
切相智前际无所有性，为道相智、一切相智前

jì zì xìng gù
际自性故。

yī qiè tuó luó ní mén qián jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù
“一切陀罗尼门前际非缚非解。何以故？

yī qiè tuó luó ní mén qián jì wú suǒ yǒu xìng wéi yī qiè tuó luó ní mén
一切陀罗尼门前际无所有性，为一切陀罗尼门

qián jì zì xìng gù yī qiè sān mó dì mén qián jì fēi fù fēi jiě hé yǐ
前际自性故。一切三摩地门前际非缚非解。何以

gù yī qiè sān mó dì mén qián jì wú suǒ yǒu xìng wéi yī qiè sān mó
故？一切三摩地门前际无所有性，为一切三摩

dì mén qián jì zì xìng gù
地门前际自性故。

yù liú guǒ qián jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù yù liú guǒ
“预流果前际非缚非解。何以故？预流果

qián jì wú suǒ yǒu xìng wéi yù liú guǒ qián jì zì xìng gù yī lái bù
前际无所有性，为预流果前际自性故。一来、不

huán ā luó hàn guǒ qián jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù yī lái bù
还、阿罗汉果前际非缚非解。何以故？一来、不

huán ā luó hàn guǒ qián jì wú suǒ yǒu xìng wéi yī lái bù huán
还、阿罗汉果前际无所有性，为一来、不还、

ā luó hàn guǒ qián jì zì xìng gù
阿罗汉果前际自性故。

dú jué pú tí qián jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù dú jué
“独觉菩提前际非缚非解。何以故？独觉

pú tí qián jì wú suǒ yǒu xìng wéi dú jué pú tí qián jì zì xìng gù
菩提前际无所有性，为独觉菩提前际自性故。

yī qiè pú sà mó hē sà xíng qián jì fēi fù fēi jiě hé yǐ
“一切菩萨摩訶萨行前际非缚非解。何以

gù yī qiè pú sà mó hē sà xíng qián jì wú suǒ yǒu xìng wéi yī qiè
故？一切菩萨摩訶萨行前际无所有性，为一切

pú sà mó hē sà xíngqián jì zì xìng gù
菩萨摩诃萨行前际自性故。

zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí qián jì fēi fù fēi jiě hé
“诸佛无上正等菩提前际非缚非解。何

yǐ gù zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí qián jì wú suǒyǒuxìng wéi
以故？诸佛无上正等菩提前际无所有性，为

zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí qián jì zì xìng gù
诸佛无上正等菩提前际自性故。

fù cì shànxiàn sè hòu jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù
“复次，善现，色后际非缚非解。何以故？

sè hòu jì wú suǒyǒuxìng wéi sè hòu jì zì xìng gù shòu xiǎng
色后际无所有性，为色后际自性故。受、想、

xíng shí hòu jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù shòu xiǎng xíng
行、识后际非缚非解。何以故？受、想、行、

shí hòu jì wú suǒyǒuxìng wéishòu xiǎng xíng shí hòu jì zì xìng
识后际无所有性，为受、想、行、识后际自性

gù
故。

yǎnchùhòu jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù yǎnchùhòu jì wú
“眼处后际非缚非解。何以故？眼处后际无

suǒyǒuxìng wéiyǎnchùhòu jì zì xìng gù ěr bí shé shēn
所有性，为眼处后际自性故。耳、鼻、舌、身、

yì chùhòu jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù ěr bí shé shēn
意处后际非缚非解。何以故？耳、鼻、舌、身、

yì chùhòu jì wú suǒyǒuxìng wéi ěr bí shé shēn yì chùhòu
意处后际无所有性，为耳、鼻、舌、身、意处后

jì zì xìng gù
际自性故。

sè chùhòu jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù sè chùhòu jì wú
“色处后际非缚非解。何以故？色处后际无

suǒyǒuxìng wéi sè chùhòu jì zì xìng gù shēng xiāng wèi chù
所有性，为色处后际自性故。声、香、味、触、

fǎ chùhòu jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù shēng xiāng wèi chù
法处后际非缚非解。何以故？声、香、味、触、

fǎ chùhòu jì wú suǒyǒuxìng wéishēng xiāng wèi chù fǎ chù
法处后际无所有性，为声、香、味、触、法处

hòu jì zì xìng gù
后际自性故。

yǎn jiè hòu jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù yǎn jiè hòu jì wú
“眼界后际非缚非解。何以故？眼界后际无

suǒ yǒu xìng wéi yǎn jiè hòu jì zì xìng gù sè jiè yǎn shí jiè jí yǎn
所有性，为眼界后际自性故。色界、眼识界及眼

chù yǎn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu hòu jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù
触、眼触为缘所生诸受后际非缚非解。何以故？

sè jiè nǎi zhì yǎn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu hòu jì wú suǒ yǒu xìng
色界乃至眼触为缘所生诸受后际无所有性，

wéi sè jiè nǎi zhì yǎn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu hòu jì zì xìng gù
为色界乃至眼触为缘所生诸受后际自性故。

ěr jiè hòu jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù ěr jiè hòu jì wú
“耳界后际非缚非解。何以故？耳界后际无

suǒ yǒu xìng wéi ěr jiè hòu jì zì xìng gù shēng jiè ěr shí jiè jí ěr
所有性，为耳界后际自性故。声界、耳识界及耳

chù ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu hòu jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù
触、耳触为缘所生诸受后际非缚非解。何以故？

shēng jiè nǎi zhì ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu hòu jì wú suǒ yǒu xìng
声界乃至耳触为缘所生诸受后际无所有性，

wéi shēng jiè nǎi zhì ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu hòu jì zì xìng gù
为声界乃至耳触为缘所生诸受后际自性故。

bí jiè hòu jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù bí jiè hòu jì wú
“鼻界后际非缚非解。何以故？鼻界后际无

suǒ yǒu xìng wéi bí jiè hòu jì zì xìng gù xiāng jiè bí shí jiè jí bí
所有性，为鼻界后际自性故。香界、鼻识界及鼻

chù bí chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu hòu jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù
触、鼻触为缘所生诸受后际非缚非解。何以故？

xiāng jiè nǎi zhì bí chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu hòu jì wú suǒ yǒu xìng
香界乃至鼻触为缘所生诸受后际无所有性，

wéi xiāng jiè nǎi zhì bí chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu hòu jì zì xìng gù
为香界乃至鼻触为缘所生诸受后际自性故。

shé jiè hòu jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù shé jiè hòu jì wú
“舌界后际非缚非解。何以故？舌界后际无

suǒ yǒu xìng wéi shé jiè hòu jì zì xìng gù wèi jiè shé shí jiè jí shé
所有性，为舌界后际自性故。味界、舌识界及舌

chù shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu hòu jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù
触、舌触为缘所生诸受后际非缚非解。何以故？

wèi jiè nǎi zhì shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu hòu jì wú suǒ yǒu xìng
味界乃至舌触为缘所生诸受后际无所有性，

wéi wèi jiè nǎi zhì shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu hòu jì zì xìng gù
为味界乃至舌触为缘所生诸受后际自性故。

shēn jiè hòu jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù shēn jiè hòu jì
“身界后际非缚非解。何以故？身界后际

wú suǒ yǒu xìng wéi shēn jiè hòu jì zì xìng gù chù jiè shēn shí jiè jí
无所有性，为身界后际自性故。触界、身识界及

shēn chù shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu hòu jì fēi fù fēi jiě hé yǐ
身触、身触为缘所生诸受后际非缚非解。何以

gù chù jiè nǎi zhì shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu hòu jì wú suǒ yǒu
故？触界乃至身触为缘所生诸受后际无所有

xìng wéi chù jiè nǎi zhì shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu hòu jì zì xìng
性，为触界乃至身触为缘所生诸受后际自性

gù
故。

yì jiè hòu jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù yì jiè hòu jì wú
“意界后际非缚非解。何以故？意界后际无

suǒ yǒu xìng wéi yì jiè hòu jì zì xìng gù fǎ jiè yì shí jiè jí yì
所有性，为意界后际自性故。法界、意识界及意

chù yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu hòu jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù
触、意触为缘所生诸受后际非缚非解。何以故？

fǎ jiè nǎi zhì yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu hòu jì wú suǒ yǒu xìng
法界乃至意触为缘所生诸受后际无所有性，

wéi fǎ jiè nǎi zhì yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu hòu jì zì xìng gù
为法界乃至意触为缘所生诸受后际自性故。

dì jiè hòu jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù dì jiè hòu jì wú
“地界后际非缚非解。何以故？地界后际无

suǒ yǒu xìng wéi dì jiè hòu jì zì xìng gù shuǐ huǒ fēng kōng
所有性，为地界后际自性故。水、火、风、空、

shí jiè hòu jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù shuǐ huǒ fēng kōng
识界后际非缚非解。何以故？水、火、风、空、

shí jiè hòu jì wú suǒ yǒu xìng wéi shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè hòu
识界后际无所有性，为水、火、风、空、识界后

jì zì xìng gù
际自性故。

wú míng hòu jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù wú míng hòu jì
“无明后际非缚非解。何以故？无明后际

wú suǒ yǒu xìng wéi wú míng hòu jì zì xìng gù xíng shí míng sè
无所有性，为无明后际自性故。行、识、名色、

liù chù chù shòu ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ chóu tàn kǔ
六处、触、受、爱、取、有、生、老死愁叹苦
yōunǎohòu jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn
忧恼后际非缚非解。何以故？行乃至老死愁叹
kǔ yōunǎohòu jì wú suǒ yǒuxìng wéixíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōu
苦忧恼后际无所有性，为行乃至老死愁叹苦忧
nǎohòu jì zì xìng gù
恼后际自性故。

bù shī bō luó mì duōhòu jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù bù
“布施波罗蜜多后际非缚非解。何以故？布

shī bō luó mì duōhòu jì wú suǒ yǒuxìng wéi bù shī bō luó mì duōhòu
施波罗蜜多后际无所有性，为布施波罗蜜多后
jì zì xìng gù jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó
际自性故。净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗
mì duōhòu jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó
蜜多后际非缚非解。何以故？净戒乃至般若波罗
mì duōhòu jì wú suǒ yǒuxìng wéi jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duō
蜜多后际无所有性，为净戒乃至般若波罗蜜多
hòu jì zì xìng gù
后际自性故。

nèikōnghòu jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù nèikōnghòu jì
“内空后际非缚非解。何以故？内空后际

wú suǒ yǒuxìng wéi nèikōnghòu jì zì xìng gù wàikōng nèi wàikōng
无所有性，为内空后际自性故。外空、内外空、
kōngkōng dà kōng shèng yì kōng yǒuwéikōng wú wéikōng bì
空空、大空、胜义空、有为空、无为空、毕
jìngkōng wú jì kōng sànkōng wú biàn yì kōng běnxìngkōng zì
竟空、无际空、散空、无变异空、本性空、自
xiàngkōng gòngxiàngkōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìng
相空、共相空、一切法空、不可得空、无性
kōng zì xìngkōng wú xìng zì xìngkōnghòu jì fēi fù fēi jiě hé yǐ
空、自性空、无性自性空后际非缚非解。何以
gù wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōnghòu jì wú suǒ yǒuxìng wéi wài
故？外空乃至无性自性空后际无所有性，为外
kōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōnghòu jì zì xìng gù
空乃至无性自性空后际自性故。

zhēn rú hòu jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù zhēn rú hòu jì
“真如后际非缚非解。何以故？真如后际

wú suǒ yǒu xìng wéi zhēn rú hòu jì zì xìng gù fǎ jiè fǎ xìng bù
无所有性，为真如后际自性故。法界、法性、不
xū wàng xìng bú biàn yì xìng píng děng xìng lí shēng xìng fǎ dìng
虚妄性、不变异性、平等性、离生性、法定、
fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè hòu jì fēi fù fēi jiě
法住、实际、虚空界、不思議界后际非缚非解。

hé yǐ gù fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè hòu jì wú suǒ yǒu xìng wéi fǎ
何以故？法界乃至不思議界后际无所有性，为法
jiè nǎi zhì bù sī yì jiè hòu jì zì xìng gù
界乃至不思議界后际自性故。

kǔ shèng dì hòu jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù kǔ shèng dì
“苦圣谛后际非缚非解。何以故？苦圣谛

hòu jì wú suǒ yǒu xìng wéi kǔ shèng dì hòu jì zì xìng gù jí miè
后际无所有性，为苦圣谛后际自性故。集、灭、
dào shèng dì hòu jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù jí miè dào shèng
道圣谛后际非缚非解。何以故？集、灭、道圣

dì hòu jì wú suǒ yǒu xìng wéi jí miè dào shèng dì hòu jì zì xìng
谛后际无所有性，为集、灭、道圣谛后际自性
gù
故。

sì jìng lǜ hòu jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù sì jìng lǜ hòu
“四静虑后际非缚非解。何以故？四静虑后

jì wú suǒ yǒu xìng wéi sì jìng lǜ hòu jì zì xìng gù sì wú liàng sì
际无所有性，为四静虑后际自性故。四无量、四
wú sè dìng hòu jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù sì wú liàng sì wú sè
无色定后际非缚非解。何以故？四无量、四无色

dìng hòu jì wú suǒ yǒu xìng wéi sì wú liàng sì wú sè dìng hòu jì zì xìng
定后际无所有性，为四无量、四无色定后际自性
gù
故。

bā jiě tuō hòu jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù bā jiě tuō hòu
“八解脱后际非缚非解。何以故？八解脱后

jì wú suǒ yǒu xìng wéi bā jiě tuō hòu jì zì xìng gù bā shèng chù jiǔ
际无所有性，为八解脱后际自性故。八胜处、九
cì dì dìng shí biàn chù hòu jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù bā shèng
次第定、十遍处后际非缚非解。何以故？八胜

chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù hòu jì wú suǒ yǒu xìng wéi bā shèng
处、九次第定、十遍处后际无所有性，为八胜

chù jiǔ cì dì dìng shí biànchùhòu jì zì xìng gù
处、九次第定、十遍处后际自性故。

sì niànzhùhòu jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù sì niànzhù
“四念住后际非缚非解。何以故？四念住

hòu jì wú suǒyǒuxìng wéi sì niànzhùhòu jì zì xìng gù sì zhèngduàn
后际无所有性，为四念住后际自性故。四正断、

sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děngjué zhī bā shèngdào zhī hòu
四神足、五根、五力、七等觉支、八圣道支后

jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī
际非缚非解。何以故？四正断乃至八圣道支

hòu jì wú suǒyǒuxìng wéi sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī hòu jì
后际无所有性，为四正断乃至八圣道支后际

zì xìng gù
自性故。

kōng jiě tuōménhòu jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù kōng jiě
“空解脱门后际非缚非解。何以故？空解

tuōménhòu jì wú suǒyǒuxìng wéikōng jiě tuōménhòu jì zì xìng gù
脱门后际无所有性，为空解脱门后际自性故。

wú xiàng wú yuàn jiě tuōménhòu jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù wú
无相、无愿解脱门后际非缚非解。何以故？无

xiàng wú yuàn jiě tuōménhòu jì wú suǒyǒuxìng wéi wú xiàng wú yuàn
相、无愿解脱门后际无所有性，为无相、无愿

jiě tuōménhòu jì zì xìng gù
解脱门后际自性故。

pú sà shí dì hòu jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù pú sà shí
“菩萨十地后际非缚非解。何以故？菩萨十

dì hòu jì wú suǒyǒuxìng wéi pú sà shí dì hòu jì zì xìng gù
地后际无所有性，为菩萨十地后际自性故。

wǔ yǎnhòu jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù wǔ yǎnhòu jì wú
“五眼后际非缚非解。何以故？五眼后际无

suǒyǒuxìng wéi wǔ yǎnhòu jì zì xìng gù liù shéntōnghòu jì fēi fù fēi
所有性，为五眼后际自性故。六神通后际非缚非

jiě hé yǐ gù liù shéntōnghòu jì wú suǒyǒuxìng wéi liù shéntōng
解。何以故？六神通后际无所有性，为六神通

hòu jì zì xìng gù
后际自性故。

fó shí lì hòu jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù fó shí lì hòu
“佛十力后际非缚非解。何以故？佛十力后

jì wú suǒ yǒu xìng wéi fó shí lì hòu jì zì xìng gù sì wú suǒ wèi
际无所有性，为佛十力后际自性故。四无所畏、
sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú
四无碍解、大慈、大悲、大喜、大舍、十八佛不
gòng fǎ hòu jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí
共法后际非缚非解。何以故？四无所畏乃至十
bā fó bú gòng fǎ hòu jì wú suǒ yǒu xìng wéi sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí
八佛不共法后际无所有性，为四无所畏乃至十
bā fó bú gòng fǎ hòu jì zì xìng gù
八佛不共法后际自性故。

wú wàng shī fǎ hòu jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù wú wàng
“无忘失法后际非缚非解。何以故？无忘

shī fǎ hòu jì wú suǒ yǒu xìng wéi wú wàng shī fǎ hòu jì zì xìng gù
失法后际无所有性，为无忘失法后际自性故。

héng zhù shě xìng hòu jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù héng zhù shě xìng hòu
恒住舍性后际非缚非解。何以故？恒住舍性后

jì wú suǒ yǒu xìng wéi héng zhù shě xìng hòu jì zì xìng gù
际无所有性，为恒住舍性后际自性故。

yī qiè zhì hòu jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù yī qiè zhì hòu
“一切智后际非缚非解。何以故？一切智后

jì wú suǒ yǒu xìng wéi yī qiè zhì hòu jì zì xìng gù dào xiàng zhì yī
际无所有性，为一切智后际自性故。道相智、一

qiè xiàng zhì hòu jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù dào xiàng zhì yī qiè
切相智后际非缚非解。何以故？道相智、一切

xiàng zhì hòu jì wú suǒ yǒu xìng wéi dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì hòu jì
相智后际无所有性，为道相智、一切相智后际

zì xìng gù
自性故。

yī qiè tuó luó ní mén hòu jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù
“一切陀罗尼门后际非缚非解。何以故？

yī qiè tuó luó ní mén hòu jì wú suǒ yǒu xìng wéi yī qiè tuó luó ní mén
一切陀罗尼门后际无所有性，为一切陀罗尼门

hòu jì zì xìng gù yī qiè sān mó dì mén hòu jì fēi fù fēi jiě hé yǐ
后际自性故。一切三摩地门后际非缚非解。何以

gù yī qiè sān mó dì mén hòu jì wú suǒ yǒu xìng wéi yī qiè sān mó
故？一切三摩地门后际无所有性，为一切三摩

dì mén hòu jì zì xìng gù
地门后际自性故。

yù liú guǒ hòu jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù yù liú guǒ hòu
“预流果后际非缚非解。何以故？预流果后

jì wú suǒ yǒu xìng wéi yù liú guǒ hòu jì zì xìng gù yī lái bù huán
际无所有性，为预流果后际自性故。一来、不还、

ā luó hàn guǒ hòu jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù yī lái bù huán
阿罗汉果后际非缚非解。何以故？一来、不还、

ā luó hàn guǒ hòu jì wú suǒ yǒu xìng wéi yī lái bù huán ā luó hàn
阿罗汉果后际无所有性，为一来、不还、阿罗汉

guǒ hòu jì zì xìng gù
果后际自性故。

dú jué pú tí hòu jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù dú jué pú
“独觉菩提后际非缚非解。何以故？独觉菩

tí hòu jì wú suǒ yǒu xìng wéi dú jué pú tí hòu jì zì xìng gù
提后际无所有性，为独觉菩提后际自性故。

yī qiè pú sà mó hē sà xíng hòu jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù
“一切菩萨摩诃萨行后际非缚非解。何以故？

yī qiè pú sà mó hē sà xíng hòu jì wú suǒ yǒu xìng wéi yī qiè pú sà mó
一切菩萨摩诃萨行后际无所有性，为一切菩萨摩

hē sà xíng hòu jì zì xìng gù
诃萨行后际自性故。

zhū fó wú shàng zhèng děng pú tí hòu jì fēi fù fēi jiě hé
“诸佛无上正等菩提后际非缚非解。何

yǐ gù zhū fó wú shàng zhèng děng pú tí hòu jì wú suǒ yǒu xìng wéi
以故？诸佛无上正等菩提后际无所有性，为

zhū fó wú shàng zhèng děng pú tí hòu jì zì xìng gù
诸佛无上正等菩提后际自性故。

fù cì shàn xiàn sè zhōng jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù
“复次，善现，色中际非缚非解。何以故？

sè zhōng jì wú suǒ yǒu xìng wéi sè zhōng jì zì xìng gù shòu xiǎng
色中际无所有性，为色中际自性故。受、想、

xíng shí zhōng jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù shòu xiǎng xíng
行、识中际非缚非解。何以故？受、想、行、

shí zhōng jì wú suǒ yǒu xìng wéi shòu xiǎng xíng shí zhōng jì zì
识中际无所有性，为受、想、行、识中际自

xìng gù
性故。

yǎn chù zhōng jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù yǎn chù zhōng
“眼处中际非缚非解。何以故？眼处中

jì wú suǒyǒuxìng wéiyǎnchùzhōng jì zì xìng gù ěr bí shé
际无所有性，为眼处中际自性故。耳、鼻、舌、
shēn yì chùzhōng jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù ěr bí shé
身、意处中际非缚非解。何以故？耳、鼻、舌、
shēn yì chùzhōng jì wú suǒyǒuxìng wéi ěr bí shé shēn
身、意处中际无所有性，为耳、鼻、舌、身、
yì chùzhōng jì zì xìng gù
意处中际自性故。

sè chùzhōng jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù sè chùzhōng
“色处中际非缚非解。何以故？色处中

jì wú suǒyǒuxìng wéi sè chùzhōng jì zì xìng gù shēng xiāng wèi
际无所有性，为色处中际自性故。声、香、味、
chù fǎ chùzhōng jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù shēng xiāng wèi
触、法处中际非缚非解。何以故？声、香、味、
chù fǎ chùzhōng jì wú suǒyǒuxìng wéishēng xiāng wèi chù
触、法处中际无所有性，为声、香、味、触、
fǎ chùzhōng jì zì xìng gù
法处中际自性故。

yǎn jiè zhōng jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù yǎn jiè zhōng jì
“眼界中际非缚非解。何以故？眼界中际

wú suǒyǒuxìng wéiyǎn jiè zhōng jì zì xìng gù sè jiè yǎn shí jiè jí
无所有性，为眼界中际自性故。色界、眼识界及
yǎnchù yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuzhōng jì fēi fù fēi jiě hé
眼触、眼触为缘所生诸受中际非缚非解。何
yǐ gù sè jiè nǎi zhì yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuzhōng jì wú
以故？色界乃至眼触为缘所生诸受中际无
suǒyǒuxìng wéi sè jiè nǎi zhì yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuzhōng jì
所有性，为色界乃至眼触为缘所生诸受中际
zì xìng gù
自性故。

ěr jiè zhōng jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù ěr jiè zhōng jì
“耳界中际非缚非解。何以故？耳界中际

wú suǒyǒuxìng wéi ěr jiè zhōng jì zì xìng gù shēng jiè ěr shí jiè
无所有性，为耳界中际自性故。声界、耳识界
jí ěr chù ěr chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuzhōng jì fēi fù fēi jiě
及耳触、耳触为缘所生诸受中际非缚非解。
hé yǐ gù shēng jiè nǎi zhì ěr chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuzhōng jì
何以故？声界乃至耳触为缘所生诸受中际

wú suǒ yǒu xìng wéi shēng jiè nǎi zhì ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu
无所有性，为声界乃至耳触为缘所生诸受
zhōng jì zì xìng gù
中际自性故。

bí jiè zhōng jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù bí jiè zhōng jì
“鼻界中际非缚非解。何以故？鼻界中际

wú suǒ yǒu xìng wéi bí jiè zhōng jì zì xìng gù xiāng jiè bí shí jiè
无所有性，为鼻界中际自性故。香界、鼻识界

jí bí chù bí chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu zhōng jì fēi fù fēi jiě
及鼻触、鼻触为缘所生诸受中际非缚非解。

hé yǐ gù xiāng jiè nǎi zhì bí chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu zhōng jì
何以故？香界乃至鼻触为缘所生诸受中际

wú suǒ yǒu xìng wéi xiāng jiè nǎi zhì bí chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu zhōng jì
无所有性，为香界乃至鼻触为缘所生诸受中

jì zì xìng gù
际自性故。

shé jiè zhōng jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù shé jiè zhōng jì
“舌界中际非缚非解。何以故？舌界中际

wú suǒ yǒu xìng wéi shé jiè zhōng jì zì xìng gù wèi jiè shé shí jiè jí
无所有性，为舌界中际自性故。味界、舌识界及

shé chù shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu zhōng jì fēi fù fēi jiě hé
舌触、舌触为缘所生诸受中际非缚非解。何

yǐ gù wèi jiè nǎi zhì shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu zhōng jì wú
以故？味界乃至舌触为缘所生诸受中际无

suǒ yǒu xìng wéi wèi jiè nǎi zhì shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu zhōng jì
所有性，为味界乃至舌触为缘所生诸受中际

zì xìng gù
自性故。

shēn jiè zhōng jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù shēn jiè zhōng jì
“身界中际非缚非解。何以故？身界中

jì wú suǒ yǒu xìng wéi shēn jiè zhōng jì zì xìng gù chù jiè shēn shí
际无所有性，为身界中际自性故。触界、身识

jiè jí shēn chù shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu zhōng jì fēi fù fēi
界及身触、身触为缘所生诸受中际非缚非

jiě hé yǐ gù chù jiè nǎi zhì shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu zhōng jì
解。何以故？触界乃至身触为缘所生诸受中

jì wú suǒ yǒu xìng wéi chù jiè nǎi zhì shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu
际无所有性，为触界乃至身触为缘所生诸受

zhōng jì zì xìng gù

中际自性故。

yì jiè zhōng jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù yì jiè zhōng jì
“**意界中际非缚非解。何以故？意界中际**

wú suǒ yǒu xìng wéi yì jiè zhōng jì zì xìng gù fǎ jiè yì shí jiè jí
无所有性，为意界中际自性故。法界、意识界及

yì chù yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu zhōng jì fēi fù fēi jiě hé
意触、意触为缘所生诸受中际非缚非解。何

yǐ gù fǎ jiè nǎi zhì yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu zhōng jì wú
以故？法界乃至意触为缘所生诸受中际无

suǒ yǒu xìng wéi fǎ jiè nǎi zhì yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu zhōng jì
所有性，为法界乃至意触为缘所生诸受中际

zì xìng gù
自性故。

dì jiè zhōng jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù dì jiè zhōng jì
“**地界中际非缚非解。何以故？地界中际**

wú suǒ yǒu xìng wéi dì jiè zhōng jì zì xìng gù shuǐ huǒ fēng
无所有性，为地界中际自性故。水、火、风、

kōng shí jiè zhōng jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù shuǐ huǒ fēng
空、识界中际非缚非解。何以故？水、火、风、

kōng shí jiè zhōng jì wú suǒ yǒu xìng wéi shuǐ huǒ fēng kōng
空、识界中际无所有性，为水、火、风、空、

shí jiè zhōng jì zì xìng gù
识界中际自性故。

wú míng zhōng jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù wú míng zhōng
“**无明中际非缚非解。何以故？无明中**

jì wú suǒ yǒu xìng wéi wú míng zhōng jì zì xìng gù xíng shí míng
际无所有性，为无明中际自性故。行、识、名

sè liù chù chù shòu ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ chóu
色、六处、触、受、爱、取、有、生、老死愁

tàn kǔ yōu nǎo zhōng jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù xíng nǎi zhì lǎo sǐ
叹苦忧恼中际非缚非解。何以故？行乃至老死

chóu tàn kǔ yōu nǎo zhōng jì wú suǒ yǒu xìng wéi xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu
愁叹苦忧恼中际无所有性，为行乃至老死愁

tàn kǔ yōu nǎo zhōng jì zì xìng gù
叹苦忧恼中际自性故。

dà bō rě bō luó mì duō jīng juàn dì yī bǎi bā shí sān
大般若波罗蜜多经卷第一百八十三

táng sān zàng fǎ shī xuán zàng fèng zhào yì
唐三藏法师玄奘奉 诏译

chū fēn nán xìn jiě pǐn dì sān shí sì zhī èr
初分难信解品第三十四之二

bù shī bō luó mì duō zhōng jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù
“布施波罗蜜多 中 际非缚非解。何以故？

bù shī bō luó mì duō zhōng jì wú suǒ yǒu xìng wéi bù shī bō luó mì duō
布施波罗蜜多 中 际无所有性，为布施波罗蜜多

zhōng jì zì xìng gù jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō
中 际自性故。净戒、安忍、精进、静虑、般若波

luó mì duō zhōng jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù jìng jiè nǎi zhì bō rě
罗蜜多 中 际非缚非解。何以故？净戒乃至般若

bō luó mì duō zhōng jì wú suǒ yǒu xìng wéi jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó
波罗蜜多 中 际无所有性，为净戒乃至般若波罗

mì duō zhōng jì zì xìng gù
蜜多 中 际自性故。

nèi kōng zhōng jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù nèi kōng zhōng
“内空 中 际非缚非解。何以故？内空 中

jì wú suǒ yǒu xìng wéi nèi kōng zhōng jì zì xìng gù wài kōng nèi wài
际无所有性，为内空 中 际自性故。外空、内外

kōng kōng kōng dà kōng shèng yì kōng yǒu wéi kōng wú wéi kōng
空、空空、大空、胜义空、有为空、无为空、

bì jìng kōng wú jì kōng sàn kōng wú biàn yì kōng běn xìng kōng
毕竟空、无际空、散空、无变异空、本性空、

zì xiàng kōng gòng xiàng kōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú
自相空、共相空、一切法空、不可得空、无

xìng kōng zì xìng kōng wú xìng zì xìng kōng zhōng jì fēi fù fēi jiě hé
性空、自性空、无性自性空 中 际非缚非解。何

yǐ gù wài kōng nǎi zhì wú xìng zì xìng kōng zhōng jì wú suǒ yǒu xìng wéi
以故？外空乃至无性自性空 中 际无所有性，为

wài kōng nǎi zhì wú xìng zì xìng kōng zhōng jì zì xìng gù
外空乃至无性自性空 中 际自性故。

zhēn rú zhōng jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù zhēn rú zhōng
“真如中际非缚非解。何以故？真如中

jì wú suǒyǒuxìng wéizhēn rú zhōng jì zì xìng gù fǎ jiè fǎ xìng
际无所有性，为真如中际自性故。法界、法性、
bù xū wàng xìng bú biàn yì xìng píngděng xìng lí shēng xìng fǎ
不虚妄性、不变异性、平等性、离生性、法
dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè zhōng jì fēi fù
定、法住、实际、虚空界、不思議界中际非缚
fēi jiě hé yǐ gù fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè zhōng jì wú suǒyǒu
非解。何以故？法界乃至不思議界中际无所有
xìng wéi fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè zhōng jì zì xìng gù
性，为法界乃至不思議界中际自性故。

kǔ shèng dì zhōng jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù kǔ shèng
“苦圣谛中际非缚非解。何以故？苦圣

dì zhōng jì wú suǒyǒuxìng wéi kǔ shèng dì zhōng jì zì xìng gù jí
谛中际无所有性，为苦圣谛中际自性故。集、
miè dào shèng dì zhōng jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù jí miè
灭、道圣谛中际非缚非解。何以故？集、灭、
dào shèng dì zhōng jì wú suǒyǒuxìng wéi jí miè dào shèng dì zhōng
道圣谛中际无所有性，为集、灭、道圣谛中
jì zì xìng gù
际自性故。

sì jìng lù zhōng jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù sì jìng lù
“四静虑中际非缚非解。何以故？四静虑

zhōng jì wú suǒyǒuxìng wéi sì jìng lù zhōng jì zì xìng gù sì wú liàng
中际无所有性，为四静虑中际自性故。四无量、
sì wú sè dìng zhōng jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù sì wú liàng sì
四无色定中际非缚非解。何以故？四无量、四
wú sè dìng zhōng jì wú suǒyǒuxìng wéi sì wú liàng sì wú sè dìng zhōng
无色定中际无所有性，为四无量、四无色定中
jì zì xìng gù
际自性故。

bā jiě tuō zhōng jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù bā jiě tuō
“八解脱中际非缚非解。何以故？八解脱

zhōng jì wú suǒyǒuxìng wéi bā jiě tuō zhōng jì zì xìng gù bā shèng
中际无所有性，为八解脱中际自性故。八胜
chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù zhōng jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù
处、九次第定、十遍处中际非缚非解。何以故？

bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchùzhōng jì wú suǒyǒuxìng wéi
八胜处、九次第定、十遍处 中 际无所有性，为

bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchùzhōng jì zì xìng gù
八胜处、九次第定、十遍处 中 际自性故。

sì niànzhùzhōng jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù sì niànzhù
“四念住 中 际非缚非解。何以故？四念住

zhōng jì wú suǒyǒuxìng wéi sì niànzhùzhōng jì zì xìng gù sì zhèng
中 际无所有性，为四念住 中 际自性故。四正

duàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děngjué zhī bā shèngdào
断、四神足、五根、五力、七等觉支、八圣道

zhī zhōng jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèng
支 中 际非缚非解。何以故？四正 断乃至八圣

dào zhī zhōng jì wú suǒyǒuxìng wéi sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào
道支 中 际无所有性，为四正 断乃至八圣道

zhī zhōng jì zì xìng gù
支 中 际自性故。

kōng jiě tuōménzhōng jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù kōng
“空解脱门 中 际非缚非解。何以故？空

jiě tuōménzhōng jì wú suǒyǒuxìng wéikōng jiě tuōménzhōng jì zì xìng
解脱门 中 际无所有性，为空解脱门 中 际自性

gù wú xiàng wú yuàn jiě tuōménzhōng jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù
故。无相、无愿解脱门 中 际非缚非解。何以故？

wú xiàng wú yuàn jiě tuōménzhōng jì wú suǒyǒuxìng wéi wú xiàng
无相、无愿解脱门 中 际无所有性，为无相、

wú yuàn jiě tuōménzhōng jì zì xìng gù
无愿解脱门 中 际自性故。

pú sà shí dì zhōng jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù pú sà
“菩萨十地 中 际非缚非解。何以故？菩萨

shí dì zhōng jì wú suǒyǒuxìng wéi pú sà shí dì zhōng jì zì xìng gù
十地 中 际无所有性，为菩萨十地 中 际自性故。

wǔ yǎnzhōng jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù wǔ yǎnzhōng jì
“五眼 中 际非缚非解。何以故？五眼 中 际

wú suǒyǒuxìng wéi wǔ yǎnzhōng jì zì xìng gù liù shéntōngzhōng jì fēi
无所有性，为五眼 中 际自性故。六神通 中 际非

fù fēi jiě hé yǐ gù liù shéntōngzhōng jì wú suǒyǒuxìng wéi liù
缚非解。何以故？六神通 中 际无所有性，为六

shéntōngzhōng jì zì xìng gù
神通 中 际自性故。

fó shí lì zhōng jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù fó shí lì
“佛十力 中 际非缚非解。何以故？佛十力

zhōng jì wú suǒ yǒu xìng wéi fó shí lì zhōng jì zì xìng gù sì wú suǒ
中 际无所有性，为佛十力 中 际自性故。四无所

wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā
畏、四无碍解、大慈、大悲、大喜、大舍、十八

fó bú gòng fǎ zhōng jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù sì wú suǒ wèi nǎi
佛不共法 中 际非缚非解。何以故？四无所畏乃

zhì shí bā fó bú gòng fǎ zhōng jì wú suǒ yǒu xìng wéi sì wú suǒ wèi nǎi
至十八佛不共法 中 际无所有性，为四无所畏乃

zhì shí bā fó bú gòng fǎ zhōng jì zì xìng gù
至十八佛不共法 中 际自性故。

wú wàng shī fǎ zhōng jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù wú
“无忘失法 中 际非缚非解。何以故？无

wàng shī fǎ zhōng jì wú suǒ yǒu xìng wéi wú wàng shī fǎ zhōng jì zì xìng
忘失法 中 际无所有性，为无忘失法 中 际自性

gù héng zhù shě xìng zhōng jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù héng zhù shě
故。恒住舍性 中 际非缚非解。何以故？恒住舍

xìng zhōng jì wú suǒ yǒu xìng wéi héng zhù shě xìng zhōng jì zì xìng gù
性 中 际无所有性，为恒住舍性 中 际自性故。

yī qiè zhì zhōng jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù yī qiè zhì
“一切智 中 际非缚非解。何以故？一切智

zhōng jì wú suǒ yǒu xìng wéi yī qiè zhì zhōng jì zì xìng gù dào xiàng zhì
中 际无所有性，为一切智 中 际自性故。道相智、

yī qiè xiàng zhì zhōng jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù dào xiàng zhì yī
一切相智 中 际非缚非解。何以故？道相智、一

qiè xiàng zhì zhōng jì wú suǒ yǒu xìng wéi dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì
切相智 中 际无所有性，为道相智、一切相智

zhōng jì zì xìng gù
中 际自性故。

yī qiè tuó luó ní mén zhōng jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù
“一切陀罗尼门 中 际非缚非解。何以故？

yī qiè tuó luó ní mén zhōng jì wú suǒ yǒu xìng wéi yī qiè tuó luó ní mén
一切陀罗尼门 中 际无所有性，为一切陀罗尼门

zhōng jì zì xìng gù yī qiè sān mó dì mén zhōng jì fēi fù fēi jiě hé
中 际自性故。一切三摩地门 中 际非缚非解。何

yǐ gù yī qiè sān mó dì mén zhōng jì wú suǒ yǒu xìng wéi yī qiè sān
以故？一切三摩地门 中 际无所有性，为一切三

mó dì ménzhōng jì zì xìng gù
摩地门 中 际自性故。

yù liú guǒzhōng jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù yù liú guǒ
“预流果 中 际非缚非解。何以故？预流果
zhōng jì wú suǒyǒuxìng wéi yù liú guǒzhōng jì zì xìng gù yī lái
中 际无所有性，为预流果 中 际自性故。一来、
bù huán ā luó hàn guǒzhōng jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù yī lái
不还、阿罗汉果 中 际非缚非解。何以故？一来、
bù huán ā luó hàn guǒzhōng jì wú suǒyǒuxìng wéi yī lái bù huán
不还、阿罗汉果 中 际无所有性，为一来、不还、
ā luó hàn guǒzhōng jì zì xìng gù
阿罗汉果 中 际自性故。

dú jué pú tí zhōng jì fēi fù fēi jiě hé yǐ gù dú jué
“独觉菩提 中 际非缚非解。何以故？独觉
pú tí zhōng jì wú suǒyǒuxìng wéi dú jué pú tí zhōng jì zì xìng gù
菩提 中 际无所有性，为独觉菩提 中 际自性故。

yī qiè pú sà mó hē sà xíngzhōng jì fēi fù fēi jiě hé yǐ
“一切菩萨摩訶萨行 中 际非缚非解。何以
gù yī qiè pú sà mó hē sà xíngzhōng jì wú suǒyǒuxìng wéi yī qiè
故？一切菩萨摩訶萨行 中 际无所有性，为一切
pú sà mó hē sà xíngzhōng jì zì xìng gù
菩萨摩訶萨行 中 际自性故。

zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí zhōng jì fēi fù fēi jiě hé
“诸佛无上 正 等菩提 中 际非缚非解。何
yǐ gù zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí zhōng jì wú suǒyǒuxìng wéi
以故？诸佛无上 正 等菩提 中 际无所有性，为
zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí zhōng jì zì xìng gù
诸佛无上 正 等菩提 中 际自性故。”

jù shòushànxiàn fù bó fó yán shì zūn zhūyǒu bù qín jīng jìn
具寿善现复白佛言：“世尊！诸有不勤精进、
wèizhòngshàngēn jù bú shàngēn è yǒusuǒshè suí mó lì xíng
未种善根、具不善根、恶友所摄、随魔力行、
xiè dài zēngshàng jīng jìn wēi liè shī niàn è huì bǔ tè qié luó yú
懈怠增上、精进微劣、失念恶慧补特伽罗，于
cǐ bō rě bō luó mì duō shí nán xìn jiě
此般若波罗蜜多实难信解。”

fó yán shànxiàn rú shì rú shì rú rǔ suǒshuō bù
佛言：“善现，如是！如是！如汝所说。不

qín jīng jìn wèizhòngshàngēn jù bú shàngēn è yǒusuǒshè suí
勤精进、未种善根、具不善根、恶友所摄、随
mó lì xíng xiè dài zēngshàng jīng jìn wēi liè shī niàn è huì bǔ tè
魔力行、懈怠增上、精进微劣、失念恶慧补特
qié luó yú cǐ bō rě bō luó mì duō shí nán xìn jiě suǒ yǐ zhě hé
伽罗，于此般若波罗蜜多实难信解。所以者何？

shànxiàn sè qīngjìng jí guǒqīngjìng guǒqīngjìng jí sè qīng
“善现，色清净即果清净，果清净即色清

jìng hé yǐ gù shì sè qīngjìng yǔ guǒqīngjìng wú èr wú èr fēn
净。何以故？是色清净与果清净，无二、无二分、
wú bié wú duàn gù shòu xiǎng xíng shí qīngjìng jí guǒqīngjìng
无别、无断故。受、想、行、识清净即果清净，
guǒqīngjìng jí shòu xiǎng xíng shí qīngjìng hé yǐ gù shì shòu
果清净即受、想、行、识清净。何以故？是受、
xiǎng xíng shí qīngjìng yǔ guǒqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
想、行、识清净与果清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù
无断故。

shànxiàn yǎnchùqīngjìng jí guǒqīngjìng guǒqīngjìng jí yǎn
“善现，眼处清净即果清净，果清净即眼

chùqīngjìng hé yǐ gù shì yǎnchùqīngjìng yǔ guǒqīngjìng wú èr
处清净。何以故？是眼处清净与果清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù ěr bí shé shēn yì
无二分、无别、无断故。耳、鼻、舌、身、意
chùqīngjìng jí guǒqīngjìng guǒqīngjìng jí ěr bí shé shēn yì
处清净即果清净，果清净即耳、鼻、舌、身、意
chùqīngjìng hé yǐ gù shì ěr bí shé shēn yì chùqīngjìng
处清净。何以故？是耳、鼻、舌、身、意处清净
yǔ guǒqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
与果清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn sè chùqīngjìng jí guǒqīngjìng guǒqīngjìng jí sè
“善现，色处清净即果清净，果清净即色

chùqīngjìng hé yǐ gù shì sè chùqīngjìng yǔ guǒqīngjìng wú èr
处清净。何以故？是色处清净与果清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù shēng xiāng wèi chù fǎ
无二分、无别、无断故。声、香、味、触、法
chùqīngjìng jí guǒqīngjìng guǒqīngjìng jí shēng xiāng wèi chù
处清净即果清净，果清净即声、香、味、触、

fǎ chù qīng jìng hé yǐ gù shì shēng xiāng wèi chù fǎ chù
法处清净。何以故？是声、香、味、触、法处

qīng jìng yǔ guǒ qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
清净与果清净，无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yǎn jiè qīng jìng jí guǒ qīng jìng guǒ qīng jìng jí yǎn
“善现，眼界清净即果清净，果清净即眼

jiè qīng jìng hé yǐ gù shì yǎn jiè qīng jìng yǔ guǒ qīng jìng wú èr
界清净。何以故？是眼界清净与果清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù sè jiè yǎn shí jiè jí yǎn chù
无二分、无别、无断故。色界、眼识界及眼触、

yǎn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng jí guǒ qīng jìng guǒ qīng jìng jí
眼触为缘所生诸受清净即果清净，果清净即

sè jiè nǎi zhì yǎn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng hé yǐ gù
色界乃至眼触为缘所生诸受清净。何以故？

shì sè jiè nǎi zhì yǎn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng yǔ guǒ qīng jìng
是色界乃至眼触为缘所生诸受清净与果清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn ěr jiè qīng jìng jí guǒ qīng jìng guǒ qīng jìng jí ěr
“善现，耳界清净即果清净，果清净即耳

jiè qīng jìng hé yǐ gù shì ěr jiè qīng jìng yǔ guǒ qīng jìng wú èr
界清净。何以故？是耳界清净与果清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù
无二分、无别、无断故。声界、耳识界及耳触、

ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng jí guǒ qīng jìng guǒ qīng jìng jí
耳触为缘所生诸受清净即果清净，果清净即

shēng jiè nǎi zhì ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng hé yǐ gù
声界乃至耳触为缘所生诸受清净。何以故？

shì shēng jiè nǎi zhì ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng yǔ guǒ qīng
是声界乃至耳触为缘所生诸受清净与果清

jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
净，无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn bí jiè qīng jìng jí guǒ qīng jìng guǒ qīng jìng jí bí
“善现，鼻界清净即果清净，果清净即鼻

jiè qīng jìng hé yǐ gù shì bí jiè qīng jìng yǔ guǒ qīng jìng wú èr
界清净。何以故？是鼻界清净与果清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù xiāng jiè bí shí jiè jí bí chù
无二分、无别、无断故。香界、鼻识界及鼻触、

bí chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng jí guǒ qīng jìng guǒ qīng jìng jí
鼻触为缘所生诸受清净即果清净，果清净即

xiāng jiè nǎi zhì bí chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng hé yǐ gù
香界乃至鼻触为缘所生诸受清净。何以故？

shì xiāng jiè nǎi zhì bí chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng yǔ guǒ qīng
是香界乃至鼻触为缘所生诸受清净与果清
jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
净，无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn shé jiè qīng jìng jí guǒ qīng jìng guǒ qīng jìng jí shé
“善现，舌界清净即果清净，果清净即舌

jiè qīng jìng hé yǐ gù shì shé jiè qīng jìng yǔ guǒ qīng jìng wú èr
界清净。何以故？是舌界清净与果清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù wèi jiè shé shí jiè jí shé chù
无二分、无别、无断故。味界、舌识界及舌触、

shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng jí guǒ qīng jìng guǒ qīng jìng jí
舌触为缘所生诸受清净即果清净，果清净即

wèi jiè nǎi zhì shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng hé yǐ gù
味界乃至舌触为缘所生诸受清净。何以故？

shì wèi jiè nǎi zhì shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng yǔ guǒ qīng jìng
是味界乃至舌触为缘所生诸受清净与果清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn shēn jiè qīng jìng jí guǒ qīng jìng guǒ qīng jìng jí shēn
“善现，身界清净即果清净，果清净即身

jiè qīng jìng hé yǐ gù shì shēn jiè qīng jìng yǔ guǒ qīng jìng wú èr
界清净。何以故？是身界清净与果清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù chù jiè shēn shí jiè jí shēn chù
无二分、无别、无断故。触界、身识界及身触、

shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng jí guǒ qīng jìng guǒ qīng jìng jí
身触为缘所生诸受清净即果清净，果清净即

chù jiè nǎi zhì shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng hé yǐ gù
触界乃至身触为缘所生诸受清净。何以故？

shì chù jiè nǎi zhì shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng yǔ guǒ qīng jìng
是触界乃至身触为缘所生诸受清净与果清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yì jiè qīng jìng jí guǒ qīng jìng guǒ qīng jìng jí yì
“善现，意界清净即果清净，果清净即意

jiè qīngjìng hé yǐ gù shì yì jiè qīngjìng yǔ guǒqīngjìng wú èr
界清净。何以故？是眼界清净与果清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù
无二分、无别、无断故。法界、意识界及意触、

yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng jí guǒqīngjìng guǒqīngjìng jí
意触为缘所生诸受清净即果清净，果清净即

fǎ jiè nǎi zhì yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng hé yǐ gù
法界乃至意触为缘所生诸受清净。何以故？

shì fǎ jiè nǎi zhì yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng yǔ guǒqīngjìng
是法界乃至意触为缘所生诸受清净与果清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn dì jiè qīngjìng jí guǒqīngjìng guǒqīngjìng jí dì
“善现，地界清净即果清净，果清净即地

jiè qīngjìng hé yǐ gù shì dì jiè qīngjìng yǔ guǒqīngjìng wú èr
界清净。何以故？是地界清净与果清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù shuǐ huǒ fēng kōng shí
无二分、无别、无断故。水、火、风、空、识

jiè qīngjìng jí guǒqīngjìng guǒqīngjìng jí shuǐ huǒ fēng kōng
界清净即果清净，果清净即水、火、风、空、

shí jiè qīngjìng hé yǐ gù shì shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè qīng
识界清净。何以故？是水、火、风、空、识界清

jìng yǔ guǒqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
净与果清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn wú míngqīngjìng jí guǒqīngjìng guǒqīngjìng jí wú
“善现，无明清净即果清净，果清净即无

míngqīngjìng hé yǐ gù shì wú míngqīngjìng yǔ guǒqīngjìng wú èr
明清净。何以故？是无明清净与果清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù xíng shí míng sè liù chù
无二分、无别、无断故。行、识、名色、六处、

chù shòu ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ chóutàn kǔ yōunǎoqing
触、受、爱、取、有、生、老死愁叹苦忧恼清

jìng jí guǒqīngjìng guǒqīngjìng jí xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóutàn kǔ yōunǎo
净即果清净，果清净即行乃至老死愁叹苦忧恼

qīngjìng hé yǐ gù shì xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóutàn kǔ yōunǎoqingjìng
清净。何以故？是行乃至老死愁叹苦忧恼清

yǔ guǒqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
与果清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn bù shī bō luó mì duōqīngjìng jí guǒqīngjìng guǒ
“善现，布施波罗蜜多清净即果清净，果
qīngjìng jí bù shī bō luó mì duōqīngjìng hé yǐ gù shì bù shī bō
清净即布施波罗蜜多清净。何以故？是布施波
luó mì duōqīngjìng yǔ guǒqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
罗蜜多清净与果清净，无二、无二分、无别、无
duàn gù jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō
断故。净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多
qīngjìng jí guǒqīngjìng guǒqīngjìng jí jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì
清净即果清净，果清净即净戒乃至般若波罗蜜
duōqīngjìng hé yǐ gù shì jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duōqīng
多清净。何以故？是净戒乃至般若波罗蜜多清
jìng yǔ guǒqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
净与果清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn nèi kōng qīngjìng jí guǒqīngjìng guǒqīngjìng jí nèi
“善现，内空清净即果清净，果清净即内
kōngqīngjìng hé yǐ gù shì nèi kōngqīngjìng yǔ guǒqīngjìng wú èr
空清净。何以故？是内空清净与果清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù wàikōng nèi wàikōng kōngkōng
无二分、无别、无断故。外空、内外空、空空、
dà kōng shèng yì kōng yǒu wéi kōng wú wéi kōng bì jìng kōng
大空、胜义空、有为空、无为空、毕竟空、
wú jì kōng sàn kōng wú biàn yì kōng běn xìng kōng zì xiàng kōng
无际空、散空、无变异空、本性空、自相空、
gòng xiàng kōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìng kōng zì
共相空、一切法空、不可得空、无性空、自
xìng kōng wú xìng zì xìng kōng qīngjìng jí guǒqīngjìng guǒqīngjìng jí wài
性空、无性自性空清净即果清净，果清净即外
kōng nǎi zhì wú xìng zì xìng kōng qīngjìng hé yǐ gù shì wàikōng nǎi zhì
空乃至无性自性空清净。何以故？是外空乃至
wú xìng zì xìng kōng qīngjìng yǔ guǒqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
无性自性空清净与果清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù
无断故。

shànxiàn zhēn rú qīngjìng jí guǒqīngjìng guǒqīngjìng jí zhēn
“善现，真如清净即果清净，果清净即真
rú qīngjìng hé yǐ gù shì zhēn rú qīngjìng yǔ guǒqīngjìng wú èr
如清净。何以故？是真如清净与果清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng
无二分、无别、无断故。法界、法性、不虚妄
xìng bú biàn yì xìng píngděng xìng lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù
性、不变异性、平等性、离生性、法定、法住、
shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè qīng jìng jí guǒ qīng jìng guǒ qīng jìng
实际、虚空界、不思議界清净即果清净，果清净
jí fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè qīng jìng hé yǐ gù shì fǎ jiè nǎi zhì
即法界乃至不思議界清净。何以故？是法界乃至
bù sī yì jiè qīng jìng yǔ guǒ qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié
不思議界清净与果清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù
无断故。

shàn xiàn kǔ shèng dì qīng jìng jí guǒ qīng jìng guǒ qīng jìng jí
“善现，苦圣谛清净即果清净，果清净即
kǔ shèng dì qīng jìng hé yǐ gù shì kǔ shèng dì qīng jìng yǔ guǒ qīng
苦圣谛清净。何以故？是苦圣谛清净与果清
jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù jí miè dào
净，无二、无二分、无别、无断故。集、灭、道
shèng dì qīng jìng jí guǒ qīng jìng guǒ qīng jìng jí jí miè dào shèng dì
圣谛清净即果清净，果清净即集、灭、道圣谛
qīng jìng hé yǐ gù shì jí miè dào shèng dì qīng jìng yǔ guǒ qīng
清净。何以故？是集、灭、道圣谛清净与果清
jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
净，无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn sì jìng lǜ qīng jìng jí guǒ qīng jìng guǒ qīng jìng jí
“善现，四静虑清净即果清净，果清净即
sì jìng lǜ qīng jìng hé yǐ gù shì sì jìng lǜ qīng jìng yǔ guǒ qīng jìng
四静虑清净。何以故？是四静虑清净与果清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù sì wú liàng sì wú
无二、无二分、无别、无断故。四无量、四无
sè dìng qīng jìng jí guǒ qīng jìng guǒ qīng jìng jí sì wú liàng sì wú sè
色定清净即果清净，果清净即四无量、四无色
dìng qīng jìng hé yǐ gù shì sì wú liàng sì wú sè dìng qīng jìng yǔ
定清净。何以故？是四无量、四无色定清净与
guǒ qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
果清净，无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn bā jiě tuō qīng jìng jí guǒ qīng jìng guǒ qīng jìng jí
“善现，八解脱清净即果清净，果清净即

bā jiě tuō qīng jìng hé yǐ gù shì bā jiě tuō qīng jìng yǔ guǒ qīng jìng
八解脱清净。何以故？是八解脱清净与果清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù bā shèng chù jiǔ cì
无二、无二分、无别、无断故。八胜处、九次
dì dìng shí biàn chù qīng jìng jí guǒ qīng jìng guǒ qīng jìng jí bā shèng chù
第定、十遍处清净即果清净，果清净即八胜处、
jiǔ cì dì dìng shí biàn chù qīng jìng hé yǐ gù shì bā shèng chù
九次第定、十遍处清净。何以故？是八胜处、
jiǔ cì dì dìng shí biàn chù qīng jìng yǔ guǒ qīng jìng wú èr wú èr fēn
九次第定、十遍处清净与果清净，无二、无二分、
wú bié wú duàn gù
无别、无断故。

shàn xiàn sì niàn zhù qīng jìng jí guǒ qīng jìng guǒ qīng jìng jí
“善现，四念住清净即果清净，果清净即
sì niàn zhù qīng jìng hé yǐ gù shì sì niàn zhù qīng jìng yǔ guǒ qīng jìng
四念住清净。何以故？是四念住清净与果清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù sì zhèng duàn sì shén
无二、无二分、无别、无断故。四正断、四神
zú wǔ gēn wǔ lì qī děng jué zhī bā shèng dào zhī qīng jìng jí
足、五根、五力、七等觉支、八圣道支清净即
guǒ qīng jìng guǒ qīng jìng jí sì zhèng duàn nǎi zhì bā shèng dào zhī qīng jìng
果清净，果清净即四正断乃至八圣道支清净。
hé yǐ gù shì sì zhèng duàn nǎi zhì bā shèng dào zhī qīng jìng yǔ guǒ
何以故？是四正断乃至八圣道支清净与果
qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
清净，无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn kōng jiě tuō mén qīng jìng jí guǒ qīng jìng guǒ qīng jìng
“善现，空解脱门清净即果清净，果清净
jí kōng jiě tuō mén qīng jìng hé yǐ gù shì kōng jiě tuō mén qīng jìng
即空解脱门清净。何以故？是空解脱门清净
yǔ guǒ qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù wú xiàng
与果清净，无二、无二分、无别、无断故。无相、
wú yuàn jiě tuō mén qīng jìng jí guǒ qīng jìng guǒ qīng jìng jí wú xiàng wú
无愿解脱门清净即果清净，果清净即无相、无
yuàn jiě tuō mén qīng jìng hé yǐ gù shì wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén
愿解脱门清净。何以故？是无相、无愿解脱门
qīng jìng yǔ guǒ qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
清净与果清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn pú sà shí dì qīngjìng jí guǒqīngjìng guǒqīngjìng
“善现，菩萨十地清净即果清净，果清净

jí pú sà shí dì qīngjìng hé yǐ gù shì pú sà shí dì qīngjìng yǔ
即菩萨十地清净。何以故？是菩萨十地清净与
guǒqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
果清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn wǔ yǎnqīngjìng jí guǒqīngjìng guǒqīngjìng jí wǔ
“善现，五眼清净即果清净，果清净即五

yǎnqīngjìng hé yǐ gù shì wǔ yǎnqīngjìng yǔ guǒqīngjìng wú èr
眼清净。何以故？是五眼清净与果清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù liù shéntōngqīngjìng jí guǒqīngjìng
无二分、无别、无断故。六神通清净即果清净，
guǒqīngjìng jí liù shéntōngqīngjìng hé yǐ gù shì liù shéntōngqīng
果清净即六神通清净。何以故？是六神通清
jìng yǔ guǒqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
净与果清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn fó shí lì qīngjìng jí guǒqīngjìng guǒqīngjìng jí
“善现，佛十力清净即果清净，果清净即

fó shí lì qīngjìng hé yǐ gù shì fó shí lì qīngjìng yǔ guǒqīngjìng
佛十力清净。何以故？是佛十力清净与果清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù sì wú suǒ wèi sì wú
无二、无二分、无别、无断故。四无所畏、四无
ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ
碍解、大慈、大悲、大喜、大舍、十八佛不共法
qīngjìng jí guǒqīngjìng guǒqīngjìng jí sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó
清净即果清净，果清净即四无所畏乃至十八佛
bú gòng fǎ qīngjìng hé yǐ gù shì sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó
不共法清净。何以故？是四无所畏乃至十八佛
bú gòng fǎ qīngjìng yǔ guǒqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
不共法清净与果清净，无二、无二分、无别、无
duàn gù
断故。

shànxiàn wú wàng shī fǎ qīngjìng jí guǒqīngjìng guǒqīngjìng
“善现，无忘失法清净即果清净，果清净

jí wú wàng shī fǎ qīngjìng hé yǐ gù shì wú wàng shī fǎ qīngjìng
即无忘失法清净。何以故？是无忘失法清净
yǔ guǒqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù héng
与果清净，无二、无二分、无别、无断故。恒

zhù shě xìng qīng jìng jí guǒ qīng jìng guǒ qīng jìng jí héng zhù shě xìng qīng jìng
住舍性清净即果清净，果清净即恒住舍性清净。

hé yǐ gù shì héng zhù shě xìng qīng jìng yǔ guǒ qīng jìng wú èr wú èr
何以故？是恒住舍性清净与果清净，无二、无二

fēn wú bié wú duàn gù
分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì qīng jìng jí guǒ qīng jìng guǒ qīng jìng jí
“善现，一切智清净即果清净，果清净即

yī qiè zhì qīng jìng hé yǐ gù shì yī qiè zhì qīng jìng yǔ guǒ qīng jìng
一切智清净。何以故？是一切智清净与果清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù dào xiàng zhì yī qiè
无二、无二分、无别、无断故。道相智、一切

xiàng zhì qīng jìng jí guǒ qīng jìng guǒ qīng jìng jí dào xiàng zhì yī qiè xiàng
相智清净即果清净，果清净即道相智、一切相

zhì qīng jìng hé yǐ gù shì dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì qīng jìng yǔ
智清净。何以故？是道相智、一切相智清净与

guǒ qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
果清净，无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè tuó luó ní mén qīng jìng jí guǒ qīng jìng guǒ
“善现，一切陀罗尼门清净即果清净，果

qīng jìng jí yī qiè tuó luó ní mén qīng jìng hé yǐ gù shì yī qiè tuó
清净即一切陀罗尼门清净。何以故？是一切陀

luó ní mén qīng jìng yǔ guǒ qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
罗尼门清净与果清净，无二、无二分、无别、无

duàn gù yī qiè sān mó dì mén qīng jìng jí guǒ qīng jìng guǒ qīng jìng jí
断故。一切三摩地门清净即果清净，果清净即

yī qiè sān mó dì mén qīng jìng hé yǐ gù shì yī qiè sān mó dì mén
一切三摩地门清净。何以故？是一切三摩地门

qīng jìng yǔ guǒ qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
清净与果清净，无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yù liú guǒ qīng jìng jí guǒ qīng jìng guǒ qīng jìng jí
“善现，预流果清净即果清净，果清净即

yù liú guǒ qīng jìng hé yǐ gù shì yù liú guǒ qīng jìng yǔ guǒ qīng jìng
预流果清净。何以故？是预流果清净与果清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī lái bù huán
无二、无二分、无别、无断故。一来、不还、

ā luó hàn guǒ qīng jìng jí guǒ qīng jìng guǒ qīng jìng jí yī lái bù huán
阿罗汉果清净即果清净，果清净即一来、不还、

ā luó hàn guǒ qīng jìng hé yǐ gù shì yī lái bù huán ā luó hàn
阿罗汉果清净。何以故？是一来、不还、阿罗汉
guǒ qīng jìng yǔ guǒ qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn
果清净与果清净，无二、无二分、无别、无断
gù
故。

shàn xiàn dú jué pú tí qīng jìng jí guǒ qīng jìng guǒ qīng jìng
“善现，独觉菩提清净即果清净，果清净
jí dú jué pú tí qīng jìng hé yǐ gù shì dú jué pú tí qīng jìng yǔ
即独觉菩提清净。何以故？是独觉菩提清净与
guǒ qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
果清净，无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè pú sà mó hē sà xíng qīng jìng jí guǒ qīng jìng
“善现，一切菩萨摩訶萨行清净即果清净，
guǒ qīng jìng jí yī qiè pú sà mó hē sà xíng qīng jìng hé yǐ gù shì
果清净即一切菩萨摩訶萨行清净。何以故？是
yī qiè pú sà mó hē sà xíng qīng jìng yǔ guǒ qīng jìng wú èr wú èr fēn
一切菩萨摩訶萨行清净与果清净，无二、无二分、
wú bié wú duàn gù
无别、无断故。

shàn xiàn zhū fó wú shàng zhèng děng pú tí qīng jìng jí guǒ qīng
“善现，诸佛无上正等菩提清净即果清
jìng guǒ qīng jìng jí zhū fó wú shàng zhèng děng pú tí qīng jìng hé yǐ
净，果清净即诸佛无上正等菩提清净。何以
gù shì zhū fó wú shàng zhèng děng pú tí qīng jìng yǔ guǒ qīng jìng wú
故？是诸佛无上正等菩提清净与果清净，无
èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
二、无二分、无别、无断故。

fù cì shàn xiàn sè qīng jìng jí bō rě bō luó mì duō qīng jìng
“复次，善现，色清净即般若波罗蜜多清净，
bō rě bō luó mì duō qīng jìng jí sè qīng jìng hé yǐ gù shì sè qīng
般若波罗蜜多清净即色清净。何以故？是色清
jìng yǔ bō rě bō luó mì duō qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié
净与般若波罗蜜多清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù shòu xiǎng xíng shí qīng jìng jí bō rě bō luó mì duō
无断故。受、想、行、识清净即般若波罗蜜多
qīng jìng bō rě bō luó mì duō qīng jìng jí shòu xiǎng xíng shí qīng
清净，般若波罗蜜多清净即受、想、行、识清

jìng hé yǐ gù shì shòu xiǎng xíng shí qīng jìng yǔ bō rě bō
净。何以故？是受、想、行、识清净与般若波
luó mì duō qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
罗蜜多清净，无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yǎn chù qīng jìng jí bō rě bō luó mì duō qīng jìng
“善现，眼处清净即般若波罗蜜多清净，
bō rě bō luó mì duō qīng jìng jí yǎn chù qīng jìng hé yǐ gù shì yǎn
般若波罗蜜多清净即眼处清净。何以故？是眼
chù qīng jìng yǔ bō rě bō luó mì duō qīng jìng wú èr wú èr fēn wú
处清净与般若波罗蜜多清净，无二、无二分、无
bié wú duàn gù ěr bí shé shēn yì chù qīng jìng jí bō
别、无断故。耳、鼻、舌、身、意处清净即般
rě bō luó mì duō qīng jìng bō rě bō luó mì duō qīng jìng jí ěr bí
若波罗蜜多清净，般若波罗蜜多清净即耳、鼻、
shé shēn yì chù qīng jìng hé yǐ gù shì ěr bí shé shēn
舌、身、意处清净。何以故？是耳、鼻、舌、身、
yì chù qīng jìng yǔ bō rě bō luó mì duō qīng jìng wú èr wú èr fēn
意处清净与般若波罗蜜多清净，无二、无二分、
wú bié wú duàn gù
无别、无断故。

shàn xiàn sè chù qīng jìng jí bō rě bō luó mì duō qīng jìng
“善现，色处清净即般若波罗蜜多清净，
bō rě bō luó mì duō qīng jìng jí sè chù qīng jìng hé yǐ gù shì sè
般若波罗蜜多清净即色处清净。何以故？是色
chù qīng jìng yǔ bō rě bō luó mì duō qīng jìng wú èr wú èr fēn wú
处清净与般若波罗蜜多清净，无二、无二分、无
bié wú duàn gù shēng xiāng wèi chù fǎ chù qīng jìng jí bō
别、无断故。声、香、味、触、法处清净即般
rě bō luó mì duō qīng jìng bō rě bō luó mì duō qīng jìng jí shēng xiāng
若波罗蜜多清净，般若波罗蜜多清净即声、香、
wèi chù fǎ chù qīng jìng hé yǐ gù shì shēng xiāng wèi
味、触、法处清净。何以故？是声、香、味、
chù fǎ chù qīng jìng yǔ bō rě bō luó mì duō qīng jìng wú èr wú èr
触、法处清净与般若波罗蜜多清净，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù
分、无别、无断故。

shàn xiàn yǎn jiè qīng jìng jí bō rě bō luó mì duō qīng jìng bō
“善现，眼界清净即般若波罗蜜多清净，般

rě bō luó mì duōqīngjìng jí yǎn jiè qīngjìng hé yǐ gù shì yǎn jiè
若波罗蜜多清净即眼界清净。何以故？是眼界
qīngjìng yǔ bō rě bō luó mì duōqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
清净与般若波罗蜜多清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù sè jiè yǎn shí jiè jí yǎnchù yǎnchùwéiyuánsuǒshēng
无断故。色界、眼识界及眼触、眼触为缘所生
zhūshòuqīngjìng jí bō rě bō luó mì duōqīngjìng bō rě bō luó mì duō
诸受清净即般若波罗蜜多清净，般若波罗蜜多
qīngjìng jí sè jiè nǎi zhì yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng hé
清净即色界乃至眼触为缘所生诸受清净。何
yǐ gù shì sè jiè nǎi zhì yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng yǔ
以故？是色界乃至眼触为缘所生诸受清净与
bō rě bō luó mì duōqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn
般若波罗蜜多清净，无二、无二分、无别、无断
gù
故。

shànxiàn ěr jiè qīngjìng jí bō rě bō luó mì duōqīngjìng bō
“善现，耳界清净即般若波罗蜜多清净，般

rě bō luó mì duōqīngjìng jí ěr jiè qīngjìng hé yǐ gù shì ěr jiè
若波罗蜜多清净即耳界清净。何以故？是耳界
qīngjìng yǔ bō rě bō luó mì duōqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
清净与般若波罗蜜多清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù ěr chùwéiyuánsuǒshēng
无断故。声界、耳识界及耳触、耳触为缘所生
zhūshòuqīngjìng jí bō rě bō luó mì duōqīngjìng bō rě bō luó mì duō
诸受清净即般若波罗蜜多清净，般若波罗蜜多
qīngjìng jí shēng jiè nǎi zhì ěr chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng hé
清净即声界乃至耳触为缘所生诸受清净。何
yǐ gù shì shēng jiè nǎi zhì ěr chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng
以故？是声界乃至耳触为缘所生诸受清净
yǔ bō rě bō luó mì duōqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
与般若波罗蜜多清净，无二、无二分、无别、无
duàn gù
断故。

shànxiàn bí jiè qīngjìng jí bō rě bō luó mì duōqīngjìng bō
“善现，鼻界清净即般若波罗蜜多清净，般

rě bō luó mì duōqīngjìng jí bí jiè qīngjìng hé yǐ gù shì bí jiè
若波罗蜜多清净即鼻界清净。何以故？是鼻界

qīngjìng yǔ bō rě bō luó mì duōqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
清净与般若波罗蜜多清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù xiāng jiè bí shí jiè jí bí chù bí chù wéiyuán suǒ shēng
无断故。香界、鼻识界及鼻触、鼻触为缘所生
zhū shòu qīngjìng jí bō rě bō luó mì duōqīngjìng bō rě bō luó mì duō
诸受清净即般若波罗蜜多清净，般若波罗蜜多
qīngjìng jí xiāng jiè nǎi zhì bí chù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng hé
清净即香界乃至鼻触为缘所生诸受清净。何
yǐ gù shì xiāng jiè nǎi zhì bí chù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng yǔ
以故？是香界乃至鼻触为缘所生诸受清净与
bō rě bō luó mì duōqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn
般若波罗蜜多清净，无二、无二分、无别、无断
gù
故。

shànxiàn shé jiè qīngjìng jí bō rě bō luó mì duōqīngjìng bō
“善现，舌界清净即般若波罗蜜多清净，般
rě bō luó mì duōqīngjìng jí shé jiè qīngjìng hé yǐ gù shì shé jiè
若波罗蜜多清净即舌界清净。何以故？是舌界
qīngjìng yǔ bō rě bō luó mì duōqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
清净与般若波罗蜜多清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù wèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé chù wéiyuán suǒ shēng
无断故。味界、舌识界及舌触、舌触为缘所生
zhū shòu qīngjìng jí bō rě bō luó mì duōqīngjìng bō rě bō luó mì duō
诸受清净即般若波罗蜜多清净，般若波罗蜜多
qīngjìng jí wèi jiè nǎi zhì shé chù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng hé
清净即味界乃至舌触为缘所生诸受清净。何
yǐ gù shì wèi jiè nǎi zhì shé chù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng yǔ
以故？是味界乃至舌触为缘所生诸受清净与
bō rě bō luó mì duōqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn
般若波罗蜜多清净，无二、无二分、无别、无断
gù
故。

shànxiàn shēn jiè qīngjìng jí bō rě bō luó mì duōqīngjìng
“善现，身界清净即般若波罗蜜多清净，
bō rě bō luó mì duōqīngjìng jí shēn jiè qīngjìng hé yǐ gù shì shēn
般若波罗蜜多清净即身界清净。何以故？是身
jiè qīngjìng yǔ bō rě bō luó mì duōqīngjìng wú èr wú èr fēn wú
界清净与般若波罗蜜多清净，无二、无二分、无

bié wú duàn gù chù jiè shēn shí jiè jí shēnchù shēnchùwéiyuán
别、无断故。触界、身识界及身触、身触为缘
suǒshēngzhūshòuqīngjìng jí bō rě bō luó mì duōqīngjìng bō rě bō luó
所生诸受清净即般若波罗蜜多清净，般若波罗
mì duōqīngjìng jí chù jiè nǎi zhì shēnchù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu qīng
蜜多清净即触界乃至身触为缘所生诸受清
jìng hé yǐ gù shì chù jiè nǎi zhì shēnchù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu
净。何以故？是触界乃至身触为缘所生诸受
qīngjìng yǔ bō rě bō luó mì duōqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
清净与般若波罗蜜多清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù
无断故。

shànxiàn yì jiè qīngjìng jí bō rě bō luó mì duōqīngjìng bō
“善现，眼界清净即般若波罗蜜多清净，般
rě bō luó mì duōqīngjìng jí yì jiè qīngjìng hé yǐ gù shì yì jiè
若波罗蜜多清净即眼界清净。何以故？是眼界
qīngjìng yǔ bō rě bō luó mì duōqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
清净与般若波罗蜜多清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì chùwéiyuán suǒ shēng
无断故。法界、意识界及意触、意触为缘所生
zhūshòuqīngjìng jí bō rě bō luó mì duōqīngjìng bō rě bō luó mì duō
诸受清净即般若波罗蜜多清净，般若波罗蜜多
qīngjìng jí fǎ jiè nǎi zhì yì chù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng hé
清净即法界乃至意触为缘所生诸受清净。何
yǐ gù shì fǎ jiè nǎi zhì yì chù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng yǔ
以故？是法界乃至意触为缘所生诸受清净与
bō rě bō luó mì duōqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn
般若波罗蜜多清净，无二、无二分、无别、无断
gù
故。

shànxiàn dì jiè qīngjìng jí bō rě bō luó mì duōqīngjìng bō
“善现，地界清净即般若波罗蜜多清净，般
rě bō luó mì duōqīngjìng jí dì jiè qīngjìng hé yǐ gù shì dì jiè
若波罗蜜多清净即地界清净。何以故？是地界
qīngjìng yǔ bō rě bō luó mì duōqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
清净与般若波罗蜜多清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè qīngjìng jí bō rě bō
无断故。水、火、风、空、识界清净即般若波

luó mì duōqīngjìng bō rě bō luó mì duōqīngjìng jí shuǐ huǒ fēng
罗蜜多清净，般若波罗蜜多清净即水、火、风、
kōng shí jiè qīngjìng hé yǐ gù shì shuǐ huǒ fēng kōng
空、识界清净。何以故？是水、火、风、空、
shí jiè qīngjìng yǔ bō rě bō luó mì duōqīngjìng wú èr wú èr fēn
识界清净与般若波罗蜜多清净，无二、无二分、
wú bié wú duàn gù
无别、无断故。

shànxiàn wú míngqīngjìng jí bō rě bō luó mì duōqīngjìng
“善现，无明清净即般若波罗蜜多清净，
bō rě bō luó mì duōqīngjìng jí wú míngqīngjìng hé yǐ gù shì wú
般若波罗蜜多清净即无明清净。何以故？是无
míngqīngjìng yǔ bō rě bō luó mì duōqīngjìng wú èr wú èr fēn wú
明清净与般若波罗蜜多清净，无二、无二分、无
bié wú duàn gù xíng shí míng sè liù chù chù shòu
别、无断故。行、识、名色、六处、触、受、
ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ chóutàn kǔ yōunǎoqīngjìng jí bō rě
爱、取、有、生、老死愁叹苦忧恼清净即般若
bō luó mì duōqīngjìng bō rě bō luó mì duōqīngjìng jí xíng nǎi zhì lǎo
波罗蜜多清净，般若波罗蜜多清净即行乃至老
sǐ chóutàn kǔ yōunǎoqīngjìng hé yǐ gù shì xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu
死愁叹苦忧恼清净。何以故？是行乃至老死愁
tàn kǔ yōunǎoqīngjìng yǔ bō rě bō luó mì duōqīngjìng wú èr wú èr
叹苦忧恼清净与般若波罗蜜多清净，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù
分、无别、无断故。

shànxiàn bù shī bō luó mì duōqīngjìng jí bō rě bō luó mì
“善现，布施波罗蜜多清净即般若波罗蜜
duōqīngjìng bō rě bō luó mì duōqīngjìng jí bù shī bō luó mì duōqīng
多清净，般若波罗蜜多清净即布施波罗蜜多清
jìng hé yǐ gù shì bù shī bō luó mì duōqīngjìng yǔ bō rě bō luó
净。何以故？是布施波罗蜜多清净与般若波罗
mì duōqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù jìng jiè
蜜多清净，无二、无二分、无别、无断故。净戒、
ān rěn jīng jìn jìng lù bō luó mì duōqīngjìng jí bō rě bō luó mì duō
安忍、精进、静虑波罗蜜多清净即般若波罗蜜多
qīngjìng bō rě bō luó mì duōqīngjìng jí jìng jiè nǎi zhì jìng lù bō luó
清净，般若波罗蜜多清净即净戒乃至静虑波罗

mì duōqīngjìng hé yǐ gù shì jìng jiè nǎi zhì jìng lù bō luó mì duō
蜜多清净。何以故？是净戒乃至静虑波罗蜜多
qīngjìng yǔ bō rě bō luó mì duōqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
清净与般若波罗蜜多清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù
无断故。

shànxiàn nèi kōngqīngjìng jí bō rě bō luó mì duōqīngjìng
“善现，内空清净即般若波罗蜜多清净，
bō rě bō luó mì duōqīngjìng jí nèi kōngqīngjìng hé yǐ gù shì nèi
般若波罗蜜多清净即内空清净。何以故？是内
kōngqīngjìng yǔ bō rě bō luó mì duōqīngjìng wú èr wú èr fēn wú
空清净与般若波罗蜜多清净，无二、无二分、无
bié wú duàn gù wàikōng nèi wàikōng kōngkōng dà kōng
别、无断故。外空、内外空、空空、大空、
shèng yì kōng yǒuwéikōng wú wéikōng bì jìngkōng wú jì kōng
胜义空、有为空、无为空、毕竟空、无际空、
sànkōng wú biàn yì kōng běnxìngkōng zì xiàngkōng gòngxiàngkōng
散空、无变异空、本性空、自相空、共相空、
yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìngkōng zì xìngkōng wú xìng
一切法空、不可得空、无性空、自性空、无性
zì xìngkōngqīngjìng jí bō rě bō luó mì duōqīngjìng bō rě bō luó mì
自性空清净即般若波罗蜜多清净，般若波罗蜜
duōqīngjìng jí wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōngqīngjìng hé yǐ gù
多清净即外空乃至无性自性空清净。何以故？
shì wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōngqīngjìng yǔ bō rě bō luó mì duō
是外空乃至无性自性空清净与般若波罗蜜多
qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn zhēn rú qīngjìng jí bō rě bō luó mì duōqīngjìng
“善现，真如清净即般若波罗蜜多清净，
bō rě bō luó mì duōqīngjìng jí zhēn rú qīngjìng hé yǐ gù shì zhēn
般若波罗蜜多清净即真如清净。何以故？是真
rú qīngjìng yǔ bō rě bō luó mì duōqīngjìng wú èr wú èr fēn wú
如清净与般若波罗蜜多清净，无二、无二分、无
bié wú duàn gù fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng bú biàn yì
别、无断故。法界、法性、不虚妄性、不变异
xìng píngděngxìng lí shēngxìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū
性、平等性、离生性、法定、法住、实际、虚

kōng jiè bù sī yì jiè qīngjìng jí bō rě bō luó mì duōqīngjìng bō rě
空界、不思議界清淨即般若波羅蜜多清淨，般若
bō luó mì duōqīngjìng jí fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè qīngjìng hé yǐ
波羅蜜多清淨即法界乃至不思議界清淨。何以
gù shì fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè qīngjìng yǔ bō rě bō luó mì duō
故？是法界乃至不思議界清淨與般若波羅蜜多
qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
清淨，無二、無二分、無別、無斷故。

shànxiàn kǔ shèng dì qīngjìng jí bō rě bō luó mì duōqīng
“善現，苦聖諦清淨即般若波羅蜜多清
jìng bō rě bō luó mì duōqīngjìng jí kǔ shèng dì qīngjìng hé yǐ gù
淨，般若波羅蜜多清淨即苦聖諦清淨。何以故？
shì kǔ shèng dì qīngjìng yǔ bō rě bō luó mì duōqīngjìng wú èr wú
是苦聖諦清淨與般若波羅蜜多清淨，無二、無
èr fēn wú bié wú duàn gù jí miè dào shèng dì qīngjìng jí
二分、無別、無斷故。集、滅、道聖諦清淨即
bō rě bō luó mì duōqīngjìng bō rě bō luó mì duōqīngjìng jí jí miè
般若波羅蜜多清淨，般若波羅蜜多清淨即集、滅、
dào shèng dì qīngjìng hé yǐ gù shì jí miè dào shèng dì qīngjìng
道聖諦清淨。何以故？是集、滅、道聖諦清淨
yǔ bō rě bō luó mì duōqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
與般若波羅蜜多清淨，無二、無二分、無別、無
duàn gù
斷故。

shànxiàn sì jìng lǜ qīngjìng jí bō rě bō luó mì duōqīngjìng
“善現，四靜慮清淨即般若波羅蜜多清淨，
bō rě bō luó mì duōqīngjìng jí sì jìng lǜ qīngjìng hé yǐ gù shì
般若波羅蜜多清淨即四靜慮清淨。何以故？是
sì jìng lǜ qīngjìng yǔ bō rě bō luó mì duōqīngjìng wú èr wú èr fēn
四靜慮清淨與般若波羅蜜多清淨，無二、無二分、
wú bié wú duàn gù sì wú liàng sì wú sè dìngqīngjìng jí bō rě
無別、無斷故。四無量、四無色定清淨即般若
bō luó mì duōqīngjìng bō rě bō luó mì duōqīngjìng jí sì wú liàng sì
波羅蜜多清淨，般若波羅蜜多清淨即四無量、四
wú sè dìngqīngjìng hé yǐ gù shì sì wú liàng sì wú sè dìngqīng
無色定清淨。何以故？是四無量、四無色定清
jìng yǔ bō rě bō luó mì duōqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
淨與般若波羅蜜多清淨，無二、無二分、無別、

wú duàn gù
无断故。

shànxiàn bā jiě tuō qīng jìng jí bō rě bō luó mì duō qīng jìng
“善现，八解脱清净即般若波罗蜜多清净，
bō rě bō luó mì duō qīng jìng jí bā jiě tuō qīng jìng hé yǐ gù shì
般若波罗蜜多清净即八解脱清净。何以故？是
bā jiě tuō qīng jìng yǔ bō rě bō luó mì duō qīng jìng wú èr wú èr fēn
八解脱清净与般若波罗蜜多清净，无二、无二分、
wú bié wú duàn gù bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù qīng
无别、无断故。八胜处、九次第定、十遍处清
jìng jí bō rě bō luó mì duō qīng jìng bō rě bō luó mì duō qīng jìng jí
净即般若波罗蜜多清净，般若波罗蜜多清净即
bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù qīng jìng hé yǐ gù shì
八胜处、九次第定、十遍处清净。何以故？是
bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù qīng jìng yǔ bō rě bō luó mì
八胜处、九次第定、十遍处清净与般若波罗蜜
duō qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
多清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn sì niàn zhù qīng jìng jí bō rě bō luó mì duō qīng jìng
“善现，四念住清净即般若波罗蜜多清净，
bō rě bō luó mì duō qīng jìng jí sì niàn zhù qīng jìng hé yǐ gù shì
般若波罗蜜多清净即四念住清净。何以故？是
sì niàn zhù qīng jìng yǔ bō rě bō luó mì duō qīng jìng wú èr wú èr fēn
四念住清净与般若波罗蜜多清净，无二、无二分、
wú bié wú duàn gù sì zhèng duàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì
无别、无断故。四正断、四神足、五根、五力、
qī děng jué zhī bā shèng dào zhī qīng jìng jí bō rě bō luó mì duō qīng
七等觉支、八圣道支清净即般若波罗蜜多清
jìng bō rě bō luó mì duō qīng jìng jí sì zhèng duàn nǎi zhì bā shèng dào
净，般若波罗蜜多清净即四正断乃至八圣道
zhī qīng jìng hé yǐ gù shì sì zhèng duàn nǎi zhì bā shèng dào zhī qīng
支清净。何以故？是四正断乃至八圣道支清
jìng yǔ bō rě bō luó mì duō qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié
净与般若波罗蜜多清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù
无断故。

shànxiàn kōng jiě tuō mén qīng jìng jí bō rě bō luó mì duō qīng
“善现，空解脱门清净即般若波罗蜜多清

jìng bō rě bō luó mì duōqīngjìng jí kōng jiě tuō mén qīngjìng hé yǐ
净，般若波罗蜜多清净即空解脱门清净。何以
gù shì kōng jiě tuō mén qīngjìng yǔ bō rě bō luó mì duōqīngjìng wú
故？是空解脱门清净与般若波罗蜜多清净，无
èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù wú xiàng wú yuàn jiě tuō
二、无二分、无别、无断故。无相、无愿解脱
mén qīngjìng jí bō rě bō luó mì duōqīngjìng bō rě bō luó mì duōqīng
门清净即般若波罗蜜多清净，般若波罗蜜多清
jìng jí wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén qīngjìng hé yǐ gù shì wú xiàng
净即无相、无愿解脱门清净。何以故？是无相、
wú yuàn jiě tuō mén qīngjìng yǔ bō rě bō luó mì duōqīngjìng wú èr
无愿解脱门清净与般若波罗蜜多清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

shànxiàn pú sà shí dì qīngjìng jí bō rě bō luó mì duōqīng
“善现，菩萨十地清净即般若波罗蜜多清
jìng bō rě bō luó mì duōqīngjìng jí pú sà shí dì qīngjìng hé yǐ gù
净，般若波罗蜜多清净即菩萨十地清净。何以故？
shì pú sà shí dì qīngjìng yǔ bō rě bō luó mì duōqīngjìng wú èr wú
是菩萨十地清净与般若波罗蜜多清净，无二、无
èr fēn wú bié wú duàn gù
二分、无别、无断故。

大般若波罗蜜多经卷第一百八十三

dà bō rě bō luó mì duō jīng juàn dì yī bǎi bā shí sì
大般若波罗蜜多经卷第一百八十四

táng sān zàng fǎ shī xuán zàng fèng zhào yì
唐三藏法师玄奘奉 诏译

chū fēn nán xìn jiě pǐn dì sān shí sì zhī sān
初分难信解品第三十四之三

shàn xiàn wǔ yǎn qīng jìng jí bō rě bō luó mì duō qīng jìng bō
“善现，五眼清净即般若波罗蜜多清净，般
rě bō luó mì duō qīng jìng jí wǔ yǎn qīng jìng hé yǐ gù shì wǔ yǎn
若波罗蜜多清净即五眼清净。何以故？是五眼
qīng jìng yǔ bō rě bō luó mì duō qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié
清净与般若波罗蜜多清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù liù shéntōng qīng jìng jí bō rě bō luó mì duō qīng jìng bō
无断故。六神通清净即般若波罗蜜多清净，般
rě bō luó mì duō qīng jìng jí liù shéntōng qīng jìng hé yǐ gù shì liù
若波罗蜜多清净即六神通清净。何以故？是六
shéntōng qīng jìng yǔ bō rě bō luó mì duō qīng jìng wú èr wú èr fēn
神通清净与般若波罗蜜多清净，无二、无二分、
wú bié wú duàn gù
无别、无断故。

shàn xiàn fó shí lì qīng jìng jí bō rě bō luó mì duō qīng jìng
“善现，佛十力清净即般若波罗蜜多清净，
bō rě bō luó mì duō qīng jìng jí fó shí lì qīng jìng hé yǐ gù shì
般若波罗蜜多清净即佛十力清净。何以故？是
fó shí lì qīng jìng yǔ bō rě bō luó mì duō qīng jìng wú èr wú èr fēn
佛十力清净与般若波罗蜜多清净，无二、无二分、
wú bié wú duàn gù sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà
无别、无断故。四无所畏、四无碍解、大慈、大
bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ qīng jìng jí bō rě bō luó
悲、大喜、大舍、十八佛不共法清净即般若波罗
mì duō qīng jìng bō rě bō luó mì duō qīng jìng jí sì wú suǒ wèi nǎi zhì
蜜多清净，般若波罗蜜多清净即四无所畏乃至
shí bā fó bú gòng fǎ qīng jìng hé yǐ gù shì sì wú suǒ wèi nǎi zhì
十八佛不共法清净。何以故？是四无所畏乃至

shí bā fó bú gòng fǎ qīngjìng yǔ bō rě bō luó mì duōqīngjìng wú èr
十八佛不共法清净与般若波罗蜜多清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

shànxiàn wú wàng shī fǎ qīngjìng jí bō rě bō luó mì duōqīng
“善现，无忘失法清净即般若波罗蜜多清
jìng bō rě bō luó mì duōqīngjìng jí wú wàng shī fǎ qīngjìng hé yǐ
净，般若波罗蜜多清净即无忘失法清净。何以
gù shì wú wàng shī fǎ qīngjìng yǔ bō rě bō luó mì duōqīngjìng wú
故？是无忘失法清净与般若波罗蜜多清净，无
èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù héngzhù shěxìngqīngjìng jí
二、无二分、无别、无断故。恒住舍性清净即
bō rě bō luó mì duōqīngjìng bō rě bō luó mì duōqīngjìng jí héngzhù
般若波罗蜜多清净，般若波罗蜜多清净即恒住
shěxìngqīngjìng hé yǐ gù shì héngzhù shěxìngqīngjìng yǔ bō rě bō
舍性清净。何以故？是恒住舍性清净与般若波
luó mì duōqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
罗蜜多清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì qīngjìng jí bō rě bō luó mì duōqīngjìng
“善现，一切智清净即般若波罗蜜多清净，
bō rě bō luó mì duōqīngjìng jí yī qiè zhì qīngjìng hé yǐ gù shì
般若波罗蜜多清净即一切智清净。何以故？是
yī qiè zhì qīngjìng yǔ bō rě bō luó mì duōqīngjìng wú èr wú èr fēn
一切智清净与般若波罗蜜多清净，无二、无二分、
wú bié wú duàn gù dàoxiàng zhì yī qiè xiàng zhì qīngjìng jí bō rě
无别、无断故。道相智、一切相智清净即般若
bō luó mì duōqīngjìng bō rě bō luó mì duōqīngjìng jí dàoxiàng zhì
波罗蜜多清净，般若波罗蜜多清净即道相智、
yī qiè xiàng zhì qīngjìng hé yǐ gù shì dàoxiàng zhì yī qiè xiàng zhì
一切相智清净。何以故？是道相智、一切相智
qīngjìng yǔ bō rě bō luó mì duōqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
清净与般若波罗蜜多清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù
无断故。

shànxiàn yī qiè tuó luó ní ménqīngjìng jí bō rě bō luó mì
“善现，一切陀罗尼门清净即般若波罗蜜
duōqīngjìng bō rě bō luó mì duōqīngjìng jí yī qiè tuó luó ní ménqīng
多清净，般若波罗蜜多清净即一切陀罗尼门清

jìng hé yǐ gù shì yī qiè tuó luó ní ménqīngjìng yǔ bō rě bō luó
净。何以故？是一切陀罗尼门清净与般若波罗
mì duōqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè
蜜多清净，无二、无二分、无别、无断故。一切
sān mó dì ménqīngjìng jí bō rě bō luó mì duōqīngjìng bō rě bō luó
三摩地门清净即般若波罗蜜多清净，般若波罗
mì duōqīngjìng jí yī qiè sān mó dì ménqīngjìng hé yǐ gù shì yī
蜜多清净即一切三摩地门清净。何以故？是一
qiè sān mó dì ménqīngjìng yǔ bō rě bō luó mì duōqīngjìng wú èr wú
切三摩地门清净与般若波罗蜜多清净，无二、无
èr fēn wú bié wú duàn gù
二分、无别、无断故。

shànxiàn yù liú guǒqīngjìng jí bō rě bō luó mì duōqīngjìng
“善现，预流果清净即般若波罗蜜多清净，
bō rě bō luó mì duōqīngjìng jí yù liú guǒqīngjìng hé yǐ gù shì
般若波罗蜜多清净即预流果清净。何以故？是
yù liú guǒqīngjìng yǔ bō rě bō luó mì duōqīngjìng wú èr wú èr fēn
预流果清净与般若波罗蜜多清净，无二、无二分、
wú bié wú duàn gù yī lái bù huán ā luó hàn guǒqīngjìng jí
无别、无断故。一来、不还、阿罗汉果清净即
bō rě bō luó mì duōqīngjìng bō rě bō luó mì duōqīngjìng jí yī lái
般若波罗蜜多清净，般若波罗蜜多清净即一来、
bù huán ā luó hàn guǒqīngjìng hé yǐ gù shì yī lái bù huán
不还、阿罗汉果清净。何以故？是一来、不还、
ā luó hàn guǒqīngjìng yǔ bō rě bō luó mì duōqīngjìng wú èr wú èr
阿罗汉果清净与般若波罗蜜多清净，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù
分、无别、无断故。

shànxiàn dú jué pú tí qīngjìng jí bō rě bō luó mì duōqīng
“善现，独觉菩提清净即般若波罗蜜多清
jìng bō rě bō luó mì duōqīngjìng jí dú jué pú tí qīngjìng hé yǐ gù
净，般若波罗蜜多清净即独觉菩提清净。何以故？
shì dú jué pú tí qīngjìng yǔ bō rě bō luó mì duōqīngjìng wú èr wú
是独觉菩提清净与般若波罗蜜多清净，无二、无
èr fēn wú bié wú duàn gù
二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè pú sà mó hē sà xíngqīngjìng jí bō rě bō
“善现，一切菩萨摩诃萨行清净即般若波

luó mì duōqīngjìng bō rě bō luó mì duōqīngjìng jí yī qiè pú sà mó
罗蜜多清净，般若波罗蜜多清净即一切菩萨摩
hē sà xíngqīngjìng hé yǐ gù shì yī qiè pú sà mó hē sà xíngqīng
诃萨行清净。何以故？是一切菩萨摩诃萨行清
jìng yǔ bō rě bō luó mì duōqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
净与般若波罗蜜多清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù
无断故。

shànxiàn zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí qīngjìng jí bō rě
“善现，诸佛无上正等菩提清净即般若
bō luó mì duōqīngjìng bō rě bō luó mì duōqīngjìng jí zhū fó wú shàng
波罗蜜多清净，般若波罗蜜多清净即诸佛无上
zhèngděng pú tí qīngjìng hé yǐ gù shì zhū fó wú shàngzhèngděng
正等菩提清净。何以故？是诸佛无上正等
pú tí qīngjìng yǔ bō rě bō luó mì duōqīngjìng wú èr wú èr fēn
菩提清净与般若波罗蜜多清净，无二、无二分、
wú bié wú duàn gù
无别、无断故。

fù cì shànxiàn sè qīngjìng jí yī qiè zhì zhì qīngjìng yī
“复次，善现，色清净即一切智智清净，一
qiè zhì zhì qīngjìng jí sè qīngjìng hé yǐ gù shì sè qīngjìng yǔ yī
切智智清净即色清净。何以故？是色清净与一
qiè zhì zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù shòu
切智智清净，无二、无二分、无别、无断故。受、
xiǎng xíng shí qīngjìng jí yī qiè zhì zhì qīngjìng yī qiè zhì zhì qīng
想、行、识清净即一切智智清净，一切智智清
jìng jí shòu xiǎng xíng shí qīngjìng hé yǐ gù shì shòu xiǎng
净即受、想、行、识清净。何以故？是受、想、
xíng shí qīngjìng yǔ yī qiè zhì zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú
行、识清净与一切智智清净，无二、无二分、无
bié wú duàn gù
别、无断故。

shànxiàn yǎnchùqīngjìng jí yī qiè zhì zhì qīngjìng yī qiè zhì
“善现，眼处清净即一切智智清净，一切智
zhì qīngjìng jí yǎnchùqīngjìng hé yǐ gù shì yǎnchùqīngjìng yǔ yī
智清净即眼处清净。何以故？是眼处清净与一
qiè zhì zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù ěr
切智智清净，无二、无二分、无别、无断故。耳、

bí shé shēn yì chùqīngjìng jí yī qiè zhì zhì qīngjìng yī qiè zhì
鼻、舌、身、意处清净即一切智智清净，一切智
zhì qīngjìng jí ěr bí shé shēn yì chùqīngjìng hé yǐ gù
智清净即耳、鼻、舌、身、意处清净。何以故？
shì ěr bí shé shēn yì chùqīngjìng yǔ yī qiè zhì zhì qīngjìng
是耳、鼻、舌、身、意处清净与一切智智清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn sè chùqīngjìng jí yī qiè zhì zhì qīngjìng yī qiè zhì
“善现，色处清净即一切智智清净，一切智
zhì qīngjìng jí sè chùqīngjìng hé yǐ gù shì sè chùqīngjìng yǔ yī
智清净即色处清净。何以故？是色处清净与一
qiè zhì zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù shēng
切智智清净，无二、无二分、无别、无断故。声、
xiāng wèi chù fǎ chùqīngjìng jí yī qiè zhì zhì qīngjìng yī qiè
香、味、触、法处清净即一切智智清净，一切
zhì zhì qīngjìng jí shēng xiāng wèi chù fǎ chùqīngjìng hé yǐ
智智清净即声、香、味、触、法处清净。何以
gù shì shēng xiāng wèi chù fǎ chùqīngjìng yǔ yī qiè zhì zhì
故？是声、香、味、触、法处清净与一切智智
qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yǎn jiè qīngjìng jí yī qiè zhì zhì qīngjìng yī qiè zhì
“善现，眼界清净即一切智智清净，一切智
zhì qīngjìng jí yǎn jiè qīngjìng hé yǐ gù shì yǎn jiè qīngjìng yǔ yī
智清净即眼界清净。何以故？是眼界清净与一
qiè zhì zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù sè
切智智清净，无二、无二分、无别、无断故。色
jiè yǎn shí jiè jí yǎnchù yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng jí
界、眼识界及眼触、眼触为缘所生诸受清净即
yī qiè zhì zhì qīngjìng yī qiè zhì zhì qīngjìng jí sè jiè nǎi zhì yǎnchù
一切智智清净，一切智智清净即色界乃至眼触
wéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng hé yǐ gù shì sè jiè nǎi zhì yǎn
为缘所生诸受清净。何以故？是色界乃至眼
chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng yǔ yī qiè zhì zhì qīngjìng wú èr
触为缘所生诸受清净与一切智智清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

shànxiàn ěr jiè qīngjìng jí yī qiè zhì zhì qīngjìng yī qiè zhì
“善现，耳界清净即一切智智清净，一切智

zhì qīngjìng jí ěr jiè qīngjìng hé yǐ gù shì ěr jiè qīngjìng yǔ yī
智清净即耳界清净。何以故？是耳界清净与一

qiè zhì zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù shēng
切智智清净，无二、无二分、无别、无断故。声

jiè ěr shí jiè jí ěr chù ěr chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng jí
界、耳识界及耳触、耳触为缘所生诸受清净即

yī qiè zhì zhì qīngjìng yī qiè zhì zhì qīngjìng jí shēng jiè nǎi zhì ěr chù
一切智智清净，一切智智清净即声界乃至耳触

wéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng hé yǐ gù shì shēng jiè nǎi zhì ěr
为缘所生诸受清净。何以故？是声界乃至耳

chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng yǔ yī qiè zhì zhì qīngjìng wú èr
触为缘所生诸受清净与一切智智清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

shànxiàn bí jiè qīngjìng jí yī qiè zhì zhì qīngjìng yī qiè zhì
“善现，鼻界清净即一切智智清净，一切智

zhì qīngjìng jí bí jiè qīngjìng hé yǐ gù shì bí jiè qīngjìng yǔ yī
智清净即鼻界清净。何以故？是鼻界清净与一

qiè zhì zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù xiāng
切智智清净，无二、无二分、无别、无断故。香

jiè bí shí jiè jí bí chù bí chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng jí
界、鼻识界及鼻触、鼻触为缘所生诸受清净即

yī qiè zhì zhì qīngjìng yī qiè zhì zhì qīngjìng jí xiāng jiè nǎi zhì bí chù
一切智智清净，一切智智清净即香界乃至鼻触

wéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng hé yǐ gù shì xiāng jiè nǎi zhì bí
为缘所生诸受清净。何以故？是香界乃至鼻

chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng yǔ yī qiè zhì zhì qīngjìng wú èr
触为缘所生诸受清净与一切智智清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

shànxiàn shé jiè qīngjìng jí yī qiè zhì zhì qīngjìng yī qiè zhì
“善现，舌界清净即一切智智清净，一切智

zhì qīngjìng jí shé jiè qīngjìng hé yǐ gù shì shé jiè qīngjìng yǔ yī
智清净即舌界清净。何以故？是舌界清净与一

qiè zhì zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù wèi
切智智清净，无二、无二分、无别、无断故。味

jiè shé shí jiè jí shé chù shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng jí
界、舌识界及舌触、舌触为缘所生诸受清净即
yī qiè zhì zhì qīng jìng yī qiè zhì zhì qīng jìng jí wèi jiè nǎi zhì shé chù
一切智智清净，一切智智清净即味界乃至舌触
wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng hé yǐ gù shì wèi jiè nǎi zhì shé
为缘所生诸受清净。何以故？是味界乃至舌
chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng yǔ yī qiè zhì zhì qīng jìng wú èr
触为缘所生诸受清净与一切智智清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

shàn xiàn shēn jiè qīng jìng jí yī qiè zhì zhì qīng jìng yī qiè
“善现，身界清净即一切智智清净，一切
zhì zhì qīng jìng jí shēn jiè qīng jìng hé yǐ gù shì shēn jiè qīng jìng yǔ
智智清净即身界清净。何以故？是身界清净与
yī qiè zhì zhì qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
一切智智清净，无二、无二分、无别、无断故。

chù jiè shēn shí jiè jí shēn chù shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng
触界、身识界及身触、身触为缘所生诸受清
jìng jí yī qiè zhì zhì qīng jìng yī qiè zhì zhì qīng jìng jí chù jiè nǎi zhì
净即一切智智清净，一切智智清净即触界乃至
shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng hé yǐ gù shì chù jiè nǎi
身触为缘所生诸受清净。何以故？是触界乃
zhì shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng yǔ yī qiè zhì zhì qīng jìng
至身触为缘所生诸受清净与一切智智清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yì jiè qīng jìng jí yī qiè zhì zhì qīng jìng yī qiè zhì
“善现，意界清净即一切智智清净，一切智
zhì qīng jìng jí yì jiè qīng jìng hé yǐ gù shì yì jiè qīng jìng yǔ yī
智智清净即意界清净。何以故？是意界清净与一
qiè zhì zhì qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù fǎ
切智智清净，无二、无二分、无别、无断故。法

jiè yì shí jiè jí yì chù yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng jí
界、意识界及意触、意触为缘所生诸受清净即
yī qiè zhì zhì qīng jìng yī qiè zhì zhì qīng jìng jí fǎ jiè nǎi zhì yì chù
一切智智清净，一切智智清净即法界乃至意触
wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng hé yǐ gù shì fǎ jiè nǎi zhì yì
为缘所生诸受清净。何以故？是法界乃至意

chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng yǔ yī qiè zhì zhì qīng jìng wú èr
触为缘所生诸受清净与一切智智清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

shàn xiàn dì jiè qīng jìng jí yī qiè zhì zhì qīng jìng yī qiè zhì
“善现，地界清净即一切智智清净，一切智

zhì qīng jìng jí dì jiè qīng jìng hé yǐ gù shì dì jiè qīng jìng yǔ yī
智清净即地界清净。何以故？是地界清净与一

qiè zhì zhì qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù shuǐ
切智智清净，无二、无二分、无别、无断故。水、

huǒ fēng kōng shí jiè qīng jìng jí yī qiè zhì zhì qīng jìng yī qiè
火、风、空、识界清净即一切智智清净，一切

zhì zhì qīng jìng jí shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè qīng jìng hé yǐ
智智清净即水、火、风、空、识界清净。何以

gù shì shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè qīng jìng yǔ yī qiè zhì zhì qīng
故？是水、火、风、空、识界清净与一切智智清

jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
净，无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn wú míng qīng jìng jí yī qiè zhì zhì qīng jìng yī qiè
“善现，无明清净即一切智智清净，一切

zhì zhì qīng jìng jí wú míng qīng jìng hé yǐ gù shì wú míng qīng jìng yǔ
智智清净即无明清净。何以故？是无明清净与

yī qiè zhì zhì qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
一切智智清净，无二、无二分、无别、无断故。

xíng shí míng sè liù chù chù shòu ài qǔ yǒu shēng
行、识、名色、六处、触、受、爱、取、有、生、

lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōu nǎo qīng jìng jí yī qiè zhì zhì qīng jìng yī qiè zhì
老死愁叹苦忧恼清净即一切智智清净，一切智

zhì qīng jìng jí xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōu nǎo qīng jìng hé yǐ gù
智清净即行乃至老死愁叹苦忧恼清净。何以故？

shì xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōu nǎo qīng jìng yǔ yī qiè zhì zhì qīng
是行乃至老死愁叹苦忧恼清净与一切智智清

jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
净，无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn bù shī bō luó mì duō qīng jìng jí yī qiè zhì zhì qīng
“善现，布施波罗蜜多清净即一切智智清

jìng yī qiè zhì zhì qīng jìng jí bù shī bō luó mì duō qīng jìng hé yǐ gù
净，一切智智清净即布施波罗蜜多清净。何以故？

shì bù shī bō luó mì duōqīngjìng yǔ yī qiè zhì zhì qīngjìng wú èr wú
是布施波罗蜜多清净与一切智智清净，无二、无

èr fēn wú bié wú duàn gù jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù
二分、无别、无断故。净戒、安忍、精进、静虑、

bō rě bō luó mì duōqīngjìng jí yī qiè zhì zhì qīngjìng yī qiè zhì zhì
般若波罗蜜多清净即一切智智清净，一切智智

qīngjìng jí jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duōqīngjìng hé yǐ gù
清净即净戒乃至般若波罗蜜多清净。何以故？

shì jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duōqīngjìng yǔ yī qiè zhì zhì qīngjìng
是净戒乃至般若波罗蜜多清净与一切智智清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn nèi kōng qīngjìng jí yī qiè zhì zhì qīngjìng yī qiè
“善现，内空清净即一切智智清净，一切

zhì zhì qīngjìng jí nèi kōng qīngjìng hé yǐ gù shì nèi kōng qīngjìng yǔ
智智清净即内空清净。何以故？是内空清净与

yī qiè zhì zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
一切智智清净，无二、无二分、无别、无断故。

wàikōng nèi wàikōng kōngkōng dà kōng shèng yì kōng yǒu wéi
外空、内外空、空空、大空、胜义空、有为

kōng wú wéi kōng bì jìng kōng wú jì kōng sǎn kōng wú biàn yì
空、无为空、毕竟空、无际空、散空、无变异

kōng běn xìng kōng zì xiàng kōng gòng xiàng kōng yī qiè fǎ kōng
空、本性空、自相空、共相空、一切法空、

bù kě dé kōng wú xìng kōng zì xìng kōng wú xìng zì xìng kōng qīngjìng
不可得空、无性空、自性空、无性自性空清净

jí yī qiè zhì zhì qīngjìng yī qiè zhì zhì qīngjìng jí wàikōng nǎi zhì wú
即一切智智清净，一切智智清净即外空乃至无

xìng zì xìng kōng qīngjìng hé yǐ gù shì wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìng
性自性空清净。何以故？是外空乃至无性自性

kōng qīngjìng yǔ yī qiè zhì zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
空清净与一切智智清净，无二、无二分、无别、

wú duàn gù
无断故。

shànxiàn zhēn rú qīngjìng jí yī qiè zhì zhì qīngjìng yī qiè
“善现，真如清净即一切智智清净，一切

zhì zhì qīngjìng jí zhēn rú qīngjìng hé yǐ gù shì zhēn rú qīngjìng yǔ
智智清净即真如清净。何以故？是真如清净与

yī qiè zhì zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
一切智智清净，无二、无二分、无别、无断故。

fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng bú biàn yì xìng píngděng xìng
法界、法性、不虚妄性、不变异性、平等性、

lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì
离生性、法定、法住、实际、虚空界、不思议

jiè qīngjìng jí yī qiè zhì zhì qīngjìng yī qiè zhì zhì qīngjìng jí fǎ jiè
界清净即一切智智清净，一切智智清净即法界

nǎi zhì bù sī yì jiè qīngjìng hé yǐ gù shì fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì
乃至不思议界清净。何以故？是法界乃至不思议

jiè qīngjìng yǔ yī qiè zhì zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
界清净与一切智智清净，无二、无二分、无别、

wú duàn gù
无断故。

shànxiàn kǔ shèng dì qīngjìng jí yī qiè zhì zhì qīngjìng yī
“善现，苦圣谛清净即一切智智清净，一

qiè zhì zhì qīngjìng jí kǔ shèng dì qīngjìng hé yǐ gù shì kǔ shèng
切智智清净即苦圣谛清净。何以故？是苦圣

dì qīngjìng yǔ yī qiè zhì zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
谛清净与一切智智清净，无二、无二分、无别、

wú duàn gù jí miè dào shèng dì qīngjìng jí yī qiè zhì zhì qīngjìng
无断故。集、灭、道圣谛清净即一切智智清净，

yī qiè zhì zhì qīngjìng jí jí miè dào shèng dì qīngjìng hé yǐ gù
一切智智清净即集、灭、道圣谛清净。何以故？

shì jí miè dào shèng dì qīngjìng yǔ yī qiè zhì zhì qīngjìng wú èr
是集、灭、道圣谛清净与一切智智清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

shànxiàn sì jìng lǜ qīngjìng jí yī qiè zhì zhì qīngjìng yī qiè
“善现，四静虑清净即一切智智清净，一切

zhì zhì qīngjìng jí sì jìng lǜ qīngjìng hé yǐ gù shì sì jìng lǜ qīng
智智清净即四静虑清净。何以故？是四静虑清

jìng yǔ yī qiè zhì zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn
净与一切智智清净，无二、无二分、无别、无断

gù sì wú liàng sì wú sè dìng qīngjìng jí yī qiè zhì zhì qīngjìng yī
故。四无量、四无色定清净即一切智智清净，一

qiè zhì zhì qīngjìng jí sì wú liàng sì wú sè dìng qīngjìng hé yǐ gù
切智智清净即四无量、四无色定清净。何以故？

shì sì wú liàng sì wú sè dìng qīng jìng yǔ yī qiè zhì zhì qīng jìng wú èr
是四无量、四无色定清净与一切智智清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

shàn xiàn bā jiě tuō qīng jìng jí yī qiè zhì zhì qīng jìng yī qiè
“善现，八解脱清净即一切智智清净，一切

zhì zhì qīng jìng jí bā jiě tuō qīng jìng hé yǐ gù shì bā jiě tuō qīng
智智清净即八解脱清净。何以故？是八解脱清
jìng yǔ yī qiè zhì zhì qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn
净与一切智智清净，无二、无二分、无别、无断
gù bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù qīng jìng jí yī qiè zhì
故。八胜处、九次第定、十遍处清净即一切智
zhì qīng jìng yī qiè zhì zhì qīng jìng jí bā shèng chù jiǔ cì dì dìng
智清净，一切智智清净即八胜处、九次第定、
shí biàn chù qīng jìng hé yǐ gù shì bā shèng chù jiǔ cì dì dìng
十遍处清净。何以故？是八胜处、九次第定、
shí biàn chù qīng jìng yǔ yī qiè zhì zhì qīng jìng wú èr wú èr fēn wú
十遍处清净与一切智智清净，无二、无二分、无
bié wú duàn gù
别、无断故。

shàn xiàn sì niàn zhù qīng jìng jí yī qiè zhì zhì qīng jìng yī
“善现，四念住清净即一切智智清净，一

qiè zhì zhì qīng jìng jí sì niàn zhù qīng jìng hé yǐ gù shì sì niàn zhù
切智智清净即四念住清净。何以故？是四念住
qīng jìng yǔ yī qiè zhì zhì qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
清净与一切智智清净，无二、无二分、无别、无
duàn gù sì zhèng duàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī dēng
断故。四正断、四神足、五根、五力、七等
jué zhī bā shèng dào zhī qīng jìng jí yī qiè zhì zhì qīng jìng yī qiè zhì
觉支、八圣道支清净即一切智智清净，一切智
zhì qīng jìng jí sì zhèng duàn nǎi zhì bā shèng dào zhī qīng jìng hé yǐ gù
智清净即四正断乃至八圣道支清净。何以故？
shì sì zhèng duàn nǎi zhì bā shèng dào zhī qīng jìng yǔ yī qiè zhì zhì qīng
是四正断乃至八圣道支清净与一切智智清
jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
净，无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn kōng jiě tuō mén qīng jìng jí yī qiè zhì zhì qīng jìng
“善现，空解脱门清净即一切智智清净，

yī qiè zhì zhì qīngjìng jí kōng jiě tuō mén qīngjìng hé yǐ gù shì kōng
一切智智清净即空解脱门清净。何以故？是空
jiě tuō mén qīngjìng yǔ yī qiè zhì zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú
解脱门清净与一切智智清净，无二、无二分、无
bié wú duàn gù wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén qīngjìng jí yī qiè zhì
别、无断故。无相、无愿解脱门清净即一切智
zhì qīngjìng yī qiè zhì zhì qīngjìng jí wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén qīng
智清净，一切智智清净即无相、无愿解脱门清
jìng hé yǐ gù shì wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén qīngjìng yǔ yī qiè
净。何以故？是无相、无愿解脱门清净与一切
zhì zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
智智清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn pú sà shí dì qīngjìng jí yī qiè zhì zhì qīngjìng yī
“善现，菩萨十地清净即一切智智清净，一
qiè zhì zhì qīngjìng jí pú sà shí dì qīngjìng hé yǐ gù shì pú sà
切智智清净即菩萨十地清净。何以故？是菩萨
shí dì qīngjìng yǔ yī qiè zhì zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
十地清净与一切智智清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù
无断故。

shànxiàn wǔ yǎn qīngjìng jí yī qiè zhì zhì qīngjìng yī qiè zhì
“善现，五眼清净即一切智智清净，一切智
zhì qīngjìng jí wǔ yǎn qīngjìng hé yǐ gù shì wǔ yǎn qīngjìng yǔ yī
智清净即五眼清净。何以故？是五眼清净与一
qiè zhì zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù liù
切智智清净，无二、无二分、无别、无断故。六
shéntōng qīngjìng jí yī qiè zhì zhì qīngjìng yī qiè zhì zhì qīngjìng jí liù
神通清净即一切智智清净，一切智智清净即六
shéntōng qīngjìng hé yǐ gù shì liù shéntōng qīngjìng yǔ yī qiè zhì zhì
神通清净。何以故？是六神通清净与一切智智
qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn fó shí lì qīngjìng jí yī qiè zhì zhì qīngjìng yī qiè
“善现，佛十力清净即一切智智清净，一切
zhì zhì qīngjìng jí fó shí lì qīngjìng hé yǐ gù shì fó shí lì qīng
智智清净即佛十力清净。何以故？是佛十力清
jìng yǔ yī qiè zhì zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn
净与一切智智清净，无二、无二分、无别、无断

gù sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ
故。四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、大喜、
dà shě shí bā fó bú gòng fǎ qīng jìng jí yī qiè zhì zhì qīng jìng yī qiè
大舍、十八佛不共法清净即一切智智清净，一切
zhì zhì qīng jìng jí sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ qīng jìng
智智清净即四无所畏乃至十八佛不共法清净。

hé yǐ gù shì sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ qīng jìng yǔ
何以故？是四无所畏乃至十八佛不共法清净与
yī qiè zhì zhì qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
一切智智清净，无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn wú wàng shī fǎ qīng jìng jí yī qiè zhì zhì qīng jìng
“善现，无忘失法清净即一切智智清净，
yī qiè zhì zhì qīng jìng jí wú wàng shī fǎ qīng jìng hé yǐ gù shì wú
一切智智清净即无忘失法清净。何以故？是无
wàng shī fǎ qīng jìng yǔ yī qiè zhì zhì qīng jìng wú èr wú èr fēn
忘失法清净与一切智智清净，无二、无二分、
wú bié wú duàn gù héng zhù shě xìng qīng jìng jí yī qiè zhì zhì qīng jìng
无别、无断故。恒住舍性清净即一切智智清净，
yī qiè zhì zhì qīng jìng jí héng zhù shě xìng qīng jìng hé yǐ gù shì héng
一切智智清净即恒住舍性清净。何以故？是恒
zhù shě xìng qīng jìng yǔ yī qiè zhì zhì qīng jìng wú èr wú èr fēn wú
住舍性清净与一切智智清净，无二、无二分、无
bié wú duàn gù
别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì qīng jìng jí yī qiè zhì zhì qīng jìng yī qiè
“善现，一切智清净即一切智智清净，一切
zhì zhì qīng jìng jí yī qiè zhì qīng jìng hé yǐ gù shì yī qiè zhì qīng
智智清净即一切智清净。何以故？是一切智清
jìng yǔ yī qiè zhì zhì qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn
净与一切智智清净，无二、无二分、无别、无断
gù dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì qīng jìng jí yī qiè zhì zhì qīng jìng
故。道相智、一切相智清净即一切智智清净，
yī qiè zhì zhì qīng jìng jí dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì qīng jìng hé yǐ
一切智智清净即道相智、一切相智清净。何以
gù shì dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì qīng jìng yǔ yī qiè zhì zhì qīng jìng
故？是道相智、一切相智清净与一切智智清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè tuó luó ní ménqīngjìng jí yī qiè zhì zhì qīng
“善现，一切陀罗尼门清净即一切智智清

jìng yī qiè zhì zhì qīngjìng jí yī qiè tuó luó ní ménqīngjìng hé yǐ gù
净，一切智智清净即一切陀罗尼门清净。何以故？

shì yī qiè tuó luó ní ménqīngjìng yǔ yī qiè zhì zhì qīngjìng wú èr wú
是一切陀罗尼门清净与一切智智清净，无二、无

èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè sān mó dì ménqīngjìng jí yī
二分、无别、无断故。一切三摩地门清净即一

qiè zhì zhì qīngjìng yī qiè zhì zhì qīngjìng jí yī qiè sān mó dì ménqīng
切智智清净，一切智智清净即一切三摩地门清

jìng hé yǐ gù shì yī qiè sān mó dì ménqīngjìng yǔ yī qiè zhì zhì
净。何以故？是一切三摩地门清净与一切智智

qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yù liú guǒqīngjìng jí yī qiè zhì zhì qīngjìng yī qiè
“善现，预流果清净即一切智智清净，一切

zhì zhì qīngjìng jí yù liú guǒqīngjìng hé yǐ gù shì yù liú guǒqīng
智智清净即预流果清净。何以故？是预流果清

jìng yǔ yī qiè zhì zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn
净与一切智智清净，无二、无二分、无别、无断

gù yī lái bù huán ā luó hàn guǒqīngjìng jí yī qiè zhì zhì qīng
故。一来、不还、阿罗汉果清净即一切智智清

jìng yī qiè zhì zhì qīngjìng jí yī lái bù huán ā luó hàn guǒqīng
净，一切智智清净即一来、不还、阿罗汉果清

jìng hé yǐ gù shì yī lái bù huán ā luó hàn guǒqīngjìng yǔ yī
净。何以故？是一来、不还、阿罗汉果清净与一

qiè zhì zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
切智智清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn dú jué pú tí qīngjìng jí yī qiè zhì zhì qīngjìng yī
“善现，独觉菩提清净即一切智智清净，一

qiè zhì zhì qīngjìng jí dú jué pú tí qīngjìng hé yǐ gù shì dú jué
切智智清净即独觉菩提清净。何以故？是独觉

pú tí qīngjìng yǔ yī qiè zhì zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
菩提清净与一切智智清净，无二、无二分、无别、

wú duàn gù
无断故。

shànxiàn yī qiè pú sà mó hē sà xíngqīngjìng jí yī qiè zhì
“善现，一切菩萨摩诃萨行清净即一切智

zhì qīngjìng yī qiè zhì zhì qīngjìng jí yī qiè pú sà mó hē sà xíngqīng
智 清 净， 一 切 智 智 清 净 即 一 切 菩 萨 摩 诃 萨 行 清
jìng hé yǐ gù shì yī qiè pú sà mó hē sà xíngqīngjìng yǔ yī qiè zhì
净。 何 以 故？ 是 一 切 菩 萨 摩 诃 萨 行 清 净 与 一 切 智
zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
智 清 净， 无 二、 无 二 分、 无 别、 无 断 故。

shànxiàn zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí qīngjìng jí yī qiè
“ 善 现， 诸 佛 无 上 正 等 菩 提 清 净 即 一 切

zhì zhì qīngjìng yī qiè zhì zhì qīngjìng jí zhū fó wú shàngzhèngděng pú
智 智 清 净， 一 切 智 智 清 净 即 诸 佛 无 上 正 等 菩
tí qīngjìng hé yǐ gù shì zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí qīngjìng
提 清 净。 何 以 故？ 是 诸 佛 无 上 正 等 菩 提 清 净
yǔ yī qiè zhì zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
与 一 切 智 智 清 净， 无 二、 无 二 分、 无 别、 无 断 故。

fù cì shànxiàn wǒ qīngjìng jí sè qīngjìng sè qīngjìng
“ 复 次， 善 现， 我 清 净 即 色 清 净， 色 清 净

jí wǒ qīngjìng hé yǐ gù shì wǒ qīngjìng yǔ sè qīngjìng wú èr
即 我 清 净。 何 以 故？ 是 我 清 净 与 色 清 净， 无 二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù wǒ qīngjìng jí shòu xiǎng xíng
无 二 分、 无 别、 无 断 故。 我 清 净 即 受、 想、 行、
shí qīngjìng shòu xiǎng xíng shí qīngjìng jí wǒ qīngjìng hé yǐ
识 清 净， 受、 想、 行、 识 清 净 即 我 清 净。 何 以
gù shì wǒ qīngjìng yǔ shòu xiǎng xíng shí qīngjìng wú èr
故？ 是 我 清 净 与 受、 想、 行、 识 清 净， 无 二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无 二 分、 无 别、 无 断 故。

yǒuqīngqīngjìng jí sè qīngjìng sè qīngjìng jí yǒuqīngqīngjìng
“ 有 情 清 净 即 色 清 净， 色 清 净 即 有 情 清 净。

hé yǐ gù shì yǒuqīngqīngjìng yǔ sè qīngjìng wú èr wú èr fēn
何 以 故？ 是 有 情 清 净 与 色 清 净， 无 二、 无 二 分、
wú bié wú duàn gù yǒuqīngqīngjìng jí shòu xiǎng xíng shí qīng
无 别、 无 断 故。 有 情 清 净 即 受、 想、 行、 识 清
jìng shòu xiǎng xíng shí qīngjìng jí yǒuqīngqīngjìng hé yǐ gù
净， 受、 想、 行、 识 清 净 即 有 情 清 净。 何 以 故？
shì yǒuqīngqīngjìng yǔ shòu xiǎng xíng shí qīngjìng wú èr wú
是 有 情 清 净 与 受、 想、 行、 识 清 净， 无 二、 无
èr fēn wú bié wú duàn gù
二 分、 无 别、 无 断 故。

mìngzhěqīngjìng jí sè qīngjìng sè qīngjìng jí mìngzhěqīngjìng
“命者清净即色清净，色清净即命者清净。”

hé yǐ gù shì mìngzhěqīngjìng yǔ sè qīngjìng wú èr wú èr fēn
何以故？是命者清净与色清净，无二、无二分、
wú bié wú duàn gù mìngzhěqīngjìng jí shòu xiǎng xíng shí qīng
无别、无断故。命者清净即受、想、行、识清
jìng shòu xiǎng xíng shí qīngjìng jí mìngzhěqīngjìng hé yǐ gù
净，受、想、行、识清净即命者清净。何以故？
shì mìngzhěqīngjìng yǔ shòu xiǎng xíng shí qīngjìng wú èr wú
是命者清净与受、想、行、识清净，无二、无
èr fēn wú bié wú duàn gù
二分、无别、无断故。

shēngzhěqīngjìng jí sè qīngjìng sè qīngjìng jí shēngzhěqīng
“生者清净即色清净，色清净即生者清

jìng hé yǐ gù shì shēngzhěqīngjìng yǔ sè qīngjìng wú èr wú
净。何以故？是生者清净与色清净，无二、无
èr fēn wú bié wú duàn gù shēngzhěqīngjìng jí shòu xiǎng
二分、无别、无断故。生者清净即受、想、
xíng shí qīngjìng shòu xiǎng xíng shí qīngjìng jí shēngzhěqīngjìng
行、识清净，受、想、行、识清净即生者清净。
hé yǐ gù shì shēngzhěqīngjìng yǔ shòu xiǎng xíng shí qīngjìng
何以故？是生者清净与受、想、行、识清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二、无二分、无别、无断故。

yǎng yù zhěqīngjìng jí sè qīngjìng sè qīngjìng jí yǎng yù zhě
“养育者清净即色清净，色清净即养育者

qīngjìng hé yǐ gù shì yǎng yù zhěqīngjìng yǔ sè qīngjìng wú èr
清净。何以故？是养育者清净与色清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù yǎng yù zhěqīngjìng jí shòu xiǎng
无二分、无别、无断故。养育者清净即受、想、
xíng shí qīngjìng shòu xiǎng xíng shí qīngjìng jí yǎng yù zhěqīng
行、识清净，受、想、行、识清净即养育者清
jìng hé yǐ gù shì yǎng yù zhěqīngjìng yǔ shòu xiǎng xíng shí
净。何以故？是养育者清净与受、想、行、识
qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
清净，无二、无二分、无别、无断故。

shì fū qīngjìng jí sè qīngjìng sè qīngjìng jí shì fū qīngjìng
“士夫清净即色清净，色清净即士夫清净。”

hé yǐ gù shì shì fū qīngjìng yǔ sè qīngjìng wú èr wú èr fēn
何以故？是士夫清净与色清净，无二、无二分、
wú bié wú duàn gù shì fū qīngjìng jí shòu xiǎng xíng shí qīng
无别、无断故。士夫清净即受、想、行、识清
jìng shòu xiǎng xíng shí qīngjìng jí shì fū qīngjìng hé yǐ gù
净，受、想、行、识清净即士夫清净。何以故？
shì shì fū qīngjìng yǔ shòu xiǎng xíng shí qīngjìng wú èr wú
是士夫清净与受、想、行、识清净，无二、无
èr fēn wú bié wú duàn gù
二分、无别、无断故。

bǔ tè qié luó qīngjìng jí sè qīngjìng sè qīngjìng jí bǔ tè
“补特伽罗清净即色清净，色清净即补特
qié luó qīngjìng hé yǐ gù shì bǔ tè qié luó qīngjìng yǔ sè qīngjìng
伽罗清净。何以故？是补特伽罗清净与色清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù bǔ tè qié luó qīngjìng jí
无二、无二分、无别、无断故。补特伽罗清净即
shòu xiǎng xíng shí qīngjìng shòu xiǎng xíng shí qīngjìng jí
受、想、行、识清净，受、想、行、识清净即
bǔ tè qié luó qīngjìng hé yǐ gù shì bǔ tè qié luó qīngjìng yǔ shòu
补特伽罗清净。何以故？是补特伽罗清净与受、
xiǎng xíng shí qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn
想、行、识清净，无二、无二分、无别、无断
gù
故。

yì shēngqīngjìng jí sè qīngjìng sè qīngjìng jí yì shēngqīng
“意生清净即色清净，色清净即意生清
jìng hé yǐ gù shì yì shēngqīngjìng yǔ sè qīngjìng wú èr wú
净。何以故？是意生清净与色清净，无二、无
èr fēn wú bié wú duàn gù yì shēngqīngjìng jí shòu xiǎng
二分、无别、无断故。意生清净即受、想、
xíng shí qīngjìng shòu xiǎng xíng shí qīngjìng jí yì shēngqīngjìng
行、识清净，受、想、行、识清净即意生清净。
hé yǐ gù shì yì shēngqīngjìng yǔ shòu xiǎng xíng shí qīngjìng
何以故？是意生清净与受、想、行、识清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二、无二分、无别、无断故。

rú tóngqīngjìng jí sè qīngjìng sè qīngjìng jí rú tóngqīngjìng
“儒童清净即色清净，色清净即儒童清净。

hé yǐ gù shì rú tóngqīngjìng yǔ sè qīngjìng wú èr wú èr fēn
何以故？是儒童清净与色清净，无二、无二分、
wú bié wú duàn gù rú tóngqīngjìng jí shòu xiǎng xíng shí qīng
无别、无断故。儒童清净即受、想、行、识清
jìng shòu xiǎng xíng shí qīngjìng jí rú tóngqīngjìng hé yǐ gù
净，受、想、行、识清净即儒童清净。何以故？
shì rú tóngqīngjìng yǔ shòu xiǎng xíng shí qīngjìng wú èr wú
是儒童清净与受、想、行、识清净，无二、无
èr fēn wú bié wú duàn gù
二分、无别、无断故。

zuòzhěqīngjìng jí sè qīngjìng sè qīngjìng jí zuòzhěqīngjìng
“作者清净即色清净，色清净即作者清净。

hé yǐ gù shì zuòzhěqīngjìng yǔ sè qīngjìng wú èr wú èr fēn
何以故？是作者清净与色清净，无二、无二分、
wú bié wú duàn gù zuòzhěqīngjìng jí shòu xiǎng xíng shí qīng
无别、无断故。作者清净即受、想、行、识清
jìng shòu xiǎng xíng shí qīngjìng jí zuòzhěqīngjìng hé yǐ gù
净，受、想、行、识清净即作者清净。何以故？
shì zuòzhěqīngjìng yǔ shòu xiǎng xíng shí qīngjìng wú èr wú
是作者清净与受、想、行、识清净，无二、无
èr fēn wú bié wú duàn gù
二分、无别、无断故。

shòuzhěqīngjìng jí sè qīngjìng sè qīngjìng jí shòuzhěqīngjìng
“受者清净即色清净，色清净即受者清净。

hé yǐ gù shì shòuzhěqīngjìng yǔ sè qīngjìng wú èr wú èr fēn
何以故？是受者清净与色清净，无二、无二分、
wú bié wú duàn gù shòuzhěqīngjìng jí shòu xiǎng xíng shí qīng
无别、无断故。受者清净即受、想、行、识清
jìng shòu xiǎng xíng shí qīngjìng jí shòuzhěqīngjìng hé yǐ gù
净，受、想、行、识清净即受者清净。何以故？
shì shòuzhěqīngjìng yǔ shòu xiǎng xíng shí qīngjìng wú èr wú
是受者清净与受、想、行、识清净，无二、无
èr fēn wú bié wú duàn gù
二分、无别、无断故。

zhīzhěqīngjìng jí sè qīngjìng sè qīngjìng jí zhīzhěqīngjìng
“知者清净即色清净，色清净即知者清净。

hé yǐ gù shì zhīzhěqīngjìng yǔ sè qīngjìng wú èr wú èr fēn
何以故？是知者清净与色清净，无二、无二分、

wú bié wú duàn gù zhī zhě qīng jìng jí shòu xiǎng xíng shí qīng
无别、无断故。知者清净即受、想、行、识清
jìng shòu xiǎng xíng shí qīng jìng jí zhī zhě qīng jìng hé yǐ gù
净，受、想、行、识清净即知者清净。何以故？
shì zhī zhě qīng jìng yǔ shòu xiǎng xíng shí qīng jìng wú èr wú
是知者清净与受、想、行、识清净，无二、无
èr fēn wú bié wú duàn gù
二分、无别、无断故。

jiàn zhě qīng jìng jí sè qīng jìng sè qīng jìng jí jiàn zhě qīng jìng
“见者清净即色清净，色清净即见者清净。

hé yǐ gù shì jiàn zhě qīng jìng yǔ sè qīng jìng wú èr wú èr fēn
何以故？是见者清净与色清净，无二、无二分、
wú bié wú duàn gù jiàn zhě qīng jìng jí shòu xiǎng xíng shí qīng
无别、无断故。见者清净即受、想、行、识清
jìng shòu xiǎng xíng shí qīng jìng jí jiàn zhě qīng jìng hé yǐ gù
净，受、想、行、识清净即见者清净。何以故？
shì jiàn zhě qīng jìng yǔ shòu xiǎng xíng shí qīng jìng wú èr wú
是见者清净与受、想、行、识清净，无二、无
èr fēn wú bié wú duàn gù
二分、无别、无断故。

fù cì shàn xiàn wǒ qīng jìng jí yǎn chù qīng jìng yǎn chù qīng
“复次，善现，我清净即眼处清净，眼处清

jìng jí wǒ qīng jìng hé yǐ gù shì wǒ qīng jìng yǔ yǎn chù qīng jìng wú
净即我清净。何以故？是我清净与眼处清净，无
èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù wǒ qīng jìng jí ěr bí
二、无二分、无别、无断故。我清净即耳、鼻、
shé shēn yì chù qīng jìng ěr bí shé shēn yì chù qīng
舌、身、意处清净，耳、鼻、舌、身、意处清
jìng jí wǒ qīng jìng hé yǐ gù shì wǒ qīng jìng yǔ ěr bí shé
净即我清净。何以故？是我清净与耳、鼻、舌、
shēn yì chù qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
身、意处清净，无二、无二分、无别、无断故。

yǒu qíng qīng jìng jí yǎn chù qīng jìng yǎn chù qīng jìng jí yǒu qíng
“有情清净即眼处清净，眼处清净即有情

qīng jìng hé yǐ gù shì yǒu qíng qīng jìng yǔ yǎn chù qīng jìng wú èr
清净。何以故？是有情清净与眼处清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù yǒu qíng qīng jìng jí ěr bí
无二分、无别、无断故。有情清净即耳、鼻、

shé shēn yì chùqīngjìng ěr bí shé shēn yì chùqīng
舌、身、意处清净，耳、鼻、舌、身、意处清
jìng jí yǒuqíngqīngjìng hé yǐ gù shì yǒuqíngqīngjìng yǔ ěr bí
净即有情清净。何以故？是有情清净与耳、鼻、
shé shēn yì chùqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn
舌、身、意处清净，无二、无二分、无别、无断
gù
故。

mìngzhěqīngjìng jí yǎnchùqīngjìng yǎnchùqīngjìng jí mìngzhě
“命者清净即眼处清净，眼处清净即命者
qīngjìng hé yǐ gù shì mìngzhěqīngjìng yǔ yǎnchùqīngjìng wú èr
清净。何以故？是命者清净与眼处清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù mìngzhěqīngjìng jí ěr bí
无二分、无别、无断故。命者清净即耳、鼻、
shé shēn yì chùqīngjìng ěr bí shé shēn yì chùqīng
舌、身、意处清净，耳、鼻、舌、身、意处清
jìng jí mìngzhěqīngjìng hé yǐ gù shì mìngzhěqīngjìng yǔ ěr bí
净即命者清净。何以故？是命者清净与耳、鼻、
shé shēn yì chùqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn
舌、身、意处清净，无二、无二分、无别、无断
gù
故。

shēngzhěqīngjìng jí yǎnchùqīngjìng yǎnchùqīngjìng jí shēng
“生者清净即眼处清净，眼处清净即生
zhěqīngjìng hé yǐ gù shì shēngzhěqīngjìng yǔ yǎnchùqīngjìng wú
者清净。何以故？是生者清净与眼处清净，无
èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù shēngzhěqīngjìng jí ěr
二、无二分、无别、无断故。生者清净即耳、
bí shé shēn yì chùqīngjìng ěr bí shé shēn yì chù
鼻、舌、身、意处清净，耳、鼻、舌、身、意处
qīngjìng jí shēngzhěqīngjìng hé yǐ gù shì shēngzhěqīngjìng yǔ ěr
清净即生者清净。何以故？是生者清净与耳、
bí shé shēn yì chùqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
鼻、舌、身、意处清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù
无断故。

yǎng yù zhěqīngjìng jí yǎnchùqīngjìng yǎnchùqīngjìng jí yǎng
“养育者清净即眼处清净，眼处清净即养

yù zhěqīngjìng hé yǐ gù shì yǎng yù zhěqīngjìng yǔ yǎnchùqīngjìng
育者清净。何以故？是养育者清净与眼处清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yǎng yù zhěqīngjìng jí
无二、无二分、无别、无断故。养育者清净即

ěr bí shé shēn yì chùqīngjìng ěr bí shé shēn
耳、鼻、舌、身、意处清净，耳、鼻、舌、身、

yì chùqīngjìng jí yǎng yù zhěqīngjìng hé yǐ gù shì yǎng yù zhěqīng
意处清净即养育者清净。何以故？是养育者清

jìng yǔ ěr bí shé shēn yì chùqīngjìng wú èr wú èr fēn
净与耳、鼻、舌、身、意处清净，无二、无二分、

wú bié wú duàn gù
无别、无断故。

shì fū qīngjìng jí yǎnchùqīngjìng yǎnchùqīngjìng jí shì fū
“士夫清净即眼处清净，眼处清净即士夫

qīngjìng hé yǐ gù shì shì fū qīngjìng yǔ yǎnchùqīngjìng wú èr
清净。何以故？是士夫清净与眼处清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù shì fū qīngjìng jí ěr bí shé
无二分、无别、无断故。士夫清净即耳、鼻、舌、

shēn yì chùqīngjìng ěr bí shé shēn yì chùqīngjìng jí
身、意处清净，耳、鼻、舌、身、意处清净即

shì fū qīngjìng hé yǐ gù shì shì fū qīngjìng yǔ ěr bí shé
士夫清净。何以故？是士夫清净与耳、鼻、舌、

shēn yì chùqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
身、意处清净，无二、无二分、无别、无断故。

bǔ tè qié luó qīngjìng jí yǎnchùqīngjìng yǎnchùqīngjìng jí
“补特伽罗清净即眼处清净，眼处清净即

bǔ tè qié luó qīngjìng hé yǐ gù shì bǔ tè qié luó qīngjìng yǔ yǎn
补特伽罗清净。何以故？是补特伽罗清净与眼

chùqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù bǔ tè qié
处清净，无二、无二分、无别、无断故。补特伽

luó qīngjìng jí ěr bí shé shēn yì chùqīngjìng ěr bí
罗清净即耳、鼻、舌、身、意处清净，耳、鼻、

shé shēn yì chùqīngjìng jí bǔ tè qié luó qīngjìng hé yǐ gù shì
舌、身、意处清净即补特伽罗清净。何以故？是

bǔ tè qié luó qīngjìng yǔ ěr bí shé shēn yì chùqīngjìng wú
补特伽罗清净与耳、鼻、舌、身、意处清净，无

èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
二、无二分、无别、无断故。

yì shēngqīngjìng jí yǎnchùqīngjìng yǎnchùqīngjìng jí yì
“意生清净即眼处清净，眼处清净即意

shēngqīngjìng hé yǐ gù shì yì shēngqīngjìng yǔ yǎnchùqīngjìng wú
生清净。何以故？是意生清净与眼处清净，无

èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yì shēngqīngjìng jí ěr
二、无二分、无别、无断故。意生清净即耳、

bí shé shēn yì chùqīngjìng ěr bí shé shēn yì chù
鼻、舌、身、意处清净，耳、鼻、舌、身、意处

qīngjìng jí yì shēngqīngjìng hé yǐ gù shì yì shēngqīngjìng yǔ ěr
清净即意生清净。何以故？是意生清净与耳、

bí shé shēn yì chùqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
鼻、舌、身、意处清净，无二、无二分、无别、

wú duàn gù
无断故。

rú tóngqīngjìng jí yǎnchùqīngjìng yǎnchùqīngjìng jí rú tóng
“儒童清净即眼处清净，眼处清净即儒童

qīngjìng hé yǐ gù shì rú tóngqīngjìng yǔ yǎnchùqīngjìng wú èr
清净。何以故？是儒童清净与眼处清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù rú tóngqīngjìng jí ěr bí
无二分、无别、无断故。儒童清净即耳、鼻、

shé shēn yì chùqīngjìng ěr bí shé shēn yì chùqīng
舌、身、意处清净，耳、鼻、舌、身、意处清

jìng jí rú tóngqīngjìng hé yǐ gù shì rú tóngqīngjìng yǔ ěr bí
净即儒童清净。何以故？是儒童清净与耳、鼻、

shé shēn yì chùqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn
舌、身、意处清净，无二、无二分、无别、无断

gù
故。

zuò zhě qīngjìng jí yǎnchùqīngjìng yǎnchùqīngjìng jí zuò zhě
“作者清净即眼处清净，眼处清净即作者

qīngjìng hé yǐ gù shì zuò zhě qīngjìng yǔ yǎnchùqīngjìng wú èr
清净。何以故？是作者清净与眼处清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù zuò zhě qīngjìng jí ěr bí shé
无二分、无别、无断故。作者清净即耳、鼻、舌、

shēn yì chùqīngjìng ěr bí shé shēn yì chùqīngjìng jí
身、意处清净，耳、鼻、舌、身、意处清净即

zuò zhě qīngjìng hé yǐ gù shì zuò zhě qīngjìng yǔ ěr bí shé
作者清净。何以故？是作者清净与耳、鼻、舌、

shēn yì chùqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
身、意处清净，无二、无二分、无别、无断故。

shòuzhěqīngjìng jí yǎnchùqīngjìng yǎnchùqīngjìng jí shòuzhě
“受者清净即眼处清净，眼处清净即受者

qīngjìng hé yǐ gù shì shòuzhěqīngjìng yǔ yǎnchùqīngjìng wú èr
清净。何以故？是受者清净与眼处清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù shòuzhěqīngjìng jí ěr bí
无二分、无别、无断故。受者清净即耳、鼻、

shé shēn yì chùqīngjìng ěr bí shé shēn yì chùqīng
舌、身、意处清净，耳、鼻、舌、身、意处清

jìng jí shòuzhěqīngjìng hé yǐ gù shì shòuzhěqīngjìng yǔ ěr bí
净即受者清净。何以故？是受者清净与耳、鼻、

shé shēn yì chùqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn
舌、身、意处清净，无二、无二分、无别、无断

gù
故。

zhī zhěqīngjìng jí yǎnchùqīngjìng yǎnchùqīngjìng jí zhī zhě
“知者清净即眼处清净，眼处清净即知者

qīngjìng hé yǐ gù shì zhī zhěqīngjìng yǔ yǎnchùqīngjìng wú èr
清净。何以故？是知者清净与眼处清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù zhī zhěqīngjìng jí ěr bí shé
无二分、无别、无断故。知者清净即耳、鼻、舌、

shēn yì chùqīngjìng ěr bí shé shēn yì chùqīngjìng jí
身、意处清净，耳、鼻、舌、身、意处清净即

zhī zhěqīngjìng hé yǐ gù shì zhī zhěqīngjìng yǔ ěr bí shé
知者清净。何以故？是知者清净与耳、鼻、舌、

shēn yì chùqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
身、意处清净，无二、无二分、无别、无断故。

jiàn zhěqīngjìng jí yǎnchùqīngjìng yǎnchùqīngjìng jí jiàn zhě
“见者清净即眼处清净，眼处清净即见者

qīngjìng hé yǐ gù shì jiàn zhěqīngjìng yǔ yǎnchùqīngjìng wú èr
清净。何以故？是见者清净与眼处清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù jiàn zhěqīngjìng jí ěr bí shé
无二分、无别、无断故。见者清净即耳、鼻、舌、

shēn yì chùqīngjìng ěr bí shé shēn yì chùqīngjìng jí
身、意处清净，耳、鼻、舌、身、意处清净即

jiàn zhěqīngjìng hé yǐ gù shì jiàn zhěqīngjìng yǔ ěr bí shé
见者清净。何以故？是见者清净与耳、鼻、舌、

shēn yì chùqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
身、意处清净，无二、无二分、无别、无断故。

大般若波罗蜜多经卷第一百八十四

dà bō rě bō luó mì duō jīng juàn dì yī bǎi bā shí wǔ 大般若波罗蜜多经卷第一百八十五

táng sān zàng fǎ shī xuán zàng fèng zhào yì
唐三藏法师玄奘奉 诏译

chū fēn nán xìn jiě pǐn dì sān shí sì zhī sì 初分难信解品第三十四之四

fù cì shàn xiàn wǒ qīng jìng jí sè chù qīng jìng sè chù qīng
“复次，善现，我清净即色处清净，色处清
jìng jí wǒ qīng jìng hé yǐ gù shì wǒ qīng jìng yǔ sè chù qīng jìng wú
净即我清净。何以故？是我清净与色处清净，无
èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù wǒ qīng jìng jí shēng xiāng
二、无二分、无别、无断故。我清净即声、香、
wèi chù fǎ chù qīng jìng shēng xiāng wèi chù fǎ chù qīng
味、触、法处清净，声、香、味、触、法处清
jìng jí wǒ qīng jìng hé yǐ gù shì wǒ qīng jìng yǔ shēng xiāng wèi
净即我清净。何以故？是我清净与声、香、味、
chù fǎ chù qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
触、法处清净，无二、无二分、无别、无断故。

yǒu qíng qīng jìng jí sè chù qīng jìng sè chù qīng jìng jí yǒu qíng
“有情清净即色处清净，色处清净即有情
qīng jìng hé yǐ gù shì yǒu qíng qīng jìng yǔ sè chù qīng jìng wú èr
清净。何以故？是有情清净与色处清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù yǒu qíng qīng jìng jí shēng xiāng
无二分、无别、无断故。有情清净即声、香、
wèi chù fǎ chù qīng jìng shēng xiāng wèi chù fǎ chù qīng
味、触、法处清净，声、香、味、触、法处清
jìng jí yǒu qíng qīng jìng hé yǐ gù shì yǒu qíng qīng jìng yǔ shēng xiāng
净即有情清净。何以故？是有情清净与声、香、
wèi chù fǎ chù qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn
味、触、法处清净，无二、无二分、无别、无断
gù
故。

mìng zhě qīng jìng jí sè chù qīng jìng sè chù qīng jìng jí mìng zhě
“命者清净即色处清净，色处清净即命者

qīngjìng hé yǐ gù shì mìngzhěqīngjìng yǔ sè chùqīngjìng wú èr
清**净**。何以故？是命者清**净**与色处清**净**，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù mìngzhěqīngjìng jí shēng xiāng
无二分、无别、无断故。命者清**净**即声、香、
wèi chù fǎ chùqīngjìng shēng xiāng wèi chù fǎ chùqīng
味、触、法处清**净**，声、香、味、触、法处清
jìng jí mìngzhěqīngjìng hé yǐ gù shì mìngzhěqīngjìng yǔ shēng
净即命者清**净**。何以故？是命者清**净**与声、
xiāng wèi chù fǎ chùqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
香、味、触、法处清**净**，无二、无二分、无别、
wú duàn gù
无断故。

shēngzhěqīngjìng jí sè chùqīngjìng sè chùqīngjìng jí shēng
“生者清**净**即色处清**净**，色处清**净**即生

zhěqīngjìng hé yǐ gù shì shēngzhěqīngjìng yǔ sè chùqīngjìng wú
者清**净**。何以故？是生者清**净**与色处清**净**，无
èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù shēngzhěqīngjìng jí shēng
二、无二分、无别、无断故。生者清**净**即声、
xiāng wèi chù fǎ chùqīngjìng shēng xiāng wèi chù fǎ
香、味、触、法处清**净**，声、香、味、触、法
chùqīngjìng jí shēngzhěqīngjìng hé yǐ gù shì shēngzhěqīngjìng yǔ
处清**净**即生者清**净**。何以故？是生者清**净**与
shēng xiāng wèi chù fǎ chùqīngjìng wú èr wú èr fēn
声、香、味、触、法处清**净**，无二、无二分、
wú bié wú duàn gù
无别、无断故。

yǎng yù zhěqīngjìng jí sè chùqīngjìng sè chùqīngjìng jí yǎng
“养育者清**净**即色处清**净**，色处清**净**即养

yù zhěqīngjìng hé yǐ gù shì yǎng yù zhěqīngjìng yǔ sè chùqīngjìng
育者清**净**。何以故？是养育者清**净**与色处清**净**，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yǎng yù zhěqīngjìng jí
无二、无二分、无别、无断故。养育者清**净**即
shēng xiāng wèi chù fǎ chùqīngjìng shēng xiāng wèi
声、香、味、触、法处清**净**，声、香、味、
chù fǎ chùqīngjìng jí yǎng yù zhěqīngjìng hé yǐ gù shì yǎng yù
触、法处清**净**即养育者清**净**。何以故？是养育
zhěqīngjìng yǔ shēng xiāng wèi chù fǎ chùqīngjìng wú èr
者清**净**与声、香、味、触、法处清**净**，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

shì fū qīngjìng jí sè chùqīngjìng sè chùqīngjìng jí shì fū
“士夫清净即色处清净，色处清净即士夫

qīngjìng hé yǐ gù shì shì fū qīngjìng yǔ sè chùqīngjìng wú èr
清净。何以故？是士夫清净与色处清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù shì fū qīngjìng jí shēng xiāng
无二分、无别、无断故。士夫清净即声、香、

wèi chù fǎ chùqīngjìng shēng xiāng wèi chù fǎ chùqīng
味、触、法处清净，声、香、味、触、法处清

jìng jí shì fū qīngjìng hé yǐ gù shì shì fū qīngjìng yǔ shēng xiāng
净即士夫清净。何以故？是士夫清净与声、香、

wèi chù fǎ chùqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn
味、触、法处清净，无二、无二分、无别、无断

gù
故。

bǔ tè qié luó qīngjìng jí sè chùqīngjìng sè chùqīngjìng jí
“补特伽罗清净即色处清净，色处清净即

bǔ tè qié luó qīngjìng hé yǐ gù shì bǔ tè qié luó qīngjìng yǔ sè
补特伽罗清净。何以故？是补特伽罗清净与色

chùqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù bǔ tè qié
处清净，无二、无二分、无别、无断故。补特伽

luó qīngjìng jí shēng xiāng wèi chù fǎ chùqīngjìng shēng
罗清净即声、香、味、触、法处清净，声、

xiāng wèi chù fǎ chùqīngjìng jí bǔ tè qié luó qīngjìng hé yǐ
香、味、触、法处清净即补特伽罗清净。何以

gù shì bǔ tè qié luó qīngjìng yǔ shēng xiāng wèi chù fǎ chù
故？是补特伽罗清净与声、香、味、触、法处

qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
清净，无二、无二分、无别、无断故。

yì shēngqīngjìng jí sè chùqīngjìng sè chùqīngjìng jí yì
“意生清净即色处清净，色处清净即意

shēngqīngjìng hé yǐ gù shì yì shēngqīngjìng yǔ sè chùqīngjìng wú
生清净。何以故？是意生清净与色处清净，无

èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yì shēngqīngjìng jí shēng
二、无二分、无别、无断故。意生清净即声、

xiāng wèi chù fǎ chùqīngjìng shēng xiāng wèi chù fǎ
香、味、触、法处清净，声、香、味、触、法

chù qīng jìng jí yì shēng qīng jìng hé yǐ gù shì yì shēng qīng jìng yǔ
处 清 净 即 意 生 清 净。 何 以 故？ 是 意 生 清 净 与
shēng xiāng wèi chù fǎ chù qīng jìng wú èr wú èr fēn
声、 香、 味、 触、 法 处 清 净， 无 二、 无 二 分、
wú bié wú duàn gù
无 别、 无 断 故。

rú tóng qīng jìng jí sè chù qīng jìng sè chù qīng jìng jí rú tóng
“ 儒 童 清 净 即 色 处 清 净， 色 处 清 净 即 儒 童

qīng jìng hé yǐ gù shì rú tóng qīng jìng yǔ sè chù qīng jìng wú èr
清 净。 何 以 故？ 是 儒 童 清 净 与 色 处 清 净， 无 二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù rú tóng qīng jìng jí shēng xiāng
无 二 分、 无 别、 无 断 故。 儒 童 清 净 即 声、 香、
wèi chù fǎ chù qīng jìng shēng xiāng wèi chù fǎ chù qīng
味、 触、 法 处 清 净， 声、 香、 味、 触、 法 处 清
jìng jí rú tóng qīng jìng hé yǐ gù shì rú tóng qīng jìng yǔ shēng xiāng
净 即 儒 童 清 净。 何 以 故？ 是 儒 童 清 净 与 声、 香、
wèi chù fǎ chù qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn
味、 触、 法 处 清 净， 无 二、 无 二 分、 无 别、 无 断
gù
故。

zuò zhě qīng jìng jí sè chù qīng jìng sè chù qīng jìng jí zuò zhě
“ 作 者 清 净 即 色 处 清 净， 色 处 清 净 即 作 者

qīng jìng hé yǐ gù shì zuò zhě qīng jìng yǔ sè chù qīng jìng wú èr
清 净。 何 以 故？ 是 作 者 清 净 与 色 处 清 净， 无 二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù zuò zhě qīng jìng jí shēng xiāng
无 二 分、 无 别、 无 断 故。 作 者 清 净 即 声、 香、
wèi chù fǎ chù qīng jìng shēng xiāng wèi chù fǎ chù qīng
味、 触、 法 处 清 净， 声、 香、 味、 触、 法 处 清
jìng jí zuò zhě qīng jìng hé yǐ gù shì zuò zhě qīng jìng yǔ shēng xiāng
净 即 作 者 清 净。 何 以 故？ 是 作 者 清 净 与 声、 香、
wèi chù fǎ chù qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn
味、 触、 法 处 清 净， 无 二、 无 二 分、 无 别、 无 断
gù
故。

shòu zhě qīng jìng jí sè chù qīng jìng sè chù qīng jìng jí shòu zhě
“ 受 者 清 净 即 色 处 清 净， 色 处 清 净 即 受 者

qīng jìng hé yǐ gù shì shòu zhě qīng jìng yǔ sè chù qīng jìng wú èr
清 净。 何 以 故？ 是 受 者 清 净 与 色 处 清 净， 无 二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù shòuzhěqīngjìng jí shēng xiāng
无二分、无别、无断故。受者清净即声、香、
wèi chù fǎ chùqīngjìng shēng xiāng wèi chù fǎ chùqīng
味、触、法处清净，声、香、味、触、法处清
jìng jí shòuzhěqīngjìng hé yǐ gù shì shòuzhěqīngjìng yǔ shēng xiāng
净即受者清净。何以故？是受者清净与声、香、
wèi chù fǎ chùqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn
味、触、法处清净，无二、无二分、无别、无断
gù
故。

zhī zhěqīngjìng jí sè chùqīngjìng sè chùqīngjìng jí zhī zhě
“知者清净即色处清净，色处清净即知者
qīngjìng hé yǐ gù shì zhī zhěqīngjìng yǔ sè chùqīngjìng wú èr
清净。何以故？是知者清净与色处清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù zhī zhěqīngjìng jí shēng xiāng
无二分、无别、无断故。知者清净即声、香、
wèi chù fǎ chùqīngjìng shēng xiāng wèi chù fǎ chùqīng
味、触、法处清净，声、香、味、触、法处清
jìng jí zhī zhěqīngjìng hé yǐ gù shì zhī zhěqīngjìng yǔ shēng xiāng
净即知者清净。何以故？是知者清净与声、香、
wèi chù fǎ chùqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn
味、触、法处清净，无二、无二分、无别、无断
gù
故。

jiàn zhěqīngjìng jí sè chùqīngjìng sè chùqīngjìng jí jiàn zhě
“见者清净即色处清净，色处清净即见者
qīngjìng hé yǐ gù shì jiàn zhěqīngjìng yǔ sè chùqīngjìng wú èr
清净。何以故？是见者清净与色处清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù jiàn zhěqīngjìng jí shēng xiāng
无二分、无别、无断故。见者清净即声、香、
wèi chù fǎ chùqīngjìng shēng xiāng wèi chù fǎ chùqīng
味、触、法处清净，声、香、味、触、法处清
jìng jí jiàn zhěqīngjìng hé yǐ gù shì jiàn zhěqīngjìng yǔ shēng xiāng
净即见者清净。何以故？是见者清净与声、香、
wèi chù fǎ chùqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn
味、触、法处清净，无二、无二分、无别、无断
gù
故。

fù cì shànxiàn wǒ qīngjìng jí yǎn jiè qīngjìng yǎn jiè qīng
“复次，善现，我清净即眼界清净，眼界清

jìng jí wǒ qīngjìng hé yǐ gù shì wǒ qīngjìng yǔ yǎn jiè qīngjìng wú
净即我清净。何以故？是我清净与眼界清净，无

èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù wǒ qīngjìng jí sè jiè yǎn
二、无二分、无别、无断故。我清净即色界、眼

shí jiè jí yǎnchù yǎnchù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng sè jiè nǎi
识界及眼触、眼触为缘所生诸受清净，色界乃

zhì yǎnchù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng jí wǒ qīngjìng hé yǐ gù
至眼触为缘所生诸受清净即我清净。何以故？

shì wǒ qīngjìng yǔ sè jiè nǎi zhì yǎnchù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng
是我清净与色界乃至眼触为缘所生诸受清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二、无二分、无别、无断故。

yǒuqíngqīngjìng jí yǎn jiè qīngjìng yǎn jiè qīngjìng jí yǒuqíng
“有情清净即眼界清净，眼界清净即有情

qīngjìng hé yǐ gù shì yǒuqíngqīngjìng yǔ yǎn jiè qīngjìng wú èr
清净。何以故？是有情清净与眼界清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù yǒuqíngqīngjìng jí sè jiè yǎn
无二分、无别、无断故。有情清净即色界、眼

shí jiè jí yǎnchù yǎnchù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng sè jiè nǎi
识界及眼触、眼触为缘所生诸受清净，色界乃

zhì yǎnchù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng jí yǒuqíngqīngjìng hé yǐ
至眼触为缘所生诸受清净即有情清净。何以

gù shì yǒuqíngqīngjìng yǔ sè jiè nǎi zhì yǎnchù wéiyuánsuǒshēngzhū
故？是有情清净与色界乃至眼触为缘所生诸

shòuqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
受清净，无二、无二分、无别、无断故。

mìngzhěqīngjìng jí yǎn jiè qīngjìng yǎn jiè qīngjìng jí mìngzhě
“命者清净即眼界清净，眼界清净即命者

qīngjìng hé yǐ gù shì mìngzhěqīngjìng yǔ yǎn jiè qīngjìng wú èr
清净。何以故？是命者清净与眼界清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù mìngzhěqīngjìng jí sè jiè yǎn
无二分、无别、无断故。命者清净即色界、眼

shí jiè jí yǎnchù yǎnchù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng sè jiè nǎi
识界及眼触、眼触为缘所生诸受清净，色界乃

zhì yǎnchù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng jí mìngzhěqīngjìng hé yǐ
至眼触为缘所生诸受清净即命者清净。何以

gù shì mìngzhě qīngjìng yǔ sè jiè nǎi zhì yǎnchù wéiyuán suǒ shēng zhū
故？是命者清净与色界乃至眼触为缘所生诸
shòu qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
受清净，无二、无二分、无别、无断故。

shēngzhě qīngjìng jí yǎn jiè qīngjìng yǎn jiè qīngjìng jí shēng
“生者清净即眼界清净，眼界清净即生

zhě qīngjìng hé yǐ gù shì shēngzhě qīngjìng yǔ yǎn jiè qīngjìng wú
者清净。何以故？是生者清净与眼界清净，无
èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù shēngzhě qīngjìng jí sè jiè
二、无二分、无别、无断故。生者清净即色界、

yǎn shí jiè jí yǎnchù yǎnchù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng sè jiè
眼识界及眼触、眼触为缘所生诸受清净，色界
nǎi zhì yǎnchù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng jí shēngzhě qīngjìng hé
乃至眼触为缘所生诸受清净即生者清净。何

yǐ gù shì shēngzhě qīngjìng yǔ sè jiè nǎi zhì yǎnchù wéiyuán suǒ shēng
以故？是生者清净与色界乃至眼触为缘所生
zhū shòu qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
诸受清净，无二、无二分、无别、无断故。

yǎng yù zhě qīngjìng jí yǎn jiè qīngjìng yǎn jiè qīngjìng jí yǎng
“养育者清净即眼界清净，眼界清净即养

yù zhě qīngjìng hé yǐ gù shì yǎng yù zhě qīngjìng yǔ yǎn jiè qīngjìng
育者清净。何以故？是养育者清净与眼界清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yǎng yù zhě qīngjìng jí
无二、无二分、无别、无断故。养育者清净即

sè jiè yǎn shí jiè jí yǎnchù yǎnchù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng
色界、眼识界及眼触、眼触为缘所生诸受清净，
sè jiè nǎi zhì yǎnchù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng jí yǎng yù zhě
色界乃至眼触为缘所生诸受清净即养育者

qīngjìng hé yǐ gù shì yǎng yù zhě qīngjìng yǔ sè jiè nǎi zhì yǎnchù
清净。何以故？是养育者清净与色界乃至眼触
wéiyuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
为缘所生诸受清净，无二、无二分、无别、无

duàn gù
断故。

shì fū qīngjìng jí yǎn jiè qīngjìng yǎn jiè qīngjìng jí shì fū
“士夫清净即眼界清净，眼界清净即士夫

qīngjìng hé yǐ gù shì shì fū qīngjìng yǔ yǎn jiè qīngjìng wú èr
清净。何以故？是士夫清净与眼界清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù shì fū qīng jìng jí sè jiè yǎn shí
无二分、无别、无断故。士夫清净即色界、眼识
jiè jí yǎn chù yǎn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng sè jiè nǎi zhì
界及眼触、眼触为缘所生诸受清净，色界乃至
yǎn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng jí shì fū qīng jìng hé yǐ gù
眼触为缘所生诸受清净即士夫清净。何以故？
shì shì fū qīng jìng yǔ sè jiè nǎi zhì yǎn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng
是士夫清净与色界乃至眼触为缘所生诸受清
jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
净，无二、无二分、无别、无断故。

bǔ tè qié luó qīng jìng jí yǎn jiè qīng jìng yǎn jiè qīng jìng jí
“补特伽罗清净即眼界清净，眼界清净即
bǔ tè qié luó qīng jìng hé yǐ gù shì bǔ tè qié luó qīng jìng yǔ yǎn
补特伽罗清净。何以故？是补特伽罗清净与眼
jiè qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù bǔ tè qié
界清净，无二、无二分、无别、无断故。补特伽
luó qīng jìng jí sè jiè yǎn shí jiè jí yǎn chù yǎn chù wéi yuán suǒ shēng
罗清净即色界、眼识界及眼触、眼触为缘所生
zhū shòu qīng jìng sè jiè nǎi zhì yǎn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng
诸受清净，色界乃至眼触为缘所生诸受清净
jí bǔ tè qié luó qīng jìng hé yǐ gù shì bǔ tè qié luó qīng jìng yǔ
即补特伽罗清净。何以故？是补特伽罗清净与
sè jiè nǎi zhì yǎn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng wú èr wú èr
色界乃至眼触为缘所生诸受清净，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù
分、无别、无断故。

yì shēng qīng jìng jí yǎn jiè qīng jìng yǎn jiè qīng jìng jí yì
“意生清净即眼界清净，眼界清净即意
shēng qīng jìng hé yǐ gù shì yì shēng qīng jìng yǔ yǎn jiè qīng jìng wú
生清净。何以故？是意生清净与眼界清净，无
èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yì shēng qīng jìng jí sè jiè
二、无二分、无别、无断故。意生清净即色界、
yǎn shí jiè jí yǎn chù yǎn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng sè jiè
眼识界及眼触、眼触为缘所生诸受清净，色界
nǎi zhì yǎn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng jí yì shēng qīng jìng hé
乃至眼触为缘所生诸受清净即意生清净。何
yǐ gù shì yì shēng qīng jìng yǔ sè jiè nǎi zhì yǎn chù wéi yuán suǒ shēng
以故？是意生清净与色界乃至眼触为缘所生

zhūshòuqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
诸受清净，无二、无二分、无别、无断故。

rú tóngqīngjìng jí yǎn jiè qīngjìng yǎn jiè qīngjìng jí rú tóng
“**儒童清净即眼界清净，眼界清净即儒童**

qīngjìng hé yǐ gù shì rú tóngqīngjìng yǎn jiè qīngjìng wú èr
清净。何以故？是儒童清净与眼界清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù rú tóngqīngjìng jí sè jiè yǎn
无二分、无别、无断故。儒童清净即色界、眼

shí jiè jí yǎnchù yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng sè jiè nǎi
识界及眼触、眼触为缘所生诸受清净，色界乃

zhì yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng jí rú tóngqīngjìng hé yǐ
至眼触为缘所生诸受清净即儒童清净。何以

gù shì rú tóngqīngjìng yǎn jiè nǎi zhì yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhū
故？是儒童清净与色界乃至眼触为缘所生诸

shòuqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
受清净，无二、无二分、无别、无断故。

zuò zhě qīngjìng jí yǎn jiè qīngjìng yǎn jiè qīngjìng jí zuò zhě
“**作者清净即眼界清净，眼界清净即作者**

qīngjìng hé yǐ gù shì zuò zhě qīngjìng yǎn jiè qīngjìng wú èr
清净。何以故？是作者清净与眼界清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù zuò zhě qīngjìng jí sè jiè yǎn shí
无二分、无别、无断故。作者清净即色界、眼识

jiè jí yǎnchù yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng sè jiè nǎi zhì
界及眼触、眼触为缘所生诸受清净，色界乃至

yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng jí zuò zhě qīngjìng hé yǐ gù
眼触为缘所生诸受清净即作者清净。何以故？

shì zuò zhě qīngjìng yǎn jiè nǎi zhì yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīng
是作者清净与色界乃至眼触为缘所生诸受清

jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
净，无二、无二分、无别、无断故。

shòu zhě qīngjìng jí yǎn jiè qīngjìng yǎn jiè qīngjìng jí shòu zhě
“**受者清净即眼界清净，眼界清净即受者**

qīngjìng hé yǐ gù shì shòu zhě qīngjìng yǎn jiè qīngjìng wú èr
清净。何以故？是受者清净与眼界清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù shòu zhě qīngjìng jí sè jiè yǎn
无二分、无别、无断故。受者清净即色界、眼

shí jiè jí yǎnchù yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng sè jiè nǎi
识界及眼触、眼触为缘所生诸受清净，色界乃

zhì yǎnchù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng jí shòu zhě qīng jìng hé yǐ
至眼触为缘所生诸受清净即受者清净。何以
gù shì shòu zhě qīng jìng yǔ sè jiè nǎi zhì yǎnchù wéiyuán suǒ shēng zhū
故？是受者清净与色界乃至眼触为缘所生诸
shòu qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
受清净，无二、无二分、无别、无断故。

zhī zhě qīng jìng jí yǎn jiè qīng jìng yǎn jiè qīng jìng jí zhī zhě
“知者清净即眼界清净，眼界清净即知者

qīng jìng hé yǐ gù shì zhī zhě qīng jìng yǔ yǎn jiè qīng jìng wú èr
清净。何以故？是知者清净与眼界清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù zhī zhě qīng jìng jí sè jiè yǎn shí
无二分、无别、无断故。知者清净即色界、眼识
jiè jí yǎnchù yǎnchù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng sè jiè nǎi zhì
界及眼触、眼触为缘所生诸受清净，色界乃至
yǎnchù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng jí zhī zhě qīng jìng hé yǐ gù
眼触为缘所生诸受清净即知者清净。何以故？
shì zhī zhě qīng jìng yǔ sè jiè nǎi zhì yǎnchù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu qīng
是知者清净与色界乃至眼触为缘所生诸受清
jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
净，无二、无二分、无别、无断故。

jiàn zhě qīng jìng jí yǎn jiè qīng jìng yǎn jiè qīng jìng jí jiàn zhě
“见者清净即眼界清净，眼界清净即见者

qīng jìng hé yǐ gù shì jiàn zhě qīng jìng yǔ yǎn jiè qīng jìng wú èr
清净。何以故？是见者清净与眼界清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù jiàn zhě qīng jìng jí sè jiè yǎn shí
无二分、无别、无断故。见者清净即色界、眼识
jiè jí yǎnchù yǎnchù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng sè jiè nǎi zhì
界及眼触、眼触为缘所生诸受清净，色界乃至
yǎnchù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng jí jiàn zhě qīng jìng hé yǐ gù
眼触为缘所生诸受清净即见者清净。何以故？
shì jiàn zhě qīng jìng yǔ sè jiè nǎi zhì yǎnchù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu qīng
是见者清净与色界乃至眼触为缘所生诸受清
jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
净，无二、无二分、无别、无断故。

fù cì shàn xiàn wǒ qīng jìng jí ěr jiè qīng jìng ěr jiè qīng
“复次，善现，我清净即耳界清净，耳界清

jìng jí wǒ qīng jìng hé yǐ gù shì wǒ qīng jìng yǔ ěr jiè qīng jìng wú
净即我清净。何以故？是我清净与耳界清净，无

èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù wǒ qīng jìng jí shēng jiè
二、无二分、无别、无断故。我清净即声界、
ěr shí jiè jí ěr chù ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng shēng
耳识界及耳触、耳触为缘所生诸受清净，声
jiè nǎi zhì ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng jí wǒ qīng jìng hé
界乃至耳触为缘所生诸受清净即我清净。何
yǐ gù shì wǒ qīng jìng yǔ shēng jiè nǎi zhì ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū
以故？是我清净与声界乃至耳触为缘所生诸
shòu qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
受清净，无二、无二分、无别、无断故。

yǒu qíng qīng jìng jí ěr jiè qīng jìng ěr jiè qīng jìng jí yǒu qíng
“有情清净即耳界清净，耳界清净即有情
qīng jìng hé yǐ gù shì yǒu qíng qīng jìng yǔ ěr jiè qīng jìng wú èr
清净。何以故？是有情清净与耳界清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù yǒu qíng qīng jìng jí shēng jiè ěr
无二分、无别、无断故。有情清净即声界、耳
shí jiè jí ěr chù ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng shēng jiè
识界及耳触、耳触为缘所生诸受清净，声界
nǎi zhì ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng jí yǒu qíng qīng jìng hé
乃至耳触为缘所生诸受清净即有情清净。何
yǐ gù shì yǒu qíng qīng jìng yǔ shēng jiè nǎi zhì ěr chù wéi yuán suǒ
以故？是有情清净与声界乃至耳触为缘所
shēng zhū shòu qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
生诸受清净，无二、无二分、无别、无断故。

mìng zhě qīng jìng jí ěr jiè qīng jìng ěr jiè qīng jìng jí mìng zhě
“命者清净即耳界清净，耳界清净即命者
qīng jìng hé yǐ gù shì mìng zhě qīng jìng yǔ ěr jiè qīng jìng wú èr
清净。何以故？是命者清净与耳界清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù mìng zhě qīng jìng jí shēng jiè ěr
无二分、无别、无断故。命者清净即声界、耳
shí jiè jí ěr chù ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng shēng jiè
识界及耳触、耳触为缘所生诸受清净，声界
nǎi zhì ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng jí mìng zhě qīng jìng hé
乃至耳触为缘所生诸受清净即命者清净。何
yǐ gù shì mìng zhě qīng jìng yǔ shēng jiè nǎi zhì ěr chù wéi yuán suǒ
以故？是命者清净与声界乃至耳触为缘所
shēng zhū shòu qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
生诸受清净，无二、无二分、无别、无断故。

shēngzhěqīngjìng jí ěr jiè qīngjìng ěr jiè qīngjìng jí shēng
“生者清净即耳界清净，耳界清净即生

zhěqīngjìng hé yǐ gù shì shēngzhěqīngjìng yǔ ěr jiè qīngjìng wú
者清净。何以故？是生者清净与耳界清净，无

èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù shēngzhěqīngjìng jí shēng jiè
二、无二分、无别、无断故。生者清净即声界、

ěr shí jiè jí ěr chù ěr chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng shēng
耳识界及耳触、耳触为缘所生诸受清净，声

jiè nǎi zhì ěr chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng jí shēngzhěqīngjìng
界乃至耳触为缘所生诸受清净即生者清净。

hé yǐ gù shì shēngzhěqīngjìng yǔ shēng jiè nǎi zhì ěr chùwéiyuánsuǒ
何以故？是生者清净与声界乃至耳触为缘所

shēngzhūshòuqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
生诸受清净，无二、无二分、无别、无断故。

yǎng yù zhěqīngjìng jí ěr jiè qīngjìng ěr jiè qīngjìng jí yǎng
“养育者清净即耳界清净，耳界清净即养

yù zhěqīngjìng hé yǐ gù shì yǎng yù zhěqīngjìng yǔ ěr jiè qīngjìng
育者清净。何以故？是养育者清净与耳界清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yǎng yù zhěqīngjìng jí
无二、无二分、无别、无断故。养育者清净即

shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù ěr chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīng
声界、耳识界及耳触、耳触为缘所生诸受清

jìng shēng jiè nǎi zhì ěr chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng jí yǎng yù
净，声界乃至耳触为缘所生诸受清净即养育

zhěqīngjìng hé yǐ gù shì yǎng yù zhěqīngjìng yǔ shēng jiè nǎi zhì ěr
者清净。何以故？是养育者清净与声界乃至耳

chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
触为缘所生诸受清净，无二、无二分、无别、

wú duàn gù
无断故。

shì fū qīngjìng jí ěr jiè qīngjìng ěr jiè qīngjìng jí shì fū
“士夫清净即耳界清净，耳界清净即士夫

qīngjìng hé yǐ gù shì shì fū qīngjìng yǔ ěr jiè qīngjìng wú èr
清净。何以故？是士夫清净与耳界清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù shì fū qīngjìng jí shēng jiè ěr
无二分、无别、无断故。士夫清净即声界、耳

shí jiè jí ěr chù ěr chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng shēng jiè
识界及耳触、耳触为缘所生诸受清净，声界

nǎi zhì ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng jí shì fū qīng jìng hé
乃至耳触为缘所生诸受清净即士夫清净。何

yǐ gù shì shì fū qīng jìng yǔ shēng jiè nǎi zhì ěr chù wéi yuán suǒ shēng
以故？是士夫清净与声界乃至耳触为缘所生

zhū shòu qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
诸受清净，无二、无二分、无别、无断故。

bǔ tè qié luó qīng jìng jí ěr jiè qīng jìng ěr jiè qīng jìng jí
“补特伽罗清净即耳界清净，耳界清净即

bǔ tè qié luó qīng jìng hé yǐ gù shì bǔ tè qié luó qīng jìng yǔ ěr
补特伽罗清净。何以故？是补特伽罗清净与耳

jiè qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù bǔ tè qié
界清净，无二、无二分、无别、无断故。补特伽

luó qīng jìng jí shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù ěr chù wéi yuán suǒ shēng
罗清净即声界、耳识界及耳触、耳触为缘所生

zhū shòu qīng jìng shēng jiè nǎi zhì ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng
诸受清净，声界乃至耳触为缘所生诸受清净

jí bǔ tè qié luó qīng jìng hé yǐ gù shì bǔ tè qié luó qīng jìng yǔ
即补特伽罗清净。何以故？是补特伽罗清净与

shēng jiè nǎi zhì ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng wú èr wú
声界乃至耳触为缘所生诸受清净，无二、无

èr fēn wú bié wú duàn gù
二分、无别、无断故。

yì shēng qīng jìng jí ěr jiè qīng jìng ěr jiè qīng jìng jí yì
“意生清净即耳界清净，耳界清净即意

shēng qīng jìng hé yǐ gù shì yì shēng qīng jìng yǔ ěr jiè qīng jìng wú
生清净。何以故？是意生清净与耳界清净，无

èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yì shēng qīng jìng jí shēng jiè
二、无二分、无别、无断故。意生清净即声界、

ěr shí jiè jí ěr chù ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng shēng
耳识界及耳触、耳触为缘所生诸受清净，声

jiè nǎi zhì ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng jí yì shēng qīng jìng
界乃至耳触为缘所生诸受清净即意生清净。

hé yǐ gù shì yì shēng qīng jìng yǔ shēng jiè nǎi zhì ěr chù wéi yuán suǒ
何以故？是意生清净与声界乃至耳触为缘所

shēng zhū shòu qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
生诸受清净，无二、无二分、无别、无断故。

rú tóng qīng jìng jí ěr jiè qīng jìng ěr jiè qīng jìng jí rú tóng
“儒童清净即耳界清净，耳界清净即儒童

qīngjìng hé yǐ gù shì rú tóngqīngjìng yǔ ěr jiè qīngjìng wú èr
清净。何以故？是儒童清净与耳界清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù rú tóngqīngjìng jí shēng jiè ěr
无二分、无别、无断故。儒童清净即声界、耳
shí jiè jí ěr chù ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng shēng jiè
识界及耳触、耳触为缘所生诸受清净，声界
nǎi zhì ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng jí rú tóngqīngjìng hé
乃至耳触为缘所生诸受清净即儒童清净。何
yǐ gù shì rú tóngqīngjìng yǔ shēng jiè nǎi zhì ěr chù wéi yuán suǒ
以故？是儒童清净与声界乃至耳触为缘所
shēng zhū shòu qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
生诸受清净，无二、无二分、无别、无断故。

zuò zhě qīngjìng jí ěr jiè qīngjìng ěr jiè qīngjìng jí zuò zhě
“作者清净即耳界清净，耳界清净即作者

qīngjìng hé yǐ gù shì zuò zhě qīngjìng yǔ ěr jiè qīngjìng wú èr
清净。何以故？是作者清净与耳界清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù zuò zhě qīngjìng jí shēng jiè ěr
无二分、无别、无断故。作者清净即声界、耳
shí jiè jí ěr chù ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng shēng jiè
识界及耳触、耳触为缘所生诸受清净，声界
nǎi zhì ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng jí zuò zhě qīngjìng hé
乃至耳触为缘所生诸受清净即作者清净。何
yǐ gù shì zuò zhě qīngjìng yǔ shēng jiè nǎi zhì ěr chù wéi yuán suǒ shēng
以故？是作者清净与声界乃至耳触为缘所生
zhū shòu qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
诸受清净，无二、无二分、无别、无断故。

shòu zhě qīngjìng jí ěr jiè qīngjìng ěr jiè qīngjìng jí shòu zhě
“受者清净即耳界清净，耳界清净即受者

qīngjìng hé yǐ gù shì shòu zhě qīngjìng yǔ ěr jiè qīngjìng wú èr
清净。何以故？是受者清净与耳界清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù shòu zhě qīngjìng jí shēng jiè ěr
无二分、无别、无断故。受者清净即声界、耳
shí jiè jí ěr chù ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng shēng jiè
识界及耳触、耳触为缘所生诸受清净，声界
nǎi zhì ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng jí shòu zhě qīngjìng hé
乃至耳触为缘所生诸受清净即受者清净。何
yǐ gù shì shòu zhě qīngjìng yǔ shēng jiè nǎi zhì ěr chù wéi yuán suǒ
以故？是受者清净与声界乃至耳触为缘所

shēngzhūshòuqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
生 诸受 清净，无二、无二分、无别、无断故。

zhī zhě qīngjìng jí ěr jiè qīngjìng ěr jiè qīngjìng jí zhī zhě
“知者 清净即耳界 清净，耳界 清净即知者

qīngjìng hé yǐ gù shì zhī zhě qīngjìng yǔ ěr jiè qīngjìng wú èr
清净。何以故？是知者 清净与耳界 清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù zhī zhě qīngjìng jí shēng jiè ěr
无二分、无别、无断故。知者 清净即 声界、耳

shí jiè jí ěr chù ěr chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng shēng jiè
识界及耳触、耳触为缘所生 诸受 清净，声界

nǎi zhì ěr chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng jí zhī zhě qīngjìng hé
乃至耳触为缘所生 诸受 清净即知者 清净。何

yǐ gù shì zhī zhě qīngjìng yǔ shēng jiè nǎi zhì ěr chù wéiyuánsuǒshēng
以故？是知者 清净与 声界乃至耳触为缘所生

zhūshòuqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
诸受 清净，无二、无二分、无别、无断故。

jiàn zhě qīngjìng jí ěr jiè qīngjìng ěr jiè qīngjìng jí jiàn zhě
“见者 清净即耳界 清净，耳界 清净即见者

qīngjìng hé yǐ gù shì jiàn zhě qīngjìng yǔ ěr jiè qīngjìng wú èr
清净。何以故？是见者 清净与耳界 清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù jiàn zhě qīngjìng jí shēng jiè ěr
无二分、无别、无断故。见者 清净即 声界、耳

shí jiè jí ěr chù ěr chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng shēng jiè
识界及耳触、耳触为缘所生 诸受 清净，声界

nǎi zhì ěr chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng jí jiàn zhě qīngjìng hé
乃至耳触为缘所生 诸受 清净即见者 清净。何

yǐ gù shì jiàn zhě qīngjìng yǔ shēng jiè nǎi zhì ěr chù wéiyuánsuǒshēng
以故？是见者 清净与 声界乃至耳触为缘所生

zhūshòuqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
诸受 清净，无二、无二分、无别、无断故。

fù cì shànxiàn wǒ qīngjìng jí bí jiè qīngjìng bí jiè qīng
“复次，善现，我 清净即鼻界 清净，鼻界 清

jìng jí wǒ qīngjìng hé yǐ gù shì wǒ qīngjìng yǔ bí jiè qīngjìng wú
净即我 清净。何以故？是我 清净与鼻界 清净，无

èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù wǒ qīngjìng jí xiāng jiè
二、无二分、无别、无断故。我 清净即 香界、

bí shí jiè jí bí chù bí chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng xiāng jiè
鼻识界及鼻触、鼻触为缘所生 诸受 清净，香界

nǎi zhì bǐ chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng jí wǒ qīng jìng hé yǐ
乃至鼻触为缘所生诸受清净即我清净。何以
gù shì wǒ qīng jìng yǔ xiāng jiè nǎi zhì bǐ chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu
故？是我清净与香界乃至鼻触为缘所生诸受
qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
清净，无二、无二分、无别、无断故。

yǒu qīng jìng jí bǐ jiè qīng jìng bǐ jiè qīng jìng jí yǒu qīng
“有情清净即鼻界清净，鼻界清净即有情

qīng jìng hé yǐ gù shì yǒu qīng jìng yǔ bǐ jiè qīng jìng wú èr
清净。何以故？是有情清净与鼻界清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù yǒu qīng jìng jí xiāng jiè bǐ
无二分、无别、无断故。有情清净即香界、鼻
shí jiè jí bǐ chù bǐ chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng xiāng jiè nǎi
识界及鼻触、鼻触为缘所生诸受清净，香界乃
zhì bǐ chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng jí yǒu qīng jìng hé yǐ
至鼻触为缘所生诸受清净即有情清净。何以
gù shì yǒu qīng jìng yǔ xiāng jiè nǎi zhì bǐ chù wéi yuán suǒ shēng zhū
故？是有情清净与香界乃至鼻触为缘所生诸
shòu qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
受清净，无二、无二分、无别、无断故。

mìng zhě qīng jìng jí bǐ jiè qīng jìng bǐ jiè qīng jìng jí mìng zhě
“命者清净即鼻界清净，鼻界清净即命者

qīng jìng hé yǐ gù shì mìng zhě qīng jìng yǔ bǐ jiè qīng jìng wú èr
清净。何以故？是命者清净与鼻界清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù mìng zhě qīng jìng jí xiāng jiè bǐ
无二分、无别、无断故。命者清净即香界、鼻
shí jiè jí bǐ chù bǐ chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng xiāng jiè nǎi
识界及鼻触、鼻触为缘所生诸受清净，香界乃
zhì bǐ chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng jí mìng zhě qīng jìng hé yǐ
至鼻触为缘所生诸受清净即命者清净。何以
gù shì mìng zhě qīng jìng yǔ xiāng jiè nǎi zhì bǐ chù wéi yuán suǒ shēng zhū
故？是命者清净与香界乃至鼻触为缘所生诸
shòu qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
受清净，无二、无二分、无别、无断故。

shēng zhě qīng jìng jí bǐ jiè qīng jìng bǐ jiè qīng jìng jí shēng
“生者清净即鼻界清净，鼻界清净即生

zhě qīng jìng hé yǐ gù shì shēng zhě qīng jìng yǔ bǐ jiè qīng jìng wú
者清净。何以故？是生者清净与鼻界清净，无

èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù shēngzhě qīngjìng jí xiāng jiè
二、无二分、无别、无断故。生者清净即香界、
bí shí jiè jí bí chù bí chù wéi yuán suǒ shēngzhū shòu qīngjìng xiāng jiè
鼻识界及鼻触、鼻触为缘所生诸受清净，香界
nǎi zhì bí chù wéi yuán suǒ shēngzhū shòu qīngjìng jí shēngzhě qīngjìng hé
乃至鼻触为缘所生诸受清净即生者清净。何
yǐ gù shì shēngzhě qīngjìng yǔ xiāng jiè nǎi zhì bí chù wéi yuán suǒ
以故？是生者清净与香界乃至鼻触为缘所
shēngzhū shòu qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
生诸受清净，无二、无二分、无别、无断故。

yǎng yù zhě qīngjìng jí bí jiè qīngjìng bí jiè qīngjìng jí yǎng
“养育者清净即鼻界清净，鼻界清净即养

yù zhě qīngjìng hé yǐ gù shì yǎng yù zhě qīngjìng yǔ bí jiè qīngjìng
育者清净。何以故？是养育者清净与鼻界清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yǎng yù zhě qīngjìng jí
无二、无二分、无别、无断故。养育者清净即
xiāng jiè bí shí jiè jí bí chù bí chù wéi yuán suǒ shēngzhū shòu qīngjìng
香界、鼻识界及鼻触、鼻触为缘所生诸受清净，
xiāng jiè nǎi zhì bí chù wéi yuán suǒ shēngzhū shòu qīngjìng jí yǎng yù zhě
香界乃至鼻触为缘所生诸受清净即养育者
qīngjìng hé yǐ gù shì yǎng yù zhě qīngjìng yǔ xiāng jiè nǎi zhì bí chù
清净。何以故？是养育者清净与香界乃至鼻触
wéi yuán suǒ shēngzhū shòu qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
为缘所生诸受清净，无二、无二分、无别、无
duàn gù
断故。

shì fū qīngjìng jí bí jiè qīngjìng bí jiè qīngjìng jí shì fū
“士夫清净即鼻界清净，鼻界清净即士夫

qīngjìng hé yǐ gù shì shì fū qīngjìng yǔ bí jiè qīngjìng wú èr
清净。何以故？是士夫清净与鼻界清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù shì fū qīngjìng jí xiāng jiè bí
无二分、无别、无断故。士夫清净即香界、鼻
shí jiè jí bí chù bí chù wéi yuán suǒ shēngzhū shòu qīngjìng xiāng jiè nǎi
识界及鼻触、鼻触为缘所生诸受清净，香界乃
zhì bí chù wéi yuán suǒ shēngzhū shòu qīngjìng jí shì fū qīngjìng hé yǐ
至鼻触为缘所生诸受清净即士夫清净。何以
gù shì shì fū qīngjìng yǔ xiāng jiè nǎi zhì bí chù wéi yuán suǒ shēngzhū
故？是士夫清净与香界乃至鼻触为缘所生诸

shòuqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
受 清 净 ， 无 二 、 无 二 分 、 无 别 、 无 断 故 。

bǔ tè qié luó qīngjìng jí bí jiè qīngjìng bí jiè qīngjìng jí
“ 补 特 伽 罗 清 净 即 鼻 界 清 净 ， 鼻 界 清 净 即

bǔ tè qié luó qīngjìng hé yǐ gù shì bǔ tè qié luó qīngjìng yǔ bí
补 特 伽 罗 清 净 。 何 以 故 ？ 是 补 特 伽 罗 清 净 与 鼻

jiè qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù bǔ tè qié
界 清 净 ， 无 二 、 无 二 分 、 无 别 、 无 断 故 。 补 特 伽

luó qīngjìng jí xiāng jiè bí shí jiè jí bí chù bí chù wéi yuán suǒ shēng
罗 清 净 即 香 界 、 鼻 识 界 及 鼻 触 、 鼻 触 为 缘 所 生

zhū shòu qīngjìng xiāng jiè nǎi zhì bí chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng
诸 受 清 净 ， 香 界 乃 至 鼻 触 为 缘 所 生 诸 受 清 净

jí bǔ tè qié luó qīngjìng hé yǐ gù shì bǔ tè qié luó qīngjìng yǔ
即 补 特 伽 罗 清 净 。 何 以 故 ？ 是 补 特 伽 罗 清 净 与

xiāng jiè nǎi zhì bí chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng wú èr wú èr
香 界 乃 至 鼻 触 为 缘 所 生 诸 受 清 净 ， 无 二 、 无 二

fēn wú bié wú duàn gù
分 、 无 别 、 无 断 故 。

yì shēng qīngjìng jí bí jiè qīngjìng bí jiè qīngjìng jí yì
“ 意 生 清 净 即 鼻 界 清 净 ， 鼻 界 清 净 即 意

shēng qīngjìng hé yǐ gù shì yì shēng qīngjìng yǔ bí jiè qīngjìng wú
生 清 净 。 何 以 故 ？ 是 意 生 清 净 与 鼻 界 清 净 ， 无

èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yì shēng qīngjìng jí xiāng jiè
二 、 无 二 分 、 无 别 、 无 断 故 。 意 生 清 净 即 香 界 、

bí shí jiè jí bí chù bí chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng xiāng jiè
鼻 识 界 及 鼻 触 、 鼻 触 为 缘 所 生 诸 受 清 净 ， 香 界

nǎi zhì bí chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng jí yì shēng qīngjìng hé
乃 至 鼻 触 为 缘 所 生 诸 受 清 净 即 意 生 清 净 。 何

yǐ gù shì yì shēng qīngjìng yǔ xiāng jiè nǎi zhì bí chù wéi yuán suǒ
以 故 ？ 是 意 生 清 净 与 香 界 乃 至 鼻 触 为 缘 所

shēng zhū shòu qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
生 诸 受 清 净 ， 无 二 、 无 二 分 、 无 别 、 无 断 故 。

rú tóng qīngjìng jí bí jiè qīngjìng bí jiè qīngjìng jí rú tóng
“ 儒 童 清 净 即 鼻 界 清 净 ， 鼻 界 清 净 即 儒 童

qīngjìng hé yǐ gù shì rú tóng qīngjìng yǔ bí jiè qīngjìng wú èr
清 净 。 何 以 故 ？ 是 儒 童 清 净 与 鼻 界 清 净 ， 无 二 、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù rú tóng qīngjìng jí xiāng jiè bí
无 二 分 、 无 别 、 无 断 故 。 儒 童 清 净 即 香 界 、 鼻

shí jiè jí bí chù bí chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng xiāng jiè nǎi
识界及鼻触、鼻触为缘所生诸受清净，香界乃
zhì bí chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng jí rú tóngqīngjìng hé yǐ
至鼻触为缘所生诸受清净即儒童清净。何以
gù shì rú tóngqīngjìng yǔ xiāng jiè nǎi zhì bí chùwéiyuánsuǒshēngzhū
故？是儒童清净与香界乃至鼻触为缘所生诸
shòuqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
受清净，无二、无二分、无别、无断故。

zuò zhě qīngjìng jí bí jiè qīngjìng bí jiè qīngjìng jí zuò zhě
“作者清净即鼻界清净，鼻界清净即作者

qīngjìng hé yǐ gù shì zuò zhě qīngjìng yǔ bí jiè qīngjìng wú èr
清净。何以故？是作者清净与鼻界清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù zuò zhě qīngjìng jí xiāng jiè bí
无二分、无别、无断故。作者清净即香界、鼻
shí jiè jí bí chù bí chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng xiāng jiè nǎi
识界及鼻触、鼻触为缘所生诸受清净，香界乃
zhì bí chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng jí zuò zhě qīngjìng hé yǐ
至鼻触为缘所生诸受清净即作者清净。何以
gù shì zuò zhě qīngjìng yǔ xiāng jiè nǎi zhì bí chùwéiyuánsuǒshēngzhū
故？是作者清净与香界乃至鼻触为缘所生诸
shòuqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
受清净，无二、无二分、无别、无断故。

shòuzhě qīngjìng jí bí jiè qīngjìng bí jiè qīngjìng jí shòuzhě
“受者清净即鼻界清净，鼻界清净即受者

qīngjìng hé yǐ gù shì shòuzhě qīngjìng yǔ bí jiè qīngjìng wú èr
清净。何以故？是受者清净与鼻界清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù shòuzhě qīngjìng jí xiāng jiè bí
无二分、无别、无断故。受者清净即香界、鼻
shí jiè jí bí chù bí chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng xiāng jiè nǎi
识界及鼻触、鼻触为缘所生诸受清净，香界乃
zhì bí chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng jí shòuzhě qīngjìng hé yǐ
至鼻触为缘所生诸受清净即受者清净。何以
gù shì shòuzhě qīngjìng yǔ xiāng jiè nǎi zhì bí chùwéiyuánsuǒshēngzhū
故？是受者清净与香界乃至鼻触为缘所生诸
shòuqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
受清净，无二、无二分、无别、无断故。

zhī zhě qīngjìng jí bí jiè qīngjìng bí jiè qīngjìng jí zhī zhě
“知者清净即鼻界清净，鼻界清净即知者

qīngjìng hé yǐ gù shì zhī zhěqīngjìng yǔ bí jiè qīngjìng wú èr
清**净**。何以故？是知者清**净**与鼻界清**净**，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù zhī zhěqīngjìng jí xiāng jiè bí
无二分、无别、无断故。知者清**净**即香界、鼻
shí jiè jí bí chù bí chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng xiāng jiè nǎi
识界及鼻触、鼻触为缘所生诸受清**净**，香界乃
zhì bí chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng jí zhī zhěqīngjìng hé yǐ
至鼻触为缘所生诸受清**净**即知者清**净**。何以
gù shì zhī zhěqīngjìng yǔ xiāng jiè nǎi zhì bí chùwéiyuánsuǒshēngzhū
故？是知者清**净**与香界乃至鼻触为缘所生诸
shòuqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
受清**净**，无二、无二分、无别、无断故。

jiàn zhěqīngjìng jí bí jiè qīngjìng bí jiè qīngjìng jí jiàn zhě
“见者清**净**即鼻界清**净**，鼻界清**净**即见者

qīngjìng hé yǐ gù shì jiàn zhěqīngjìng yǔ bí jiè qīngjìng wú èr
清**净**。何以故？是见者清**净**与鼻界清**净**，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù jiàn zhěqīngjìng jí xiāng jiè bí
无二分、无别、无断故。见者清**净**即香界、鼻
shí jiè jí bí chù bí chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng xiāng jiè nǎi
识界及鼻触、鼻触为缘所生诸受清**净**，香界乃
zhì bí chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng jí jiàn zhěqīngjìng hé yǐ
至鼻触为缘所生诸受清**净**即见者清**净**。何以
gù shì jiàn zhěqīngjìng yǔ xiāng jiè nǎi zhì bí chùwéiyuánsuǒshēngzhū
故？是见者清**净**与香界乃至鼻触为缘所生诸
shòuqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
受清**净**，无二、无二分、无别、无断故。

fù cì shànxiàn wǒ qīngjìng jí shé jiè qīngjìng shé jiè qīng
“复次，善现，我清**净**即舌界清**净**，舌界清

jìng jí wǒ qīngjìng hé yǐ gù shì wǒ qīngjìng yǔ shé jiè qīngjìng wú
净即我清**净**。何以故？是我清**净**与舌界清**净**，无
èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù wǒ qīngjìng jí wèi jiè shé
二、无二分、无别、无断故。我清**净**即味界、舌
shí jiè jí shé chù shé chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng wèi jiè nǎi
识界及舌触、舌触为缘所生诸受清**净**，味界乃
zhì shé chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng jí wǒ qīngjìng hé yǐ gù
至舌触为缘所生诸受清**净**即我清**净**。何以故？
shì wǒ qīngjìng yǔ wèi jiè nǎi zhì shé chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng
是我清**净**与味界乃至舌触为缘所生诸受清**净**，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二、无二分、无别、无断故。

yǒuqíngqīngjìng jí shé jiè qīngjìng shé jiè qīngjìng jí yǒuqíng
“有情清净即舌界清净，舌界清净即有情

qīngjìng hé yǐ gù shì yǒuqíngqīngjìng yǔ shé jiè qīngjìng wú èr
清净。何以故？是有情清净与舌界清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù yǒuqíngqīngjìng jí wèi jiè shé
无二分、无别、无断故。有情清净即味界、舌

shí jiè jí shé chù shé chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng wèi jiè nǎi
识界及舌触、舌触为缘所生诸受清净，味界乃

zhì shé chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng jí yǒuqíngqīngjìng hé yǐ
至舌触为缘所生诸受清净即有情清净。何以

gù shì yǒuqíngqīngjìng yǔ wèi jiè nǎi zhì shé chù wéiyuánsuǒshēngzhū
故？是有情清净与味界乃至舌触为缘所生诸

shòuqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
受清净，无二、无二分、无别、无断故。

mìngzhěqīngjìng jí shé jiè qīngjìng shé jiè qīngjìng jí mìngzhě
“命者清净即舌界清净，舌界清净即命者

qīngjìng hé yǐ gù shì mìngzhěqīngjìng yǔ shé jiè qīngjìng wú èr
清净。何以故？是命者清净与舌界清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù mìngzhěqīngjìng jí wèi jiè shé
无二分、无别、无断故。命者清净即味界、舌

shí jiè jí shé chù shé chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng wèi jiè nǎi
识界及舌触、舌触为缘所生诸受清净，味界乃

zhì shé chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng jí mìngzhěqīngjìng hé yǐ
至舌触为缘所生诸受清净即命者清净。何以

gù shì mìngzhěqīngjìng yǔ wèi jiè nǎi zhì shé chù wéiyuánsuǒshēngzhū
故？是命者清净与味界乃至舌触为缘所生诸

shòuqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
受清净，无二、无二分、无别、无断故。

shēngzhěqīngjìng jí shé jiè qīngjìng shé jiè qīngjìng jí shēng
“生者清净即舌界清净，舌界清净即生

zhěqīngjìng hé yǐ gù shì shēngzhěqīngjìng yǔ shé jiè qīngjìng wú
者清净。何以故？是生者清净与舌界清净，无

èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù shēngzhěqīngjìng jí wèi jiè
二、无二分、无别、无断故。生者清净即味界、

shé shí jiè jí shé chù shé chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng wèi jiè
舌识界及舌触、舌触为缘所生诸受清净，味界

nǎi zhì shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng jí shēng zhě qīng jìng hé
乃至舌触为缘所生诸受清净即生者清净。何

yǐ gù shì shēng zhě qīng jìng yǔ wèi jiè nǎi zhì shé chù wéi yuán suǒ shēng
以故？是生者清净与味界乃至舌触为缘所生

zhū shòu qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
诸受清净，无二、无二分、无别、无断故。

yǎng yù zhě qīng jìng jí shé jiè qīng jìng shé jiè qīng jìng jí yǎng
“养育者清净即舌界清净，舌界清净即养

yù zhě qīng jìng hé yǐ gù shì yǎng yù zhě qīng jìng yǔ shé jiè qīng jìng
育者清净。何以故？是养育者清净与舌界清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yǎng yù zhě qīng jìng jí
无二、无二分、无别、无断故。养育者清净即

wèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng
味界、舌识界及舌触、舌触为缘所生诸受清净，

wèi jiè nǎi zhì shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng jí yǎng yù zhě
味界乃至舌触为缘所生诸受清净即养育者

qīng jìng hé yǐ gù shì yǎng yù zhě qīng jìng yǔ wèi jiè nǎi zhì shé chù
清净。何以故？是养育者清净与味界乃至舌触

wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
为缘所生诸受清净，无二、无二分、无别、无

duàn gù
断故。

shì fū qīng jìng jí shé jiè qīng jìng shé jiè qīng jìng jí shì fū
“士夫清净即舌界清净，舌界清净即士夫

qīng jìng hé yǐ gù shì shì fū qīng jìng yǔ shé jiè qīng jìng wú èr
清净。何以故？是士夫清净与舌界清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù shì fū qīng jìng jí wèi jiè shé shí
无二分、无别、无断故。士夫清净即味界、舌识

jiè jí shé chù shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng wèi jiè nǎi zhì
界及舌触、舌触为缘所生诸受清净，味界乃至

shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng jí shì fū qīng jìng hé yǐ gù
舌触为缘所生诸受清净即士夫清净。何以故？

shì shì fū qīng jìng yǔ wèi jiè nǎi zhì shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng
是士夫清净与味界乃至舌触为缘所生诸受清

jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
净，无二、无二分、无别、无断故。

bǔ tè qié luó qīng jìng jí shé jiè qīng jìng shé jiè qīng jìng jí
“补特伽罗清净即舌界清净，舌界清净即

bǔ tè qié luó qīng jìng hé yǐ gù shì bǔ tè qié luó qīng jìng yǔ shé
补特伽罗清净。何以故？是补特伽罗清净与舌
jiè qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù bǔ tè qié
界清净，无二、无二分、无别、无断故。补特伽
luó qīng jìng jí wèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé chù wéi yuán suǒ shēng
罗清净即味界、舌识界及舌触、舌触为缘所生
zhū shòu qīng jìng wèi jiè nǎi zhì shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng
诸受清净，味界乃至舌触为缘所生诸受清净
jí bǔ tè qié luó qīng jìng hé yǐ gù shì bǔ tè qié luó qīng jìng yǔ
即补特伽罗清净。何以故？是补特伽罗清净与
wèi jiè nǎi zhì shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng wú èr wú èr
味界乃至舌触为缘所生诸受清净，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù
分、无别、无断故。

yì shēng qīng jìng jí shé jiè qīng jìng shé jiè qīng jìng jí yì
“意生清净即舌界清净，舌界清净即意
shēng qīng jìng hé yǐ gù shì yì shēng qīng jìng yǔ shé jiè qīng jìng wú
生清净。何以故？是意生清净与舌界清净，无
èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yì shēng qīng jìng jí wèi jiè
二、无二分、无别、无断故。意生清净即味界、
shé shí jiè jí shé chù shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng wèi jiè
舌识界及舌触、舌触为缘所生诸受清净，味界
nǎi zhì shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng jí yì shēng qīng jìng hé
乃至舌触为缘所生诸受清净即意生清净。何
yǐ gù shì yì shēng qīng jìng yǔ wèi jiè nǎi zhì shé chù wéi yuán suǒ shēng
以故？是意生清净与味界乃至舌触为缘所生
zhū shòu qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
诸受清净，无二、无二分、无别、无断故。

rú tóng qīng jìng jí shé jiè qīng jìng shé jiè qīng jìng jí rú tóng
“儒童清净即舌界清净，舌界清净即儒童
qīng jìng hé yǐ gù shì rú tóng qīng jìng yǔ shé jiè qīng jìng wú èr
清净。何以故？是儒童清净与舌界清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù rú tóng qīng jìng jí wèi jiè shé
无二分、无别、无断故。儒童清净即味界、舌
shí jiè jí shé chù shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng wèi jiè nǎi
识界及舌触、舌触为缘所生诸受清净，味界乃
zhì shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng jí rú tóng qīng jìng hé yǐ
至舌触为缘所生诸受清净即儒童清净。何以

gù shì rú tóngqīngjìng yǔ wèi jiè nǎi zhì shé chù wéiyuánsuǒshēngzhū
故？是儒童清净与味界乃至舌触为缘所生诸
shòuqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
受清净，无二、无二分、无别、无断故。

zuò zhě qīngjìng jí shé jiè qīngjìng shé jiè qīngjìng jí zuò zhě
“作者清净即舌界清净，舌界清净即作者

qīngjìng hé yǐ gù shì zuò zhě qīngjìng yǔ shé jiè qīngjìng wú èr
清净。何以故？是作者清净与舌界清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù zuò zhě qīngjìng jí wèi jiè shé shí
无二分、无别、无断故。作者清净即味界、舌识
jiè jí shé chù shé chù wéiyuánsuǒshēngzhū shòuqīngjìng wèi jiè nǎi zhì
界及舌触、舌触为缘所生诸受清净，味界乃至
shé chù wéiyuánsuǒshēngzhū shòuqīngjìng jí zuò zhě qīngjìng hé yǐ gù
舌触为缘所生诸受清净即作者清净。何以故？

shì zuò zhě qīngjìng yǔ wèi jiè nǎi zhì shé chù wéiyuánsuǒshēngzhū shòuqīng
是作者清净与味界乃至舌触为缘所生诸受清
jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
净，无二、无二分、无别、无断故。

shòu zhě qīngjìng jí shé jiè qīngjìng shé jiè qīngjìng jí shòu zhě
“受者清净即舌界清净，舌界清净即受者

qīngjìng hé yǐ gù shì shòu zhě qīngjìng yǔ shé jiè qīngjìng wú èr
清净。何以故？是受者清净与舌界清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù shòu zhě qīngjìng jí wèi jiè shé
无二分、无别、无断故。受者清净即味界、舌
shí jiè jí shé chù shé chù wéiyuánsuǒshēngzhū shòuqīngjìng wèi jiè nǎi
识界及舌触、舌触为缘所生诸受清净，味界乃
zhì shé chù wéiyuánsuǒshēngzhū shòuqīngjìng jí shòu zhě qīngjìng hé yǐ
至舌触为缘所生诸受清净即受者清净。何以

gù shì shòu zhě qīngjìng yǔ wèi jiè nǎi zhì shé chù wéiyuánsuǒshēngzhū
故？是受者清净与味界乃至舌触为缘所生诸
shòuqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
受清净，无二、无二分、无别、无断故。

zhī zhě qīngjìng jí shé jiè qīngjìng shé jiè qīngjìng jí zhī zhě
“知者清净即舌界清净，舌界清净即知者

qīngjìng hé yǐ gù shì zhī zhě qīngjìng yǔ shé jiè qīngjìng wú èr
清净。何以故？是知者清净与舌界清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù zhī zhě qīngjìng jí wèi jiè shé shí
无二分、无别、无断故。知者清净即味界、舌识

jiè jí shé chù shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng wèi jiè nǎi zhì
界及舌触、舌触为缘所生诸受清净，味界乃至
shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng jí zhī zhě qīng jìng hé yǐ gù
舌触为缘所生诸受清净即知者清净。何以故？
shì zhī zhě qīng jìng yǔ wèi jiè nǎi zhì shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng
是知者清净与味界乃至舌触为缘所生诸受清
jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
净，无二、无二分、无别、无断故。

jiàn zhě qīng jìng jí shé jiè qīng jìng shé jiè qīng jìng jí jiàn zhě
“见者清净即舌界清净，舌界清净即见者
qīng jìng hé yǐ gù shì jiàn zhě qīng jìng yǔ shé jiè qīng jìng wú èr
清净。何以故？是见者清净与舌界清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù jiàn zhě qīng jìng jí wèi jiè shé shí
无二分、无别、无断故。见者清净即味界、舌识
jiè jí shé chù shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng wèi jiè nǎi zhì
界及舌触、舌触为缘所生诸受清净，味界乃至
shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng jí jiàn zhě qīng jìng hé yǐ gù
舌触为缘所生诸受清净即见者清净。何以故？
shì jiàn zhě qīng jìng yǔ wèi jiè nǎi zhì shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng
是见者清净与味界乃至舌触为缘所生诸受清
jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
净，无二、无二分、无别、无断故。

大般若波罗蜜多经卷第一百八十五

dà bō rě bō luó mì duō jīng juàn dì yī bǎi bā shí liù
大般若波罗蜜多经卷第一百八十六

táng sān zàng fǎ shī xuán zàng fèng zhào yì
唐三藏法师玄奘奉 诏译

chū fēn nán xìn jiě pǐn dì sān shí sì zhī wǔ
初分难信解品第三十四之五

fù cì shàn xiàn wǒ qīng jìng jí shēn jiè qīng jìng shēn jiè
“复次，善现，我清净即身界清净，身界
qīng jìng jí wǒ qīng jìng hé yǐ gù shì wǒ qīng jìng yǔ shēn jiè qīng jìng
清净即我清净。何以故？是我清净与身界清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù wǒ qīng jìng jí chù jiè
无二、无二分、无别、无断故。我清净即触界、
shēn shí jiè jí shēn chù shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng chù
身识界及身触、身触为缘所生诸受清净，触
jiè nǎi zhì shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng jí wǒ qīng jìng hé
界乃至身触为缘所生诸受清净即我清净。何
yǐ gù shì wǒ qīng jìng yǔ chù jiè nǎi zhì shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū
以故？是我清净与触界乃至身触为缘所生诸
shòu qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
受清净，无二、无二分、无别、无断故。

yǒu qíng qīng jìng jí shēn jiè qīng jìng shēn jiè qīng jìng jí yǒu qíng
“有情清净即身界清净，身界清净即有情
qīng jìng hé yǐ gù shì yǒu qíng qīng jìng yǔ shēn jiè qīng jìng wú èr
清净。何以故？是有情清净与身界清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù yǒu qíng qīng jìng jí chù jiè shēn
无二分、无别、无断故。有情清净即触界、身
shí jiè jí shēn chù shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng chù jiè
识界及身触、身触为缘所生诸受清净，触界
nǎi zhì shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng jí yǒu qíng qīng jìng hé
乃至身触为缘所生诸受清净即有情清净。何
yǐ gù shì yǒu qíng qīng jìng yǔ chù jiè nǎi zhì shēn chù wéi yuán suǒ shēng
以故？是有情清净与触界乃至身触为缘所生
zhū shòu qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
诸受清净，无二、无二分、无别、无断故。

mìngzhěqīngjìng jí shēn jiè qīngjìng shēn jiè qīngjìng jí mìng
“命者清净即身界清净，身界清净即命

zhěqīngjìng hé yǐ gù shì mìngzhěqīngjìng yǔ shēn jiè qīngjìng wú
者清净。何以故？是命者清净与身界清净，无

èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù mìngzhěqīngjìng jí chù jiè
二、无二分、无别、无断故。命者清净即触界、

shēn shí jiè jí shēnchù shēnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng chù
身识界及身触、身触为缘所生诸受清净，触

jiè nǎi zhì shēnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng jí mìngzhěqīngjìng
界乃至身触为缘所生诸受清净即命者清净。

hé yǐ gù shì mìngzhěqīngjìng yǔ chù jiè nǎi zhì shēnchùwéiyuánsuǒ
何以故？是命者清净与触界乃至身触为缘所

shēngzhūshòuqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
生诸受清净，无二、无二分、无别、无断故。

shēngzhěqīngjìng jí shēn jiè qīngjìng shēn jiè qīngjìng jí shēng
“生者清净即身界清净，身界清净即生

zhěqīngjìng hé yǐ gù shì shēngzhěqīngjìng yǔ shēn jiè qīngjìng wú
者清净。何以故？是生者清净与身界清净，无

èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù shēngzhěqīngjìng jí chù jiè
二、无二分、无别、无断故。生者清净即触界、

shēn shí jiè jí shēnchù shēnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng chù
身识界及身触、身触为缘所生诸受清净，触

jiè nǎi zhì shēnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng jí shēngzhěqīngjìng
界乃至身触为缘所生诸受清净即生者清净。

hé yǐ gù shì shēngzhěqīngjìng yǔ chù jiè nǎi zhì shēnchùwéiyuánsuǒ
何以故？是生者清净与触界乃至身触为缘所

shēngzhūshòuqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
生诸受清净，无二、无二分、无别、无断故。

yǎng yù zhěqīngjìng jí shēn jiè qīngjìng shēn jiè qīngjìng jí
“养育者清净即身界清净，身界清净即

yǎng yù zhěqīngjìng hé yǐ gù shì yǎng yù zhěqīngjìng yǔ shēn jiè
养育者清净。何以故？是养育者清净与身界

qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yǎng yù zhě
清净，无二、无二分、无别、无断故。养育者

qīngjìng jí chù jiè shēn shí jiè jí shēnchù shēnchùwéiyuánsuǒshēng
清净即触界、身识界及身触、身触为缘所生

zhūshòuqīngjìng chù jiè nǎi zhì shēnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng
诸受清净，触界乃至身触为缘所生诸受清净

jí yǎng yù zhě qīng jìng hé yǐ gù shì yǎng yù zhě qīng jìng yǔ chù jiè
即 养 育 者 清 净 。 何 以 故 ？ 是 养 育 者 清 净 与 触 界
nǎi zhì shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng wú èr wú èr fēn
乃 至 身 触 为 缘 所 生 诸 受 清 净 ， 无 二 、 无 二 分 、
wú bié wú duàn gù
无 别 、 无 断 故 。

shì fū qīng jìng jí shēn jiè qīng jìng shēn jiè qīng jìng jí shì fū
“ 士 夫 清 净 即 身 界 清 净 ， 身 界 清 净 即 士 夫

qīng jìng hé yǐ gù shì shì fū qīng jìng yǔ shēn jiè qīng jìng wú èr
清 净 。 何 以 故 ？ 是 士 夫 清 净 与 身 界 清 净 ， 无 二 、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù shì fū qīng jìng jí chù jiè shēn
无 二 分 、 无 别 、 无 断 故 。 士 夫 清 净 即 触 界 、 身
shí jiè jí shēn chù shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng chù jiè
识 界 及 身 触 、 身 触 为 缘 所 生 诸 受 清 净 ， 触 界
nǎi zhì shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng jí shì fū qīng jìng hé
乃 至 身 触 为 缘 所 生 诸 受 清 净 即 士 夫 清 净 。 何
yǐ gù shì shì fū qīng jìng yǔ chù jiè nǎi zhì shēn chù wéi yuán suǒ shēng
以 故 ？ 是 士 夫 清 净 与 触 界 乃 至 身 触 为 缘 所 生
zhū shòu qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
诸 受 清 净 ， 无 二 、 无 二 分 、 无 别 、 无 断 故 。

bǔ tè qié luó qīng jìng jí shēn jiè qīng jìng shēn jiè qīng jìng jí
“ 补 特 伽 罗 清 净 即 身 界 清 净 ， 身 界 清 净 即

bǔ tè qié luó qīng jìng hé yǐ gù shì bǔ tè qié luó qīng jìng yǔ shēn
补 特 伽 罗 清 净 。 何 以 故 ？ 是 补 特 伽 罗 清 净 与 身
jiè qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù bǔ tè qié
界 清 净 ， 无 二 、 无 二 分 、 无 别 、 无 断 故 。 补 特 伽
luó qīng jìng jí chù jiè shēn shí jiè jí shēn chù shēn chù wéi yuán suǒ
罗 清 净 即 触 界 、 身 识 界 及 身 触 、 身 触 为 缘 所
shēng zhū shòu qīng jìng chù jiè nǎi zhì shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu
生 诸 受 清 净 ， 触 界 乃 至 身 触 为 缘 所 生 诸 受
qīng jìng jí bǔ tè qié luó qīng jìng hé yǐ gù shì bǔ tè qié luó qīng
清 净 即 补 特 伽 罗 清 净 。 何 以 故 ？ 是 补 特 伽 罗 清
jìng yǔ chù jiè nǎi zhì shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng wú èr
净 与 触 界 乃 至 身 触 为 缘 所 生 诸 受 清 净 ， 无 二 、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无 二 分 、 无 别 、 无 断 故 。

yì shēng qīng jìng jí shēn jiè qīng jìng shēn jiè qīng jìng jí yì
“ 意 生 清 净 即 身 界 清 净 ， 身 界 清 净 即 意

shēngqīngjìng hé yǐ gù shì yì shēngqīngjìng yǔ shēn jiè qīngjìng
生 清净。何以故？是意生 清净与身界清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yì shēngqīngjìng jí chù
无二、无二分、无别、无断故。意生 清净即触
jiè shēn shí jiè jí shēnchù shēnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng
界、身识界及身触、身触为缘所生 诸受清净，
chù jiè nǎi zhì shēnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng jí yì shēngqīng
触界乃至身触为缘所生 诸受清净即意生 清
jìng hé yǐ gù shì yì shēngqīngjìng yǔ chù jiè nǎi zhì shēnchùwéi
净。何以故？是意生 清净与触界乃至身触为
yuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn
缘所生 诸受清净，无二、无二分、无别、无断
gù
故。

rú tóngqīngjìng jí shēn jiè qīngjìng shēn jiè qīngjìng jí rú
“**儒童 清净即身界 清净，身界 清净即儒**
tóngqīngjìng hé yǐ gù shì rú tóngqīngjìng yǔ shēn jiè qīngjìng wú
童 清净。何以故？是儒童 清净与身界 清净，无
èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù rú tóngqīngjìng jí chù jiè
二、无二分、无别、无断故。儒童 清净即触界、
shēn shí jiè jí shēnchù shēnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng chù
身识界及身触、身触为缘所生 诸受 清净，触
jiè nǎi zhì shēnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng jí rú tóngqīngjìng
界乃至身触为缘所生 诸受 清净即儒童 清净。
hé yǐ gù shì rú tóngqīngjìng yǔ chù jiè nǎi zhì shēnchùwéiyuánsuǒ
何以故？是儒童 清净与触界乃至身触为缘所
shēngzhūshòuqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
生 诸受 清净，无二、无二分、无别、无断故。

zuò zhě qīngjìng jí shēn jiè qīngjìng shēn jiè qīngjìng jí zuò zhě
“**作者 清净即身界 清净，身界 清净即作者**
qīngjìng hé yǐ gù shì zuò zhě qīngjìng yǔ shēn jiè qīngjìng wú èr
清净。何以故？是作者 清净与身界 清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù zuò zhě qīngjìng jí chù jiè shēn
无二分、无别、无断故。作者 清净即触界、身
shí jiè jí shēnchù shēnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng chù jiè
识界及身触、身触为缘所生 诸受 清净，触界
nǎi zhì shēnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng jí zuò zhě qīngjìng hé
乃至身触为缘所生 诸受 清净即作者 清净。何

yǐ gù shì zuò zhě qīng jìng yǔ chù jiè nǎi zhì shēn chù wéi yuán suǒ shēng
以故？是作者清净与触界乃至身触为缘所生

zhū shòu qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
诸受清净，无二、无二分、无别、无断故。

shòu zhě qīng jìng jí shēn jiè qīng jìng shēn jiè qīng jìng jí shòu
“受者清净即身界清净，身界清净即受

zhě qīng jìng hé yǐ gù shì shòu zhě qīng jìng yǔ shēn jiè qīng jìng wú
者清净。何以故？是受者清净与身界清净，无

èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù shòu zhě qīng jìng jí chù jiè
二、无二分、无别、无断故。受者清净即触界、

shēn shí jiè jí shēn chù shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng chù
身识界及身触、身触为缘所生诸受清净，触

jiè nǎi zhì shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng jí shòu zhě qīng jìng
界乃至身触为缘所生诸受清净即受者清净。

hé yǐ gù shì shòu zhě qīng jìng yǔ chù jiè nǎi zhì shēn chù wéi yuán suǒ
何以故？是受者清净与触界乃至身触为缘所

shēng zhū shòu qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
生诸受清净，无二、无二分、无别、无断故。

zhī zhě qīng jìng jí shēn jiè qīng jìng shēn jiè qīng jìng jí zhī zhě
“知者清净即身界清净，身界清净即知者

qīng jìng hé yǐ gù shì zhī zhě qīng jìng yǔ shēn jiè qīng jìng wú èr
清净。何以故？是知者清净与身界清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù zhī zhě qīng jìng jí chù jiè shēn
无二分、无别、无断故。知者清净即触界、身

shí jiè jí shēn chù shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng chù jiè
识界及身触、身触为缘所生诸受清净，触界

nǎi zhì shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng jí zhī zhě qīng jìng hé
乃至身触为缘所生诸受清净即知者清净。何

yǐ gù shì zhī zhě qīng jìng yǔ chù jiè nǎi zhì shēn chù wéi yuán suǒ shēng
以故？是知者清净与触界乃至身触为缘所生

zhū shòu qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
诸受清净，无二、无二分、无别、无断故。

jiàn zhě qīng jìng jí shēn jiè qīng jìng shēn jiè qīng jìng jí jiàn zhě
“见者清净即身界清净，身界清净即见者

qīng jìng hé yǐ gù shì jiàn zhě qīng jìng yǔ shēn jiè qīng jìng wú èr
清净。何以故？是见者清净与身界清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù jiàn zhě qīng jìng jí chù jiè shēn
无二分、无别、无断故。见者清净即触界、身

shí jiè jí shēnchù shēnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng chù jiè
识界及身触、身触为缘所生诸受清净，触界
nǎi zhì shēnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng jí jiànzhěqīngjìng hé
乃至身触为缘所生诸受清净即见者清净。何
yǐ gù shì jiànzhěqīngjìng yǔ chù jiè nǎi zhì shēnchùwéiyuánsuǒshēng
以故？是见者清净与触界乃至身触为缘所生
zhūshòuqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
诸受清净，无二、无二分、无别、无断故。

fù cì shànxiàn wǒ qīngjìng jí yì jiè qīngjìng yì jiè qīng
“复次，善现，我清净即眼界清净，眼界清
jìng jí wǒ qīngjìng hé yǐ gù shì wǒ qīngjìng yǔ yì jiè qīngjìng wú
净即我清净。何以故？是我清净与眼界清净，无
èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù wǒ qīngjìng jí fǎ jiè yì
二、无二分、无别、无断故。我清净即法界、意
shí jiè jí yì chù yì chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng fǎ jiè nǎi
识界及意触、意触为缘所生诸受清净，法界乃
zhì yì chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng jí wǒ qīngjìng hé yǐ gù
至意触为缘所生诸受清净即我清净。何以故？
shì wǒ qīngjìng yǔ fǎ jiè nǎi zhì yì chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng
是我清净与法界乃至意触为缘所生诸受清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二、无二分、无别、无断故。

yǒuqíngqīngjìng jí yì jiè qīngjìng yì jiè qīngjìng jí yǒuqíng
“有情清净即眼界清净，眼界清净即有情
qīngjìng hé yǐ gù shì yǒuqíngqīngjìng yǔ yì jiè qīngjìng wú èr
清净。何以故？是有情清净与眼界清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù yǒuqíngqīngjìng jí fǎ jiè yì
无二分、无别、无断故。有情清净即法界、意
shí jiè jí yì chù yì chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng fǎ jiè nǎi
识界及意触、意触为缘所生诸受清净，法界乃
zhì yì chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng jí yǒuqíngqīngjìng hé yǐ
至意触为缘所生诸受清净即有情清净。何以
gù shì yǒuqíngqīngjìng yǔ fǎ jiè nǎi zhì yì chùwéiyuánsuǒshēngzhū
故？是有情清净与法界乃至意触为缘所生诸
shòuqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
受清净，无二、无二分、无别、无断故。

mìngzhěqīngjìng jí yì jiè qīngjìng yì jiè qīngjìng jí mìngzhě
“命者清净即眼界清净，眼界清净即命者

qīngjìng hé yǐ gù shì mìngzhěqīngjìng yǔ yì jiè qīngjìng wú èr
清净。何以故？是命者清净与异界清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù mìngzhěqīngjìng jí fǎ jiè yì
无二分、无别、无断故。命者清净即法界、意
shí jiè jí yì chù yì chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng fǎ jiè nǎi
识界及意触、意触为缘所生诸受清净，法界乃
zhì yì chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng jí mìngzhěqīngjìng hé yǐ
至意触为缘所生诸受清净即命者清净。何以
gù shì mìngzhěqīngjìng yǔ fǎ jiè nǎi zhì yì chùwéiyuánsuǒshēngzhū
故？是命者清净与法界乃至意触为缘所生诸
shòuqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
受清净，无二、无二分、无别、无断故。

shēngzhěqīngjìng jí yì jiè qīngjìng yì jiè qīngjìng jí shēng
“生者清净即异界清净，异界清净即生

zhěqīngjìng hé yǐ gù shì shēngzhěqīngjìng yǔ yì jiè qīngjìng wú
者清净。何以故？是生者清净与异界清净，无
èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù shēngzhěqīngjìng jí fǎ jiè
二、无二分、无别、无断故。生者清净即法界、
yì shí jiè jí yì chù yì chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng fǎ jiè
意识界及意触、意触为缘所生诸受清净，法界
nǎi zhì yì chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng jí shēngzhěqīngjìng hé
乃至意触为缘所生诸受清净即生者清净。何
yǐ gù shì shēngzhěqīngjìng yǔ fǎ jiè nǎi zhì yì chùwéiyuánsuǒshēng
以故？是生者清净与法界乃至意触为缘所生
zhūshòuqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
诸受清净，无二、无二分、无别、无断故。

yǎng yù zhěqīngjìng jí yì jiè qīngjìng yì jiè qīngjìng jí yǎng
“养育者清净即异界清净，异界清净即养

yù zhěqīngjìng hé yǐ gù shì yǎng yù zhěqīngjìng yǔ yì jiè qīngjìng
育者清净。何以故？是养育者清净与异界清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yǎng yù zhěqīngjìng jí
无二、无二分、无别、无断故。养育者清净即
fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng
法界、意识界及意触、意触为缘所生诸受清净，
fǎ jiè nǎi zhì yì chùwéiyuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng jí yǎng yù zhě
法界乃至意触为缘所生诸受清净即养育者
qīngjìng hé yǐ gù shì yǎng yù zhěqīngjìng yǔ fǎ jiè nǎi zhì yì chù
清净。何以故？是养育者清净与法界乃至意触

wéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
为缘所生诸受清净，无二、无二分、无别、无
duàn gù
断故。

shì fū qīngjìng jí yì jiè qīngjìng yì jiè qīngjìng jí shì fū
“士夫清净即眼界清净，眼界清净即士夫
qīngjìng hé yǐ gù shì shì fū qīngjìng yǔ yì jiè qīngjìng wú èr
清净。何以故？是士夫清净与眼界清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù shì fū qīngjìng jí fǎ jiè yì shí
无二分、无别、无断故。士夫清净即法界、意识
jiè jí yì chù yì chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng fǎ jiè nǎi zhì
界及意触、意触为缘所生诸受清净，法界乃至
yì chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng jí shì fū qīngjìng hé yǐ gù
意触为缘所生诸受清净即士夫清净。何以故？
shì shì fū qīngjìng yǔ fǎ jiè nǎi zhì yì chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīng
是士夫清净与法界乃至意触为缘所生诸受清
jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
净，无二、无二分、无别、无断故。

bǔ tè qié luó qīngjìng jí yì jiè qīngjìng yì jiè qīngjìng jí
“补特伽罗清净即眼界清净，眼界清净即
bǔ tè qié luó qīngjìng hé yǐ gù shì bǔ tè qié luó qīngjìng yǔ yì
补特伽罗清净。何以故？是补特伽罗清净与意
jiè qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù bǔ tè qié
界清净，无二、无二分、无别、无断故。补特伽
luó qīngjìng jí fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì chù wéiyuánsuǒshēng
罗清净即法界、意识界及意触、意触为缘所生
zhūshòuqīngjìng fǎ jiè nǎi zhì yì chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng
诸受清净，法界乃至意触为缘所生诸受清净
jí bǔ tè qié luó qīngjìng hé yǐ gù shì bǔ tè qié luó qīngjìng yǔ
即补特伽罗清净。何以故？是补特伽罗清净与
fǎ jiè nǎi zhì yì chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng wú èr wú èr
法界乃至意触为缘所生诸受清净，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù
分、无别、无断故。

yì shēngqīngjìng jí yì jiè qīngjìng yì jiè qīngjìng jí yì
“意生清净即眼界清净，眼界清净即意
shēngqīngjìng hé yǐ gù shì yì shēngqīngjìng yǔ yì jiè qīngjìng wú
生清净。何以故？是意生清净与眼界清净，无

èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yì shēngqīngjìng jí fǎ jiè
二、无二分、无别、无断故。意生 清净即法界、
yì shí jiè jí yì chù yì chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng fǎ jiè
意识界及意触、意触为缘所生 诸受 清净，法界
nǎi zhì yì chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng jí yì shēngqīngjìng hé
乃至意触为缘所生 诸受 清净即意生 清净。何
yǐ gù shì yì shēngqīngjìng yǔ fǎ jiè nǎi zhì yì chù wéiyuánsuǒshēng
以故？是意生 清净与法界乃至意触为缘所生
zhūshòuqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
诸受 清净，无二、无二分、无别、无断故。

rú tóngqīngjìng jí yì jiè qīngjìng yì jiè qīngjìng jí rú tóng
“**儒童 清净即意界 清净，意界 清净即儒童**
qīngjìng hé yǐ gù shì rú tóngqīngjìng yǔ yì jiè qīngjìng wú èr
清净。何以故？是儒童 清净与意界 清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù rú tóngqīngjìng jí fǎ jiè yì
无二分、无别、无断故。儒童 清净即法界、意
shí jiè jí yì chù yì chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng fǎ jiè nǎi
识界及意触、意触为缘所生 诸受 清净，法界乃
zhì yì chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng jí rú tóngqīngjìng hé yǐ
至意触为缘所生 诸受 清净即儒童 清净。何以
gù shì rú tóngqīngjìng yǔ fǎ jiè nǎi zhì yì chù wéiyuánsuǒshēngzhū
故？是儒童 清净与法界乃至意触为缘所生 诸
shòuqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
受 清净，无二、无二分、无别、无断故。

zuò zhě qīngjìng jí yì jiè qīngjìng yì jiè qīngjìng jí zuò zhě
“**作者 清净即意界 清净，意界 清净即作者**
qīngjìng hé yǐ gù shì zuò zhě qīngjìng yǔ yì jiè qīngjìng wú èr
清净。何以故？是作者 清净与意界 清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù zuò zhě qīngjìng jí fǎ jiè yì shí
无二分、无别、无断故。作者 清净即法界、意识
jiè jí yì chù yì chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng fǎ jiè nǎi zhì
界及意触、意触为缘所生 诸受 清净，法界乃至
yì chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng jí zuò zhě qīngjìng hé yǐ gù
意触为缘所生 诸受 清净即作者 清净。何以故？
shì zuò zhě qīngjìng yǔ fǎ jiè nǎi zhì yì chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīng
是作者 清净与法界乃至意触为缘所生 诸受清
jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
净，无二、无二分、无别、无断故。

shòuzhěqīngjìng jí yì jiè qīngjìng yì jiè qīngjìng jí shòuzhě
“受者清净即眼界清净，眼界清净即受者

qīngjìng hé yǐ gù shì shòuzhěqīngjìng yǔ yì jiè qīngjìng wú èr
清净。何以故？是受者清净与眼界清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù shòuzhěqīngjìng jí fǎ jiè yì
无二分、无别、无断故。受者清净即法界、意
shí jiè jí yì chù yì chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng fǎ jiè nǎi
识界及意触、意触为缘所生诸受清净，法界乃
zhì yì chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng jí shòuzhěqīngjìng hé yǐ
至意触为缘所生诸受清净即受者清净。何以
gù shì shòuzhěqīngjìng yǔ fǎ jiè nǎi zhì yì chù wéiyuánsuǒshēngzhū
故？是受者清净与法界乃至意触为缘所生诸
shòuqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
受清净，无二、无二分、无别、无断故。

zhī zhěqīngjìng jí yì jiè qīngjìng yì jiè qīngjìng jí zhī zhě
“知者清净即眼界清净，眼界清净即知者

qīngjìng hé yǐ gù shì zhī zhěqīngjìng yǔ yì jiè qīngjìng wú èr
清净。何以故？是知者清净与眼界清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù zhī zhěqīngjìng jí fǎ jiè yì shí
无二分、无别、无断故。知者清净即法界、意识
jiè jí yì chù yì chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng fǎ jiè nǎi zhì
界及意触、意触为缘所生诸受清净，法界乃至
yì chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng jí zhī zhěqīngjìng hé yǐ gù
意触为缘所生诸受清净即知者清净。何以故？
shì zhī zhěqīngjìng yǔ fǎ jiè nǎi zhì yì chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīng
是知者清净与法界乃至意触为缘所生诸受清
jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
净，无二、无二分、无别、无断故。

jiàn zhěqīngjìng jí yì jiè qīngjìng yì jiè qīngjìng jí jiàn zhě
“见者清净即眼界清净，眼界清净即见者

qīngjìng hé yǐ gù shì jiàn zhěqīngjìng yǔ yì jiè qīngjìng wú èr
清净。何以故？是见者清净与眼界清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù jiàn zhěqīngjìng jí fǎ jiè yì shí
无二分、无别、无断故。见者清净即法界、意识
jiè jí yì chù yì chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng fǎ jiè nǎi zhì
界及意触、意触为缘所生诸受清净，法界乃至
yì chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng jí jiàn zhěqīngjìng hé yǐ gù
意触为缘所生诸受清净即见者清净。何以故？

shì jiàn zhě qīng jìng yǔ fǎ jiè nǎi zhì yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng
是见者清净与法界乃至意触为缘所生诸受清
jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
净，无二、无二分、无别、无断故。

fù cì shàn xiàn wǒ qīng jìng jí dì jiè qīng jìng dì jiè qīng
“复次，善现，我清净即地界清净，地界清

jìng jí wǒ qīng jìng hé yǐ gù shì wǒ qīng jìng yǔ dì jiè qīng jìng wú
净即我清净。何以故？是我清净与地界清净，无
èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù wǒ qīng jìng jí shuǐ huǒ
二、无二分、无别、无断故。我清净即水、火、
fēng kōng shí jiè qīng jìng shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè qīng
风、空、识界清净，水、火、风、空、识界清
jìng jí wǒ qīng jìng hé yǐ gù shì wǒ qīng jìng yǔ shuǐ huǒ fēng
净即我清净。何以故？是我清净与水、火、风、
kōng shí jiè qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
空、识界清净，无二、无二分、无别、无断故。

yǒu qíng qīng jìng jí dì jiè qīng jìng dì jiè qīng jìng jí yǒu qíng
“有情清净即地界清净，地界清净即有情

qīng jìng hé yǐ gù shì yǒu qíng qīng jìng yǔ dì jiè qīng jìng wú èr
清净。何以故？是有情清净与地界清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù yǒu qíng qīng jìng jí shuǐ huǒ
无二分、无别、无断故。有情清净即水、火、
fēng kōng shí jiè qīng jìng shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè qīng
风、空、识界清净，水、火、风、空、识界清
jìng jí yǒu qíng qīng jìng hé yǐ gù shì yǒu qíng qīng jìng yǔ shuǐ huǒ
净即有情清净。何以故？是有情清净与水、火、
fēng kōng shí jiè qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn
风、空、识界清净，无二、无二分、无别、无断
gù
故。

mìng zhě qīng jìng jí dì jiè qīng jìng dì jiè qīng jìng jí mìng zhě
“命者清净即地界清净，地界清净即命者

qīng jìng hé yǐ gù shì mìng zhě qīng jìng yǔ dì jiè qīng jìng wú èr
清净。何以故？是命者清净与地界清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù mìng zhě qīng jìng jí shuǐ huǒ
无二分，无别、无断故。命者清净即水、火、
fēng kōng shí jiè qīng jìng shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè qīng
风、空、识界清净，水、火、风、空、识界清

jìng jí mìngzhě qīngjìng hé yǐ gù shì mìngzhě qīngjìng yǔ shuǐ huǒ
净即命者清净。何以故？是命者清净与水、火、
fēng kōng shí jiè qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn
风、空、识界清净，无二、无二分、无别、无断
gù
故。

shēngzhě qīngjìng jí dì jiè qīngjìng dì jiè qīngjìng jí shēng
“生者清净即地界清净，地界清净即生

zhě qīngjìng hé yǐ gù shì shēngzhě qīngjìng yǔ dì jiè qīngjìng wú
者清净。何以故？是生者清净与地界清净，无
èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù shēngzhě qīngjìng jí shuǐ
二、无二分、无别、无断故。生者清净即水、
huǒ fēng kōng shí jiè qīngjìng shuǐ huǒ fēng kōng shí
火、风、空、识界清净，水、火、风、空、识
jiè qīngjìng jí shēngzhě qīngjìng hé yǐ gù shì shēngzhě qīngjìng yǔ
界清净即生者清净。何以故？是生者清净与
shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè qīngjìng wú èr wú èr fēn wú
水、火、风、空、识界清净，无二、无二分、无
bié wú duàn gù
别、无断故。

yǎng yù zhě qīngjìng jí dì jiè qīngjìng dì jiè qīngjìng jí yǎng
“养育者清净即地界清净，地界清净即养

yù zhě qīngjìng hé yǐ gù shì yǎng yù zhě qīngjìng yǔ dì jiè qīngjìng
育者清净。何以故？是养育者清净与地界清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yǎng yù zhě qīngjìng jí
无二、无二分、无别、无断故。养育者清净即
shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè qīngjìng shuǐ huǒ fēng kōng
水、火、风、空、识界清净，水、火、风、空、
shí jiè qīngjìng jí yǎng yù zhě qīngjìng hé yǐ gù shì yǎng yù zhě qīng
识界清净即养育者清净。何以故？是养育者清
jìng yǔ shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè qīngjìng wú èr wú èr fēn
净与水、火、风、空、识界清净，无二、无二分、
wú bié wú duàn gù
无别、无断故。

shì fū qīngjìng jí dì jiè qīngjìng dì jiè qīngjìng jí shì fū
“士夫清净即地界清净，地界清净即士夫

qīngjìng hé yǐ gù shì shì fū qīngjìng yǔ dì jiè qīngjìng wú èr
清净。何以故？是士夫清净与地界清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù shì fū qīngjìng jí shuǐ huǒ fēng
无二分、无别、无断故。士夫清净即水、火、风、
kōng shí jiè qīngjìng shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè qīngjìng jí
空、识界清净，水、火、风、空、识界清净即
shì fū qīngjìng hé yǐ gù shì shì fū qīngjìng yǔ shuǐ huǒ fēng
士夫清净。何以故？是士夫清净与水、火、风、
kōng shí jiè qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
空、识界清净，无二、无二分、无别、无断故。

bǔ tè qié luó qīngjìng jí dì jiè qīngjìng dì jiè qīngjìng jí
“补特伽罗清净即地界清净，地界清净即

bǔ tè qié luó qīngjìng hé yǐ gù shì bǔ tè qié luó qīngjìng yǔ dì
补特伽罗清净。何以故？是补特伽罗清净与地
jiè qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù bǔ tè qié
界清净，无二、无二分、无别、无断故。补特伽
luó qīngjìng jí shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè qīngjìng shuǐ huǒ
罗清净即水、火、风、空、识界清净，水、火、
fēng kōng shí jiè qīngjìng jí bǔ tè qié luó qīngjìng hé yǐ gù
风、空、识界清净即补特伽罗清净。何以故？
shì bǔ tè qié luó qīngjìng yǔ shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè qīngjìng
是补特伽罗清净与水、火、风、空、识界清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二、无二分、无别、无断故。

yì shēng qīngjìng jí dì jiè qīngjìng dì jiè qīngjìng jí yì
“意生清净即地界清净，地界清净即意

shēng qīngjìng hé yǐ gù shì yì shēng qīngjìng yǔ dì jiè qīngjìng wú
生清净。何以故？是意生清净与地界清净，无
èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yì shēng qīngjìng jí shuǐ
二、无二分、无别、无断故。意生清净即水、
huǒ fēng kōng shí jiè qīngjìng shuǐ huǒ fēng kōng shí
火、风、空、识界清净，水、火、风、空、识
jiè qīngjìng jí yì shēng qīngjìng hé yǐ gù shì yì shēng qīngjìng yǔ
界清净即意生清净。何以故？是意生清净与
shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè qīngjìng wú èr wú èr fēn wú
水、火、风、空、识界清净，无二、无二分、无
bié wú duàn gù
别、无断故。

rú tóng qīngjìng jí dì jiè qīngjìng dì jiè qīngjìng jí rú tóng
“儒童清净即地界清净，地界清净即儒童

qīngjìng hé yǐ gù shì rú tóngqīngjìng yǔ dì jiè qīngjìng wú èr
清净。何以故？是儒童清净与地界清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù rú tóngqīngjìng jí shuǐ huǒ
无二分、无别、无断故。儒童清净即水、火、
fēng kōng shí jiè qīngjìng shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè qīng
风、空、识界清净，水、火、风、空、识界清
jìng jí rú tóngqīngjìng hé yǐ gù shì rú tóngqīngjìng yǔ shuǐ huǒ
净即儒童清净。何以故？是儒童清净与水、火、
fēng kōng shí jiè qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn
风、空、识界清净，无二、无二分、无别、无断
gù
故。

zuò zhě qīngjìng jí dì jiè qīngjìng dì jiè qīngjìng jí zuò zhě
“作者清净即地界清净，地界清净即作者

qīngjìng hé yǐ gù shì zuò zhě qīngjìng yǔ dì jiè qīngjìng wú èr
清净。何以故？是作者清净与地界清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù zuò zhě qīngjìng jí shuǐ huǒ fēng
无二分、无别、无断故。作者清净即水、火、风、
kōng shí jiè qīngjìng shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè qīngjìng jí
空、识界清净，水、火、风、空、识界清净即
zuò zhě qīngjìng hé yǐ gù shì zuò zhě qīngjìng yǔ shuǐ huǒ fēng
作者清净。何以故？是作者清净与水、火、风、
kōng shí jiè qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
空、识界清净，无二、无二分、无别、无断故。

shòu zhě qīngjìng jí dì jiè qīngjìng dì jiè qīngjìng jí shòu zhě
“受者清净即地界清净，地界清净即受者

qīngjìng hé yǐ gù shì shòu zhě qīngjìng yǔ dì jiè qīngjìng wú èr
清净。何以故？是受者清净与地界清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù shòu zhě qīngjìng jí shuǐ huǒ
无二分、无别、无断故。受者清净即水、火、
fēng kōng shí jiè qīngjìng shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè qīng
风、空、识界清净，水、火、风、空、识界清
jìng jí shòu zhě qīngjìng hé yǐ gù shì shòu zhě qīngjìng yǔ shuǐ huǒ
净即受者清净。何以故？是受者清净与水、火、
fēng kōng shí jiè qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn
风、空、识界清净，无二、无二分、无别、无断
gù
故。

zhī zhě qīng jìng jí dì jiè qīng jìng dì jiè qīng jìng jí zhī zhě
“知者清净即地界清净，地界清净即知者

qīng jìng hé yǐ gù shì zhī zhě qīng jìng yǔ dì jiè qīng jìng wú èr
清净。何以故？是知者清净与地界清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù zhī zhě qīng jìng jí shuǐ huǒ fēng
无二分、无别、无断故。知者清净即水、火、风、
kōng shí jiè qīng jìng shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè qīng jìng jí
空、识界清净，水、火、风、空、识界清净即
zhī zhě qīng jìng hé yǐ gù shì zhī zhě qīng jìng yǔ shuǐ huǒ fēng
知者清净。何以故？是知者清净与水、火、风、
kōng shí jiè qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
空、识界清净，无二、无二分、无别、无断故。

jiàn zhě qīng jìng jí dì jiè qīng jìng dì jiè qīng jìng jí jiàn zhě
“见者清净即地界清净，地界清净即见者

qīng jìng hé yǐ gù shì jiàn zhě qīng jìng yǔ dì jiè qīng jìng wú èr
清净。何以故？是见者清净与地界清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù jiàn zhě qīng jìng jí shuǐ huǒ fēng
无二分、无别、无断故。见者清净即水、火、风、
kōng shí jiè qīng jìng shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè qīng jìng jí
空、识界清净，水、火、风、空、识界清净即
jiàn zhě qīng jìng hé yǐ gù shì jiàn zhě qīng jìng yǔ shuǐ huǒ fēng
见者清净。何以故？是见者清净与水、火、风、
kōng shí jiè qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
空、识界清净，无二、无二分、无别、无断故。

fù cì shàn xiàn wǒ qīng jìng jí wú míng qīng jìng wú míng
“复次，善现，我清净即无明清净，无明

qīng jìng jí wǒ qīng jìng hé yǐ gù shì wǒ qīng jìng yǔ wú míng qīng jìng
清净即我清净。何以故？是我清净与无明清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù wǒ qīng jìng jí xíng shí
无二、无二分、无别、无断故。我清净即行、识、
míng sè liù chù chù shòu ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ
名色、六处、触、受、爱、取、有、生、老死
chóu tàn kǔ yōu nǎo qīng jìng xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōu nǎo qīng jìng
愁叹苦忧恼清净，行乃至老死愁叹苦忧恼清净
jí wǒ qīng jìng hé yǐ gù shì wǒ qīng jìng yǔ xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu
即我清净。何以故？是我清净与行乃至老死愁
tàn kǔ yōu nǎo qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
叹苦忧恼清净，无二、无二分、无别、无断故。

yǒuqíngqīngjìng jí wú míngqīngjìng wú míngqīngjìng jí yǒuqíng
“有情清净即无明 清净，无明 清净即有情

qīngjìng hé yǐ gù shì yǒuqíngqīngjìng yǔ wú míngqīngjìng wú èr
清净。何以故？是有情清净与无明 清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù yǒuqíngqīngjìng jí xíng shí
无二分、无别、无断故。有情 清净即行、识、

míng sè liù chù chù shòu ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ
名色、六处、触、受、爱、取、有、生、老死

chóutàn kǔ yōunǎoqīngjìng xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóutàn kǔ yōunǎoqīngjìng
愁叹苦忧恼 清净，行乃至老死 愁叹苦忧恼 清净

jí yǒuqíngqīngjìng hé yǐ gù shì yǒuqíngqīngjìng yǔ xíng nǎi zhì lǎo
即有情 清净。何以故？是有情 清净与行乃至老

sǐ chóutàn kǔ yōunǎoqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn
死 愁叹苦忧恼 清净，无二、无二分、无别、无断

gù
故。

mìngzhě qīngjìng jí wú míngqīngjìng wú míngqīngjìng jí mìng
“命者 清净即无明 清净，无明 清净即命

zhě qīngjìng hé yǐ gù shì mìngzhě qīngjìng yǔ wú míngqīngjìng wú
者 清净。何以故？是命者 清净与无明 清净，无

èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù mìngzhě qīngjìng jí xíng
二、无二分、无别、无断故。命者 清净即行、

shí míng sè liù chù chù shòu ài qǔ yǒu shēng
识、名色、六处、触、受、爱、取、有、生、

lǎo sǐ chóutàn kǔ yōunǎoqīngjìng xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóutàn kǔ yōunǎo
老死 愁叹苦忧恼 清净，行乃至老死 愁叹苦忧恼

qīngjìng jí mìngzhě qīngjìng hé yǐ gù shì mìngzhě qīngjìng yǔ xíng nǎi
清净即命者 清净。何以故？是命者 清净与行乃

zhì lǎo sǐ chóutàn kǔ yōunǎoqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
至老死 愁叹苦忧恼 清净，无二、无二分、无别、

wú duàn gù
无断故。

shēngzhě qīngjìng jí wú míngqīngjìng wú míngqīngjìng jí shēng
“生者 清净即无明 清净，无明 清净即生

zhě qīngjìng hé yǐ gù shì shēngzhě qīngjìng yǔ wú míngqīngjìng wú
者 清净。何以故？是生者 清净与无明 清净，无

èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù shēngzhě qīngjìng jí xíng
二、无二分、无别、无断故。生者 清净即行、

shí míng sè liù chù chù shòu ài qǔ yǒu shēng
识、名色、六处、触、受、爱、取、有、生、
lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎo qīng jìng xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎo
老死愁叹苦忧恼清净，行乃至老死愁叹苦忧恼
qīng jìng jí shēng zhě qīng jìng hé yǐ gù shì shēng zhě qīng jìng yǔ xíng
清净即生者清净。何以故？是生者清净与行
nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎo qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié
乃至老死愁叹苦忧恼清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù
无断故。

yǎng yù zhě qīng jìng jí wú míng qīng jìng wú míng qīng jìng jí
“养育者清净即无明清净，无明清净即

yǎng yù zhě qīng jìng hé yǐ gù shì yǎng yù zhě qīng jìng yǔ wú míng
养育者清净。何以故？是养育者清净与无明
qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yǎng yù zhě
清净，无二、无二分、无别、无断故。养育者
qīng jìng jí xíng shí míng sè liù chù chù shòu ài qǔ
清净即行、识、名色、六处、触、受、爱、取、
yǒu shēng lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎo qīng jìng xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu
有、生、老死愁叹苦忧恼清净，行乃至老死愁
tàn kǔ yōunǎo qīng jìng jí yǎng yù zhě qīng jìng hé yǐ gù shì yǎng yù
叹苦忧恼清净即养育者清净。何以故？是养育
zhě qīng jìng yǔ xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎo qīng jìng wú èr
者清净与行乃至老死愁叹苦忧恼清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

shì fū qīng jìng jí wú míng qīng jìng wú míng qīng jìng jí shì fū
“士夫清净即无明清净，无明清净即士夫

qīng jìng hé yǐ gù shì shì fū qīng jìng yǔ wú míng qīng jìng wú èr
清净。何以故？是士夫清净与无明清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù shì fū qīng jìng jí xíng shí míng
无二分、无别、无断故。士夫清净即行、识、名
sè liù chù chù shòu ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ chóu
色、六处、触、受、爱、取、有、生、老死愁
tàn kǔ yōunǎo qīng jìng xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎo qīng jìng jí
叹苦忧恼清净，行乃至老死愁叹苦忧恼清净即
shì fū qīng jìng hé yǐ gù shì shì fū qīng jìng yǔ xíng nǎi zhì lǎo sǐ
士夫清净。何以故？是士夫清净与行乃至老死

chóu tàn kǔ yōunǎoqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn
愁叹苦忧恼清净，无二、无二分、无别、无断
gù
故。

bǔ tè qié luó qīngjìng jí wú míngqīngjìng wú míngqīngjìng jí
“补特伽罗清净即无明清净，无明清净即

bǔ tè qié luó qīngjìng hé yǐ gù shì bǔ tè qié luó qīngjìng yǔ wú
补特伽罗清净。何以故？是补特伽罗清净与无

míngqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù bǔ tè
明清净，无二、无二分、无别、无断故。补特

qié luó qīngjìng jí xíng shí míng sè liù chù chù shòu ài
伽罗清净即行、识、名色、六处、触、受、爱、

qǔ yǒu shēng lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎoqīngjìng xíng nǎi zhì lǎo
取、有、生、老死愁叹苦忧恼清净，行乃至老

sǐ chóu tàn kǔ yōunǎoqīngjìng jí bǔ tè qié luó qīngjìng hé yǐ gù
死愁叹苦忧恼清净即补特伽罗清净。何以故？

shì bǔ tè qié luó qīngjìng yǔ xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎoqīng
是补特伽罗清净与行乃至老死愁叹苦忧恼清

jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
净，无二、无二分、无别、无断故。

yì shēngqīngjìng jí wú míngqīngjìng wú míngqīngjìng jí yì
“意生清净即无明清净，无明清净即意

shēngqīngjìng hé yǐ gù shì yì shēngqīngjìng yǔ wú míngqīngjìng
生清净。何以故？是意生清净与无明清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yì shēngqīngjìng jí xíng
无二、无二分、无别、无断故。意生清净即行、

shí míng sè liù chù chù shòu ài qǔ yǒu shēng
识、名色、六处、触、受、爱、取、有、生、

lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎoqīngjìng xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎo
老死愁叹苦忧恼清净，行乃至老死愁叹苦忧恼

qīngjìng jí yì shēngqīngjìng hé yǐ gù shì yì shēngqīngjìng yǔ xíng
清净即意生清净。何以故？是意生清净与行

nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎoqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
乃至老死愁叹苦忧恼清净，无二、无二分、无别、

wú duàn gù
无断故。

rú tóngqīngjìng jí wú míngqīngjìng wú míngqīngjìng jí rú
“儒童清净即无明清净，无明清净即儒

tóngqīngjìng hé yǐ gù shì rú tóngqīngjìng yǔ wú míngqīngjìng wú
童 清 净。 何 以 故？ 是 儒 童 清 净 与 无 明 清 净， 无
èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù rú tóngqīngjìng jí xíng
二、 无 二 分、 无 别、 无 断 故。 儒 童 清 净 即 行、
shí míng sè liù chù chù shòu ài qǔ yǒu shēng
识、 名 色、 六 处、 触、 受、 爱、 取、 有、 生、
lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎoqīngjìng xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎo
老 死 愁 叹 苦 忧 恼 清 净， 行 乃 至 老 死 愁 叹 苦 忧 恼
qīngjìng jí rú tóngqīngjìng hé yǐ gù shì rú tóngqīngjìng yǔ xíng nǎi
清 净 即 儒 童 清 净。 何 以 故？ 是 儒 童 清 净 与 行 乃
zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎoqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
至 老 死 愁 叹 苦 忧 恼 清 净， 无 二、 无 二 分、 无 别、
wú duàn gù
无 断 故。

zuò zhě qīngjìng jí wú míngqīngjìng wú míngqīngjìng jí zuò zhě
“ 作 者 清 净 即 无 明 清 净， 无 明 清 净 即 作 者

qīngjìng hé yǐ gù shì zuò zhě qīngjìng yǔ wú míngqīngjìng wú èr
清 净。 何 以 故？ 是 作 者 清 净 与 无 明 清 净， 无 二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù zuò zhě qīngjìng jí xíng shí míng
无 二 分、 无 别、 无 断 故。 作 者 清 净 即 行、 识、 名
sè liù chù chù shòu ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ chóu
色、 六 处、 触、 受、 爱、 取、 有、 生、 老 死 愁
tàn kǔ yōunǎoqīngjìng xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎoqīngjìng jí
叹 苦 忧 恼 清 净， 行 乃 至 老 死 愁 叹 苦 忧 恼 清 净 即
zuò zhě qīngjìng hé yǐ gù shì zuò zhě qīngjìng yǔ xíng nǎi zhì lǎo sǐ
作 者 清 净。 何 以 故？ 是 作 者 清 净 与 行 乃 至 老 死
chóu tàn kǔ yōunǎoqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn
愁 叹 苦 忧 恼 清 净， 无 二、 无 二 分、 无 别、 无 断
gù
故。

shòu zhě qīngjìng jí wú míngqīngjìng wú míngqīngjìng jí shòu
“ 受 者 清 净 即 无 明 清 净， 无 明 清 净 即 受

zhě qīngjìng hé yǐ gù shì shòu zhě qīngjìng yǔ wú míngqīngjìng wú
者 清 净。 何 以 故？ 是 受 者 清 净 与 无 明 清 净， 无
èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù shòu zhě qīngjìng jí xíng
二、 无 二 分、 无 别、 无 断 故。 受 者 清 净 即 行、
shí míng sè liù chù chù shòu ài qǔ yǒu shēng
识、 名 色、 六 处、 触、 受、 爱、 取、 有、 生、

lǎo sǐ chóutàn kǔ yōunǎoqīngjìng xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóutàn kǔ yōunǎo
老死愁叹苦忧恼清净，行乃至老死愁叹苦忧恼
qīngjìng jí shòuzhěqīngjìng hé yǐ gù shì shòuzhěqīngjìng yǔ xíng nǎi
清净即受者清净。何以故？是受者清净与行乃
zhì lǎo sǐ chóutàn kǔ yōunǎoqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
至老死愁叹苦忧恼清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù
无断故。

zhī zhěqīngjìng jí wú míngqīngjìng wú míngqīngjìng jí zhī zhě
“知者清净即无明清净，无明清净即知者
qīngjìng hé yǐ gù shì zhī zhěqīngjìng yǔ wú míngqīngjìng wú èr
清净。何以故？是知者清净与无明清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù zhī zhěqīngjìng jí xíng shí míng
无二分、无别、无断故。知者清净即行、识、名
sè liù chù chù shòu ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ chóu
色、六处、触、受、爱、取、有、生、老死愁
tàn kǔ yōunǎoqīngjìng xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóutàn kǔ yōunǎoqīngjìng jí
叹苦忧恼清净，行乃至老死愁叹苦忧恼清净即
zhī zhěqīngjìng hé yǐ gù shì zhī zhěqīngjìng yǔ xíng nǎi zhì lǎo sǐ
知者清净。何以故？是知者清净与行乃至老死
chóutàn kǔ yōunǎoqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn
愁叹苦忧恼清净，无二、无二分、无别、无断
gù
故。

jiàn zhěqīngjìng jí wú míngqīngjìng wú míngqīngjìng jí jiàn zhě
“见者清净即无明清净，无明清净即见者
qīngjìng hé yǐ gù shì jiàn zhěqīngjìng yǔ wú míngqīngjìng wú èr
清净。何以故？是见者清净与无明清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù jiàn zhěqīngjìng jí xíng shí míng
无二分、无别、无断故。见者清净即行、识、名
sè liù chù chù shòu ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ chóu
色、六处、触、受、爱、取、有、生、老死愁
tàn kǔ yōunǎoqīngjìng xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóutàn kǔ yōunǎoqīngjìng jí
叹苦忧恼清净，行乃至老死愁叹苦忧恼清净即
jiàn zhěqīngjìng hé yǐ gù shì jiàn zhěqīngjìng yǔ xíng nǎi zhì lǎo sǐ
见者清净。何以故？是见者清净与行乃至老死
chóutàn kǔ yōunǎoqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn
愁叹苦忧恼清净，无二、无二分、无别、无断

gù
故。

fù cì shànxiàn wǒ qīngjìng jí bù shī bō luó mì duōqīngjìng
“复次，善现，我清净即布施波罗蜜多清净，
bù shī bō luó mì duōqīngjìng jí wǒ qīngjìng hé yǐ gù shì wǒ qīng
布施波罗蜜多清净即我清净。何以故？是我清
jìng yǔ bù shī bō luó mì duōqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
净与布施波罗蜜多清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù wǒ qīngjìng jí jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ bō
无断故。我清净即净戒、安忍、精进、静虑、般
rě bō luó mì duōqīngjìng jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duōqīngjìng
若波罗蜜多清净，净戒乃至般若波罗蜜多清
jí wǒ qīngjìng hé yǐ gù shì wǒ qīngjìng yǔ jìng jiè nǎi zhì bō rě
即我清净。何以故？是我清净与净戒乃至般若
bō luó mì duōqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
波罗蜜多清净，无二、无二分、无别、无断故。

yǒuqíngqīngjìng jí bù shī bō luó mì duōqīngjìng bù shī bō
“有情清净即布施波罗蜜多清净，布施波
luó mì duōqīngjìng jí yǒuqíngqīngjìng hé yǐ gù shì yǒuqíngqīngjìng
罗蜜多清净即有情清净。何以故？是有情清
yǔ bù shī bō luó mì duōqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
与布施波罗蜜多清净，无二、无二分、无别、无
duàn gù yǒuqíngqīngjìng jí jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ
断故。有情清净即净戒、安忍、精进、静虑、
bō rě bō luó mì duōqīngjìng jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duōqīng
般若波罗蜜多清净，净戒乃至般若波罗蜜多清
jìng jí yǒuqíngqīngjìng hé yǐ gù shì yǒuqíngqīngjìng yǔ jìng jiè nǎi
净即有情清净。何以故？是有情清净与净戒乃
zhì bō rě bō luó mì duōqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
至般若波罗蜜多清净，无二、无二分、无别、无
duàn gù
断故。

mìngzhěqīngjìng jí bù shī bō luó mì duōqīngjìng bù shī bō
“命者清净即布施波罗蜜多清净，布施波
luó mì duōqīngjìng jí mìngzhěqīngjìng hé yǐ gù shì mìngzhěqīngjìng
罗蜜多清净即命者清净。何以故？是命者清
yǔ bù shī bō luó mì duōqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
与布施波罗蜜多清净，无二、无二分、无别、无

duàn gù mìngzhěqīngjìng jí jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù
断故。命者清净即净戒、安忍、精进、静虑、
bō rě bō luó mì duōqīngjìng jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duōqīng
般若波罗蜜多清净，净戒乃至般若波罗蜜多清
jìng jí mìngzhěqīngjìng hé yǐ gù shì mìngzhěqīngjìng yǔ jìng jiè nǎi
净即命者清净。何以故？是命者清净与净戒乃
zhì bō rě bō luó mì duōqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
至般若波罗蜜多清净，无二、无二分、无别、无
duàn gù
断故。

shēngzhěqīngjìng jí bù shī bō luó mì duōqīngjìng bù shī bō
“生者清净即布施波罗蜜多清净，布施波
luó mì duōqīngjìng jí shēngzhěqīngjìng hé yǐ gù shì shēngzhěqīng
罗蜜多清净即生者清净。何以故？是生者清
jìng yǔ bù shī bō luó mì duōqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
净与布施波罗蜜多清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù shēngzhěqīngjìng jí jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù
无断故。生者清净即净戒、安忍、精进、静虑、
bō rě bō luó mì duōqīngjìng jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duōqīng
般若波罗蜜多清净，净戒乃至般若波罗蜜多清
jìng jí shēngzhěqīngjìng hé yǐ gù shì shēngzhěqīngjìng yǔ jìng jiè
净即生者清净。何以故？是生者清净与净戒
nǎi zhì bō rě bō luó mì duōqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
乃至般若波罗蜜多清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù
无断故。

yǎng yù zhěqīngjìng jí bù shī bō luó mì duōqīngjìng bù shī
“养育者清净即布施波罗蜜多清净，布施
bō luó mì duōqīngjìng jí yǎng yù zhěqīngjìng hé yǐ gù shì yǎng yù
波罗蜜多清净即养育者清净。何以故？是养育
zhěqīngjìng yǔ bù shī bō luó mì duōqīngjìng wú èr wú èr fēn wú
者清净与布施波罗蜜多清净，无二、无二分、无
bié wú duàn gù yǎng yù zhěqīngjìng jí jìng jiè ān rěn jīng jìn
别、无断故。养育者清净即净戒、安忍、精进、
jìng lù bō rě bō luó mì duōqīngjìng jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì
静虑、般若波罗蜜多清净，净戒乃至般若波罗蜜
duōqīngjìng jí yǎng yù zhěqīngjìng hé yǐ gù shì yǎng yù zhěqīngjìng
多清净即养育者清净。何以故？是养育者清净

yǔ jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duōqīngjìng wú èr wú èr fēn
与净戒乃至般若波罗蜜多清净，无二、无二分、
wú bié wú duàn gù
无别、无断故。

shì fū qīngjìng jí bù shī bō luó mì duōqīngjìng bù shī bō
“士夫清净即布施波罗蜜多清净，布施波
luó mì duōqīngjìng jí shì fū qīngjìng hé yǐ gù shì shì fū qīngjìng
罗蜜多清净即士夫清净。何以故？是士夫清净
yǔ bù shī bō luó mì duōqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
与布施波罗蜜多清净，无二、无二分、无别、无
duàn gù shì fū qīngjìng jí jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō
断故。士夫清净即净戒、安忍、精进、静虑、般
rě bō luó mì duōqīngjìng jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duōqīngjìng
若波罗蜜多清净，净戒乃至般若波罗蜜多清净
jí shì fū qīngjìng hé yǐ gù shì shì fū qīngjìng yǔ jìng jiè nǎi zhì
即士夫清净。何以故？是士夫清净与净戒乃至
bō rě bō luó mì duōqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn
般若波罗蜜多清净，无二、无二分、无别、无断
gù
故。

bǔ tè qié luó qīngjìng jí bù shī bō luó mì duōqīngjìng bù
“补特伽罗清净即布施波罗蜜多清净，布
shī bō luó mì duōqīngjìng jí bǔ tè qié luó qīngjìng hé yǐ gù shì
施波罗蜜多清净即补特伽罗清净。何以故？是
bǔ tè qié luó qīngjìng yǔ bù shī bō luó mì duōqīngjìng wú èr wú èr
补特伽罗清净与布施波罗蜜多清净，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù bǔ tè qié luó qīngjìng jí jìng jiè ān rěn
分、无别、无断故。补特伽罗清净即净戒、安忍、
jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duōqīngjìng jìng jiè nǎi zhì bō rě
精进、静虑、般若波罗蜜多清净，净戒乃至般若
bō luó mì duōqīngjìng jí bǔ tè qié luó qīngjìng hé yǐ gù shì bǔ
波罗蜜多清净即补特伽罗清净。何以故？是补
tè qié luó qīngjìng yǔ jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duōqīngjìng wú
特伽罗清净与净戒乃至般若波罗蜜多清净，无
èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
二、无二分、无别、无断故。

yì shēng qīngjìng jí bù shī bō luó mì duōqīngjìng bù shī bō
“意生清净即布施波罗蜜多清净，布施波

luó mì duōqīngjìng jí yì shēngqīngjìng hé yǐ gù shì yì shēngqīng
罗蜜多清净即意生清净。何以故？是意生清
jìng yǔ bù shī bō luó mì duōqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
净与布施波罗蜜多清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù yì shēngqīngjìng jí jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ
无断故。意生清净即净戒、安忍、精进、静虑、
bō rě bō luó mì duōqīngjìng jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duōqīng
般若波罗蜜多清净，净戒乃至般若波罗蜜多清
jìng jí yì shēngqīngjìng hé yǐ gù shì yì shēngqīngjìng yǔ jìng jiè
净即意生清净。何以故？是意生清净与净戒
nǎi zhì bō rě bō luó mì duōqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
乃至般若波罗蜜多清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù
无断故。

rú tóngqīngjìng jí bù shī bō luó mì duōqīngjìng bù shī bō
“**儒童清净即布施波罗蜜多清净，布施波**
luó mì duōqīngjìng jí rú tóngqīngjìng hé yǐ gù shì rú tóngqīngjìng
罗蜜多清净即儒童清净。何以故？是儒童清
yǔ bù shī bō luó mì duōqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
净与布施波罗蜜多清净，无二、无二分、无别、无
duàn gù rú tóngqīngjìng jí jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ
断故。儒童清净即净戒、安忍、精进、静虑、
bō rě bō luó mì duōqīngjìng jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duōqīng
般若波罗蜜多清净，净戒乃至般若波罗蜜多清
jìng jí rú tóngqīngjìng hé yǐ gù shì rú tóngqīngjìng yǔ jìng jiè nǎi
净即儒童清净。何以故？是儒童清净与净戒乃
zhì bō rě bō luó mì duōqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
至般若波罗蜜多清净，无二、无二分、无别、无
duàn gù
断故。

zuò zhě qīngjìng jí bù shī bō luó mì duōqīngjìng bù shī bō
“**作者清净即布施波罗蜜多清净，布施波**
luó mì duōqīngjìng jí zuò zhě qīngjìng hé yǐ gù shì zuò zhě qīngjìng
罗蜜多清净即作者清净。何以故？是作者清
yǔ bù shī bō luó mì duōqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
净与布施波罗蜜多清净，无二、无二分、无别、无
duàn gù zuò zhě qīngjìng jí jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ bō
断故。作者清净即净戒、安忍、精进、静虑、般

rě bō luó mì duōqīngjìng jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duōqīngjìng
若波罗蜜多清净，净戒乃至般若波罗蜜多清净
jí zuò zhě qīngjìng hé yǐ gù shì zuò zhě qīngjìng yǔ jìng jiè nǎi zhì
即作者清净。何以故？是作者清净与净戒乃至
bō rě bō luó mì duōqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn
般若波罗蜜多清净，无二、无二分、无别、无断
gù
故。

shòuzhě qīngjìng jí bù shī bō luó mì duōqīngjìng bù shī bō
“受者清净即布施波罗蜜多清净，布施波
luó mì duōqīngjìng jí shòuzhě qīngjìng hé yǐ gù shì shòuzhě qīngjìng
罗蜜多清净即受者清净。何以故？是受者清净
yǔ bù shī bō luó mì duōqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
与布施波罗蜜多清净，无二、无二分、无别、无
duàn gù shòuzhě qīngjìng jí jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ
断故。受者清净即净戒、安忍、精进、静虑、
bō rě bō luó mì duōqīngjìng jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duōqīng
般若波罗蜜多清净，净戒乃至般若波罗蜜多清
jìng jí shòuzhě qīngjìng hé yǐ gù shì shòuzhě qīngjìng yǔ jìng jiè nǎi
净即受者清净。何以故？是受者清净与净戒乃
zhì bō rě bō luó mì duōqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
至般若波罗蜜多清净，无二、无二分、无别、无
duàn gù
断故。

zhī zhě qīngjìng jí bù shī bō luó mì duōqīngjìng bù shī bō
“知者清净即布施波罗蜜多清净，布施波
luó mì duōqīngjìng jí zhī zhě qīngjìng hé yǐ gù shì zhī zhě qīngjìng
罗蜜多清净即知者清净。何以故？是知者清净
yǔ bù shī bō luó mì duōqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
与布施波罗蜜多清净，无二、无二分、无别、无
duàn gù zhī zhě qīngjìng jí jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ bō
断故。知者清净即净戒、安忍、精进、静虑、般
rě bō luó mì duōqīngjìng jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duōqīngjìng
若波罗蜜多清净，净戒乃至般若波罗蜜多清
jí zhī zhě qīngjìng hé yǐ gù shì zhī zhě qīngjìng yǔ jìng jiè nǎi zhì
即知者清净。何以故？是知者清净与净戒乃至
bō rě bō luó mì duōqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn
般若波罗蜜多清净，无二、无二分、无别、无断

gù
故。

jiàn zhě qīng jìng jí bù shī bō luó mì duō qīng jìng bù shī bō
“见者清净即布施波罗蜜多清净，布施波

luó mì duō qīng jìng jí jiàn zhě qīng jìng hé yǐ gù shì jiàn zhě qīng jìng
罗蜜多清净即见者清净。何以故？是见者清净

yǔ bù shī bō luó mì duō qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
与布施波罗蜜多清净，无二、无二分、无别、无

duàn gù jiàn zhě qīng jìng jí jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ bō
断故。见者清净即净戒、安忍、精进、静虑、般

rě bō luó mì duō qīng jìng jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duō qīng jìng
若波罗蜜多清净，净戒乃至般若波罗蜜多清净

jí jiàn zhě qīng jìng hé yǐ gù shì jiàn zhě qīng jìng yǔ jìng jiè nǎi zhì
即见者清净。何以故？是见者清净与净戒乃至

bō rě bō luó mì duō qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn
般若波罗蜜多清净，无二、无二分、无别、无断

gù
故。

大般若波罗蜜多经卷第一百八十六

dà bō rě bō luó mì duō jīng juàn dì yī bǎi bā shí qī 大般若波罗蜜多经卷第一百八十七

táng sān zàng fǎ shī xuán zàng fèng zhào yì
唐三藏法师玄奘奉 诏译

chū fēn nán xìn jiě pǐn dì sān shí sì zhī liù 初分难信解品第三十四之六

fù cì shàn xiàn wǒ qīng jìng jí nèi kōng qīng jìng nèi kōng
“复次，善现，我清净即内空 清净，内空

qīng jìng jí wǒ qīng jìng hé yǐ gù shì wǒ qīng jìng yǔ nèi kōng qīng jìng
清净即我清净。何以故？是我清净与内空 清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù wǒ qīng jìng jí wài kōng
无二、无二分、无别、无断故。我清净即外空、

nèi wài kōng kōng kōng dà kōng shèng yì kōng yǒu wéi kōng wú
内外空、空空、大空、胜义空、有为空、无

wéi kōng bì jìng kōng wú jì kōng sǎn kōng wú biàn yì kōng běn
为空、毕竟空、无际空、散空、无变异空、本

xìng kōng zì xiàng kōng gòng xiàng kōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé
性空、自相空、共相空、一切法空、不可得

kōng wú xìng kōng zì xìng kōng wú xìng zì xìng kōng qīng jìng wài kōng
空、无性空、自性空、无性自性空 清净，外空

nǎi zhì wú xìng zì xìng kōng qīng jìng jí wǒ qīng jìng hé yǐ gù shì wǒ
乃至无性自性空 清净即我清净。何以故？是我

qīng jìng yǔ wài kōng nǎi zhì wú xìng zì xìng kōng qīng jìng wú èr wú èr
清净与外空 乃至无性自性空 清净，无二、无二

fēn wú bié wú duàn gù
分、无别、无断故。

yǒu qíng qīng jìng jí nèi kōng qīng jìng nèi kōng qīng jìng jí yǒu qíng
“有情 清净即内空 清净，内空 清净即有情

qīng jìng hé yǐ gù shì yǒu qíng qīng jìng yǔ nèi kōng qīng jìng wú èr
清净。何以故？是有情 清净与内空 清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù yǒu qíng qīng jìng jí wài kōng nèi
无二分、无别、无断故。有情 清净即外空、内

wài kōng kōng kōng dà kōng shèng yì kōng yǒu wéi kōng wú wéi
外空、空空、大空、胜义空、有为空、无为

kōng bì jìng kōng wú jì kōng sàn kōng wú biàn yì kōng běn xìng
空、毕竟空、无际空、散空、无变异空、本性
kōng zì xiàng kōng gòng xiàng kōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng
空、自相空、共相空、一切法空、不可得空、
wú xìng kōng zì xìng kōng wú xìng zì xìng kōng qīng jìng wài kōng nǎi zhì
无性空、自性空、无性自性空 清净，外空乃至
wú xìng zì xìng kōng qīng jìng jí yǒu qíng qīng jìng hé yǐ gù shì yǒu qíng
无性自性空 清净即有情 清净。何以故？是有情
qīng jìng yǔ wài kōng nǎi zhì wú xìng zì xìng kōng qīng jìng wú èr wú èr
清净与外空乃至无性自性空 清净，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù
分、无别、无断故。

mìng zhě qīng jìng jí nèi kōng qīng jìng nèi kōng qīng jìng jí mìng
“命者 清净即内空 清净，内空 清净即命

zhě qīng jìng hé yǐ gù shì mìng zhě qīng jìng yǔ nèi kōng qīng jìng wú
者 清净。何以故？是命者 清净与内空 清净，无
èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù mìng zhě qīng jìng jí wài kōng
二、无二分、无别、无断故。命者 清净即外空、
nèi wài kōng kōng kōng dà kōng shèng yì kōng yǒu wéi kōng wú
内外空、空空、大空、胜义空、有为空、无
wéi kōng bì jìng kōng wú jì kōng sàn kōng wú biàn yì kōng běn
为 空、毕竟空、无际空、散空、无变异空、本
xìng kōng zì xiàng kōng gòng xiàng kōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé
性空、自相空、共相空、一切法空、不可得
kōng wú xìng kōng zì xìng kōng wú xìng zì xìng kōng qīng jìng wài kōng
空、无性空、自性空、无性自性空 清净，外空
nǎi zhì wú xìng zì xìng kōng qīng jìng jí mìng zhě qīng jìng hé yǐ gù shì
乃至无性自性空 清净即命者 清净。何以故？是
mìng zhě qīng jìng yǔ wài kōng nǎi zhì wú xìng zì xìng kōng qīng jìng wú èr
命者 清净与外空乃至无性自性空 清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

shēng zhě qīng jìng jí nèi kōng qīng jìng nèi kōng qīng jìng jí shēng
“生者 清净即内空 清净，内空 清净即生

zhě qīng jìng hé yǐ gù shì shēng zhě qīng jìng yǔ nèi kōng qīng jìng wú
者 清净。何以故？是生者 清净与内空 清净，无
èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù shēng zhě qīng jìng jí wài kōng
二、无二分、无别、无断故。生者 清净即外空、

nèi wàikōng kōngkōng dà kōng shèng yì kōng yǒuwéikōng wú
内外空、空空、大空、胜义空、有为空、无
wéikōng bì jìngkōng wú jì kōng sànkōng wú biàn yì kōng běn
为空、毕竟空、无际空、散空、无变异空、本
xìngkōng zì xiàngkōng gòngxiàngkōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé
性空、自相空、共相空、一切法空、不可得
kōng wú xìngkōng zì xìngkōng wú xìng zì xìngkōngqīngjìng wàikōng
空、无性空、自性空、无性自性空清净，外空
nǎi zhì wú xìng zì xìngkōngqīngjìng jí shēngzhě qīngjìng hé yǐ gù shì
乃至无性自性空清净即生者清净。何以故？是
shēngzhě qīngjìng yǔ wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōngqīngjìng wú èr
生者清净与外空乃至无性自性空清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

yǎng yù zhě qīngjìng jí nèi kōngqīngjìng nèi kōngqīngjìng jí
“养育者清净即内空清净，内空清净即

yǎng yù zhě qīngjìng hé yǐ gù shì yǎng yù zhě qīngjìng yǔ nèi kōng
养育者清净。何以故？是养育者清净与内空
qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yǎng yù zhě
清净，无二、无二分、无别、无断故。养育者
qīngjìng jí wàikōng nèi wàikōng kōngkōng dà kōng shèng yì kōng
清净即外空、内外空、空空、大空、胜义空、
yǒuwéikōng wú wéikōng bì jìngkōng wú jì kōng sànkōng wú
有为空、无为空、毕竟空、无际空、散空、无
biàn yì kōng běnxìngkōng zì xiàngkōng gòngxiàngkōng yī qiè fǎ
变异空、本性空、自相空、共相空、一切法
kōng bù kě dé kōng wú xìngkōng zì xìngkōng wú xìng zì xìngkōng
空、不可得空、无性空、自性空、无性自性空
qīngjìng wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōngqīngjìng jí yǎng yù zhě qīng
清净，外空乃至无性自性空清净即养育者清
jìng hé yǐ gù shì yǎng yù zhě qīngjìng yǔ wàikōng nǎi zhì wú xìng zì
净。何以故？是养育者清净与外空乃至无性自
xìngkōngqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
性空清净，无二、无二分、无别、无断故。

shì fū qīngjìng jí nèi kōngqīngjìng nèi kōngqīngjìng jí shì fū
“士夫清净即内空清净，内空清净即士夫

qīngjìng hé yǐ gù shì shì fū qīngjìng yǔ nèi kōngqīngjìng wú èr
清净。何以故？是士夫清净与内空清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù shì fū qīngjìng jí wàikōng nèi
无二分、无别、无断故。士夫清净即外空、内
wàikōng kōngkōng dà kōng shèng yì kōng yǒuwéikōng wú wéi
外空、空空、大空、胜义空、有为空、无为
kōng bì jìngkōng wú jì kōng sànkōng wú biàn yì kōng běnxìng
空、毕竟空、无际空、散空、无变异空、本性
kōng zì xiàngkōng gòngxiàngkōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng
空、自相空、共相空、一切法空、不可得空、
wú xìngkōng zì xìngkōng wú xìng zì xìngkōngqīngjìng wàikōng nǎi zhì
无性空、自性空、无性自性空清净，外空乃至
wú xìng zì xìngkōngqīngjìng jí shì fū qīngjìng hé yǐ gù shì shì fū
无性自性空清净即士夫清净。何以故？是士夫
qīngjìng yǔ wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōngqīngjìng wú èr wú èr
清净与外空乃至无性自性空清净，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù
分、无别、无断故。

bǔ tè qié luó qīngjìng jí nèi kōngqīngjìng nèi kōngqīngjìng jí
“补特伽罗清净即内空清净，内空清净即

bǔ tè qié luó qīngjìng hé yǐ gù shì bǔ tè qié luó qīngjìng yǔ nèi
补特伽罗清净。何以故？是补特伽罗清净与内
kōngqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù bǔ tè
空清净，无二、无二分、无别、无断故。补特
qié luó qīngjìng jí wàikōng nèi wàikōng kōngkōng dà kōng shèng
伽罗清净即外空、内外空、空空、大空、胜
yì kōng yǒuwéikōng wú wéikōng bì jìngkōng wú jì kōng sànkōng
义空、有为空、无为空、毕竟空、无际空、散
kōng wú biàn yì kōng běnxìngkōng zì xiàngkōng gòngxiàngkōng
空、无变异空、本性空、自相空、共相空、
yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìngkōng zì xìngkōng wú xìng
一切法空、不可得空、无性空、自性空、无性
zì xìngkōngqīngjìng wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōngqīngjìng jí bǔ tè
自性空清净，外空乃至无性自性空清净即补特
qié luó qīngjìng hé yǐ gù shì bǔ tè qié luó qīngjìng yǔ wàikōng nǎi
伽罗清净。何以故？是补特伽罗清净与外空乃
zhì wú xìng zì xìngkōngqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn
至无性自性空清净，无二、无二分、无别、无断
gù
故。

yì shēngqīngjìng jí nèikōngqīngjìng nèikōngqīngjìng jí yì
“意生 清净即内空 清净，内空 清净即意

shēngqīngjìng hé yǐ gù shì yì shēngqīngjìng yǔ nèikōngqīngjìng
生 清净。何以故？是意生 清净与内空 清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yì shēngqīngjìng jí wài
无二、无二分、无别、无断故。意生 清净即外

kōng nèiwàikōng kōngkōng dàkōng shèng yì kōng yǒuwéikōng
空、内外空、空空、大空、胜义空、有为空、

wú wéikōng bì jìngkōng wú jì kōng sànkōng wú biàn yì kōng
无为空、毕竟空、无际空、散空、无变异空、

běnxìngkōng zì xiàngkōng gòngxiàngkōng yī qiè fǎ kōng bù kě
本性空、自相空、共相空、一切法空、不可

dé kōng wú xìngkōng zì xìngkōng wú xìng zì xìngkōngqīngjìng wài
得空、无性空、自性空、无性自性空 清净，外

kōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōngqīngjìng jí yì shēngqīngjìng hé yǐ gù
空乃至无性自性空 清净即意生 清净。何以故？

shì yì shēngqīngjìng yǔ wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōngqīngjìng wú
是意生 清净与外空乃至无性自性空 清净，无

èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
二、无二分、无别、无断故。

rú tóngqīngjìng jí nèikōngqīngjìng nèikōngqīngjìng jí rú
“儒童 清净即内空 清净，内空 清净即儒

tóngqīngjìng hé yǐ gù shì rú tóngqīngjìng yǔ nèikōngqīngjìng wú
童 清净。何以故？是儒童 清净与内空 清净，无

èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù rú tóngqīngjìng jí wàikōng
二、无二分、无别、无断故。儒童 清净即外空、

nèiwàikōng kōngkōng dàkōng shèng yì kōng yǒuwéikōng wú
内外空、空空、大空、胜义空、有为空、无

wéikōng bì jìngkōng wú jì kōng sànkōng wú biàn yì kōng běn
为 空、毕竟空、无际空、散空、无变异空、本

xìngkōng zì xiàngkōng gòngxiàngkōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé
性空、自相空、共相空、一切法空、不可得

kōng wú xìngkōng zì xìngkōng wú xìng zì xìngkōngqīngjìng wàikōng
空、无性空、自性空、无性自性空 清净，外空

nǎi zhì wú xìng zì xìngkōngqīngjìng jí rú tóngqīngjìng hé yǐ gù shì
乃至无性自性空 清净即儒童 清净。何以故？是

rú tóngqīngjìng yǔ wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōngqīngjìng wú èr
儒童 清净与外空乃至无性自性空 清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

zuò zhě qīng jìng jí nèi kōng qīng jìng nèi kōng qīng jìng jí zuò zhě
“作者清净即内空清净，内空清净即作者

qīng jìng hé yǐ gù shì zuò zhě qīng jìng yǔ nèi kōng qīng jìng wú èr
清净。何以故？是作者清净与内空清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù zuò zhě qīng jìng jí wài kōng nèi
无二分、无别、无断故。作者清净即外空、内

wài kōng kōng kōng dà kōng shèng yì kōng yǒu wéi kōng wú wéi
外空、空空、大空、胜义空、有为空、无为

kōng bì jìng kōng wú jì kōng sàn kōng wú biàn yì kōng běn xìng
空、毕竟空、无际空、散空、无变异空、本性

kōng zì xiàng kōng gòng xiàng kōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng
空、自相空、共相空、一切法空、不可得空、

wú xìng kōng zì xìng kōng wú xìng zì xìng kōng qīng jìng wài kōng nǎi zhì
无性空、自性空、无性自性空清净，外空乃至

wú xìng zì xìng kōng qīng jìng jí zuò zhě qīng jìng hé yǐ gù shì zuò zhě
无性自性空清净即作者清净。何以故？是作者

qīng jìng yǔ wài kōng nǎi zhì wú xìng zì xìng kōng qīng jìng wú èr wú èr
清净与外空乃至无性自性空清净，无二、无二

fēn wú bié wú duàn gù
分、无别、无断故。

shòu zhě qīng jìng jí nèi kōng qīng jìng nèi kōng qīng jìng jí shòu
“受者清净即内空清净，内空清净即受

zhě qīng jìng hé yǐ gù shì shòu zhě qīng jìng yǔ nèi kōng qīng jìng wú
者清净。何以故？是受者清净与内空清净，无

èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù shòu zhě qīng jìng jí wài kōng
二、无二分、无别、无断故。受者清净即外空、

nèi wài kōng kōng kōng dà kōng shèng yì kōng yǒu wéi kōng wú
内外空、空空、大空、胜义空、有为空、无

wéi kōng bì jìng kōng wú jì kōng sàn kōng wú biàn yì kōng běn
为为为、毕竟空、无际空、散空、无变异空、本

xìng kōng zì xiàng kōng gòng xiàng kōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé
性空、自相空、共相空、一切法空、不可得

kōng wú xìng kōng zì xìng kōng wú xìng zì xìng kōng qīng jìng wài kōng
空、无性空、自性空、无性自性空清净，外空

nǎi zhì wú xìng zì xìng kōng qīng jìng jí shòu zhě qīng jìng hé yǐ gù shì
乃至无性自性空清净即受者清净。何以故？是

shòuzhěqīngjìng yǔ wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōngqīngjìng wú èr
受者清净与外空乃至无性自性空清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

zhī zhěqīngjìng jí nèikōngqīngjìng nèikōngqīngjìng jí zhī zhě
“知者清净即内空清净，内空清净即知者
qīngjìng hé yǐ gù shì zhī zhěqīngjìng yǔ nèikōngqīngjìng wú èr
清净。何以故？是知者清净与内空清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù zhī zhěqīngjìng jí wàikōng nèi
无二分、无别、无断故。知者清净即外空、内
wàikōng kōngkōng dà kōng shèng yì kōng yǒuwéikōng wú wéi
外空、空空、大空、胜义空、有为空、无为
kōng bì jìngkōng wú jì kōng sànkōng wú biàn yì kōng běnxìng
空、毕竟空、无际空、散空、无变异空、本性
kōng zì xiàngkōng gòngxiàngkōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng
空、自相空、共相空、一切法空、不可得空、
wú xìngkōng zì xìngkōng wú xìng zì xìngkōngqīngjìng wàikōng nǎi zhì
无性空、自性空、无性自性空清净，外空乃至
wú xìng zì xìngkōngqīngjìng jí zhī zhěqīngjìng hé yǐ gù shì zhī zhě
无性自性空清净即知者清净。何以故？是知者
qīngjìng yǔ wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōngqīngjìng wú èr wú èr
清净与外空乃至无性自性空清净，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù
分、无别、无断故。

jiàn zhěqīngjìng jí nèikōngqīngjìng nèikōngqīngjìng jí jiàn zhě
“见者清净即内空清净，内空清净即见者
qīngjìng hé yǐ gù shì jiàn zhěqīngjìng yǔ nèikōngqīngjìng wú èr
清净。何以故？是见者清净与内空清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù jiàn zhěqīngjìng jí wàikōng nèi
无二分、无别、无断故。见者清净即外空、内
wàikōng kōngkōng dà kōng shèng yì kōng yǒuwéikōng wú wéi
外空、空空、大空、胜义空、有为空、无为
kōng bì jìngkōng wú jì kōng sànkōng wú biàn yì kōng běnxìng
空、毕竟空、无际空、散空、无变异空、本性
kōng zì xiàngkōng gòngxiàngkōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng
空、自相空、共相空、一切法空、不可得空、
wú xìngkōng zì xìngkōng wú xìng zì xìngkōngqīngjìng wàikōng nǎi zhì
无性空、自性空、无性自性空清净，外空乃至

wú xìng zì xìngkōngqīngjìng jí jiànzhěqīngjìng hé yǐ gù shì jiànzhě
无性自性空 清净即见者清净。何以故？是见者
qīngjìng yǔ wàikōngnǎi zhì wú xìng zì xìngkōngqīngjìng wú èr wú èr
清净与外空乃至无性自性空 清净，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù
分、无别、无断故。

fù cì shànxiàn wǒ qīngjìng jí zhēn rú qīngjìng zhēn rú
“复次，善现，我清净即真如清净，真如
qīngjìng jí wǒ qīngjìng hé yǐ gù shì wǒ qīngjìng yǔ zhēn rú qīngjìng
清净即我清净。何以故？是我清净与真如清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù wǒ qīngjìng jí fǎ jiè
无二、无二分、无别、无断故。我清净即法界、
fǎ xìng bù xū wàngxìng bú biàn yì xìng píngděngxìng lí shēng
法性、不虚妄性、不变异性、平等性、离生
xìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè qīngjìng
性、法定、法住、实际、虚空界、不思議界清净，
fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè qīngjìng jí wǒ qīngjìng hé yǐ gù shì
法界乃至不思議界清净即我清净。何以故？是
wǒ qīngjìng yǔ fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè qīngjìng wú èr wú èr fēn
我清净与法界乃至不思議界清净，无二、无二分、
wú bié wú duàn gù
无别、无断故。

yǒuqíngqīngjìng jí zhēn rú qīngjìng zhēn rú qīngjìng jí yǒuqíng
“有情清净即真如清净，真如清净即有情
qīngjìng hé yǐ gù shì yǒuqíngqīngjìng yǔ zhēn rú qīngjìng wú èr
清净。何以故？是有情清净与真如清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù yǒuqíngqīngjìng jí fǎ jiè fǎ
无二分、无别、无断故。有情清净即法界、法
xìng bù xū wàngxìng bú biàn yì xìng píngděngxìng lí shēngxìng
性、不虚妄性、不变异性、平等性、离生性、
fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè qīngjìng fǎ
法定、法住、实际、虚空界、不思議界清净，法
jiè nǎi zhì bù sī yì jiè qīngjìng jí yǒuqíngqīngjìng hé yǐ gù shì
界乃至不思議界清净即有情清净。何以故？是
yǒuqíngqīngjìng yǔ fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè qīngjìng wú èr wú èr
有情清净与法界乃至不思議界清净，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù
分、无别、无断故。

mìngzhěqīngjìng jí zhēn rú qīngjìng zhēn rú qīngjìng jí mìng
“命者清净即真如清净，真如清净即命

zhěqīngjìng hé yǐ gù shì mìngzhěqīngjìng yǔ zhēn rú qīngjìng wú
者清净。何以故？是命者清净与真如清净，无

èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù mìngzhěqīngjìng jí fǎ jiè
二、无二分、无别、无断故。命者清净即法界、

fǎ xìng bù xū wàng xìng bú biàn yì xìng píngděng xìng lí shēng
法性、不虚妄性、不变异性、平等性、离生

xìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè qīngjìng
性、法定、法住、实际、虚空界、不思議界清净，

fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè qīngjìng jí mìngzhěqīngjìng hé yǐ gù
法界乃至不思議界清净即命者清净。何以故？

shì mìngzhěqīngjìng yǔ fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè qīngjìng wú èr wú
是命者清净与法界乃至不思議界清净，无二、无

èr fēn wú bié wú duàn gù
二分、无别、无断故。

shēngzhěqīngjìng jí zhēn rú qīngjìng zhēn rú qīngjìng jí shēng
“生者清净即真如清净，真如清净即生

zhěqīngjìng hé yǐ gù shì shēngzhěqīngjìng yǔ zhēn rú qīngjìng wú
者清净。何以故？是生者清净与真如清净，无

èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù shēngzhěqīngjìng jí fǎ jiè
二、无二分、无别、无断故。生者清净即法界、

fǎ xìng bù xū wàng xìng bú biàn yì xìng píngděng xìng lí shēng
法性、不虚妄性、不变异性、平等性、离生

xìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè qīngjìng
性、法定、法住、实际、虚空界、不思議界清净，

fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè qīngjìng jí shēngzhěqīngjìng hé yǐ gù
法界乃至不思議界清净即生者清净。何以故？

shì shēngzhěqīngjìng yǔ fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè qīngjìng wú èr
是生者清净与法界乃至不思議界清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

yǎng yù zhěqīngjìng jí zhēn rú qīngjìng zhēn rú qīngjìng jí
“养育者清净即真如清净，真如清净即

yǎng yù zhěqīngjìng hé yǐ gù shì yǎng yù zhěqīngjìng yǔ zhēn rú
养育者清净。何以故？是养育者清净与真如

qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yǎng yù zhě
清净，无二、无二分、无别、无断故。养育者

qīngjìng jí fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng bú biàn yì xìng píng
清 净 即 法 界、法 性、不 虚 妄 性、不 变 异 性、平
děng xìng lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè
等 性、离 生 性、法 定、法 住、实 际、虚 空 界、
bù sī yì jiè qīngjìng fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè qīngjìng jí yǎng yù
不 思 议 界 清 净，法 界 乃 至 不 思 议 界 清 净 即 养 育
zhě qīngjìng hé yǐ gù shì yǎng yù zhě qīngjìng yǔ fǎ jiè nǎi zhì bù
者 清 净。何 以 故？是 养 育 者 清 净 与 法 界 乃 至 不
sī yì jiè qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
思 议 界 清 净，无 二、无 二 分、无 别、无 断 故。

shì fū qīngjìng jí zhēn rú qīngjìng zhēn rú qīngjìng jí shì fū
“士 夫 清 净 即 真 如 清 净，真 如 清 净 即 士 夫

qīngjìng hé yǐ gù shì shì fū qīngjìng yǔ zhēn rú qīngjìng wú èr
清 净。何 以 故？是 士 夫 清 净 与 真 如 清 净，无 二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù shì fū qīngjìng jí fǎ jiè fǎ xìng
无 二 分、无 别、无 断 故。士 夫 清 净 即 法 界、法 性、
bù xū wàng xìng bú biàn yì xìng píngděng xìng lí shēng xìng fǎ
不 虚 妄 性、不 变 异 性、平 等 性、离 生 性、法
dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè qīngjìng fǎ jiè
定、法 住、实 际、虚 空 界、不 思 议 界 清 净，法 界
nǎi zhì bù sī yì jiè qīngjìng jí shì fū qīngjìng hé yǐ gù shì shì
乃 至 不 思 议 界 清 净 即 士 夫 清 净。何 以 故？是 士
fū qīngjìng yǔ fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè qīngjìng wú èr wú èr fēn
夫 清 净 与 法 界 乃 至 不 思 议 界 清 净，无 二、无 二 分、
wú bié wú duàn gù
无 别、无 断 故。

bǔ tè qié luó qīngjìng jí zhēn rú qīngjìng zhēn rú qīngjìng jí
“补 特 伽 罗 清 净 即 真 如 清 净，真 如 清 净 即

bǔ tè qié luó qīngjìng hé yǐ gù shì bǔ tè qié luó qīngjìng yǔ zhēn
补 特 伽 罗 清 净。何 以 故？是 补 特 伽 罗 清 净 与 真
rú qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù bǔ tè qié
如 清 净，无 二、无 二 分、无 别、无 断 故。补 特 伽
luó qīngjìng jí fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng bú biàn yì xìng
罗 清 净 即 法 界、法 性、不 虚 妄 性、不 变 异 性、
píngděng xìng lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè
平 等 性、离 生 性、法 定、法 住、实 际、虚 空 界、
bù sī yì jiè qīngjìng fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè qīngjìng jí bǔ tè
不 思 议 界 清 净，法 界 乃 至 不 思 议 界 清 净 即 补 特

qié luó qīng jìng hé yǐ gù shì bǔ tè qié luó qīng jìng yǔ fǎ jiè nǎi
伽罗清净。何以故？是补特伽罗清净与法界乃
zhì bù sī yì jiè qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
至不思議界清净，无二、无二分、无别、无断故。

yì shēng qīng jìng jí zhēn rú qīng jìng zhēn rú qīng jìng jí yì
“意生清净即真如清净，真如清净即意

shēng qīng jìng hé yǐ gù shì yì shēng qīng jìng yǔ zhēn rú qīng jìng
生清净。何以故？是意生清净与真如清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yì shēng qīng jìng jí fǎ
无二、无二分、无别、无断故。意生清净即法
jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng bú biàn yì xìng píng děng xìng lí
界、法性、不虚妄性、不变异性、平等性、离
shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè
生性、法定、法住、实际、虚空界、不思議界
qīng jìng fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè qīng jìng jí yì shēng qīng jìng hé
清净，法界乃至不思議界清净即意生清净。何
yǐ gù shì yì shēng qīng jìng yǔ fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè qīng jìng
以故？是意生清净与法界乃至不思議界清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二、无二分、无别、无断故。

rú tóng qīng jìng jí zhēn rú qīng jìng zhēn rú qīng jìng jí rú
“儒童清净即真如清净，真如清净即儒

tóng qīng jìng hé yǐ gù shì rú tóng qīng jìng yǔ zhēn rú qīng jìng wú
童清净。何以故？是儒童清净与真如清净，无
èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù rú tóng qīng jìng jí fǎ jiè
二、无二分、无别、无断故。儒童清净即法界、
fǎ xìng bù xū wàng xìng bú biàn yì xìng píng děng xìng lí shēng
法性、不虚妄性、不变异性、平等性、离生
xìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè qīng jìng
性、法定、法住、实际、虚空界、不思議界清净，
fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè qīng jìng jí rú tóng qīng jìng hé yǐ gù
法界乃至不思議界清净即儒童清净。何以故？
shì rú tóng qīng jìng yǔ fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè qīng jìng wú èr wú
是儒童清净与法界乃至不思議界清净，无二、无
èr fēn wú bié wú duàn gù
二分、无别、无断故。

zuò zhě qīng jìng jí zhēn rú qīng jìng zhēn rú qīng jìng jí zuò zhě
“作者清净即真如清净，真如清净即作者

qīngjìng hé yǐ gù shì zuò zhě qīngjìng yǔ zhēn rú qīngjìng wú èr
清净。何以故？是作者清净与真如清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù zuò zhě qīngjìng jí fǎ jiè fǎ xìng
无二分、无别、无断故。作者清净即法界、法性、
bù xū wàng xìng bú biàn yì xìng píngděng xìng lí shēng xìng fǎ
不虚妄性、不变异性、平等性、离生性、法
dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè qīngjìng fǎ jiè
定、法住、实际、虚空界、不议事界清净，法界
nǎi zhì bù sī yì jiè qīngjìng jí zuò zhě qīngjìng hé yǐ gù shì zuò
乃至不议事界清净即作者清净。何以故？是作
zhě qīngjìng yǔ fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè qīngjìng wú èr wú èr fēn
者清净与法界乃至不议事界清净，无二、无二分、
wú bié wú duàn gù
无别、无断故。

shòu zhě qīngjìng jí zhēn rú qīngjìng zhēn rú qīngjìng jí shòu
“受者清净即真如清净，真如清净即受
zhě qīngjìng hé yǐ gù shì shòu zhě qīngjìng yǔ zhēn rú qīngjìng wú
者清净。何以故？是受者清净与真如清净，无
èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù shòu zhě qīngjìng jí fǎ jiè
二、无二分、无别、无断故。受者清净即法界、
fǎ xìng bù xū wàng xìng bú biàn yì xìng píngděng xìng lí shēng
法性、不虚妄性、不变异性、平等性、离生
xìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè qīngjìng
性、法定、法住、实际、虚空界、不议事界清净，
fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè qīngjìng jí shòu zhě qīngjìng hé yǐ gù
法界乃至不议事界清净即受者清净。何以故？
shì shòu zhě qīngjìng yǔ fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè qīngjìng wú èr wú
是受者清净与法界乃至不议事界清净，无二、无
èr fēn wú bié wú duàn gù
二分、无别、无断故。

zhī zhě qīngjìng jí zhēn rú qīngjìng zhēn rú qīngjìng jí zhī zhě
“知者清净即真如清净，真如清净即知者
qīngjìng hé yǐ gù shì zhī zhě qīngjìng yǔ zhēn rú qīngjìng wú èr
清净。何以故？是知者清净与真如清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù zhī zhě qīngjìng jí fǎ jiè fǎ xìng
无二分、无别、无断故。知者清净即法界、法性、
bù xū wàng xìng bú biàn yì xìng píngděng xìng lí shēng xìng fǎ
不虚妄性、不变异性、平等性、离生性、法

dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè qīng jìng fǎ jiè
定、法住、实际、虚空界、不思議界清淨，法界
nǎi zhì bù sī yì jiè qīng jìng jí zhī zhě qīng jìng hé yǐ gù shì zhī
乃至不思議界清淨即知者清淨。何以故？是知
zhě qīng jìng yǔ fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè qīng jìng wú èr wú èr fēn
者清淨与法界乃至不思議界清淨，无二、无二分、
wú bié wú duàn gù
无别、无断故。

jiàn zhě qīng jìng jí zhēn rú qīng jìng zhēn rú qīng jìng jí jiàn zhě
“见者清淨即真如清淨，真如清淨即见者
qīng jìng hé yǐ gù shì jiàn zhě qīng jìng yǔ zhēn rú qīng jìng wú èr
清淨。何以故？是见者清淨与真如清淨，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù jiàn zhě qīng jìng jí fǎ jiè fǎ xìng
无二分、无别、无断故。见者清淨即法界、法性、
bù xū wàng xìng bú biàn yì xìng píng děng xìng lí shēng xìng fǎ
不虚妄性、不变异性、平等性、离生性、法
dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè qīng jìng fǎ jiè
定、法住、实际、虚空界、不思議界清淨，法界
nǎi zhì bù sī yì jiè qīng jìng jí jiàn zhě qīng jìng hé yǐ gù shì jiàn
乃至不思議界清淨即见者清淨。何以故？是见
zhě qīng jìng yǔ fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè qīng jìng wú èr wú èr fēn
者清淨与法界乃至不思議界清淨，无二、无二分、
wú bié wú duàn gù
无别、无断故。

fù cì shàn xiàn wǒ qīng jìng jí kǔ shèng dì qīng jìng kǔ
“复次，善现，我清淨即苦圣谛清淨，苦
shèng dì qīng jìng jí wǒ qīng jìng hé yǐ gù shì wǒ qīng jìng yǔ kǔ
圣谛清淨即我清淨。何以故？是我清淨与苦
shèng dì qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù wǒ
圣谛清淨，无二、无二分、无别、无断故。我
qīng jìng jí jí miè dào shèng dì qīng jìng jí miè dào shèng dì
清淨即集、灭、道圣谛清淨，集、灭、道圣谛
qīng jìng jí wǒ qīng jìng hé yǐ gù shì wǒ qīng jìng yǔ jí miè dào
清淨即我清淨。何以故？是我清淨与集、灭、道
shèng dì qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
圣谛清淨，无二、无二分、无别、无断故。

yǒu qíng qīng jìng jí kǔ shèng dì qīng jìng kǔ shèng dì qīng jìng
“有情清淨即苦圣谛清淨，苦圣谛清淨

jí yǒuqíngqīngjìng hé yǐ gù shì yǒuqíngqīngjìng yǔ kǔ shèng dì qīng
即有情清净。何以故？是有情清净与苦圣谛清

jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yǒuqíngqīngjìng
净，无二、无二分、无别、无断故。有情清净

jí jí miè dào shèng dì qīngjìng jí miè dào shèng dì qīngjìng
即集、灭、道圣谛清净，集、灭、道圣谛清

jí yǒuqíngqīngjìng hé yǐ gù shì yǒuqíngqīngjìng yǔ jí miè dào
即有情清净。何以故？是有情清净与集、灭、道

shèng dì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
圣谛清净，无二、无二分、无别、无断故。

mìngzhě qīngjìng jí kǔ shèng dì qīngjìng kǔ shèng dì qīngjìng
“命者清净即苦圣谛清净，苦圣谛清

jí mìngzhě qīngjìng hé yǐ gù shì mìngzhě qīngjìng yǔ kǔ shèng dì
即命者清净。何以故？是命者清净与苦圣谛

qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù mìngzhě qīng
清净，无二、无二分、无别、无断故。命者清

jìng jí jí miè dào shèng dì qīngjìng jí miè dào shèng dì qīng
净即集、灭、道圣谛清净，集、灭、道圣谛清

jìng jí mìngzhě qīngjìng hé yǐ gù shì mìngzhě qīngjìng yǔ jí miè
净即命者清净。何以故？是命者清净与集、灭、

dào shèng dì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
道圣谛清净，无二、无二分、无别、无断故。

shēngzhě qīngjìng jí kǔ shèng dì qīngjìng kǔ shèng dì qīngjìng
“生者清净即苦圣谛清净，苦圣谛清

jí shēngzhě qīngjìng hé yǐ gù shì shēngzhě qīngjìng yǔ kǔ shèng dì
即生者清净。何以故？是生者清净与苦圣谛

qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù shēngzhě qīng
清净，无二、无二分、无别、无断故。生者清

jìng jí jí miè dào shèng dì qīngjìng jí miè dào shèng dì qīng
净即集、灭、道圣谛清净，集、灭、道圣谛清

jìng jí shēngzhě qīngjìng hé yǐ gù shì shēngzhě qīngjìng yǔ jí miè
净即生者清净。何以故？是生者清净与集、灭、

dào shèng dì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
道圣谛清净，无二、无二分、无别、无断故。

yǎng yù zhě qīngjìng jí kǔ shèng dì qīngjìng kǔ shèng dì qīng
“养育者清净即苦圣谛清净，苦圣谛清

jìng jí yǎng yù zhě qīngjìng hé yǐ gù shì yǎng yù zhě qīngjìng yǔ kǔ
净即养育者清净。何以故？是养育者清净与苦

shèng dì qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yǎng
圣 谛 清 净， 无 二、 无 二 分、 无 别、 无 断 故。 养
yù zhě qīng jìng jí jí miè dào shèng dì qīng jìng jí miè dào
育 者 清 净 即 集、 灭、 道 圣 谛 清 净， 集、 灭、 道
shèng dì qīng jìng jí yǎng yù zhě qīng jìng hé yǐ gù shì yǎng yù zhě
圣 谛 清 净 即 养 育 者 清 净。 何 以 故？ 是 养 育 者
qīng jìng yǔ jí jí miè dào shèng dì qīng jìng wú èr wú èr fēn
清 净 与 集、 灭、 道 圣 谛 清 净， 无 二、 无 二 分、
wú bié wú duàn gù
无 别、 无 断 故。

shì fū qīng jìng jí kǔ shèng dì qīng jìng kǔ shèng dì qīng jìng
“ 士 夫 清 净 即 苦 圣 谛 清 净， 苦 圣 谛 清 净
jí shì fū qīng jìng hé yǐ gù shì shì fū qīng jìng yǔ kǔ shèng dì qīng
即 士 夫 清 净。 何 以 故？ 是 士 夫 清 净 与 苦 圣 谛 清
jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù shì fū qīng jìng jí
净， 无 二、 无 二 分、 无 别、 无 断 故。 士 夫 清 净 即
jí miè dào shèng dì qīng jìng jí miè dào shèng dì qīng jìng jí
集、 灭、 道 圣 谛 清 净， 集、 灭、 道 圣 谛 清 净 即
shì fū qīng jìng hé yǐ gù shì shì fū qīng jìng yǔ jí miè dào shèng
士 夫 清 净。 何 以 故？ 是 士 夫 清 净 与 集、 灭、 道 圣
dì qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
谛 清 净， 无 二、 无 二 分、 无 别、 无 断 故。

bǔ tè qié luó qīng jìng jí kǔ shèng dì qīng jìng kǔ shèng dì
“ 补 特 伽 罗 清 净 即 苦 圣 谛 清 净， 苦 圣 谛
qīng jìng jí bǔ tè qié luó qīng jìng hé yǐ gù shì bǔ tè qié luó qīng
清 净 即 补 特 伽 罗 清 净。 何 以 故？ 是 补 特 伽 罗 清
jìng yǔ kǔ shèng dì qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn
净 与 苦 圣 谛 清 净， 无 二、 无 二 分、 无 别、 无 断
gù bǔ tè qié luó qīng jìng jí jí miè dào shèng dì qīng jìng jí
故。 补 特 伽 罗 清 净 即 集、 灭、 道 圣 谛 清 净， 集、
miè dào shèng dì qīng jìng jí bǔ tè qié luó qīng jìng hé yǐ gù shì
灭、 道 圣 谛 清 净 即 补 特 伽 罗 清 净。 何 以 故？ 是
bǔ tè qié luó qīng jìng yǔ jí miè dào shèng dì qīng jìng wú èr
补 特 伽 罗 清 净 与 集、 灭、 道 圣 谛 清 净， 无 二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无 二 分、 无 别、 无 断 故。

yì shēng qīng jìng jí kǔ shèng dì qīng jìng kǔ shèng dì qīng jìng
“ 意 生 清 净 即 苦 圣 谛 清 净， 苦 圣 谛 清 净

jí yì shēngqīngjìng hé yǐ gù shì yì shēngqīngjìng yǔ kǔ shèng dì
即意生清净。何以故？是意生清净与苦圣谛
qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yì shēngqīng
清净，无二、无二分、无别、无断故。意生清
jìng jí jí miè dào shèng dì qīngjìng jí miè dào shèng dì qīng
净即集、灭、道圣谛清净，集、灭、道圣谛清
jìng jí yì shēngqīngjìng hé yǐ gù shì yì shēngqīngjìng yǔ jí miè
净即意生清净。何以故？是意生清净与集、灭、
dào shèng dì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
道圣谛清净，无二、无二分、无别、无断故。

rú tóngqīngjìng jí kǔ shèng dì qīngjìng kǔ shèng dì qīngjìng
“**儒童清净即苦圣谛清净，苦圣谛清净**

jí rú tóngqīngjìng hé yǐ gù shì rú tóngqīngjìng yǔ kǔ shèng dì
即儒童清净。何以故？是儒童清净与苦圣谛
qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù rú tóngqīng
清净，无二、无二分、无别、无断故。儒童清
jìng jí jí miè dào shèng dì qīngjìng jí miè dào shèng dì qīng
净即集、灭、道圣谛清净，集、灭、道圣谛清
jìng jí rú tóngqīngjìng hé yǐ gù shì rú tóngqīngjìng yǔ jí miè
净即儒童清净。何以故？是儒童清净与集、灭、
dào shèng dì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
道圣谛清净，无二、无二分、无别、无断故。

zuò zhě qīngjìng jí kǔ shèng dì qīngjìng kǔ shèng dì qīngjìng
“**作者清净即苦圣谛清净，苦圣谛清净**

jí zuò zhě qīngjìng hé yǐ gù shì zuò zhě qīngjìng yǔ kǔ shèng dì qīng
即作者清净。何以故？是作者清净与苦圣谛清
jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù zuò zhě qīngjìng jí
净，无二、无二分、无别、无断故。作者清净即
jí miè dào shèng dì qīngjìng jí miè dào shèng dì qīngjìng jí
集、灭、道圣谛清净，集、灭、道圣谛清净即
zuò zhě qīngjìng hé yǐ gù shì zuò zhě qīngjìng yǔ jí miè dào shèng
作者清净。何以故？是作者清净与集、灭、道圣
dì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
谛清净，无二、无二分、无别、无断故。

shòu zhě qīngjìng jí kǔ shèng dì qīngjìng kǔ shèng dì qīngjìng
“**受者清净即苦圣谛清净，苦圣谛清净**

jí shòu zhě qīngjìng hé yǐ gù shì shòu zhě qīngjìng yǔ kǔ shèng dì
即受者清净。何以故？是受者清净与苦圣谛

qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù shòuzhěqīng
清**净**，**无二**、**无二分**、**无别**、**无断故**。受者清
jìng jí jí miè dào shèng dì qīngjìng jí miè dào shèng dì qīng
净**即集**、**灭**、**道圣谛清**净，**集**、**灭**、**道圣谛清**
jìng jí shòuzhěqīngjìng hé yǐ gù shì shòuzhěqīngjìng yǔ jí miè
净**即受者清**净。何以故？是受者清**净与集**、**灭**、
dào shèng dì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
道**圣谛清**净，**无二**、**无二分**、**无别**、**无断故**。

zhī zhě qīngjìng jí kǔ shèng dì qīngjìng kǔ shèng dì qīngjìng
“**知者清**净**即苦圣谛清**净，**苦圣谛清**净

jí zhī zhě qīngjìng hé yǐ gù shì zhī zhě qīngjìng yǔ kǔ shèng dì qīng
即**知者清**净。何以故？是知者清**净与苦圣** 谛清
jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù zhī zhě qīngjìng jí
净，**无二**、**无二分**、**无别**、**无断故**。**知者清**净**即**
jí miè dào shèng dì qīngjìng jí miè dào shèng dì qīngjìng jí
集、**灭**、**道圣谛清**净，**集**、**灭**、**道圣谛清**净**即**
zhī zhě qīngjìng hé yǐ gù shì zhī zhě qīngjìng yǔ jí miè dào shèng
知者清净。何以故？是知者清**净与集**、**灭**、**道圣**
dì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
谛**清**净，**无二**、**无二分**、**无别**、**无断故**。

jiàn zhě qīngjìng jí kǔ shèng dì qīngjìng kǔ shèng dì qīngjìng
“**见者清**净**即苦圣谛清**净，**苦圣谛清**净

jí jiàn zhě qīngjìng hé yǐ gù shì jiàn zhě qīngjìng yǔ kǔ shèng dì qīng
即**见者清**净。何以故？是见者清**净与苦圣** 谛清
jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù jiàn zhě qīngjìng jí
净，**无二**、**无二分**、**无别**、**无断故**。**见者清**净**即**
jí miè dào shèng dì qīngjìng jí miè dào shèng dì qīngjìng jí
集、**灭**、**道圣谛清**净，**集**、**灭**、**道圣谛清**净**即**
jiàn zhě qīngjìng hé yǐ gù shì jiàn zhě qīngjìng yǔ jí miè dào shèng
见者清净。何以故？是见者清**净与集**、**灭**、**道圣**
dì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
谛**清**净，**无二**、**无二分**、**无别**、**无断故**。

fù cì shànxiàn wǒ qīngjìng jí sì jìng lǜ qīngjìng sì jìng
“**复次**，**善现**，**我清**净**即四静虑清**净，**四静**

lǜ qīngjìng jí wǒ qīngjìng hé yǐ gù shì wǒ qīngjìng yǔ sì jìng lǜ
虑清净**即我清**净。何以故？是**我清**净**与四静** 虑
qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù wǒ qīngjìng
清净，**无二**、**无二分**、**无别**、**无断故**。**我清**净

jí sì wú liàng sì wú sè dìng qīng jìng sì wú liàng sì wú sè dìng
即四无量、四无色定清净，四无量、四无色定
qīng jìng jí wǒ qīng jìng hé yǐ gù shì wǒ qīng jìng yǔ sì wú liàng sì
清净即我清净。何以故？是我清净与四无量、四
wú sè dìng qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无色定清净，无二、无二分、无别、无断故。

yǒu qíng qīng jìng jí sì jìng lǜ qīng jìng sì jìng lǜ qīng jìng jí
“有情清净即四静虑清净，四静虑清净即

yǒu qíng qīng jìng hé yǐ gù shì yǒu qíng qīng jìng yǔ sì jìng lǜ qīng jìng
有情清净。何以故？是有情清净与四静虑清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yǒu qíng qīng jìng jí sì
无二、无二分、无别、无断故。有情清净即四
wú liàng sì wú sè dìng qīng jìng sì wú liàng sì wú sè dìng qīng jìng
无量、四无色定清净，四无量、四无色定清净
jí yǒu qíng qīng jìng hé yǐ gù shì yǒu qíng qīng jìng yǔ sì wú liàng
即有情清净。何以故？是有情清净与四无量、
sì wú sè dìng qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
四无色定清净，无二、无二分、无别、无断故。

mìng zhě qīng jìng jí sì jìng lǜ qīng jìng sì jìng lǜ qīng jìng jí
“命者清净即四静虑清净，四静虑清净即

mìng zhě qīng jìng hé yǐ gù shì mìng zhě qīng jìng yǔ sì jìng lǜ qīng jìng
命者清净。何以故？是命者清净与四静虑清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù mìng zhě qīng jìng jí sì
无二、无二分、无别、无断故。命者清净即四
wú liàng sì wú sè dìng qīng jìng sì wú liàng sì wú sè dìng qīng jìng
无量、四无色定清净，四无量、四无色定清净
jí mìng zhě qīng jìng hé yǐ gù shì mìng zhě qīng jìng yǔ sì wú liàng
即命者清净。何以故？是命者清净与四无量、
sì wú sè dìng qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
四无色定清净，无二、无二分、无别、无断故。

shēng zhě qīng jìng jí sì jìng lǜ qīng jìng sì jìng lǜ qīng jìng jí
“生者清净即四静虑清净，四静虑清净即

shēng zhě qīng jìng hé yǐ gù shì shēng zhě qīng jìng yǔ sì jìng lǜ qīng
生者清净。何以故？是生者清净与四静虑清
jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù shēng zhě qīng jìng
净，无二、无二分、无别、无断故。生者清净
jí sì wú liàng sì wú sè dìng qīng jìng sì wú liàng sì wú sè dìng
即四无量、四无色定清净，四无量、四无色定

qīngjìng jí shēngzhě qīngjìng hé yǐ gù shì shēngzhě qīngjìng yǔ sì
清 净 即 生 者 清 净 。 何 以 故 ？ 是 生 者 清 净 与 四
wú liàng sì wú sè dìngqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
无 量 、 四 无 色 定 清 净 ， 无 二 、 无 二 分 、 无 别 、 无
duàn gù
断 故 。

yǎng yù zhě qīngjìng jí sì jìng lǜ qīngjìng sì jìng lǜ qīngjìng
“ 养 育 者 清 净 即 四 静 虑 清 净 ， 四 静 虑 清 净

jí yǎng yù zhě qīngjìng hé yǐ gù shì yǎng yù zhě qīngjìng yǔ sì jìng
即 养 育 者 清 净 。 何 以 故 ？ 是 养 育 者 清 净 与 四 静
lǜ qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yǎng yù
虑 清 净 ， 无 二 、 无 二 分 、 无 别 、 无 断 故 。 养 育
zhě qīngjìng jí sì wú liàng sì wú sè dìngqīngjìng sì wú liàng sì
者 清 净 即 四 无 量 、 四 无 色 定 清 净 ， 四 无 量 、 四
wú sè dìngqīngjìng jí yǎng yù zhě qīngjìng hé yǐ gù shì yǎng yù zhě
无 色 定 清 净 即 养 育 者 清 净 。 何 以 故 ？ 是 养 育 者
qīngjìng yǔ sì wú liàng sì wú sè dìngqīngjìng wú èr wú èr fēn
清 净 与 四 无 量 、 四 无 色 定 清 净 ， 无 二 、 无 二 分 、
wú bié wú duàn gù
无 别 、 无 断 故 。

shì fū qīngjìng jí sì jìng lǜ qīngjìng sì jìng lǜ qīngjìng jí
“ 士 夫 清 净 即 四 静 虑 清 净 ， 四 静 虑 清 净 即

shì fū qīngjìng hé yǐ gù shì shì fū qīngjìng yǔ sì jìng lǜ qīngjìng
士 夫 清 净 。 何 以 故 ？ 是 士 夫 清 净 与 四 静 虑 清 净 ，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù shì fū qīngjìng jí sì wú
无 二 、 无 二 分 、 无 别 、 无 断 故 。 士 夫 清 净 即 四 无
liàng sì wú sè dìngqīngjìng sì wú liàng sì wú sè dìngqīngjìng jí
量 、 四 无 色 定 清 净 ， 四 无 量 、 四 无 色 定 清 净 即
shì fū qīngjìng hé yǐ gù shì shì fū qīngjìng yǔ sì wú liàng sì wú
士 夫 清 净 。 何 以 故 ？ 是 士 夫 清 净 与 四 无 量 、 四 无
sè dìngqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
色 定 清 净 ， 无 二 、 无 二 分 、 无 别 、 无 断 故 。

bǔ tè qié luó qīngjìng jí sì jìng lǜ qīngjìng sì jìng lǜ qīng
“ 补 特 伽 罗 清 净 即 四 静 虑 清 净 ， 四 静 虑 清

jìng jí bǔ tè qié luó qīngjìng hé yǐ gù shì bǔ tè qié luó qīngjìng
净 即 补 特 伽 罗 清 净 。 何 以 故 ？ 是 补 特 伽 罗 清 净
yǔ sì jìng lǜ qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
与 四 静 虑 清 净 ， 无 二 、 无 二 分 、 无 别 、 无 断 故 。

bǔ tè qié luó qīng jìng jí sì wú liàng sì wú sè dìng qīng jìng sì wú
补特伽罗清净即四无量、四无色定清净，四无
liàng sì wú sè dìng qīng jìng jí bǔ tè qié luó qīng jìng hé yǐ gù shì
量、四无色定清净即补特伽罗清净。何以故？是
bǔ tè qié luó qīng jìng yǔ sì wú liàng sì wú sè dìng qīng jìng wú èr
补特伽罗清净与四无量、四无色定清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

yì shēng qīng jìng jí sì jìng lǜ qīng jìng sì jìng lǜ qīng jìng jí
“意生清净即四静虑清净，四静虑清净即
yì shēng qīng jìng hé yǐ gù shì yì shēng qīng jìng yǔ sì jìng lǜ qīng
意生清净。何以故？是意生清净与四静虑清
jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yì shēng qīng jìng
净，无二、无二分、无别、无断故。意生清净
jí sì wú liàng sì wú sè dìng qīng jìng sì wú liàng sì wú sè dìng
即四无量、四无色定清净，四无量、四无色定
qīng jìng jí yì shēng qīng jìng hé yǐ gù shì yì shēng qīng jìng yǔ sì
清净即意生清净。何以故？是意生清净与四
wú liàng sì wú sè dìng qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
无量、四无色定清净，无二、无二分、无别、无
duàn gù
断故。

rú tóng qīng jìng jí sì jìng lǜ qīng jìng sì jìng lǜ qīng jìng jí
“婴童清净即四静虑清净，四静虑清净即
rú tóng qīng jìng hé yǐ gù shì rú tóng qīng jìng yǔ sì jìng lǜ qīng jìng
婴童清净。何以故？是婴童清净与四静虑清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù rú tóng qīng jìng jí sì
无二、无二分、无别、无断故。婴童清净即四
wú liàng sì wú sè dìng qīng jìng sì wú liàng sì wú sè dìng qīng jìng
无量、四无色定清净，四无量、四无色定清净
jí rú tóng qīng jìng hé yǐ gù shì rú tóng qīng jìng yǔ sì wú liàng
即婴童清净。何以故？是婴童清净与四无量、
sì wú sè dìng qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
四无色定清净，无二、无二分、无别、无断故。

zuò zhě qīng jìng jí sì jìng lǜ qīng jìng sì jìng lǜ qīng jìng jí
“作者清净即四静虑清净，四静虑清净即
zuò zhě qīng jìng hé yǐ gù shì zuò zhě qīng jìng yǔ sì jìng lǜ qīng jìng
作者清净。何以故？是作者清净与四静虑清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù zuò zhě qīng jìng jí sì wú
无二、无二分、无别、无断故。作者清净即四无
liàng sì wú sè dìng qīng jìng sì wú liàng sì wú sè dìng qīng jìng jí
量、四无色定清净，四无量、四无色定清净即
zuò zhě qīng jìng hé yǐ gù shì zuò zhě qīng jìng yǔ sì wú liàng sì wú
作者清净。何以故？是作者清净与四无量、四无
sè dìng qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
色定清净，无二、无二分、无别、无断故。

shòu zhě qīng jìng jí sì jìng lǜ qīng jìng sì jìng lǜ qīng jìng jí
“受者清净即四静虑清净，四静虑清净即
shòu zhě qīng jìng hé yǐ gù shì shòu zhě qīng jìng yǔ sì jìng lǜ qīng jìng
受者清净。何以故？是受者清净与四静虑清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù shòu zhě qīng jìng jí sì
无二、无二分、无别、无断故。受者清净即四
wú liàng sì wú sè dìng qīng jìng sì wú liàng sì wú sè dìng qīng jìng
无量、四无色定清净，四无量、四无色定清净
jí shòu zhě qīng jìng hé yǐ gù shì shòu zhě qīng jìng yǔ sì wú liàng
即受者清净。何以故？是受者清净与四无量、
sì wú sè dìng qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
四无色定清净，无二、无二分、无别、无断故。

zhī zhě qīng jìng jí sì jìng lǜ qīng jìng sì jìng lǜ qīng jìng jí
“知者清净即四静虑清净，四静虑清净即
zhī zhě qīng jìng hé yǐ gù shì zhī zhě qīng jìng yǔ sì jìng lǜ qīng jìng
知者清净。何以故？是知者清净与四静虑清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù zhī zhě qīng jìng jí sì wú
无二、无二分、无别、无断故。知者清净即四无
liàng sì wú sè dìng qīng jìng sì wú liàng sì wú sè dìng qīng jìng jí
量、四无色定清净，四无量、四无色定清净即
zhī zhě qīng jìng hé yǐ gù shì zhī zhě qīng jìng yǔ sì wú liàng sì wú
知者清净。何以故？是知者清净与四无量、四无
sè dìng qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
色定清净，无二、无二分、无别、无断故。

jiàn zhě qīng jìng jí sì jìng lǜ qīng jìng sì jìng lǜ qīng jìng jí
“见者清净即四静虑清净，四静虑清净即
jiàn zhě qīng jìng hé yǐ gù shì jiàn zhě qīng jìng yǔ sì jìng lǜ qīng jìng
见者清净。何以故？是见者清净与四静虑清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù jiàn zhě qīng jìng jí sì wú
无二、无二分、无别、无断故。见者清净即四无

liàng sì wú sè dìngqīngjìng sì wú liàng sì wú sè dìngqīngjìng jí
量、四无色定清净，四无量、四无色定清净即
jiànzhěqīngjìng hé yǐ gù shì jiànzhěqīngjìng yǔ sì wú liàng sì wú
见者清净。何以故？是见者清净与四无量、四无
sè dìngqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
色定清净，无二、无二分、无别、无断故。

fù cì shànxiàn wǒ qīngjìng jí bā jiě tuō qīngjìng bā jiě
“复次，善现，我清净即八解脱清净，八解

tuō qīngjìng jí wǒ qīngjìng hé yǐ gù shì wǒ qīngjìng yǔ bā jiě tuō
脱清净即我清净。何以故？是我清净与八解脱
qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù wǒ qīngjìng
清净，无二、无二分、无别、无断故。我清净
jí bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchùqīngjìng bā shèngchù
即八胜处、九次第定、十遍处清净，八胜处、
jiǔ cì dì dìng shí biànchùqīngjìng jí wǒ qīngjìng hé yǐ gù shì wǒ
九次第定、十遍处清净即我清净。何以故？是我
qīngjìng yǔ bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchùqīngjìng wú èr
清净与八胜处、九次第定、十遍处清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

yǒuqíngqīngjìng jí bā jiě tuō qīngjìng bā jiě tuō qīngjìng jí
“有情清净即八解脱清净，八解脱清净即

yǒuqíngqīngjìng hé yǐ gù shì yǒuqíngqīngjìng yǔ bā jiě tuō qīngjìng
有情清净。何以故？是有情清净与八解脱清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yǒuqíngqīngjìng jí bā
无二、无二分、无别、无断故。有情清净即八
shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchùqīngjìng bā shèngchù jiǔ cì
胜处、九次第定、十遍处清净，八胜处、九次
dì dìng shí biànchùqīngjìng jí yǒuqíngqīngjìng hé yǐ gù shì yǒu
第定、十遍处清净即有情清净。何以故？是有
qíngqīngjìng yǔ bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchùqīngjìng wú
情清净与八胜处、九次第定、十遍处清净，无
èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
二、无二分、无别、无断故。

mìngzhěqīngjìng jí bā jiě tuō qīngjìng bā jiě tuō qīngjìng jí
“命者清净即八解脱清净，八解脱清净即

mìngzhěqīngjìng hé yǐ gù shì mìngzhěqīngjìng yǔ bā jiě tuō qīngjìng
命者清净。何以故？是命者清净与八解脱清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù mìngzhěqīngjìng jí bā
无二、无二分、无别、无断故。命者清净即八
shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchùqīngjìng bā shèngchù jiǔ cì
胜处、九次第定、十遍处清净，八胜处、九次
dì dìng shí biànchùqīngjìng jí mìngzhěqīngjìng hé yǐ gù shì mìng
第定、十遍处清净即命者清净。何以故？是命
zhěqīngjìng yǔ bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchùqīngjìng wú
者清净与八胜处、九次第定、十遍处清净，无
èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
二、无二分、无别、无断故。

shēngzhěqīngjìng jí bā jiě tuōqīngjìng bā jiě tuōqīngjìng jí
“生者清净即八解脱清净，八解脱清净即
shēngzhěqīngjìng hé yǐ gù shì shēngzhěqīngjìng yǔ bā jiě tuōqīng
生者清净。何以故？是生者清净与八解脱清
jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù shēngzhěqīngjìng
净，无二、无二分、无别、无断故。生者清净
jí bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchùqīngjìng bā shèngchù
即八胜处、九次第定、十遍处清净，八胜处、
jiǔ cì dì dìng shí biànchùqīngjìng jí shēngzhěqīngjìng hé yǐ gù
九次第定、十遍处清净即生者清净。何以故？
shì shēngzhěqīngjìng yǔ bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchùqīng
是生者清净与八胜处、九次第定、十遍处清
jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
净，无二、无二分、无别、无断故。

yǎng yù zhěqīngjìng jí bā jiě tuōqīngjìng bā jiě tuōqīngjìng
“养育者清净即八解脱清净，八解脱清净
jí yǎng yù zhěqīngjìng hé yǐ gù shì yǎng yù zhěqīngjìng yǔ bā jiě
即养育者清净。何以故？是养育者清净与八解
tuōqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yǎng yù
脱清净，无二、无二分、无别、无断故。养育
zhěqīngjìng jí bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchùqīngjìng bā
者清净即八胜处、九次第定、十遍处清净，八
shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchùqīngjìng jí yǎng yù zhěqīngjìng
胜处、九次第定、十遍处清净即养育者清净。
hé yǐ gù shì yǎng yù zhěqīngjìng yǔ bā shèngchù jiǔ cì dì dìng
何以故？是养育者清净与八胜处、九次第定、
shí biànchùqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
十遍处清净，无二、无二分、无别、无断故。

shì fū qīngjìng jí bā jiě tuō qīngjìng bā jiě tuō qīngjìng jí
“士夫清净即八解脱清净，八解脱清净即

shì fū qīngjìng hé yǐ gù shì shì fū qīngjìng yǔ bā jiě tuō qīngjìng
士夫清净。何以故？是士夫清净与八解脱清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù shì fū qīngjìng jí bā shèng
无二、无二分、无别、无断故。士夫清净即八胜
chù jiǔ cì dì dìng shí biànchù qīngjìng bā shèngchù jiǔ cì dì
处、九次第定、十遍处清净，八胜处、九次第
dìng shí biànchù qīngjìng jí shì fū qīngjìng hé yǐ gù shì shì fū
定、十遍处清净即士夫清净。何以故？是士夫
qīngjìng yǔ bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù qīngjìng wú èr
清净与八胜处、九次第定、十遍处清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

bǔ tè qié luó qīngjìng jí bā jiě tuō qīngjìng bā jiě tuō qīng
“补特伽罗清净即八解脱清净，八解脱清

jìng jí bǔ tè qié luó qīngjìng hé yǐ gù shì bǔ tè qié luó qīngjìng
净即补特伽罗清净。何以故？是补特伽罗清净
yǔ bā jiě tuō qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
与八解脱清净，无二、无二分、无别、无断故。
bǔ tè qié luó qīngjìng jí bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù qīng
补特伽罗清净即八胜处、九次第定、十遍处清
jìng bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù qīngjìng jí bǔ tè qié
净，八胜处、九次第定、十遍处清净即补特伽
luó qīngjìng hé yǐ gù shì bǔ tè qié luó qīngjìng yǔ bā shèngchù
罗清净。何以故？是补特伽罗清净与八胜处、
jiǔ cì dì dìng shí biànchù qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
九次第定、十遍处清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù
无断故。

yì shēng qīngjìng jí bā jiě tuō qīngjìng bā jiě tuō qīngjìng jí
“意生清净即八解脱清净，八解脱清净即

yì shēng qīngjìng hé yǐ gù shì yì shēng qīngjìng yǔ bā jiě tuō qīng
意生清净。何以故？是意生清净与八解脱清
jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yì shēng qīngjìng
净，无二、无二分、无别、无断故。意生清净
jí bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù qīngjìng bā shèngchù
即八胜处、九次第定、十遍处清净，八胜处、

jiǔ cì dì dìng shí biànchùqīngjìng jí yì shēngqīngjìng hé yǐ gù
九次第定、十遍处清净即意生清净。何以故？

shì yì shēngqīngjìng yǔ bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchùqīng
是意生清净与八胜处、九次第定、十遍处清
jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
净，无二、无二分、无别、无断故。

rú tóngqīngjìng jí bā jiě tuōqīngjìng bā jiě tuōqīngjìng jí
“**儒童清净即八解脱清净，八解脱清净即**

rú tóngqīngjìng hé yǐ gù shì rú tóngqīngjìng yǔ bā jiě tuōqīngjìng
儒童清净。何以故？是儒童清净与八解脱清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù rú tóngqīngjìng jí bā
无二、无二分、无别、无断故。儒童清净即八

shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchùqīngjìng bā shèngchù jiǔ cì
胜处、九次第定、十遍处清净，八胜处、九次

dì dìng shí biànchùqīngjìng jí rú tóngqīngjìng hé yǐ gù shì rú
第定、十遍处清净即儒童清净。何以故？是儒

tóngqīngjìng yǔ bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchùqīngjìng wú
童清净与八胜处、九次第定、十遍处清净，无

èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
二、无二分、无别、无断故。

zuò zhěqīngjìng jí bā jiě tuōqīngjìng bā jiě tuōqīngjìng jí
“**作者清净即八解脱清净，八解脱清净即**

zuò zhěqīngjìng hé yǐ gù shì zuò zhěqīngjìng yǔ bā jiě tuōqīngjìng
作者清净。何以故？是作者清净与八解脱清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù zuò zhěqīngjìng jí bā shèng
无二、无二分、无别、无断故。作者清净即八胜

chù jiǔ cì dì dìng shí biànchùqīngjìng bā shèngchù jiǔ cì dì
处、九次第定、十遍处清净，八胜处、九次第

dìng shí biànchùqīngjìng jí zuò zhěqīngjìng hé yǐ gù shì zuò zhě
定、十遍处清净即作者清净。何以故？是作者

qīngjìng yǔ bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchùqīngjìng wú èr
清净与八胜处、九次第定、十遍处清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

shòu zhěqīngjìng jí bā jiě tuōqīngjìng bā jiě tuōqīngjìng jí
“**受者清净即八解脱清净，八解脱清净即**

shòu zhěqīngjìng hé yǐ gù shì shòu zhěqīngjìng yǔ bā jiě tuōqīngjìng
受者清净。何以故？是受者清净与八解脱清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù shòuzhěqīngjìng jí bā
无二、无二分、无别、无断故。受者清净即八
shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchùqīngjìng bā shèngchù jiǔ cì
胜处、九次第定、十遍处清净，八胜处、九次
dì dìng shí biànchùqīngjìng jí shòuzhěqīngjìng hé yǐ gù shì shòu
第定、十遍处清净即受者清净。何以故？是受
zhěqīngjìng yǔ bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchùqīngjìng wú
者清净与八胜处、九次第定、十遍处清净，无
èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
二、无二分、无别、无断故。

zhī zhěqīngjìng jí bā jiě tuōqīngjìng bā jiě tuōqīngjìng jí
“知者清净即八解脱清净，八解脱清净即

zhī zhěqīngjìng hé yǐ gù shì zhī zhěqīngjìng yǔ bā jiě tuōqīngjìng
知者清净。何以故？是知者清净与八解脱清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù zhī zhěqīngjìng jí bā shèng
无二、无二分、无别、无断故。知者清净即八胜
chù jiǔ cì dì dìng shí biànchùqīngjìng bā shèngchù jiǔ cì dì
处、九次第定、十遍处清净，八胜处、九次第
dìng shí biànchùqīngjìng jí zhī zhěqīngjìng hé yǐ gù shì zhī zhě
定、十遍处清净即知者清净。何以故？是知者
qīngjìng yǔ bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchùqīngjìng wú èr
清净与八胜处、九次第定、十遍处清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

jiàn zhěqīngjìng jí bā jiě tuōqīngjìng bā jiě tuōqīngjìng jí
“见者清净即八解脱清净，八解脱清净即

jiàn zhěqīngjìng hé yǐ gù shì jiàn zhěqīngjìng yǔ bā jiě tuōqīngjìng
见者清净。何以故？是见者清净与八解脱清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù jiàn zhěqīngjìng jí bā shèng
无二、无二分、无别、无断故。见者清净即八胜
chù jiǔ cì dì dìng shí biànchùqīngjìng bā shèngchù jiǔ cì dì
处、九次第定、十遍处清净，八胜处、九次第
dìng shí biànchùqīngjìng jí jiàn zhěqīngjìng hé yǐ gù shì jiàn zhě
定、十遍处清净即见者清净。何以故？是见者
qīngjìng yǔ bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchùqīngjìng wú èr
清净与八胜处、九次第定、十遍处清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

大般若波罗蜜多经卷第一百八十七

dà bō rě bō luó mì duō jīng juàn dì yī bǎi bā shí bā
大般若波罗蜜多经卷第一百八十八

táng sān zàng fǎ shī xuán zàng fèng zhào yì
唐三藏法师玄奘奉 诏译

chū fēn nán xìn jiě pǐn dì sān shí sì zhī qī
初分难信解品第三十四之七

fù cì shàn xiàn wǒ qīng jìng jí sì niàn zhù qīng jìng sì
“复次，善现，我清净即四念住清净，四
niàn zhù qīng jìng jí wǒ qīng jìng hé yǐ gù shì wǒ qīng jìng yǔ sì niàn
念住清净即我清净。何以故？是我清净与四念
zhù qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù wǒ qīng
住清净，无二、无二分、无别、无断故。我清
jìng jí sì zhèng duàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děng jué zhī
净即四正断、四神足、五根、五力、七等觉支、
bā shèng dào zhī qīng jìng sì zhèng duàn nǎi zhì bā shèng dào zhī qīng jìng
八圣道支清净，四正断乃至八圣道支清净
jí wǒ qīng jìng hé yǐ gù shì wǒ qīng jìng yǔ sì zhèng duàn nǎi zhì
即我清净。何以故？是我清净与四正断乃至
bā shèng dào zhī qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
八圣道支清净，无二、无二分、无别、无断故。

yǒu qíng qīng jìng jí sì niàn zhù qīng jìng sì niàn zhù qīng jìng jí
“有情清净即四念住清净，四念住清净即
yǒu qíng qīng jìng hé yǐ gù shì yǒu qíng qīng jìng yǔ sì niàn zhù qīng jìng
有情清净。何以故？是有情清净与四念住清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yǒu qíng qīng jìng jí sì
无二、无二分、无别、无断故。有情清净即四
zhèng duàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děng jué zhī bā shèng
正断、四神足、五根、五力、七等觉支、八圣
dào zhī qīng jìng sì zhèng duàn nǎi zhì bā shèng dào zhī qīng jìng jí yǒu qíng
道支清净，四正断乃至八圣道支清净即有情
qīng jìng hé yǐ gù shì yǒu qíng qīng jìng yǔ sì zhèng duàn nǎi zhì bā
清净。何以故？是有情清净与四正断乃至八
shèng dào zhī qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
圣道支清净，无二、无二分、无别、无断故。

mìngzhěqīngjìng jí sì niànzhùqīngjìng sì niànzhùqīngjìng jí
“命者清净即四念住清净，四念住清净即

mìngzhěqīngjìng hé yǐ gù shì mìngzhěqīngjìng yǔ sì niànzhùqīngjìng
命者清净。何以故？是命者清净与四念住清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù mìngzhěqīngjìng jí sì
无二、无二分、无别、无断故。命者清净即四

zhèngduàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī dēngjué zhī bā shèng
正断、四神足、五根、五力、七等觉支、八圣

dào zhī qīngjìng sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī qīngjìng jí mìng
道支清净，四正断乃至八圣道支清净即命

zhěqīngjìng hé yǐ gù shì mìngzhěqīngjìng yǔ sì zhèngduàn nǎi zhì
者清净。何以故？是命者清净与四正断乃至

bā shèngdào zhī qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
八圣道支清净，无二、无二分、无别、无断故。

shēngzhěqīngjìng jí sì niànzhùqīngjìng sì niànzhùqīngjìng
“生者清净即四念住清净，四念住清净

jí shēngzhěqīngjìng hé yǐ gù shì shēngzhěqīngjìng yǔ sì niànzhù
即生者清净。何以故？是生者清净与四念住

qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù shēngzhěqīng
清净，无二、无二分、无别、无断故。生者清

jìng jí sì zhèngduàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī dēngjué zhī
净即四正断、四神足、五根、五力、七等觉支、

bā shèngdào zhī qīngjìng sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī qīngjìng
八圣道支清净，四正断乃至八圣道支清净

jí shēngzhěqīngjìng hé yǐ gù shì shēngzhěqīngjìng yǔ sì zhèng
即生者清净。何以故？是生者清净与四正

duàn nǎi zhì bā shèngdào zhī qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
断乃至八圣道支清净，无二、无二分、无别、

wú duàn gù
无断故。

yǎng yù zhěqīngjìng jí sì niànzhùqīngjìng sì niànzhùqīngjìng
“养育者清净即四念住清净，四念住清净

jí yǎng yù zhěqīngjìng hé yǐ gù shì yǎng yù zhěqīngjìng yǔ sì niàn
即养育者清净。何以故？是养育者清净与四念

zhùqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yǎng yù
住清净，无二、无二分、无别、无断故。养育

zhěqīngjìng jí sì zhèngduàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī dēng
者清净即四正断、四神足、五根、五力、七等

jué zhī bā shèngdào zhī qīngjìng sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī
觉支、八圣道支清净，四正断乃至八圣道支
qīngjìng jí yǎng yù zhě qīngjìng hé yǐ gù shì yǎng yù zhě qīngjìng yǔ
清净即养育者清净。何以故？是养育者清净与
sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī qīngjìng wú èr wú èr fēn
四正断乃至八圣道支清净，无二、无二分、
wú bié wú duàn gù
无别、无断故。

shì fū qīngjìng jí sì niànzhù qīngjìng sì niànzhù qīngjìng jí
“士夫清净即四念住清净，四念住清净即
shì fū qīngjìng hé yǐ gù shì shì fū qīngjìng yǔ sì niànzhù qīngjìng
士夫清净。何以故？是士夫清净与四念住清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù shì fū qīngjìng jí sì zhèng
无二、无二分、无别、无断故。士夫清净即四正
duàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī dēngjué zhī bā shèngdào
断、四神足、五根、五力、七等觉支、八圣道
zhī qīngjìng sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī qīngjìng jí shì fū qīng
支清净，四正断乃至八圣道支清净即士夫清
jìng hé yǐ gù shì shì fū qīngjìng yǔ sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèng
净。何以故？是士夫清净与四正断乃至八圣
dào zhī qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
道支清净，无二、无二分、无别、无断故。

bǔ tè qié luó qīngjìng jí sì niànzhù qīngjìng sì niànzhù qīng
“补特伽罗清净即四念住清净，四念住清
jìng jí bǔ tè qié luó qīngjìng hé yǐ gù shì bǔ tè qié luó qīngjìng
净即补特伽罗清净。何以故？是补特伽罗清净
yǔ sì niànzhù qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
与四念住清净，无二、无二分、无别、无断故。
bǔ tè qié luó qīngjìng jí sì zhèngduàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì
补特伽罗清净即四正断、四神足、五根、五力、
qī dēngjué zhī bā shèngdào zhī qīngjìng sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèng
七等觉支、八圣道支清净，四正断乃至八圣
dào zhī qīngjìng jí bǔ tè qié luó qīngjìng hé yǐ gù shì bǔ tè qié
道支清净即补特伽罗清净。何以故？是补特伽
luó qīngjìng yǔ sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī qīngjìng wú èr
罗清净与四正断乃至八圣道支清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

yì shēngqīngjìng jí sì niànzhùqīngjìng sì niànzhùqīngjìng
“意生 清净即四念住清净，四念住清净

jí yì shēngqīngjìng hé yǐ gù shì yì shēngqīngjìng yǔ sì niànzhù
即意生 清净。何以故？是意生 清净与四念住

qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yì shēngqīng
清净，无二、无二分、无别、无断故。意生清

jìng jí sì zhèngduàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī dēngjué zhī
净即四正断、四神足、五根、五力、七等觉支、

bā shèngdào zhī qīngjìng sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī qīngjìng
八圣道支清净，四正断乃至八圣道支清净

jí yì shēngqīngjìng hé yǐ gù shì yì shēngqīngjìng yǔ sì zhèng
即意生 清净。何以故？是意生 清净与四正

duàn nǎi zhì bā shèngdào zhī qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
断乃至八圣道支清净，无二、无二分、无别、

wú duàn gù
无断故。

rú tóngqīngjìng jí sì niànzhùqīngjìng sì niànzhùqīngjìng jí
“儒童 清净即四念住清净，四念住清净即

rú tóngqīngjìng hé yǐ gù shì rú tóngqīngjìng yǔ sì niànzhùqīngjìng
儒童 清净。何以故？是儒童 清净与四念住清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù rú tóngqīngjìng jí sì
无二、无二分、无别、无断故。儒童 清净即四

zhèngduàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī dēngjué zhī bā shèng
正断、四神足、五根、五力、七等觉支、八圣

dào zhī qīngjìng sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī qīngjìng jí rú tóng
道支清净，四正断乃至八圣道支清净即儒童

qīngjìng hé yǐ gù shì rú tóngqīngjìng yǔ sì zhèngduàn nǎi zhì bā
清净。何以故？是儒童 清净与四正断乃至八

shèngdào zhī qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
圣道支清净，无二、无二分、无别、无断故。

zuò zhěqīngjìng jí sì niànzhùqīngjìng sì niànzhùqīngjìng jí
“作者 清净即四念住清净，四念住清净即

zuò zhěqīngjìng hé yǐ gù shì zuò zhěqīngjìng yǔ sì niànzhùqīngjìng
作者 清净。何以故？是作者 清净与四念住清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù zuò zhěqīngjìng jí sì zhèng
无二、无二分、无别、无断故。作者 清净即四正

duàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī dēngjué zhī bā shèngdào
断、四神足、五根、五力、七等觉支、八圣道

zhī qīngjìng sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī qīngjìng jí zuò zhě qīng
支清净，四正断乃至八圣道支清净即作者清
jìng hé yǐ gù shì zuò zhě qīngjìng yǔ sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèng
净。何以故？是作者清净与四正断乃至八圣
dào zhī qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
道支清净，无二、无二分、无别、无断故。

shòuzhě qīngjìng jí sì niànzhù qīngjìng sì niànzhù qīngjìng jí
“受者清净即四念住清净，四念住清净即

shòuzhě qīngjìng hé yǐ gù shì shòuzhě qīngjìng yǔ sì niànzhù qīngjìng
受者清净。何以故？是受者清净与四念住清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù shòuzhě qīngjìng jí sì
无二、无二分、无别、无断故。受者清净即四

zhèngduàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī dēngjué zhī bā shèng
正断、四神足、五根、五力、七等觉支、八圣

dào zhī qīngjìng sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī qīngjìng jí shòu
道支清净，四正断乃至八圣道支清净即受

zhě qīngjìng hé yǐ gù shì shòuzhě qīngjìng yǔ sì zhèngduàn nǎi zhì
者清净。何以故？是受者清净与四正断乃至

bā shèngdào zhī qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
八圣道支清净，无二、无二分、无别、无断故。

zhī zhě qīngjìng jí sì niànzhù qīngjìng sì niànzhù qīngjìng jí
“知者清净即四念住清净，四念住清净即

zhī zhě qīngjìng hé yǐ gù shì zhī zhě qīngjìng yǔ sì niànzhù qīngjìng
知者清净。何以故？是知者清净与四念住清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù zhī zhě qīngjìng jí sì zhèng
无二、无二分、无别、无断故。知者清净即四正

duàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī dēngjué zhī bā shèngdào
断、四神足、五根、五力、七等觉支、八圣道

zhī qīngjìng sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī qīngjìng jí zhī zhě qīng
支清净，四正断乃至八圣道支清净即知者清

jìng hé yǐ gù shì zhī zhě qīngjìng yǔ sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèng
净。何以故？是知者清净与四正断乃至八圣

dào zhī qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
道支清净，无二、无二分、无别、无断故。

jiànzhě qīngjìng jí sì niànzhù qīngjìng sì niànzhù qīngjìng jí
“见者清净即四念住清净，四念住清净即

jiànzhě qīngjìng hé yǐ gù shì jiànzhě qīngjìng yǔ sì niànzhù qīngjìng
见者清净。何以故？是见者清净与四念住清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù jiàn zhě qīng jìng jí sì zhèng
无二、无二分、无别、无断故。见者清净即四正
duàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī dēng jué zhī bā shèng dào
断、四神足、五根、五力、七等觉支、八圣道
zhī qīng jìng sì zhèng duàn nǎi zhì bā shèng dào zhī qīng jìng jí jiàn zhě qīng
支清净，四正断乃至八圣道支清净即见者清
jìng hé yǐ gù shì jiàn zhě qīng jìng yǔ sì zhèng duàn nǎi zhì bā shèng
净。何以故？是见者清净与四正断乃至八圣
dào zhī qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
道支清净，无二、无二分、无别、无断故。

fù cì shàn xiàn wǒ qīng jìng jí kōng jiě tuō mén qīng jìng
“复次，善现，我清净即空解脱门清净，
kōng jiě tuō mén qīng jìng jí wǒ qīng jìng hé yǐ gù shì wǒ qīng jìng yǔ
空解脱门清净即我清净。何以故？是我清净与
kōng jiě tuō mén qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
空解脱门清净，无二、无二分、无别、无断故。
wǒ qīng jìng jí wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén qīng jìng wú xiàng wú yuàn
我清净即无相、无愿解脱门清净，无相、无愿
jiě tuō mén qīng jìng jí wǒ qīng jìng hé yǐ gù shì wǒ qīng jìng yǔ wú
解脱门清净即我清净。何以故？是我清净与无
xiàng wú yuàn jiě tuō mén qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié
相、无愿解脱门清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù
无断故。

yǒu qíng qīng jìng jí kōng jiě tuō mén qīng jìng kōng jiě tuō mén
“有情清净即空解脱门清净，空解脱门
qīng jìng jí yǒu qíng qīng jìng hé yǐ gù shì yǒu qíng qīng jìng yǔ kōng jiě
清净即有情清净。何以故？是有情清净与空解
tuō mén qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yǒu
脱门清净，无二、无二分、无别、无断故。有
qíng qīng jìng jí wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén qīng jìng wú xiàng wú yuàn
情清净即无相、无愿解脱门清净，无相、无愿
jiě tuō mén qīng jìng jí yǒu qíng qīng jìng hé yǐ gù shì yǒu qíng qīng jìng
解脱门清净即有情清净。何以故？是有情清净
yǔ wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén qīng jìng wú èr wú èr fēn wú
与无相、无愿解脱门清净，无二、无二分、无
bié wú duàn gù
别、无断故。

mìngzhěqīngjìng jí kōngjiětuōménqīngjìng kōngjiětuōmén
“命者清净即空解脱门清净，空解脱门

qīngjìng jí mìngzhěqīngjìng hé yǐ gù shì mìngzhěqīngjìng yǔ kōngjiě
清净即命者清净。何以故？是命者清净与空解

tuōménqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù mìng
解脱门清净，无二、无二分、无别、无断故。命

zhěqīngjìng jí wú xiàng wú yuàn jiě tuōménqīngjìng wú xiàng wú yuàn
者清净即无相、无愿解脱门清净，无相、无愿

jiě tuōménqīngjìng jí mìngzhěqīngjìng hé yǐ gù shì mìngzhěqīngjìng
解脱门清净即命者清净。何以故？是命者清净

yǔ wú xiàng wú yuàn jiě tuōménqīngjìng wú èr wú èr fēn wú
与无相、无愿解脱门清净，无二、无二分、无

bié wú duàn gù
别、无断故。

shēngzhěqīngjìng jí kōngjiětuōménqīngjìng kōngjiětuōmén
“生者清净即空解脱门清净，空解脱门

qīngjìng jí shēngzhěqīngjìng hé yǐ gù shì shēngzhěqīngjìng yǔ kōng
清净即生者清净。何以故？是生者清净与空

jiě tuōménqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
解脱门清净，无二、无二分、无别、无断故。

shēngzhěqīngjìng jí wú xiàng wú yuàn jiě tuōménqīngjìng wú xiàng
生者清净即无相、无愿解脱门清净，无相、

wú yuàn jiě tuōménqīngjìng jí shēngzhěqīngjìng hé yǐ gù shì shēng
无愿解脱门清净即生者清净。何以故？是生

zhěqīngjìng yǔ wú xiàng wú yuàn jiě tuōménqīngjìng wú èr wú èr
者清净与无相、无愿解脱门清净，无二、无二

fēn wú bié wú duàn gù
分、无别、无断故。

yǎng yù zhěqīngjìng jí kōngjiětuōménqīngjìng kōngjiětuō
“养育者清净即空解脱门清净，空解脱

ménqīngjìng jí yǎng yù zhěqīngjìng hé yǐ gù shì yǎng yù zhěqīng
门清净即养育者清净。何以故？是养育者清

jìng yǔ kōngjiě tuōménqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn
净与空解脱门清净，无二、无二分、无别、无断

gù yǎng yù zhěqīngjìng jí wú xiàng wú yuàn jiě tuōménqīngjìng wú
故。养育者清净即无相、无愿解脱门清净，无

xiàng wú yuàn jiě tuōménqīngjìng jí yǎng yù zhěqīngjìng hé yǐ gù
相、无愿解脱门清净即养育者清净。何以故？

shì yǎng yù zhě qīng jìng yǔ wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén qīng jìng wú èr
是 养 育 者 清 净 与 无 相 、 无 愿 解 脱 门 清 净 ， 无 二 、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无 二 分 、 无 别 、 无 断 故 。

shì fū qīng jìng jí kōng jiě tuō mén qīng jìng kōng jiě tuō mén
“ 士 夫 清 净 即 空 解 脱 门 清 净 ， 空 解 脱 门

qīng jìng jí shì fū qīng jìng hé yǐ gù shì shì fū qīng jìng yǔ kōng jiě
清 净 即 士 夫 清 净 。 何 以 故 ？ 是 士 夫 清 净 与 空 解
tuō mén qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù shì
脱 门 清 净 ， 无 二 、 无 二 分 、 无 别 、 无 断 故 。 士
fū qīng jìng jí wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén qīng jìng wú xiàng wú yuàn
夫 清 净 即 无 相 、 无 愿 解 脱 门 清 净 ， 无 相 、 无 愿
jiě tuō mén qīng jìng jí shì fū qīng jìng hé yǐ gù shì shì fū qīng jìng
解 脱 门 清 净 即 士 夫 清 净 。 何 以 故 ？ 是 士 夫 清 净
yǔ wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén qīng jìng wú èr wú èr fēn wú
与 无 相 、 无 愿 解 脱 门 清 净 ， 无 二 、 无 二 分 、 无
bié wú duàn gù
别 、 无 断 故 。

bǔ tè qié luó qīng jìng jí kōng jiě tuō mén qīng jìng kōng jiě tuō
“ 补 特 伽 罗 清 净 即 空 解 脱 门 清 净 ， 空 解 脱

mén qīng jìng jí bǔ tè qié luó qīng jìng hé yǐ gù shì bǔ tè qié luó
门 清 净 即 补 特 伽 罗 清 净 。 何 以 故 ？ 是 补 特 伽 罗
qīng jìng yǔ kōng jiě tuō mén qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié
清 净 与 空 解 脱 门 清 净 ， 无 二 、 无 二 分 、 无 别 、
wú duàn gù bǔ tè qié luó qīng jìng jí wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén qīng
无 断 故 。 补 特 伽 罗 清 净 即 无 相 、 无 愿 解 脱 门 清
jìng wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén qīng jìng jí bǔ tè qié luó qīng jìng
净 ， 无 相 、 无 愿 解 脱 门 清 净 即 补 特 伽 罗 清 净 。
hé yǐ gù shì bǔ tè qié luó qīng jìng yǔ wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén
何 以 故 ？ 是 补 特 伽 罗 清 净 与 无 相 、 无 愿 解 脱 门
qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
清 净 ， 无 二 、 无 二 分 、 无 别 、 无 断 故 。

yì shēng qīng jìng jí kōng jiě tuō mén qīng jìng kōng jiě tuō mén
“ 意 生 清 净 即 空 解 脱 门 清 净 ， 空 解 脱 门

qīng jìng jí yì shēng qīng jìng hé yǐ gù shì yì shēng qīng jìng yǔ kōng
清 净 即 意 生 清 净 。 何 以 故 ？ 是 意 生 清 净 与 空
jiě tuō mén qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
解 脱 门 清 净 ， 无 二 、 无 二 分 、 无 别 、 无 断 故 。

yì shēngqīngjìng jí wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén qīngjìng wú xiàng
意生 清净即无相、无愿解脱门清净，无相、
wú yuàn jiě tuō mén qīngjìng jí yì shēngqīngjìng hé yǐ gù shì yì
无愿解脱门清净即意生 清净。何以故？是意
shēngqīngjìng yǔ wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén qīngjìng wú èr wú
生 清净与无相、无愿解脱门清净，无二、无
èr fēn wú bié wú duàn gù
二分、无别、无断故。

rú tóngqīngjìng jí kōng jiě tuō mén qīngjìng kōng jiě tuō mén
“**儒童 清净即空解脱门 清净，空解脱门**
qīngjìng jí rú tóngqīngjìng hé yǐ gù shì rú tóngqīngjìng yǔ kōng jiě
清净即儒童 清净。何以故？是儒童 清净与空解
tuō mén qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù rú
脱门 清净，无二、无二分、无别、无断故。儒
tóngqīngjìng jí wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén qīngjìng wú xiàng wú
童 清净即无相、无愿解脱门 清净，无相、无
yuàn jiě tuō mén qīngjìng jí rú tóngqīngjìng hé yǐ gù shì rú tóng
愿解脱门 清净即儒童 清净。何以故？是儒童
qīngjìng yǔ wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén qīngjìng wú èr wú èr fēn
清净与无相、无愿解脱门 清净，无二、无二分、
wú bié wú duàn gù
无别、无断故。

zuò zhě qīngjìng jí kōng jiě tuō mén qīngjìng kōng jiě tuō mén
“**作者 清净即空解脱门 清净，空解脱门**
qīngjìng jí zuò zhě qīngjìng hé yǐ gù shì zuò zhě qīngjìng yǔ kōng jiě
清净即作者 清净。何以故？是作者 清净与空解
tuō mén qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù zuò
脱门 清净，无二、无二分、无别、无断故。作
zhě qīngjìng jí wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén qīngjìng wú xiàng wú yuàn
者 清净即无相、无愿解脱门 清净，无相、无愿
jiě tuō mén qīngjìng jí zuò zhě qīngjìng hé yǐ gù shì zuò zhě qīngjìng
解脱门 清净即作者 清净。何以故？是作者 清净
yǔ wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén qīngjìng wú èr wú èr fēn wú
与无相、无愿解脱门 清净，无二、无二分、无
bié wú duàn gù
别、无断故。

shòu zhě qīngjìng jí kōng jiě tuō mén qīngjìng kōng jiě tuō mén
“**受者 清净即空解脱门 清净，空解脱门**

qīngjìng jí shòuzhěqīngjìng hé yǐ gù shì shòuzhěqīngjìng yǔ kōng jiě
清静即受者清静。何以故？是受者清静与空解
tuōménqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù shòu
脱门清静，无二、无二分、无别、无断故。受
zhěqīngjìng jí wú xiàng wú yuàn jiě tuōménqīngjìng wú xiàng wú yuàn
者清静即无相、无愿解脱门清静，无相、无愿
jiě tuōménqīngjìng jí shòuzhěqīngjìng hé yǐ gù shì shòuzhěqīngjìng
解脱门清静即受者清静。何以故？是受者清静
yǔ wú xiàng wú yuàn jiě tuōménqīngjìng wú èr wú èr fēn wú
与无相、无愿解脱门清静，无二、无二分、无
bié wú duàn gù
别、无断故。

zhī zhěqīngjìng jí kōng jiě tuōménqīngjìng kōng jiě tuō mén
“知者清静即空解脱门清静，空解脱门

qīngjìng jí zhī zhěqīngjìng hé yǐ gù shì zhī zhěqīngjìng yǔ kōng jiě
清静即知者清静。何以故？是知者清静与空解
tuōménqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù zhī
脱门清静，无二、无二分、无别、无断故。知
zhěqīngjìng jí wú xiàng wú yuàn jiě tuōménqīngjìng wú xiàng wú yuàn
者清静即无相、无愿解脱门清静，无相、无愿
jiě tuōménqīngjìng jí zhī zhěqīngjìng hé yǐ gù shì zhī zhěqīngjìng
解脱门清静即知者清静。何以故？是知者清静
yǔ wú xiàng wú yuàn jiě tuōménqīngjìng wú èr wú èr fēn wú
与无相、无愿解脱门清静，无二、无二分、无
bié wú duàn gù
别、无断故。

jiàn zhěqīngjìng jí kōng jiě tuōménqīngjìng kōng jiě tuō mén
“见者清静即空解脱门清静，空解脱门

qīngjìng jí jiàn zhěqīngjìng hé yǐ gù shì jiàn zhěqīngjìng yǔ kōng jiě
清静即见者清静。何以故？是见者清静与空解
tuōménqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù jiàn
脱门清静，无二、无二分、无别、无断故。见
zhěqīngjìng jí wú xiàng wú yuàn jiě tuōménqīngjìng wú xiàng wú yuàn
者清静即无相、无愿解脱门清静，无相、无愿
jiě tuōménqīngjìng jí jiàn zhěqīngjìng hé yǐ gù shì jiàn zhěqīngjìng
解脱门清静即见者清静。何以故？是见者清静
yǔ wú xiàng wú yuàn jiě tuōménqīngjìng wú èr wú èr fēn wú
与无相、无愿解脱门清静，无二、无二分、无

bié wú duàn gù
别、无断故。

fù cì shànxiàn wǒ qīngjìng jí pú sà shí dì qīngjìng pú
“复次，善现，我清净即菩萨十地清净，菩
sà shí dì qīngjìng jí wǒ qīngjìng hé yǐ gù shì wǒ qīngjìng yǔ pú
萨十地清净即我清净。何以故？是我清净与菩
sà shí dì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
萨十地清净，无二、无二分、无别、无断故。

yǒuqíngqīngjìng jí pú sà shí dì qīngjìng pú sà shí dì qīng
“有情清净即菩萨十地清净，菩萨十地清
jìng jí yǒuqíngqīngjìng hé yǐ gù shì yǒuqíngqīngjìng yǔ pú sà shí
净即有情清净。何以故？是有情清净与菩萨十
dì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
地清净，无二、无二分、无别、无断故。

mìngzhěqīngjìng jí pú sà shí dì qīngjìng pú sà shí dì qīng
“命者清净即菩萨十地清净，菩萨十地清
jìng jí mìngzhěqīngjìng hé yǐ gù shì mìngzhěqīngjìng yǔ pú sà shí
净即命者清净。何以故？是命者清净与菩萨十
dì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
地清净，无二、无二分、无别、无断故。

shēngzhěqīngjìng jí pú sà shí dì qīngjìng pú sà shí dì qīng
“生者清净即菩萨十地清净，菩萨十地清
jìng jí shēngzhěqīngjìng hé yǐ gù shì shēngzhěqīngjìng yǔ pú sà
净即生者清净。何以故？是生者清净与菩萨
shí dì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
十地清净，无二、无二分、无别、无断故。

yǎng yù zhěqīngjìng jí pú sà shí dì qīngjìng pú sà shí dì
“养育者清净即菩萨十地清净，菩萨十地
qīngjìng jí yǎng yù zhěqīngjìng hé yǐ gù shì yǎng yù zhěqīngjìng yǔ
清净即养育者清净。何以故？是养育者清净与
pú sà shí dì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
菩萨十地清净，无二、无二分、无别、无断故。

shì fū qīngjìng jí pú sà shí dì qīngjìng pú sà shí dì qīng
“士夫清净即菩萨十地清净，菩萨十地清
jìng jí shì fū qīngjìng hé yǐ gù shì shì fū qīngjìng yǔ pú sà shí
净即士夫清净。何以故？是士夫清净与菩萨十
dì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
地清净，无二、无二分、无别、无断故。

bǔ tè qié luó qīng jìng jí pú sà shí dì qīng jìng pú sà shí
“补特伽罗清净即菩萨十地清净，菩萨十
dì qīng jìng jí bǔ tè qié luó qīng jìng hé yǐ gù shì bǔ tè qié luó
地清净即补特伽罗清净。何以故？是补特伽罗
qīng jìng yǔ pú sà shí dì qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
清净与菩萨十地清净，无二、无二分、无别、无
duàn gù
断故。

yì shēng qīng jìng jí pú sà shí dì qīng jìng pú sà shí dì qīng
“意生清净即菩萨十地清净，菩萨十地清
jìng jí yì shēng qīng jìng hé yǐ gù shì yì shēng qīng jìng yǔ pú sà
净即意生清净。何以故？是意生清净与菩萨
shí dì qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
十地清净，无二、无二分、无别、无断故。

rú tóng qīng jìng jí pú sà shí dì qīng jìng pú sà shí dì qīng
“儒童清净即菩萨十地清净，菩萨十地清
jìng jí rú tóng qīng jìng hé yǐ gù shì rú tóng qīng jìng yǔ pú sà shí
净即儒童清净。何以故？是儒童清净与菩萨十
dì qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
地清净，无二、无二分、无别、无断故。

zuò zhě qīng jìng jí pú sà shí dì qīng jìng pú sà shí dì qīng
“作者清净即菩萨十地清净，菩萨十地清
jìng jí zuò zhě qīng jìng hé yǐ gù shì zuò zhě qīng jìng yǔ pú sà shí
净即作者清净。何以故？是作者清净与菩萨十
dì qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
地清净，无二、无二分、无别、无断故。

shòu zhě qīng jìng jí pú sà shí dì qīng jìng pú sà shí dì qīng
“受者清净即菩萨十地清净，菩萨十地清
jìng jí shòu zhě qīng jìng hé yǐ gù shì shòu zhě qīng jìng yǔ pú sà shí
净即受者清净。何以故？是受者清净与菩萨十
dì qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
地清净，无二、无二分、无别、无断故。

zhī zhě qīng jìng jí pú sà shí dì qīng jìng pú sà shí dì qīng
“知者清净即菩萨十地清净，菩萨十地清
jìng jí zhī zhě qīng jìng hé yǐ gù shì zhī zhě qīng jìng yǔ pú sà shí
净即知者清净。何以故？是知者清净与菩萨十
dì qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
地清净，无二、无二分、无别、无断故。

jiàn zhě qīng jìng jí pú sà shí dì qīng jìng pú sà shí dì qīng
“见者清净即菩萨十地清净，菩萨十地清

jìng jí jiàn zhě qīng jìng hé yǐ gù shì jiàn zhě qīng jìng yǔ pú sà shí
净即见者清净。何以故？是见者清净与菩萨十
dì qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
地清净，无二、无二分、无别、无断故。

fù cì shàn xiàn wǒ qīng jìng jí wǔ yǎn qīng jìng wǔ yǎn qīng
“复次，善现，我清净即五眼清净，五眼清

jìng jí wǒ qīng jìng hé yǐ gù shì wǒ qīng jìng yǔ wǔ yǎn qīng jìng wú
净即我清净。何以故？是我清净与五眼清净，无
èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù wǒ qīng jìng jí liù shéntōng
二、无二分、无别、无断故。我清净即六神通

qīng jìng liù shéntōng qīng jìng jí wǒ qīng jìng hé yǐ gù shì wǒ qīng
清净，六神通清净即我清净。何以故？是我清
jìng yǔ liù shéntōng qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn
净与六神通清净，无二、无二分、无别、无断
gù
故。

yǒu qíng qīng jìng jí wǔ yǎn qīng jìng wǔ yǎn qīng jìng jí yǒu qíng
“有情清净即五眼清净，五眼清净即有情

qīng jìng hé yǐ gù shì yǒu qíng qīng jìng yǔ wǔ yǎn qīng jìng wú èr
清净。何以故？是有情清净与五眼清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù yǒu qíng qīng jìng jí liù shéntōng qīng
无二分、无别、无断故。有情清净即六神通清

jìng liù shéntōng qīng jìng jí yǒu qíng qīng jìng hé yǐ gù shì yǒu qíng
净，六神通清净即有情清净。何以故？是有情
qīng jìng yǔ liù shéntōng qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
清净与六神通清净，无二、无二分、无别、无
duàn gù
断故。

mìng zhě qīng jìng jí wǔ yǎn qīng jìng wǔ yǎn qīng jìng jí mìng zhě
“命者清净即五眼清净，五眼清净即命者

qīng jìng hé yǐ gù shì mìng zhě qīng jìng yǔ wǔ yǎn qīng jìng wú èr
清净。何以故？是命者清净与五眼清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù mìng zhě qīng jìng jí liù shéntōng qīng
无二分、无别、无断故。命者清净即六神通清

jìng liù shéntōng qīng jìng jí mìng zhě qīng jìng hé yǐ gù shì mìng zhě
净，六神通清净即命者清净。何以故？是命者

qīngjìng yǔ liù shéntōngqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
清净与六神通清净，无二、无二分、无别、无
duàn gù
断故。

shēngzhěqīngjìng jí wǔ yǎnqīngjìng wǔ yǎnqīngjìng jí shēng
“生者清净即五眼清净，五眼清净即生

zhěqīngjìng hé yǐ gù shì shēngzhěqīngjìng yǔ wǔ yǎnqīngjìng wú
者清净。何以故？是生者清净与五眼清净，无
èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù shēngzhěqīngjìng jí liù shén
二、无二分、无别、无断故。生者清净即六神

tōngqīngjìng liù shéntōngqīngjìng jí shēngzhěqīngjìng hé yǐ gù shì
通清净，六神通清净即生者清净。何以故？是

shēngzhěqīngjìng yǔ liù shéntōngqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
生者清净与六神通清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù
无断故。

yǎng yù zhěqīngjìng jí wǔ yǎnqīngjìng wǔ yǎnqīngjìng jí yǎng
“养育者清净即五眼清净，五眼清净即养

yù zhěqīngjìng hé yǐ gù shì yǎng yù zhěqīngjìng yǔ wǔ yǎnqīngjìng
育者清净。何以故？是养育者清净与五眼清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yǎng yù zhěqīngjìng jí
无二、无二分、无别、无断故。养育者清净即

liù shéntōngqīngjìng liù shéntōngqīngjìng jí yǎng yù zhěqīngjìng hé yǐ
六神通清净，六神通清净即养育者清净。何以

gù shì yǎng yù zhěqīngjìng yǔ liù shéntōngqīngjìng wú èr wú èr
故？是养育者清净与六神通清净，无二、无二

fēn wú bié wú duàn gù
分、无别、无断故。

shì fū qīngjìng jí wǔ yǎnqīngjìng wǔ yǎnqīngjìng jí shì fū
“士夫清净即五眼清净，五眼清净即士夫

qīngjìng hé yǐ gù shì shì fū qīngjìng yǔ wǔ yǎnqīngjìng wú èr
清净。何以故？是士夫清净与五眼清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù shì fū qīngjìng jí liù shéntōngqīng
无二分、无别、无断故。士夫清净即六神通清

jìng liù shéntōngqīngjìng jí shì fū qīngjìng hé yǐ gù shì shì fū
净，六神通清净即士夫清净。何以故？是士夫

qīngjìng yǔ liù shéntōngqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
清净与六神通清净，无二、无二分、无别、无

duàn gù
断故。

bǔ tè qié luó qīng jìng jí wǔ yǎn qīng jìng wǔ yǎn qīng jìng jí
“补特伽罗清净即五眼清净，五眼清净即

bǔ tè qié luó qīng jìng hé yǐ gù shì bǔ tè qié luó qīng jìng yǔ wǔ

yǎn qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù bǔ tè qié

luó qīng jìng jí liù shéntōng qīng jìng liù shéntōng qīng jìng jí bǔ tè qié

luó qīng jìng hé yǐ gù shì bǔ tè qié luó qīng jìng yǔ liù shéntōng qīng

jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
净，无二、无二分、无别、无断故。

yì shēng qīng jìng jí wǔ yǎn qīng jìng wǔ yǎn qīng jìng jí yì

shēng qīng jìng hé yǐ gù shì yì shēng qīng jìng yǔ wǔ yǎn qīng jìng wú

èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yì shēng qīng jìng jí liù shén

tōng qīng jìng liù shéntōng qīng jìng jí yì shēng qīng jìng hé yǐ gù shì

yì shēng qīng jìng yǔ liù shéntōng qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié

wú duàn gù
无断故。

rú tóng qīng jìng jí wǔ yǎn qīng jìng wǔ yǎn qīng jìng jí rú tóng

qīng jìng hé yǐ gù shì rú tóng qīng jìng yǔ wǔ yǎn qīng jìng wú èr

wú èr fēn wú bié wú duàn gù rú tóng qīng jìng jí liù shéntōng qīng

jìng liù shéntōng qīng jìng jí rú tóng qīng jìng hé yǐ gù shì rú tóng

qīng jìng yǔ liù shéntōng qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú

duàn gù
断故。

zuò zhě qīng jìng jí wǔ yǎn qīng jìng wǔ yǎn qīng jìng jí zuò zhě
“作者清净即五眼清净，五眼清净即作者

qīng jìng hé yǐ gù shì zuò zhě qīng jìng yǔ wǔ yǎn qīng jìng wú èr
清净。何以故？是作者清净与五眼清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù zuò zhě qīng jìng jí liù shéntōng qīng
无二分、无别、无断故。作者清净即六神通清
jìng liù shéntōng qīng jìng jí zuò zhě qīng jìng hé yǐ gù shì zuò zhě
净，六神通清净即作者清净。何以故？是作者
qīng jìng yǔ liù shéntōng qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
清净与六神通清净，无二、无二分、无别、无
duàn gù
断故。

shòu zhě qīng jìng jí wǔ yǎn qīng jìng wǔ yǎn qīng jìng jí shòu zhě
“受者清净即五眼清净，五眼清净即受者

qīng jìng hé yǐ gù shì shòu zhě qīng jìng yǔ wǔ yǎn qīng jìng wú èr
清净。何以故？是受者清净与五眼清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù shòu zhě qīng jìng jí liù shéntōng qīng
无二分、无别、无断故。受者清净即六神通清
jìng liù shéntōng qīng jìng jí shòu zhě qīng jìng hé yǐ gù shì shòu zhě
净，六神通清净即受者清净。何以故？是受者
qīng jìng yǔ liù shéntōng qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
清净与六神通清净，无二、无二分、无别、无
duàn gù
断故。

zhī zhě qīng jìng jí wǔ yǎn qīng jìng wǔ yǎn qīng jìng jí zhī zhě
“知者清净即五眼清净，五眼清净即知者

qīng jìng hé yǐ gù shì zhī zhě qīng jìng yǔ wǔ yǎn qīng jìng wú èr
清净。何以故？是知者清净与五眼清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù zhī zhě qīng jìng jí liù shéntōng qīng
无二分、无别、无断故。知者清净即六神通清
jìng liù shéntōng qīng jìng jí zhī zhě qīng jìng hé yǐ gù shì zhī zhě
净，六神通清净即知者清净。何以故？是知者
qīng jìng yǔ liù shéntōng qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
清净与六神通清净，无二、无二分、无别、无
duàn gù
断故。

jiàn zhě qīng jìng jí wǔ yǎn qīng jìng wǔ yǎn qīng jìng jí jiàn zhě
“见者清净即五眼清净，五眼清净即见者

qīngjìng hé yǐ gù shì jiànzhěqīngjìng yǔ wǔ yǎnqīngjìng wú èr
清净。何以故？是见者清净与五眼清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù jiànzhěqīngjìng jí liù shéntōngqīng
无二分、无别、无断故。见者清净即六神通清
jìng liù shéntōngqīngjìng jí jiànzhěqīngjìng hé yǐ gù shì jiànzhě
净，六神通清净即见者清净。何以故？是见者
qīngjìng yǔ liù shéntōngqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
清净与六神通清净，无二、无二分、无别、无
duàn gù
断故。

fù cì shànxiàn wǒqīngjìng jí fó shí lì qīngjìng fó shí
“复次，善现，我清净即佛十力清净，佛十
lì qīngjìng jí wǒqīngjìng hé yǐ gù shì wǒqīngjìng yǔ fó shí lì
力清净即我清净。何以故？是我清净与佛十力
qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù wǒqīngjìng
清净，无二、无二分、无别、无断故。我清净
jí sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà
即四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、大喜、大
shě shí bā fó bú gòng fǎ qīngjìng sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú
舍、十八佛不共法清净，四无所畏乃至十八佛不
gòng fǎ qīngjìng jí wǒqīngjìng hé yǐ gù shì wǒqīngjìng yǔ sì wú
共法清净即我清净。何以故？是我清净与四无
suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ qīngjìng wú èr wú èr fēn wú
所畏乃至十八佛不共法清净，无二、无二分、无
bié wú duàn gù
别、无断故。

yǒuqíngqīngjìng jí fó shí lì qīngjìng fó shí lì qīngjìng jí
“有情清净即佛十力清净，佛十力清净即
yǒuqíngqīngjìng hé yǐ gù shì yǒuqíngqīngjìng yǔ fó shí lì qīngjìng
有情清净。何以故？是有情清净与佛十力清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yǒuqíngqīngjìng jí sì
无二、无二分、无别、无断故。有情清净即四
wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě
无所畏、四无碍解、大慈、大悲、大喜、大舍、
shí bā fó bú gòng fǎ qīngjìng sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng
十八佛不共法清净，四无所畏乃至十八佛不共
fǎ qīngjìng jí yǒuqíngqīngjìng hé yǐ gù shì yǒuqíngqīngjìng yǔ sì
法清净即有情清净。何以故？是有情清净与四

wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ qīng jìng wú èr wú èr fēn
无所畏乃至十八佛不共法清净，无二、无二分、
wú bié wú duàn gù
无别、无断故。

mìng zhě qīng jìng jí fó shí lì qīng jìng fó shí lì qīng jìng jí
“命者清净即佛十力清净，佛十力清净即

mìng zhě qīng jìng hé yǐ gù shì mìng zhě qīng jìng yǔ fó shí lì qīng jìng
命者清净。何以故？是命者清净与佛十力清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù mìng zhě qīng jìng jí sì
无二、无二分、无别、无断故。命者清净即四

wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě
无所畏、四无碍解、大慈、大悲、大喜、大舍、

shí bā fó bú gòng fǎ qīng jìng sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng
十八佛不共法清净，四无所畏乃至十八佛不共

fǎ qīng jìng jí mìng zhě qīng jìng hé yǐ gù shì mìng zhě qīng jìng yǔ sì
法清净即命者清净。何以故？是命者清净与四

wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ qīng jìng wú èr wú èr fēn
无所畏乃至十八佛不共法清净，无二、无二分、

wú bié wú duàn gù
无别、无断故。

shēng zhě qīng jìng jí fó shí lì qīng jìng fó shí lì qīng jìng jí
“生者清净即佛十力清净，佛十力清净即

shēng zhě qīng jìng hé yǐ gù shì shēng zhě qīng jìng yǔ fó shí lì qīng
生者清净。何以故？是生者清净与佛十力清

jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù shēng zhě qīng jìng
净，无二、无二分、无别、无断故。生者清净

jí sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà
即四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、大喜、大

shě shí bā fó bú gòng fǎ qīng jìng sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú
舍、十八佛不共法清净，四无所畏乃至十八佛不

gòng fǎ qīng jìng jí shēng zhě qīng jìng hé yǐ gù shì shēng zhě qīng jìng
共法清净即生者清净。何以故？是生者清净

yǔ sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ qīng jìng wú èr wú èr
与四无所畏乃至十八佛不共法清净，无二、无二

fēn wú bié wú duàn gù
分、无别、无断故。

yǎng yù zhě qīng jìng jí fó shí lì qīng jìng fó shí lì qīng jìng
“养育者清净即佛十力清净，佛十力清净

jí yǎng yù zhě qīng jìng hé yǐ gù shì yǎng yù zhě qīng jìng yǔ fó shí
即 养 育 者 清 净 。 何 以 故 ？ 是 养 育 者 清 净 与 佛 十
lì qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yǎng yù
力 清 净 ， 无 二 、 无 二 分 、 无 别 、 无 断 故 。 养 育
zhě qīng jìng jí sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà
者 清 净 即 四 无 所 畏 、 四 无 碍 解 、 大 慈 、 大 悲 、 大
xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ qīng jìng sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí
喜 、 大 舍 、 十 八 佛 不 共 法 清 净 ， 四 无 所 畏 乃 至 十
bā fó bú gòng fǎ qīng jìng jí yǎng yù zhě qīng jìng hé yǐ gù shì yǎng
八 佛 不 共 法 清 净 即 养 育 者 清 净 。 何 以 故 ？ 是 养
yù zhě qīng jìng yǔ sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ qīng jìng
育 者 清 净 与 四 无 所 畏 乃 至 十 八 佛 不 共 法 清 净 ，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无 二 、 无 二 分 、 无 别 、 无 断 故 。

shì fū qīng jìng jí fó shí lì qīng jìng fó shí lì qīng jìng jí
“ 士 夫 清 净 即 佛 十 力 清 净 ， 佛 十 力 清 净 即

shì fū qīng jìng hé yǐ gù shì shì fū qīng jìng yǔ fó shí lì qīng jìng
士 夫 清 净 。 何 以 故 ？ 是 士 夫 清 净 与 佛 十 力 清 净 ，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù shì fū qīng jìng jí sì wú
无 二 、 无 二 分 、 无 别 、 无 断 故 。 士 夫 清 净 即 四 无
suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí
所 畏 、 四 无 碍 解 、 大 慈 、 大 悲 、 大 喜 、 大 舍 、 十
bā fó bú gòng fǎ qīng jìng sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ
八 佛 不 共 法 清 净 ， 四 无 所 畏 乃 至 十 八 佛 不 共 法
qīng jìng jí shì fū qīng jìng hé yǐ gù shì shì fū qīng jìng yǔ sì wú
清 净 即 士 夫 清 净 。 何 以 故 ？ 是 士 夫 清 净 与 四 无
suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ qīng jìng wú èr wú èr fēn wú
所 畏 乃 至 十 八 佛 不 共 法 清 净 ， 无 二 、 无 二 分 、 无
bié wú duàn gù
别 、 无 断 故 。

bǔ tè qié luó qīng jìng jí fó shí lì qīng jìng fó shí lì qīng
“ 补 特 伽 罗 清 净 即 佛 十 力 清 净 ， 佛 十 力 清

jìng jí bǔ tè qié luó qīng jìng hé yǐ gù shì bǔ tè qié luó qīng jìng
净 即 补 特 伽 罗 清 净 。 何 以 故 ？ 是 补 特 伽 罗 清 净
yǔ fó shí lì qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
与 佛 十 力 清 净 ， 无 二 、 无 二 分 、 无 别 、 无 断 故 。

bǔ tè qié luó qīng jìng jí sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà
补 特 伽 罗 清 净 即 四 无 所 畏 、 四 无 碍 解 、 大 慈 、 大

bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ qīngjìng sì wú suǒ wèi
悲、大喜、大舍、十八佛不共法清净，四无所畏
nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ qīngjìng jí bǔ tè qié luó qīngjìng hé yǐ
乃至十八佛不共法清净即补特伽罗清净。何以
gù shì bǔ tè qié luó qīngjìng yǔ sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú
故？是补特伽罗清净与四无所畏乃至十八佛不
gòng fǎ qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
共法清净，无二、无二分、无别、无断故。

yì shēngqīngjìng jí fó shí lì qīngjìng fó shí lì qīngjìng jí
“意生清净即佛十力清净，佛十力清净即

yì shēngqīngjìng hé yǐ gù shì yì shēngqīngjìng yǔ fó shí lì qīng
意生清净。何以故？是意生清净与佛十力清
jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yì shēngqīngjìng
净，无二、无二分、无别、无断故。意生清净
jí sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà
即四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、大喜、大
shě shí bā fó bú gòng fǎ qīngjìng sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú
舍、十八佛不共法清净，四无所畏乃至十八佛不
gòng fǎ qīngjìng jí yì shēngqīngjìng hé yǐ gù shì yì shēngqīngjìng
共法清净即意生清净。何以故？是意生清净
yǔ sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ qīngjìng wú èr wú èr
与四无所畏乃至十八佛不共法清净，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù
分、无别、无断故。

rú tóngqīngjìng jí fó shí lì qīngjìng fó shí lì qīngjìng jí
“儒童清净即佛十力清净，佛十力清净即

rú tóngqīngjìng hé yǐ gù shì rú tóngqīngjìng yǔ fó shí lì qīngjìng
儒童清净。何以故？是儒童清净与佛十力清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù rú tóngqīngjìng jí sì
无二、无二分、无别、无断故。儒童清净即四
wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě
无所畏、四无碍解、大慈、大悲、大喜、大舍、
shí bā fó bú gòng fǎ qīngjìng sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng
十八佛不共法清净，四无所畏乃至十八佛不共
fǎ qīngjìng jí rú tóngqīngjìng hé yǐ gù shì rú tóngqīngjìng yǔ sì
法清净即儒童清净。何以故？是儒童清净与四
wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ qīngjìng wú èr wú èr fēn
无所畏乃至十八佛不共法清净，无二、无二分、

wú bié wú duàn gù
无别、无断故。

zuò zhě qīng jìng jí fó shí lì qīng jìng fó shí lì qīng jìng jí
“作者清净即佛十力清净，佛十力清净即

zuò zhě qīng jìng hé yǐ gù shì zuò zhě qīng jìng yǔ fó shí lì qīng jìng
作者清净。何以故？是作者清净与佛十力清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù zuò zhě qīng jìng jí sì wú
无二、无二分、无别、无断故。作者清净即四无

suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí
所畏、四无碍解、大慈、大悲、大喜、大舍、十

bā fó bú gòng fǎ qīng jìng sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ
八佛不共法清净，四无所畏乃至十八佛不共法

qīng jìng jí zuò zhě qīng jìng hé yǐ gù shì zuò zhě qīng jìng yǔ sì wú
清净即作者清净。何以故？是作者清净与四无

suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ qīng jìng wú èr wú èr fēn wú
所畏乃至十八佛不共法清净，无二、无二分、无

bié wú duàn gù
别、无断故。

shòu zhě qīng jìng jí fó shí lì qīng jìng fó shí lì qīng jìng jí
“受者清净即佛十力清净，佛十力清净即

shòu zhě qīng jìng hé yǐ gù shì shòu zhě qīng jìng yǔ fó shí lì qīng jìng
受者清净。何以故？是受者清净与佛十力清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù shòu zhě qīng jìng jí sì
无二、无二分、无别、无断故。受者清净即四

wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě
无所畏、四无碍解、大慈、大悲、大喜、大舍、

shí bā fó bú gòng fǎ qīng jìng sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng
十八佛不共法清净，四无所畏乃至十八佛不共

fǎ qīng jìng jí shòu zhě qīng jìng hé yǐ gù shì shòu zhě qīng jìng yǔ sì
法清净即受者清净。何以故？是受者清净与四

wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ qīng jìng wú èr wú èr fēn
无所畏乃至十八佛不共法清净，无二、无二分、

wú bié wú duàn gù
无别、无断故。

zhī zhě qīng jìng jí fó shí lì qīng jìng fó shí lì qīng jìng jí
“知者清净即佛十力清净，佛十力清净即

zhī zhě qīng jìng hé yǐ gù shì zhī zhě qīng jìng yǔ fó shí lì qīng jìng
知者清净。何以故？是知者清净与佛十力清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù zhī zhě qīng jìng jí sì wú
无二、无二分、无别、无断故。知者清净即四无
suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí
所畏、四无碍解、大慈、大悲、大喜、大舍、十
bā fó bú gòng fǎ qīng jìng sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ
八佛不共法清净，四无所畏乃至十八佛不共法
qīng jìng jí zhī zhě qīng jìng hé yǐ gù shì zhī zhě qīng jìng yǔ sì wú
清净即知者清净。何以故？是知者清净与四无
suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ qīng jìng wú èr wú èr fēn wú
所畏乃至十八佛不共法清净，无二、无二分、无
bié wú duàn gù
别、无断故。

jiàn zhě qīng jìng jí fó shí lì qīng jìng fó shí lì qīng jìng jí
“见者清净即佛十力清净，佛十力清净即

jiàn zhě qīng jìng hé yǐ gù shì jiàn zhě qīng jìng yǔ fó shí lì qīng jìng
见者清净。何以故？是见者清净与佛十力清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù jiàn zhě qīng jìng jí sì wú
无二、无二分、无别、无断故。见者清净即四无
suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí
所畏、四无碍解、大慈、大悲、大喜、大舍、十
bā fó bú gòng fǎ qīng jìng sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ
八佛不共法清净，四无所畏乃至十八佛不共法
qīng jìng jí jiàn zhě qīng jìng hé yǐ gù shì jiàn zhě qīng jìng yǔ sì wú
清净即见者清净。何以故？是见者清净与四无
suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ qīng jìng wú èr wú èr fēn wú
所畏乃至十八佛不共法清净，无二、无二分、无
bié wú duàn gù
别、无断故。

fù cì shàn xiàn wǒ qīng jìng jí wú wàng shī fǎ qīng jìng
“复次，善现，我清净即无忘失法清净，

wú wàng shī fǎ qīng jìng jí wǒ qīng jìng hé yǐ gù shì wǒ qīng jìng yǔ
无忘失法清净即我清净。何以故？是我清净与
wú wàng shī fǎ qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无忘失法清净，无二、无二分、无别、无断故。
wǒ qīng jìng jí héng zhù shě xìng qīng jìng héng zhù shě xìng qīng jìng jí wǒ qīng
我清净即恒住舍性清净，恒住舍性清净即我清
jìng hé yǐ gù shì wǒ qīng jìng yǔ héng zhù shě xìng qīng jìng wú èr
净。何以故？是我清净与恒住舍性清净。无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

yǒuqíngqīngjìng jí wú wàng shī fǎ qīngjìng wú wàng shī fǎ
“有情清净即无忘失法清净，无忘失法

qīngjìng jí yǒuqíngqīngjìng hé yǐ gù shì yǒuqíngqīngjìng yǔ wú wàng
清净即有情清净。何以故？是有情清净与无忘

shī fǎ qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yǒuqíng
失法清净，无二、无二分、无别、无断故。有情

qīngjìng jí héngzhù shěxìngqīngjìng héngzhù shěxìngqīngjìng jí yǒuqíng
清净即恒住舍性清净，恒住舍性清净即有情

qīngjìng hé yǐ gù shì yǒuqíngqīngjìng yǔ héngzhù shěxìngqīngjìng
清净。何以故？是有情清净与恒住舍性清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二、无二分、无别、无断故。

mìngzhěqīngjìng jí wú wàng shī fǎ qīngjìng wú wàng shī fǎ
“命者清净即无忘失法清净，无忘失法

qīngjìng jí mìngzhěqīngjìng hé yǐ gù shì mìngzhěqīngjìng yǔ wú
清净即命者清净。何以故？是命者清净与无

wàng shī fǎ qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
忘失法清净，无二、无二分、无别、无断故。

mìngzhěqīngjìng jí héngzhù shěxìngqīngjìng héngzhù shěxìngqīngjìng jí
命者清净即恒住舍性清净，恒住舍性清净即

mìngzhěqīngjìng hé yǐ gù shì mìngzhěqīngjìng yǔ héngzhù shěxìng
命者清净。何以故？是命者清净与恒住舍性

qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
清净，无二、无二分、无别、无断故。

shēngzhěqīngjìng jí wú wàng shī fǎ qīngjìng wú wàng shī fǎ
“生者清净即无忘失法清净，无忘失法

qīngjìng jí shēngzhěqīngjìng hé yǐ gù shì shēngzhěqīngjìng yǔ wú
清净即生者清净。何以故？是生者清净与无

wàng shī fǎ qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
忘失法清净，无二、无二分、无别、无断故。

shēngzhěqīngjìng jí héngzhù shěxìngqīngjìng héngzhù shěxìngqīngjìng jí
生者清净即恒住舍性清净，恒住舍性清净即

shēngzhěqīngjìng hé yǐ gù shì shēngzhěqīngjìng yǔ héngzhù shěxìng
生者清净。何以故？是生者清净与恒住舍性

qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
清净，无二、无二分、无别、无断故。

yǎng yù zhě qīng jìng jí wú wàng shī fǎ qīng jìng wú wàng shī
“养育者清净即无忘失法清净，无忘失

fǎ qīng jìng jí yǎng yù zhě qīng jìng hé yǐ gù shì yǎng yù zhě qīng jìng
法清净即养育者清净。何以故？是养育者清净

yǔ wú wàng shī fǎ qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn
与无忘失法清净，无二、无二分、无别、无断

gù yǎng yù zhě qīng jìng jí héng zhù shě xìng qīng jìng héng zhù shě xìng qīng
故。养育者清净即恒住舍性清净，恒住舍性清

jìng jí yǎng yù zhě qīng jìng hé yǐ gù shì yǎng yù zhě qīng jìng yǔ
净即养育者清净。何以故？是养育者清净与

héng zhù shě xìng qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
恒住舍性清净，无二、无二分、无别、无断故。

shì fū qīng jìng jí wú wàng shī fǎ qīng jìng wú wàng shī fǎ
“士夫清净即无忘失法清净，无忘失法

qīng jìng jí shì fū qīng jìng hé yǐ gù shì shì fū qīng jìng yǔ wú wàng
清净即士夫清净。何以故？是士夫清净与无忘

shī fǎ qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù shì fū
失法清净，无二、无二分、无别、无断故。士夫

qīng jìng jí héng zhù shě xìng qīng jìng héng zhù shě xìng qīng jìng jí shì fū qīng
清净即恒住舍性清净，恒住舍性清净即士夫清

jìng hé yǐ gù shì shì fū qīng jìng yǔ héng zhù shě xìng qīng jìng wú èr
净。何以故？是士夫清净与恒住舍性清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

bǔ tè qié luó qīng jìng jí wú wàng shī fǎ qīng jìng wú wàng
“补特伽罗清净即无忘失法清净，无忘

shī fǎ qīng jìng jí bǔ tè qié luó qīng jìng hé yǐ gù shì bǔ tè qié
失法清净即补特伽罗清净。何以故？是补特伽

luó qīng jìng yǔ wú wàng shī fǎ qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié
罗清净与无忘失法清净，无二、无二分、无别、

wú duàn gù bǔ tè qié luó qīng jìng jí héng zhù shě xìng qīng jìng héng zhù
无断故。补特伽罗清净即恒住舍性清净，恒住

shě xìng qīng jìng jí bǔ tè qié luó qīng jìng hé yǐ gù shì bǔ tè qié
舍性清净即补特伽罗清净。何以故？是补特伽

luó qīng jìng yǔ héng zhù shě xìng qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié
罗清净与恒住舍性清净，无二、无二分、无别、

wú duàn gù
无断故。

yì shēngqīngjìng jí wú wàng shī fǎ qīngjìng wú wàng shī fǎ
“意生 清净即无忘失法清净，无忘失法

qīngjìng jí yì shēngqīngjìng hé yǐ gù shì yì shēngqīngjìng yǔ wú
清净即意生 清净。何以故？是意生 清净与无

wàng shī fǎ qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
忘失法清净，无二、无二分、无别、无断故。

yì shēngqīngjìng jí héngzhù shěxìngqīngjìng héngzhù shěxìngqīngjìng jí
意生 清净即恒住舍性清净，恒住舍性清净即

yì shēngqīngjìng hé yǐ gù shì yì shēngqīngjìng yǔ héngzhù shěxìng
意生 清净。何以故？是意生 清净与恒住舍性

qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
清净，无二、无二分、无别、无断故。

rú tóngqīngjìng jí wú wàng shī fǎ qīngjìng wú wàng shī fǎ
“儒童 清净即无忘失法清净，无忘失法

qīngjìng jí rú tóngqīngjìng hé yǐ gù shì rú tóngqīngjìng yǔ wú
清净即儒童 清净。何以故？是儒童 清净与无

wàng shī fǎ qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
忘失法清净，无二、无二分、无别、无断故。

rú tóngqīngjìng jí héngzhù shěxìngqīngjìng héngzhù shěxìngqīngjìng jí
儒童 清净即恒住舍性清净，恒住舍性清净即

rú tóngqīngjìng hé yǐ gù shì rú tóngqīngjìng yǔ héngzhù shěxìngqīng
儒童 清净。何以故？是儒童 清净与恒住舍性清

jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
净，无二、无二分、无别、无断故。

zuò zhě qīngjìng jí wú wàng shī fǎ qīngjìng wú wàng shī fǎ
“作者 清净即无忘失法清净，无忘失法

qīngjìng jí zuò zhě qīngjìng hé yǐ gù shì zuò zhě qīngjìng yǔ wú wàng
清净即作者 清净。何以故？是作者 清净与无忘

shī fǎ qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù zuò zhě
失法清净，无二、无二分、无别、无断故。作者

qīngjìng jí héngzhù shěxìngqīngjìng héngzhù shěxìngqīngjìng jí zuò zhě qīng
清净即恒住舍性清净，恒住舍性清净即作者清

jìng hé yǐ gù shì zuò zhě qīngjìng yǔ héngzhù shěxìngqīngjìng wú èr
净。何以故？是作者 清净与恒住舍性 清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

shòu zhě qīngjìng jí wú wàng shī fǎ qīngjìng wú wàng shī fǎ
“受者 清净即无忘失法清净，无忘失法

qīng jìng jí shòu zhě qīng jìng hé yǐ gù shì shòu zhě qīng jìng yǔ wú
清净即受者清净。何以故？是受者清净与无

wàng shī fǎ qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
忘失法清净，无二、无二分、无别、无断故。

shòu zhě qīng jìng jí héng zhù shě xìng qīng jìng héng zhù shě xìng qīng jìng jí
受者清净即恒住舍性清净，恒住舍性清净即

shòu zhě qīng jìng hé yǐ gù shì shòu zhě qīng jìng yǔ héng zhù shě xìng
受者清净。何以故？是受者清净与恒住舍性

qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
清净，无二、无二分、无别、无断故。

zhī zhě qīng jìng jí wú wàng shī fǎ qīng jìng wú wàng shī fǎ
“知者清净即无忘失法清净，无忘失法

qīng jìng jí zhī zhě qīng jìng hé yǐ gù shì zhī zhě qīng jìng yǔ wú wàng
清净即知者清净。何以故？是知者清净与无忘

shī fǎ qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù zhī zhě
失法清净，无二、无二分、无别、无断故。知者

qīng jìng jí héng zhù shě xìng qīng jìng héng zhù shě xìng qīng jìng jí zhī zhě qīng
清净即恒住舍性清净，恒住舍性清净即知者清

jìng hé yǐ gù shì zhī zhě qīng jìng yǔ héng zhù shě xìng qīng jìng wú èr
净。何以故？是知者清净与恒住舍性清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

jiàn zhě qīng jìng jí wú wàng shī fǎ qīng jìng wú wàng shī fǎ
“见者清净即无忘失法清净，无忘失法

qīng jìng jí jiàn zhě qīng jìng hé yǐ gù shì jiàn zhě qīng jìng yǔ wú wàng
清净即见者清净。何以故？是见者清净与无忘

shī fǎ qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù jiàn zhě
失法清净，无二、无二分、无别、无断故。见者

qīng jìng jí héng zhù shě xìng qīng jìng héng zhù shě xìng qīng jìng jí jiàn zhě qīng
清净即恒住舍性清净，恒住舍性清净即见者清

jìng hé yǐ gù shì jiàn zhě qīng jìng yǔ héng zhù shě xìng qīng jìng wú èr
净。何以故？是见者清净与恒住舍性清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

大般若波罗蜜多经卷第一百八十八

dà bō rě bō luó mì duō jīng juàn dì yī bǎi bā shí jiǔ 大般若波罗蜜多经卷第一百八十九

táng sān zàng fǎ shī xuán zàng fèng zhào yì
唐三藏法师玄奘奉 诏译

chū fēn nán xìn jiě pǐn dì sān shí sì zhī bā 初分难信解品第三十四之八

fù cì shàn xiàn wǒ qīng jìng jí yī qiè zhì qīng jìng yī qiè
“复次，善现，我清净即一切智清净，一切

zhì qīng jìng jí wǒ qīng jìng hé yǐ gù shì wǒ qīng jìng yǔ yī qiè zhì
智清净即我清净。何以故？是我清净与一切智

qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù wǒ qīng jìng
清净，无二、无二分、无别、无断故。我清净

jí dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì qīng jìng dào xiàng zhì yī qiè xiàng
即道相智、一切相智清净，道相智、一切相

zhì qīng jìng jí wǒ qīng jìng hé yǐ gù shì wǒ qīng jìng yǔ dào xiàng zhì
智清净即我清净。何以故？是我清净与道相智、

yī qiè xiàng zhì qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
一切相智清净，无二、无二分、无别、无断故。

yǒu qíng qīng jìng jí yī qiè zhì qīng jìng yī qiè zhì qīng jìng jí
“有情清净即一切智清净，一切智清净即

yǒu qíng qīng jìng hé yǐ gù shì yǒu qíng qīng jìng yǔ yī qiè zhì qīng jìng
有情清净。何以故？是有情清净与一切智清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yǒu qíng qīng jìng jí dào
无二、无二分、无别、无断故。有情清净即道

xiàng zhì yī qiè xiàng zhì qīng jìng dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì qīng
相智、一切相智清净，道相智、一切相智清

jìng jí yǒu qíng qīng jìng hé yǐ gù shì yǒu qíng qīng jìng yǔ dào xiàng zhì
净即有情清净。何以故？是有情清净与道相智、

yī qiè xiàng zhì qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
一切相智清净，无二、无二分、无别、无断故。

mìng zhě qīng jìng jí yī qiè zhì qīng jìng yī qiè zhì qīng jìng jí
“命者清净即一切智清净，一切智清净即

mìng zhě qīng jìng hé yǐ gù shì mìng zhě qīng jìng yǔ yī qiè zhì qīng jìng
命者清净。何以故？是命者清净与一切智清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù mìngzhě qīngjìng jí dào
无二、无二分、无别、无断故。命者清净即道
xiàng zhì yī qiè xiàng zhì qīngjìng dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì qīng
相智、一切相智清净，道相智、一切相智清
jìng jí mìngzhě qīngjìng hé yǐ gù shì mìngzhě qīngjìng yǔ dào xiàng
净即命者清净。何以故？是命者清净与道相
zhì yī qiè xiàng zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn
智、一切相智清净，无二、无二分、无别、无断
gù
故。

shēngzhě qīngjìng jí yī qiè zhì qīngjìng yī qiè zhì qīngjìng jí
“生者清净即一切智清净，一切智清净即

shēngzhě qīngjìng hé yǐ gù shì shēngzhě qīngjìng yǔ yī qiè zhì qīng
生者清净。何以故？是生者清净与一切智清
jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù shēngzhě qīngjìng
净，无二、无二分、无别、无断故。生者清净
jí dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì qīngjìng dào xiàng zhì yī qiè xiàng
即道相智、一切相智清净，道相智、一切相
zhì qīngjìng jí shēngzhě qīngjìng hé yǐ gù shì shēngzhě qīngjìng yǔ
智清净即生者清净。何以故？是生者清净与
dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
道相智、一切相智清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù
无断故。

yǎng yù zhě qīngjìng jí yī qiè zhì qīngjìng yī qiè zhì qīngjìng
“养育者清净即一切智清净，一切智清净

jí yǎng yù zhě qīngjìng hé yǐ gù shì yǎng yù zhě qīngjìng yǔ yī qiè
即养育者清净。何以故？是养育者清净与一切
zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yǎng yù
智清净，无二、无二分、无别、无断故。养育
zhě qīngjìng jí dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì qīngjìng dào xiàng zhì yī
者清净即道相智、一切相智清净，道相智、一
qiè xiàng zhì qīngjìng jí yǎng yù zhě qīngjìng hé yǐ gù shì yǎng yù
切相智清净即养育者清净。何以故？是养育
zhě qīngjìng yǔ dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì qīngjìng wú èr wú èr
者清净与道相智、一切相智清净，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù
分、无别、无断故。

shì fū qīngjìng jí yī qiè zhì qīngjìng yī qiè zhì qīngjìng jí
“士夫清净即一切智清净，一切智清净即

shì fū qīngjìng hé yǐ gù shì shì fū qīngjìng yǔ yī qiè zhì qīngjìng
士夫清净。何以故？是士夫清净与一切智清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù shì fū qīngjìng jí dào
无二、无二分、无别、无断故。士夫清净即道

xiàng zhì yī qiè xiàng zhì qīngjìng dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì qīng
相智、一切相智清净，道相智、一切相智清

jìng jí shì fū qīngjìng hé yǐ gù shì shì fū qīngjìng yǔ dào xiàng zhì
净即士夫清净。何以故？是士夫清净与道相智、

yī qiè xiàng zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
一切相智清净，无二、无二分、无别、无断故。

bǔ tè qié luó qīngjìng jí yī qiè zhì qīngjìng yī qiè zhì qīng
“补特伽罗清净即一切智清净，一切智清

jìng jí bǔ tè qié luó qīngjìng hé yǐ gù shì bǔ tè qié luó qīngjìng
净即补特伽罗清净。何以故？是补特伽罗清净

yǔ yī qiè zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
与一切智清净，无二、无二分、无别、无断故。

bǔ tè qié luó qīngjìng jí dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì qīngjìng dào xiàng
补特伽罗清净即道相智、一切相智清净，道相

zhì yī qiè xiàng zhì qīngjìng jí bǔ tè qié luó qīngjìng hé yǐ gù shì
智、一切相智清净即补特伽罗清净。何以故？是

bǔ tè qié luó qīngjìng yǔ dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì qīngjìng wú èr
补特伽罗清净与道相智、一切相智清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

yì shēng qīngjìng jí yī qiè zhì qīngjìng yī qiè zhì qīngjìng jí
“意生清净即一切智清净，一切智清净即

yì shēng qīngjìng hé yǐ gù shì yì shēng qīngjìng yǔ yī qiè zhì qīng
意生清净。何以故？是意生清净与一切智清

jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yì shēng qīngjìng
净，无二、无二分、无别、无断故。意生清净

jí dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì qīngjìng dào xiàng zhì yī qiè xiàng
即道相智、一切相智清净，道相智、一切相

zhì qīngjìng jí yì shēng qīngjìng hé yǐ gù shì yì shēng qīngjìng yǔ
智清净即意生清净。何以故？是意生清净与

dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
道相智、一切相智清净，无二、无二分、无别、

wú duàn gù
无断故。

rú tóngqīngjìng jí yī qiè zhì qīngjìng yī qiè zhì qīngjìng jí
“**儒童清净即一切智清净，一切智清净即**
rú tóngqīngjìng hé yǐ gù shì rú tóngqīngjìng yǔ yī qiè zhì qīngjìng
儒童清净。何以故？是儒童清净与一切智清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù rú tóngqīngjìng jí dào
无二、无二分、无别、无断故。儒童清净即道
xiàng zhì yī qiè xiàng zhì qīngjìng dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì qīng
相智、一切相智清净，道相智、一切相智清
jìng jí rú tóngqīngjìng hé yǐ gù shì rú tóngqīngjìng yǔ dào xiàng zhì
净即儒童清净。何以故？是儒童清净与道相智、
yī qiè xiàng zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
一切相智清净，无二、无二分、无别、无断故。

zuò zhě qīngjìng jí yī qiè zhì qīngjìng yī qiè zhì qīngjìng jí
“**作者清净即一切智清净，一切智清净即**
zuò zhě qīngjìng hé yǐ gù shì zuò zhě qīngjìng yǔ yī qiè zhì qīngjìng
作者清净。何以故？是作者清净与一切智清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù zuò zhě qīngjìng jí dào
无二、无二分、无别、无断故。作者清净即道
xiàng zhì yī qiè xiàng zhì qīngjìng dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì qīng
相智、一切相智清净，道相智、一切相智清
jìng jí zuò zhě qīngjìng hé yǐ gù shì zuò zhě qīngjìng yǔ dào xiàng zhì
净即作者清净。何以故？是作者清净与道相智、
yī qiè xiàng zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
一切相智清净，无二、无二分、无别、无断故。

shòu zhě qīngjìng jí yī qiè zhì qīngjìng yī qiè zhì qīngjìng jí
“**受者清净即一切智清净，一切智清净即**
shòu zhě qīngjìng hé yǐ gù shì shòu zhě qīngjìng yǔ yī qiè zhì qīngjìng
受者清净。何以故？是受者清净与一切智清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù shòu zhě qīngjìng jí dào
无二、无二分、无别、无断故。受者清净即道
xiàng zhì yī qiè xiàng zhì qīngjìng dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì qīng
相智、一切相智清净，道相智、一切相智清
jìng jí shòu zhě qīngjìng hé yǐ gù shì shòu zhě qīngjìng yǔ dào xiàng
净即受者清净。何以故？是受者清净与道相
zhì yī qiè xiàng zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn
智、一切相智清净，无二、无二分、无别、无断

gù
故。

zhī zhě qīng jìng jí yī qiè zhì qīng jìng yī qiè zhì qīng jìng jí
“知者清净即一切智清净，一切智清净即

zhī zhě qīng jìng hé yǐ gù shì zhī zhě qīng jìng yǔ yī qiè zhì qīng jìng
知者清净。何以故？是知者清净与一切智清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù zhī zhě qīng jìng jí dào
无二、无二分、无别、无断故。知者清净即道

xiàng zhì yī qiè xiàng zhì qīng jìng dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì qīng
相智、一切相智清净，道相智、一切相智清

jìng jí zhī zhě qīng jìng hé yǐ gù shì zhī zhě qīng jìng yǔ dào xiàng zhì
净即知者清净。何以故？是知者清净与道相智、

yī qiè xiàng zhì qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
一切相智清净，无二、无二分、无别、无断故。

jiàn zhě qīng jìng jí yī qiè zhì qīng jìng yī qiè zhì qīng jìng jí
“见者清净即一切智清净，一切智清净即

jiàn zhě qīng jìng hé yǐ gù shì jiàn zhě qīng jìng yǔ yī qiè zhì qīng jìng
见者清净。何以故？是见者清净与一切智清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù jiàn zhě qīng jìng jí dào
无二、无二分、无别、无断故。见者清净即道

xiàng zhì yī qiè xiàng zhì qīng jìng dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì qīng
相智、一切相智清净，道相智、一切相智清

jìng jí jiàn zhě qīng jìng hé yǐ gù shì jiàn zhě qīng jìng yǔ dào xiàng zhì
净即见者清净。何以故？是见者清净与道相智、

yī qiè xiàng zhì qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
一切相智清净，无二、无二分、无别、无断故。

fù cì shàn xiàn wǒ qīng jìng jí yī qiè tuó luó ní mén qīng
“复次，善现，我清净即一切陀罗尼门清

jìng yī qiè tuó luó ní mén qīng jìng jí wǒ qīng jìng hé yǐ gù shì wǒ
净，一切陀罗尼门清净即我清净。何以故？是我

qīng jìng yǔ yī qiè tuó luó ní mén qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié
清净与一切陀罗尼门清净，无二、无二分、无别、

wú duàn gù wǒ qīng jìng jí yī qiè sān mó dì mén qīng jìng yī qiè sān
无断故。我清净即一切三摩地门清净，一切三

mó dì mén qīng jìng jí wǒ qīng jìng hé yǐ gù shì wǒ qīng jìng yǔ yī
摩地门清净即我清净。何以故？是我清净与一

qiè sān mó dì mén qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn
切三摩地门清净，无二、无二分、无别、无断

gù
故。

yǒuqíngqīngjìng jí yī qiè tuó luó ní ménqīngjìng yī qiè tuó
“有情清净即一切陀罗尼门清净，一切陀

luó ní ménqīngjìng jí yǒuqíngqīngjìng hé yǐ gù shì yǒuqíngqīngjìng
罗尼门清净即有情清净。何以故？是有情清净

yǔ yī qiè tuó luó ní ménqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
与一切陀罗尼门清净，无二、无二分、无别、无

duàn gù yǒuqíngqīngjìng jí yī qiè sān mó dì ménqīngjìng yī qiè sān
断故。有情清净即一切三摩地门清净，一切三

mó dì ménqīngjìng jí yǒuqíngqīngjìng hé yǐ gù shì yǒuqíngqīngjìng
摩地门清净即有情清净。何以故？是有情清净

yǔ yī qiè sān mó dì ménqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
与一切三摩地门清净，无二、无二分、无别、无

duàn gù
断故。

mìngzhěqīngjìng jí yī qiè tuó luó ní ménqīngjìng yī qiè tuó
“命者清净即一切陀罗尼门清净，一切陀

luó ní ménqīngjìng jí mìngzhěqīngjìng hé yǐ gù shì mìngzhěqīngjìng
罗尼门清净即命者清净。何以故？是命者清净

yǔ yī qiè tuó luó ní ménqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
与一切陀罗尼门清净，无二、无二分、无别、无

duàn gù mìngzhěqīngjìng jí yī qiè sān mó dì ménqīngjìng yī qiè sān
断故。命者清净即一切三摩地门清净，一切三

mó dì ménqīngjìng jí mìngzhěqīngjìng hé yǐ gù shì mìngzhěqīngjìng
摩地门清净即命者清净。何以故？是命者清净

yǔ yī qiè sān mó dì ménqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
与一切三摩地门清净，无二、无二分、无别、无

duàn gù
断故。

shēngzhěqīngjìng jí yī qiè tuó luó ní ménqīngjìng yī qiè tuó
“生者清净即一切陀罗尼门清净，一切陀

luó ní ménqīngjìng jí shēngzhěqīngjìng hé yǐ gù shì shēngzhěqīng
罗尼门清净即生者清净。何以故？是生者清

jìng yǔ yī qiè tuó luó ní ménqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
净与一切陀罗尼门清净，无二、无二分、无别、

wú duàn gù shēngzhěqīngjìng jí yī qiè sān mó dì ménqīngjìng yī qiè
无断故。生者清净即一切三摩地门清净，一切

sān mó dì ménqīngjìng jí shēngzhěqīngjìng hé yǐ gù shì shēngzhě
三摩地门清净即生者清净。何以故？是生者
qīngjìng yǔ yī qiè sān mó dì ménqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
清净与一切三摩地门清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù
无断故。

yǎng yù zhěqīngjìng jí yī qiè tuó luó ní ménqīngjìng yī qiè
“养育者清净即一切陀罗尼门清净，一切

tuó luó ní ménqīngjìng jí yǎng yù zhěqīngjìng hé yǐ gù shì yǎng yù
陀罗尼门清净即养育者清净。何以故？是养育
zhěqīngjìng yǔ yī qiè tuó luó ní ménqīngjìng wú èr wú èr fēn wú
者清净与一切陀罗尼门清净，无二、无二分、无
bié wú duàn gù yǎng yù zhěqīngjìng jí yī qiè sān mó dì ménqīngjìng
别、无断故。养育者清净即一切三摩地门清净，
yī qiè sān mó dì ménqīngjìng jí yǎng yù zhěqīngjìng hé yǐ gù shì
一切三摩地门清净即养育者清净。何以故？是
yǎng yù zhěqīngjìng yǔ yī qiè sān mó dì ménqīngjìng wú èr wú èr
养育者清净与一切三摩地门清净，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù
分、无别、无断故。

shì fū qīngjìng jí yī qiè tuó luó ní ménqīngjìng yī qiè tuó
“士夫清净即一切陀罗尼门清净，一切陀

luó ní ménqīngjìng jí shì fū qīngjìng hé yǐ gù shì shì fū qīngjìng
罗尼门清净即士夫清净。何以故？是士夫清净
yǔ yī qiè tuó luó ní ménqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
与一切陀罗尼门清净，无二、无二分、无别、无
duàn gù shì fū qīngjìng jí yī qiè sān mó dì ménqīngjìng yī qiè sān
断故。士夫清净即一切三摩地门清净，一切三
mó dì ménqīngjìng jí shì fū qīngjìng hé yǐ gù shì shì fū qīngjìng
摩地门清净即士夫清净。何以故？是士夫清净
yǔ yī qiè sān mó dì ménqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
与一切三摩地门清净，无二、无二分、无别、无
duàn gù
断故。

bǔ tè qié luó qīngjìng jí yī qiè tuó luó ní ménqīngjìng yī
“补特伽罗清净即一切陀罗尼门清净，一

qiè tuó luó ní ménqīngjìng jí bǔ tè qié luó qīngjìng hé yǐ gù shì
切陀罗尼门清净即补特伽罗清净。何以故？是

bǔ tè qié luó qīng jìng yǔ yī qiè tuó luó ní mén qīng jìng wú èr wú èr
补特伽罗清净与一切陀罗尼门清净，无二、无二

fēn wú bié wú duàn gù bǔ tè qié luó qīng jìng jí yī qiè sān mó dì
分、无别、无断故。补特伽罗清净即一切三摩地

mén qīng jìng yī qiè sān mó dì mén qīng jìng jí bǔ tè qié luó qīng jìng
门清净，一切三摩地门清净即补特伽罗清净。

hé yǐ gù shì bǔ tè qié luó qīng jìng yǔ yī qiè sān mó dì mén qīng jìng
何以故？是补特伽罗清净与一切三摩地门清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二、无二分、无别、无断故。

yì shēng qīng jìng jí yī qiè tuó luó ní mén qīng jìng yī qiè tuó
“意生清净即一切陀罗尼门清净，一切陀

luó ní mén qīng jìng jí yì shēng qīng jìng hé yǐ gù shì yì shēng qīng
罗尼门清净即意生清净。何以故？是意生清

jìng yǔ yī qiè tuó luó ní mén qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié
净与一切陀罗尼门清净，无二、无二分、无别、

wú duàn gù yì shēng qīng jìng jí yī qiè sān mó dì mén qīng jìng yī qiè
无断故。意生清净即一切三摩地门清净，一切

sān mó dì mén qīng jìng jí yì shēng qīng jìng hé yǐ gù shì yì shēng
三摩地门清净即意生清净。何以故？是意生

qīng jìng yǔ yī qiè sān mó dì mén qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié
清净与一切三摩地门清净，无二、无二分、无别、

wú duàn gù
无断故。

rú tóng qīng jìng jí yī qiè tuó luó ní mén qīng jìng yī qiè tuó
“儒童清净即一切陀罗尼门清净，一切陀

luó ní mén qīng jìng jí rú tóng qīng jìng hé yǐ gù shì rú tóng qīng jìng
罗尼门清净即儒童清净。何以故？是儒童清净

yǔ yī qiè tuó luó ní mén qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
与一切陀罗尼门清净，无二、无二分、无别、无

duàn gù rú tóng qīng jìng jí yī qiè sān mó dì mén qīng jìng yī qiè sān
断故。儒童清净即一切三摩地门清净，一切三

mó dì mén qīng jìng jí rú tóng qīng jìng hé yǐ gù shì rú tóng qīng jìng
摩地门清净即儒童清净。何以故？是儒童清净

yǔ yī qiè sān mó dì mén qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
与一切三摩地门清净，无二、无二分、无别、无

duàn gù
断故。

zuò zhě qīng jìng jí yī qiè tuó luó ní mén qīng jìng yī qiè tuó
“作者清净即一切陀罗尼门清净。一切陀

luó ní mén qīng jìng jí zuò zhě qīng jìng hé yǐ gù shì zuò zhě qīng jìng
罗尼门清净即作者清净。何以故？是作者清净

yǔ yī qiè tuó luó ní mén qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
与一切陀罗尼门清净，无二、无二分、无别、无

duàn gù zuò zhě qīng jìng jí yī qiè sān mó dì mén qīng jìng yī qiè sān
断故。作者清净即一切三摩地门清净，一切三

mó dì mén qīng jìng jí zuò zhě qīng jìng hé yǐ gù shì zuò zhě qīng jìng
摩地门清净即作者清净。何以故？是作者清净

yǔ yī qiè sān mó dì mén qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
与一切三摩地门清净，无二、无二分、无别、无

duàn gù
断故。

shòu zhě qīng jìng jí yī qiè tuó luó ní mén qīng jìng yī qiè tuó
“受者清净即一切陀罗尼门清净，一切陀

luó ní mén qīng jìng jí shòu zhě qīng jìng hé yǐ gù shì shòu zhě qīng jìng
罗尼门清净即受者清净。何以故？是受者清净

yǔ yī qiè tuó luó ní mén qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
与一切陀罗尼门清净，无二、无二分、无别、无

duàn gù shòu zhě qīng jìng jí yī qiè sān mó dì mén qīng jìng yī qiè sān
断故。受者清净即一切三摩地门清净，一切三

mó dì mén qīng jìng jí shòu zhě qīng jìng hé yǐ gù shì shòu zhě qīng jìng
摩地门清净即受者清净。何以故？是受者清净

yǔ yī qiè sān mó dì mén qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
与一切三摩地门清净，无二、无二分、无别、无

duàn gù
断故。

zhī zhě qīng jìng jí yī qiè tuó luó ní mén qīng jìng yī qiè tuó
“知者清净即一切陀罗尼门清净，一切陀

luó ní mén qīng jìng jí zhī zhě qīng jìng hé yǐ gù shì zhī zhě qīng jìng
罗尼门清净即知者清净。何以故？是知者清净

yǔ yī qiè tuó luó ní mén qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
与一切陀罗尼门清净，无二、无二分、无别、无

duàn gù zhī zhě qīng jìng jí yī qiè sān mó dì mén qīng jìng yī qiè sān
断故。知者清净即一切三摩地门清净，一切三

mó dì mén qīng jìng jí zhī zhě qīng jìng hé yǐ gù shì zhī zhě qīng jìng
摩地门清净即知者清净。何以故？是知者清净

yǔ yī qiè sān mó dì ménqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
与一切三摩地门清净，无二、无二分、无别、无
duàn gù
断故。

jiànzhěqīngjìng jí yī qiè tuó luó ní ménqīngjìng yī qiè tuó
“见者清净即一切陀罗尼门清净，一切陀

luó ní ménqīngjìng jí jiànzhěqīngjìng hé yǐ gù shì jiànzhěqīngjìng
罗尼门清净即见者清净。何以故？是见者清净

yǔ yī qiè tuó luó ní ménqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
与一切陀罗尼门清净，无二、无二分、无别、无

duàn gù jiànzhěqīngjìng jí yī qiè sān mó dì ménqīngjìng yī qiè sān
断故。见者清净即一切三摩地门清净，一切三

mó dì ménqīngjìng jí jiànzhěqīngjìng hé yǐ gù shì jiànzhěqīngjìng
摩地门清净即见者清净。何以故？是见者清净

yǔ yī qiè sān mó dì ménqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
与一切三摩地门清净，无二、无二分、无别、无

duàn gù
断故。

fù cì shànxiàn wǒ qīngjìng jí yù liú guǒqīngjìng yù liú
“复次，善现，我清净即预流果清净，预流

guǒqīngjìng jí wǒ qīngjìng hé yǐ gù shì wǒ qīngjìng yǔ yù liú guǒ
果清净即我清净。何以故？是我清净与预流果

qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù wǒ qīngjìng
清净，无二、无二分、无别、无断故。我清净

jí yī lái bù huán ā luó hàn guǒqīngjìng yī lái bù huán
即一来、不还、阿罗汉果清净，一来、不还、

ā luó hàn guǒqīngjìng jí wǒ qīngjìng hé yǐ gù shì wǒ qīngjìng yǔ
阿罗汉果清净即我清净。何以故？是我清净与

yī lái bù huán ā luó hàn guǒqīngjìng wú èr wú èr fēn wú
一来、不还、阿罗汉果清净，无二、无二分、无

bié wú duàn gù
别、无断故。

yǒuqīngqīngjìng jí yù liú guǒqīngjìng yù liú guǒqīngjìng jí
“有情清净即预流果清净，预流果清净即

yǒuqīngqīngjìng hé yǐ gù shì yǒuqīngqīngjìng yǔ yù liú guǒqīngjìng
有情清净。何以故？是有情清净与预流果清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yǒuqīngqīngjìng jí yī
无二、无二分、无别、无断故。有情清净即一

lái bù huán ā luó hànguǒqīngjìng yī lái bù huán ā luó
来、不还、阿罗汉果清净，一来、不还、阿罗
hànguǒqīngjìng jí yǒuqīngqīngjìng hé yǐ gù shì yǒuqīngqīngjìng yǔ
汉果清净即有情清净。何以故？是有情清净与
yī lái bù huán ā luó hànguǒqīngjìng wú èr wú èr fēn wú
一来、不还、阿罗汉果清净，无二、无二分、无
bié wú duàn gù
别、无断故。

mìngzhěqīngjìng jí yù liú guǒqīngjìng yù liú guǒqīngjìng jí
“命者清净即预流果清净，预流果清净即
mìngzhěqīngjìng hé yǐ gù shì mìngzhěqīngjìng yǔ yù liú guǒqīngjìng
命者清净。何以故？是命者清净与预流果清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù mìngzhěqīngjìng jí yī
无二、无二分、无别、无断故。命者清净即一
lái bù huán ā luó hànguǒqīngjìng yī lái bù huán ā luó
来、不还、阿罗汉果清净，一来、不还、阿罗
hànguǒqīngjìng jí mìngzhěqīngjìng hé yǐ gù shì mìngzhěqīngjìng yǔ
汉果清净即命者清净。何以故？是命者清净与
yī lái bù huán ā luó hànguǒqīngjìng wú èr wú èr fēn wú
一来、不还、阿罗汉果清净，无二、无二分、无
bié wú duàn gù
别、无断故。

shēngzhěqīngjìng jí yù liú guǒqīngjìng yù liú guǒqīngjìng jí
“生者清净即预流果清净，预流果清净即
shēngzhěqīngjìng hé yǐ gù shì shēngzhěqīngjìng yǔ yù liú guǒqīng
生者清净。何以故？是生者清净与预流果清
jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù shēngzhěqīngjìng
净，无二、无二分、无别、无断故。生者清净
jí yī lái bù huán ā luó hànguǒqīngjìng yī lái bù huán
即一来、不还、阿罗汉果清净，一来、不还、
ā luó hànguǒqīngjìng jí shēngzhěqīngjìng hé yǐ gù shì shēngzhě
阿罗汉果清净即生者清净。何以故？是生者
qīngjìng yǔ yī lái bù huán ā luó hànguǒqīngjìng wú èr wú
清净与一来、不还、阿罗汉果清净，无二、无
èr fēn wú bié wú duàn gù
二分、无别、无断故。

yǎng yù zhěqīngjìng jí yù liú guǒqīngjìng yù liú guǒqīngjìng
“养育者清净即预流果清净，预流果清净

jí yǎng yù zhěqīngjìng hé yǐ gù shì yǎng yù zhěqīngjìng yǔ yù liú
即 养 育 者 清 净 。 何 以 故 ？ 是 养 育 者 清 净 与 预 流

guǒqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yǎng yù
果 清 净 ， 无 二 、 无 二 分 、 无 别 、 无 断 故 。 养 育

zhěqīngjìng jí yī lái bù huán ā luó hàn guǒqīngjìng yī lái
者 清 净 即 一 来 、 不 还 、 阿 罗 汉 果 清 净 ， 一 来 、

bù huán ā luó hàn guǒqīngjìng jí yǎng yù zhěqīngjìng hé yǐ gù
不 还 、 阿 罗 汉 果 清 净 即 养 育 者 清 净 。 何 以 故 ？

shì yǎng yù zhěqīngjìng yǔ yī lái bù huán ā luó hàn guǒqīngjìng
是 养 育 者 清 净 与 一 来 、 不 还 、 阿 罗 汉 果 清 净 ，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无 二 、 无 二 分 、 无 别 、 无 断 故 。

shì fū qīngjìng jí yù liú guǒqīngjìng yù liú guǒqīngjìng jí
“ 士 夫 清 净 即 预 流 果 清 净 ， 预 流 果 清 净 即

shì fū qīngjìng hé yǐ gù shì shì fū qīngjìng yǔ yù liú guǒqīngjìng
士 夫 清 净 。 何 以 故 ？ 是 士 夫 清 净 与 预 流 果 清 净 ，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù shì fū qīngjìng jí yī lái
无 二 、 无 二 分 、 无 别 、 无 断 故 。 士 夫 清 净 即 一 来 、

bù huán ā luó hàn guǒqīngjìng yī lái bù huán ā luó hàn guǒ
不 还 、 阿 罗 汉 果 清 净 ， 一 来 、 不 还 、 阿 罗 汉 果

qīngjìng jí shì fū qīngjìng hé yǐ gù shì shì fū qīngjìng yǔ yī lái
清 净 即 士 夫 清 净 。 何 以 故 ？ 是 士 夫 清 净 与 一 来 、

bù huán ā luó hàn guǒqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
不 还 、 阿 罗 汉 果 清 净 ， 无 二 、 无 二 分 、 无 别 、 无

duàn gù
断 故 。

bǔ tè qié luó qīngjìng jí yù liú guǒqīngjìng yù liú guǒqīng
“ 补 特 伽 罗 清 净 即 预 流 果 清 净 ， 预 流 果 清

jìng jí bǔ tè qié luó qīngjìng hé yǐ gù shì bǔ tè qié luó qīngjìng
净 即 补 特 伽 罗 清 净 。 何 以 故 ？ 是 补 特 伽 罗 清 净

yǔ yù liú guǒqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
与 预 流 果 清 净 ， 无 二 、 无 二 分 、 无 别 、 无 断 故 。

bǔ tè qié luó qīngjìng jí yī lái bù huán ā luó hàn guǒqīngjìng
补 特 伽 罗 清 净 即 一 来 、 不 还 、 阿 罗 汉 果 清 净 ，

yī lái bù huán ā luó hàn guǒqīngjìng jí bǔ tè qié luó qīngjìng
一 来 、 不 还 、 阿 罗 汉 果 清 净 即 补 特 伽 罗 清 净 。

hé yǐ gù shì bǔ tè qié luó qīngjìng yǔ yī lái bù huán ā luó hàn
何 以 故 ？ 是 补 特 伽 罗 清 净 与 一 来 、 不 还 、 阿 罗 汉

guǒqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
果清净，无二、无二分、无别、无断故。

yì shēngqīngjìng jí yù liú guǒqīngjìng yù liú guǒqīngjìng jí
“意生 清净即预流果清净，预流果清净即

yì shēngqīngjìng hé yǐ gù shì yì shēngqīngjìng yǔ yù liú guǒqīng
意生 清净。何以故？是意生 清净与预流果清

jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yì shēngqīngjìng
净，无二、无二分、无别、无断故。意生 清净

jí yī lái bù huán ā luó hàn guǒqīngjìng yī lái bù huán
即一来、不还、阿罗汉果清净，一来、不还、

ā luó hàn guǒqīngjìng jí yì shēngqīngjìng hé yǐ gù shì yì shēng
阿罗汉果清净即意生 清净。何以故？是意生

qīngjìng yǔ yī lái bù huán ā luó hàn guǒqīngjìng wú èr wú
清净与一来、不还、阿罗汉果清净，无二、无

èr fēn wú bié wú duàn gù
二分、无别、无断故。

rú tóngqīngjìng jí yù liú guǒqīngjìng yù liú guǒqīngjìng jí
“儒童 清净即预流果清净，预流果清净即

rú tóngqīngjìng hé yǐ gù shì rú tóngqīngjìng yǔ yù liú guǒqīngjìng
儒童 清净。何以故？是儒童 清净与预流果清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù rú tóngqīngjìng jí yī
无二、无二分、无别、无断故。儒童 清净即一

lai bù huán ā luó hàn guǒqīngjìng yī lái bù huán ā luó
来、不还、阿罗汉果清净，一来、不还、阿罗

hàn guǒqīngjìng jí rú tóngqīngjìng hé yǐ gù shì rú tóngqīngjìng yǔ
汉果清净即儒童 清净。何以故？是儒童 清净与

yī lái bù huán ā luó hàn guǒqīngjìng wú èr wú èr fēn wú
一来、不还、阿罗汉果清净，无二、无二分、无

bié wú duàn gù
别、无断故。

zuò zhě qīngjìng jí yù liú guǒqīngjìng yù liú guǒqīngjìng jí
“作者 清净即预流果清净，预流果清净即

zuò zhě qīngjìng hé yǐ gù shì zuò zhě qīngjìng yǔ yù liú guǒqīngjìng
作者 清净。何以故？是作者 清净与预流果清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù zuò zhě qīngjìng jí yī lái
无二、无二分、无别、无断故。作者 清净即一来、

bù huán ā luó hàn guǒqīngjìng yī lái bù huán ā luó hàn guǒ
不还、阿罗汉果清净，一来、不还、阿罗汉果

qīngjìng jí zuòzhěqīngjìng hé yǐ gù shì zuòzhěqīngjìng yǔ yī lái
清**净**即作者清**净**。何以故？是作者清**净**与**一**来、
bù huán ā luó hàn guǒ qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
不**还**、阿罗**汉**果清**净**，无**二**、无**二**分、无**别**、无
duàn gù
断**故**。

shòuzhěqīngjìng jí yù liú guǒqīngjìng yù liú guǒqīngjìng jí
“受者清**净**即预流果清**净**，预流果清**净**即

shòuzhěqīngjìng hé yǐ gù shì shòuzhěqīngjìng yǔ yù liú guǒqīngjìng
受者清**净**。何以故？是受者清**净**与预流果清**净**，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù shòuzhěqīngjìng jí yī
无**二**、无**二**分、无**别**、无**断**故。受者清**净**即**一**
lái bù huán ā luó hàn guǒ qīngjìng yī lái bù huán ā luó
来、不**还**、阿罗**汉**果清**净**，**一**来、不**还**、阿罗
hàn guǒ qīngjìng jí shòuzhěqīngjìng hé yǐ gù shì shòuzhěqīngjìng yǔ
汉果清**净**即受者清**净**。何以故？是受者清**净**与
yī lái bù huán ā luó hàn guǒ qīngjìng wú èr wú èr fēn wú
一来、不**还**、阿罗**汉**果清**净**，无**二**、无**二**分、无
bié wú duàn gù
别、无**断**故。

zhī zhěqīngjìng jí yù liú guǒqīngjìng yù liú guǒqīngjìng jí
“知者清**净**即预流果清**净**，预流果清**净**即

zhī zhěqīngjìng hé yǐ gù shì zhī zhěqīngjìng yǔ yù liú guǒqīngjìng
知者清**净**。何以故？是知者清**净**与预流果清**净**，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù zhī zhěqīngjìng jí yī lái
无**二**、无**二**分、无**别**、无**断**故。知者清**净**即**一**来、
bù huán ā luó hàn guǒ qīngjìng yī lái bù huán ā luó hàn guǒ
不**还**、阿罗**汉**果清**净**，**一**来、不**还**、阿罗**汉**果
qīngjìng jí zhī zhěqīngjìng hé yǐ gù shì zhī zhěqīngjìng yǔ yī lái
清**净**即知者清**净**。何以故？是知者清**净**与**一**来、
bù huán ā luó hàn guǒ qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
不**还**、阿罗**汉**果清**净**，无**二**、无**二**分、无**别**、无
duàn gù
断**故**。

jiàn zhěqīngjìng jí yù liú guǒqīngjìng yù liú guǒqīngjìng jí
“见者清**净**即预流果清**净**，预流果清**净**即

jiàn zhěqīngjìng hé yǐ gù shì jiàn zhěqīngjìng yǔ yù liú guǒqīngjìng
见者清**净**。何以故？是见者清**净**与预流果清**净**，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù jiànzhěqīngjìng jí yī lái
无二、无二分、无别、无断故。见者清净即一来、
bù huán ā luó hàn guǒ qīngjìng yī lái bù huán ā luó hàn guǒ
不还、阿罗汉果清净，一来、不还、阿罗汉果
qīngjìng jí jiànzhěqīngjìng hé yǐ gù shì jiànzhěqīngjìng yǔ yī lái
清净即见者清净。何以故？是见者清净与一来、
bù huán ā luó hàn guǒ qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
不还、阿罗汉果清净，无二、无二分、无别、无
duàn gù
断故。

fù cì shànxiàn wǒ qīngjìng jí dú jué pú tí qīngjìng dú
“复次，善现，我清净即独觉菩提清净，独
jué pú tí qīngjìng jí wǒ qīngjìng hé yǐ gù shì wǒ qīngjìng yǔ dú
觉菩提清净即我清净。何以故？是我清净与独
jué pú tí qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
觉菩提清净，无二、无二分、无别、无断故。

yǒuqíngqīngjìng jí dú jué pú tí qīngjìng dú jué pú tí qīng
“有情清净即独觉菩提清净，独觉菩提清
jìng jí yǒuqíngqīngjìng hé yǐ gù shì yǒuqíngqīngjìng yǔ dú jué pú
净即有情清净。何以故？是有情清净与独觉菩
tí qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
提清净，无二、无二分、无别、无断故。

mìngzhěqīngjìng jí dú jué pú tí qīngjìng dú jué pú tí qīng
“命者清净即独觉菩提清净，独觉菩提清
jìng jí mìngzhěqīngjìng hé yǐ gù shì mìngzhěqīngjìng yǔ dú jué pú
净即命者清净。何以故？是命者清净与独觉菩
tí qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
提清净，无二、无二分、无别、无断故。

shēngzhěqīngjìng jí dú jué pú tí qīngjìng dú jué pú tí qīng
“生者清净即独觉菩提清净，独觉菩提清
jìng jí shēngzhěqīngjìng hé yǐ gù shì shēngzhěqīngjìng yǔ dú jué
净即生者清净。何以故？是生者清净与独觉
pú tí qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
菩提清净，无二、无二分、无别、无断故。

yǎng yù zhěqīngjìng jí dú jué pú tí qīngjìng dú jué pú tí
“养育者清净即独觉菩提清净，独觉菩提
qīngjìng jí yǎng yù zhěqīngjìng hé yǐ gù shì yǎng yù zhěqīngjìng yǔ
清净即养育者清净。何以故？是养育者清净与

dú jué pú tí qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
独觉菩提清净，无二、无二分、无别、无断故。

shì fū qīngjìng jí dú jué pú tí qīngjìng dú jué pú tí qīng
“士夫清净即独觉菩提清净，独觉菩提清
jìng jí shì fū qīngjìng hé yǐ gù shì shì fū qīngjìng yǔ dú jué pú
净即士夫清净。何以故？是士夫清净与独觉菩
tí qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
提清净，无二、无二分、无别、无断故。

bǔ tè qié luó qīngjìng jí dú jué pú tí qīngjìng dú jué pú
“补特伽罗清净即独觉菩提清净，独觉菩
tí qīngjìng jí bǔ tè qié luó qīngjìng hé yǐ gù shì bǔ tè qié luó
提清净即补特伽罗清净。何以故？是补特伽罗
qīngjìng yǔ dú jué pú tí qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
清净与独觉菩提清净，无二、无二分、无别、无
duàn gù
断故。

yì shēng qīngjìng jí dú jué pú tí qīngjìng dú jué pú tí qīng
“意生清净即独觉菩提清净，独觉菩提清
jìng jí yì shēng qīngjìng hé yǐ gù shì yì shēng qīngjìng yǔ dú jué
净即意生清净。何以故？是意生清净与独觉
pú tí qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
菩提清净，无二、无二分、无别、无断故。

rú tóng qīngjìng jí dú jué pú tí qīngjìng dú jué pú tí qīng
“儒童清净即独觉菩提清净，独觉菩提清
jìng jí rú tóng qīngjìng hé yǐ gù shì rú tóng qīngjìng yǔ dú jué pú
净即儒童清净。何以故？是儒童清净与独觉菩
tí qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
提清净，无二、无二分、无别、无断故。

zuò zhě qīngjìng jí dú jué pú tí qīngjìng dú jué pú tí qīng
“作者清净即独觉菩提清净，独觉菩提清
jìng jí zuò zhě qīngjìng hé yǐ gù shì zuò zhě qīngjìng yǔ dú jué pú
净即作者清净。何以故？是作者清净与独觉菩
tí qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
提清净，无二、无二分、无别、无断故。

shòu zhě qīngjìng jí dú jué pú tí qīngjìng dú jué pú tí qīng
“受者清净即独觉菩提清净，独觉菩提清
jìng jí shòu zhě qīngjìng hé yǐ gù shì shòu zhě qīngjìng yǔ dú jué pú
净即受者清净。何以故？是受者清净与独觉菩

tí qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
提清净，无二、无二分、无别、无断故。

zhī zhě qīngjìng jí dú jué pú tí qīngjìng dú jué pú tí qīng
“知者清净即独觉菩提清净，独觉菩提清
jìng jí zhī zhě qīngjìng hé yǐ gù shì zhī zhě qīngjìng yǔ dú jué pú
净即知者清净。何以故？是知者清净与独觉菩

tí qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
提清净，无二、无二分、无别、无断故。

jiàn zhě qīngjìng jí dú jué pú tí qīngjìng dú jué pú tí qīng
“见者清净即独觉菩提清净，独觉菩提清
jìng jí jiàn zhě qīngjìng hé yǐ gù shì jiàn zhě qīngjìng yǔ dú jué pú
净即见者清净。何以故？是见者清净与独觉菩

tí qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
提清净，无二、无二分、无别、无断故。

fù cì shànxiàn wǒ qīngjìng jí yī qiè pú sà mó hē sà xíng
“复次，善现，我清净即一切菩萨摩诃萨行
qīngjìng yī qiè pú sà mó hē sà xíng qīngjìng jí wǒ qīngjìng hé yǐ gù
清净，一切菩萨摩诃萨行清净即我清净。何以故？

shì wǒ qīngjìng yǔ yī qiè pú sà mó hē sà xíng qīngjìng wú èr wú èr
是我清净与一切菩萨摩诃萨行清净，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù
分、无别、无断故。

yǒuqíng qīngjìng jí yī qiè pú sà mó hē sà xíng qīngjìng yī
“有情清净即一切菩萨摩诃萨行清净，一
qiè pú sà mó hē sà xíng qīngjìng jí yǒuqíng qīngjìng hé yǐ gù shì
切菩萨摩诃萨行清净即有情清净。何以故？是

yǒuqíng qīngjìng yǔ yī qiè pú sà mó hē sà xíng qīngjìng wú èr wú èr
有情清净与一切菩萨摩诃萨行清净，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù
分、无别、无断故。

mìngzhě qīngjìng jí yī qiè pú sà mó hē sà xíng qīngjìng yī
“命者清净即一切菩萨摩诃萨行清净，一
qiè pú sà mó hē sà xíng qīngjìng jí mìngzhě qīngjìng hé yǐ gù shì
切菩萨摩诃萨行清净即命者清净。何以故？是

mìngzhě qīngjìng yǔ yī qiè pú sà mó hē sà xíng qīngjìng wú èr wú èr
命者清净与一切菩萨摩诃萨行清净，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù
分、无别、无断故。

shēngzhěqīngjìng jí yī qiè pú sà mó hē sà xíngqīngjìng yī
“生者清净即一切菩萨摩诃萨行清净，一
qiè pú sà mó hē sà xíngqīngjìng jí shēngzhěqīngjìng hé yǐ gù shì
切菩萨摩诃萨行清净即生者清净。何以故？是
shēngzhěqīngjìng yǔ yī qiè pú sà mó hē sà xíngqīngjìng wú èr wú
生者清净与一切菩萨摩诃萨行清净，无二、无
èr fēn wú bié wú duàn gù
二分、无别、无断故。

yǎng yù zhěqīngjìng jí yī qiè pú sà mó hē sà xíngqīngjìng
“养育者清净即一切菩萨摩诃萨行清净，
yī qiè pú sà mó hē sà xíngqīngjìng jí yǎng yù zhěqīngjìng hé yǐ gù
一切菩萨摩诃萨行清净即养育者清净。何以故？
shì yǎng yù zhěqīngjìng yǔ yī qiè pú sà mó hē sà xíngqīngjìng wú èr
是养育者清净与一切菩萨摩诃萨行清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

shì fū qīngjìng jí yī qiè pú sà mó hē sà xíngqīngjìng yī
“士夫清净即一切菩萨摩诃萨行清净，一
qiè pú sà mó hē sà xíngqīngjìng jí shì fū qīngjìng hé yǐ gù shì
切菩萨摩诃萨行清净即士夫清净。何以故？是
shì fū qīngjìng yǔ yī qiè pú sà mó hē sà xíngqīngjìng wú èr wú èr
士夫清净与一切菩萨摩诃萨行清净，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù
分、无别、无断故。

bǔ tè qié luó qīngjìng jí yī qiè pú sà mó hē sà xíngqīngjìng
“补特伽罗清净即一切菩萨摩诃萨行清净，
yī qiè pú sà mó hē sà xíngqīngjìng jí bǔ tè qié luó qīngjìng hé yǐ
一切菩萨摩诃萨行清净即补特伽罗清净。何以
gù shì bǔ tè qié luó qīngjìng yǔ yī qiè pú sà mó hē sà xíngqīngjìng
故？是补特伽罗清净与一切菩萨摩诃萨行清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二、无二分、无别、无断故。

yì shēngqīngjìng jí yī qiè pú sà mó hē sà xíngqīngjìng yī
“意生清净即一切菩萨摩诃萨行清净，一
qiè pú sà mó hē sà xíngqīngjìng jí yì shēngqīngjìng hé yǐ gù shì
切菩萨摩诃萨行清净即意生清净。何以故？是
yì shēngqīngjìng yǔ yī qiè pú sà mó hē sà xíngqīngjìng wú èr wú
意生清净与一切菩萨摩诃萨行清净，无二、无

èr fēn wú bié wú duàn gù
二分、无别、无断故。

rú tóng qīng jìng jí yī qiè pú sà mó hē sà xíng qīng jìng yī
“**儒童清净即一切菩萨摩诃萨行清净，一**
qiè pú sà mó hē sà xíng qīng jìng jí rú tóng qīng jìng hé yǐ gù shì
切菩萨摩诃萨行清净即儒童清净。何以故？是
rú tóng qīng jìng yǔ yī qiè pú sà mó hē sà xíng qīng jìng wú èr wú èr
儒童清净与一切菩萨摩诃萨行清净，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù
分、无别、无断故。

zuò zhě qīng jìng jí yī qiè pú sà mó hē sà xíng qīng jìng yī
“**作者清净即一切菩萨摩诃萨行清净，一**
qiè pú sà mó hē sà xíng qīng jìng jí zuò zhě qīng jìng hé yǐ gù shì
切菩萨摩诃萨行清净即作者清净。何以故？是
zuò zhě qīng jìng yǔ yī qiè pú sà mó hē sà xíng qīng jìng wú èr wú èr
作者清净与一切菩萨摩诃萨行清净，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù
分、无别、无断故。

shòu zhě qīng jìng jí yī qiè pú sà mó hē sà xíng qīng jìng yī
“**受者清净即一切菩萨摩诃萨行清净，一**
qiè pú sà mó hē sà xíng qīng jìng jí shòu zhě qīng jìng hé yǐ gù shì
切菩萨摩诃萨行清净即受者清净。何以故？是
shòu zhě qīng jìng yǔ yī qiè pú sà mó hē sà xíng qīng jìng wú èr wú èr
受者清净与一切菩萨摩诃萨行清净，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù
分、无别、无断故。

zhī zhě qīng jìng jí yī qiè pú sà mó hē sà xíng qīng jìng yī
“**知者清净即一切菩萨摩诃萨行清净，一**
qiè pú sà mó hē sà xíng qīng jìng jí zhī zhě qīng jìng hé yǐ gù shì
切菩萨摩诃萨行清净即知者清净。何以故？是
zhī zhě qīng jìng yǔ yī qiè pú sà mó hē sà xíng qīng jìng wú èr wú èr
知者清净与一切菩萨摩诃萨行清净，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù
分、无别、无断故。

jiàn zhě qīng jìng jí yī qiè pú sà mó hē sà xíng qīng jìng yī
“**见者清净即一切菩萨摩诃萨行清净，一**
qiè pú sà mó hē sà xíng qīng jìng jí jiàn zhě qīng jìng hé yǐ gù shì
切菩萨摩诃萨行清净即见者清净。何以故？是

jiàn zhě qīng jìng yǔ yī qiè pú sà mó hē sà xíng qīng jìng wú èr wú èr
见者清净与一切菩萨摩诃萨行清净，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù
分、无别、无断故。

fù cì shàn xiàn wǒ qīng jìng jí zhū fó wú shàng zhèng děng
“复次，善现，我清净即诸佛无上正等

pú tí qīng jìng zhū fó wú shàng zhèng děng pú tí qīng jìng jí wǒ qīng jìng
菩提清净，诸佛无上正等菩提清净即我清净。

hé yǐ gù shì wǒ qīng jìng yǔ zhū fó wú shàng zhèng děng pú tí qīng
何以故？是我清净与诸佛无上正等菩提清
jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
净，无二、无二分、无别、无断故。

yǒu qíng qīng jìng jí zhū fó wú shàng zhèng děng pú tí qīng jìng
“有情清净即诸佛无上正等菩提清净，

zhū fó wú shàng zhèng děng pú tí qīng jìng jí yǒu qíng qīng jìng hé yǐ gù
诸佛无上正等菩提清净即有情清净。何以故？

shì yǒu qíng qīng jìng yǔ zhū fó wú shàng zhèng děng pú tí qīng jìng wú èr
是有情清净与诸佛无上正等菩提清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

mìng zhě qīng jìng jí zhū fó wú shàng zhèng děng pú tí qīng jìng
“命者清净即诸佛无上正等菩提清净，

zhū fó wú shàng zhèng děng pú tí qīng jìng jí mìng zhě qīng jìng hé yǐ gù
诸佛无上正等菩提清净即命者清净。何以故？

shì mìng zhě qīng jìng yǔ zhū fó wú shàng zhèng děng pú tí qīng jìng wú èr
是命者清净与诸佛无上正等菩提清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

shēng zhě qīng jìng jí zhū fó wú shàng zhèng děng pú tí qīng jìng
“生者清净即诸佛无上正等菩提清净，

zhū fó wú shàng zhèng děng pú tí qīng jìng jí shēng zhě qīng jìng hé yǐ
诸佛无上正等菩提清净即生者清净。何以

gù shì shēng zhě qīng jìng yǔ zhū fó wú shàng zhèng děng pú tí qīng jìng
故？是生者清净与诸佛无上正等菩提清
jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
净，无二、无二分、无别、无断故。

yǎng yù zhě qīng jìng jí zhū fó wú shàng zhèng děng pú tí qīng
“养育者清净即诸佛无上正等菩提清

jìng zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí qīngjìng jí yǎng yù zhě qīngjìng
净，诸佛无上正等菩提清净即养育者清净。

hé yǐ gù shì yǎng yù zhě qīngjìng yǔ zhū fó wú shàngzhèngděng pú
何以故？是养育者清净与诸佛无上正等菩
tí qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
提清净，无二、无二分、无别、无断故。

shì fū qīngjìng jí zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí qīngjìng
“士夫清净即诸佛无上正等菩提清净，

zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí qīngjìng jí shì fū qīngjìng hé yǐ gù
诸佛无上正等菩提清净即士夫清净。何以故？

shì shì fū qīngjìng yǔ zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí qīngjìng wú èr
是士夫清净与诸佛无上正等菩提清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

bǔ tè qié luó qīngjìng jí zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí
“补特伽罗清净即诸佛无上正等菩提

qīngjìng zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí qīngjìng jí bǔ tè qié luó qīng
清净，诸佛无上正等菩提清净即补特伽罗清

jìng hé yǐ gù shì bǔ tè qié luó qīngjìng yǔ zhū fó wú shàngzhèng
净。何以故？是补特伽罗清净与诸佛无上正

děng pú tí qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
等菩提清净，无二、无二分、无别、无断故。

yì shēng qīngjìng jí zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí qīngjìng
“意生清净即诸佛无上正等菩提清净，

zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí qīngjìng jí yì shēng qīngjìng hé yǐ
诸佛无上正等菩提清净即意生清净。何以

gù shì yì shēng qīngjìng yǔ zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí qīngjìng
故？是意生清净与诸佛无上正等菩提清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二、无二分、无别、无断故。

rú tóng qīngjìng jí zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí qīngjìng
“儒童清净即诸佛无上正等菩提清净，

zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí qīngjìng jí rú tóng qīngjìng hé yǐ gù
诸佛无上正等菩提清净即儒童清净。何以故？

shì rú tóng qīngjìng yǔ zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí qīngjìng wú èr
是儒童清净与诸佛无上正等菩提清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

zuò zhě qīng jìng jí zhū fó wú shàng zhèng děng pú tí qīng jìng
“作者清净即诸佛无上正等菩提清净，

zhū fó wú shàng zhèng děng pú tí qīng jìng jí zuò zhě qīng jìng hé yǐ gù
诸佛无上正等菩提清净即作者清净。何以故？

shì zuò zhě qīng jìng yǔ zhū fó wú shàng zhèng děng pú tí qīng jìng wú èr
是作者清净与诸佛无上正等菩提清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

shòu zhě qīng jìng jí zhū fó wú shàng zhèng děng pú tí qīng jìng
“受者清净即诸佛无上正等菩提清净，

zhū fó wú shàng zhèng děng pú tí qīng jìng jí shòu zhě qīng jìng hé yǐ gù
诸佛无上正等菩提清净即受者清净。何以故？

shì shòu zhě qīng jìng yǔ zhū fó wú shàng zhèng děng pú tí qīng jìng wú èr
是受者清净与诸佛无上正等菩提清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

zhī zhě qīng jìng jí zhū fó wú shàng zhèng děng pú tí qīng jìng
“知者清净即诸佛无上正等菩提清净，

zhū fó wú shàng zhèng děng pú tí qīng jìng jí zhī zhě qīng jìng hé yǐ gù
诸佛无上正等菩提清净即知者清净。何以故？

shì zhī zhě qīng jìng yǔ zhū fó wú shàng zhèng děng pú tí qīng jìng wú èr
是知者清净与诸佛无上正等菩提清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

jiàn zhě qīng jìng jí zhū fó wú shàng zhèng děng pú tí qīng jìng
“见者清净即诸佛无上正等菩提清净，

zhū fó wú shàng zhèng děng pú tí qīng jìng jí jiàn zhě qīng jìng hé yǐ gù
诸佛无上正等菩提清净即见者清净。何以故？

shì jiàn zhě qīng jìng yǔ zhū fó wú shàng zhèng děng pú tí qīng jìng wú èr
是见者清净与诸佛无上正等菩提清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

dà bō rě bō luó mì duō jīng juàn dì yī bǎi jiǔ shí 大般若波罗蜜多经卷第一百九十

táng sān zàng fǎ shī xuán zàng fèng zhào yì
唐三藏法师玄奘奉 诏译

chū fēn nán xìn jiě pǐn dì sān shí sì zhī jiǔ 初分难信解品第三十四之九

fù cì shàn xiàn wǒ qīng jìng jí sè qīng jìng sè qīng jìng
“复次，善现，我清净即色清净，色清净

jí wǒ qīng jìng hé yǐ gù shì wǒ qīng jìng yǔ sè qīng jìng wú èr
即我清净。何以故？是我清净与色清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù wǒ qīng jìng jí shòu xiǎng xíng
无二分、无别、无断故。我清净即受、想、行、

shí qīng jìng shòu xiǎng xíng shí qīng jìng jí wǒ qīng jìng hé yǐ
识清净，受、想、行、识清净即我清净。何以

gù shì wǒ qīng jìng yǔ shòu xiǎng xíng shí qīng jìng wú èr
故？是我清净与受、想、行、识清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

shàn xiàn wǒ qīng jìng jí yǎn chù qīng jìng yǎn chù qīng jìng jí
“善现，我清净即眼处清净，眼处清净即

wǒ qīng jìng hé yǐ gù shì wǒ qīng jìng yǔ yǎn chù qīng jìng wú èr
我清净。何以故？是我清净与眼处清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù wǒ qīng jìng jí ěr bí shé
无二分、无别、无断故。我清净即耳、鼻、舌、

shēn yì chù qīng jìng ěr bí shé shēn yì chù qīng jìng jí
身、意处清净，耳、鼻、舌、身、意处清净即

wǒ qīng jìng hé yǐ gù shì wǒ qīng jìng yǔ ěr bí shé shēn
我清净。何以故？是我清净与耳、鼻、舌、身、

yì chù qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
意处清净，无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn wǒ qīng jìng jí sè chù qīng jìng sè chù qīng jìng jí
“善现，我清净即色处清净，色处清净即

wǒ qīng jìng hé yǐ gù shì wǒ qīng jìng yǔ sè chù qīng jìng wú èr
我清净。何以故？是我清净与色处清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù wǒ qīngjìng jí shēng xiāng wèi
无二分、无别、无断故。我清净即声、香、味、
chù fǎ chùqīngjìng shēng xiāng wèi chù fǎ chùqīngjìng jí
触、法处清净，声、香、味、触、法处清净即
wǒ qīngjìng hé yǐ gù shì wǒ qīngjìng yǔ shēng xiāng wèi chù
我清净。何以故？是我清净与声、香、味、触、
fǎ chùqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
法处清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn wǒ qīngjìng jí yǎn jiè qīngjìng yǎn jiè qīngjìng jí
“善现，我清净即眼界清净，眼界清净即
wǒ qīngjìng hé yǐ gù shì wǒ qīngjìng yǔ yǎn jiè qīngjìng wú èr
我清净。何以故？是我清净与眼界清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù wǒ qīngjìng jí sè jiè yǎn shí jiè
无二分、无别、无断故。我清净即色界、眼识界
jí yǎnchù yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng sè jiè nǎi zhì yǎn
及眼触、眼触为缘所生诸受清净，色界乃至眼
chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng jí wǒ qīngjìng hé yǐ gù shì
触为缘所生诸受清净即我清净。何以故？是
wǒ qīngjìng yǔ sè jiè nǎi zhì yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng
我清净与色界乃至眼触为缘所生诸受清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn wǒ qīngjìng jí ěr jiè qīngjìng ěr jiè qīngjìng jí
“善现，我清净即耳界清净，耳界清净即
wǒ qīngjìng hé yǐ gù shì wǒ qīngjìng yǔ ěr jiè qīngjìng wú èr
我清净。何以故？是我清净与耳界清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù wǒ qīngjìng jí shēng jiè ěr shí
无二分、无别、无断故。我清净即声界、耳识
jiè jí ěr chù ěr chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng shēng jiè nǎi
界及耳触、耳触为缘所生诸受清净，声界乃
zhì ěr chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng jí wǒ qīngjìng hé yǐ gù
至耳触为缘所生诸受清净即我清净。何以故？
shì wǒ qīngjìng yǔ shēng jiè nǎi zhì ěr chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīng
是我清净与声界乃至耳触为缘所生诸受清
jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn wǒ qīngjìng jí bí jiè qīngjìng bí jiè qīngjìng jí
“善现，我清净即鼻界清净，鼻界清净即

wǒ qīng jìng hé yǐ gù shì wǒ qīng jìng yǔ bí jiè qīng jìng wú èr
我清净。何以故？是我清净与鼻界清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù wǒ qīng jìng jí xiāng jiè bí shí
无二分、无别、无断故。我清净即香界、鼻识
jiè jí bí chù bí chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng xiāng jiè nǎi zhì
界及鼻触、鼻触为缘所生诸受清净，香界乃至
bí chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng jí wǒ qīng jìng hé yǐ gù
鼻触为缘所生诸受清净即我清净。何以故？

shì wǒ qīng jìng yǔ xiāng jiè nǎi zhì bí chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng
是我清净与香界乃至鼻触为缘所生诸受清
jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
净，无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn wǒ qīng jìng jí shé jiè qīng jìng shé jiè qīng jìng jí
“善现，我清净即舌界清净，舌界清净即

wǒ qīng jìng hé yǐ gù shì wǒ qīng jìng yǔ shé jiè qīng jìng wú èr
我清净。何以故？是我清净与舌界清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù wǒ qīng jìng jí wèi jiè shé shí jiè
无二分、无别、无断故。我清净即味界、舌识界
jí shé chù shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng wèi jiè nǎi zhì shé
及舌触、舌触为缘所生诸受清净，味界乃至舌
chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng jí wǒ qīng jìng hé yǐ gù shì
触为缘所生诸受清净即我清净。何以故？是
wǒ qīng jìng yǔ wèi jiè nǎi zhì shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng
我清净与味界乃至舌触为缘所生诸受清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn wǒ qīng jìng jí shēn jiè qīng jìng shēn jiè qīng jìng jí
“善现，我清净即身界清净，身界清净即

wǒ qīng jìng hé yǐ gù shì wǒ qīng jìng yǔ shēn jiè qīng jìng wú èr
我清净。何以故？是我清净与身界清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù wǒ qīng jìng jí chù jiè shēn shí
无二分、无别、无断故。我清净即触界、身识
jiè jí shēn chù shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng chù jiè nǎi
界及身触、身触为缘所生诸受清净，触界乃
zhì shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng jí wǒ qīng jìng hé yǐ gù
至身触为缘所生诸受清净即我清净。何以故？
shì wǒ qīng jìng yǔ chù jiè nǎi zhì shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng
是我清净与触界乃至身触为缘所生诸受清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn wǒ qīngjìng jí yì jiè qīngjìng yì jiè qīngjìng jí
“善现，我清净即眼界清净，眼界清净即

wǒ qīngjìng hé yǐ gù shì wǒ qīngjìng yǔ yì jiè qīngjìng wú èr
我清净。何以故？是我清净与眼界清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù wǒ qīngjìng jí fǎ jiè yì shí jiè
无二分、无别、无断故。我清净即法界、意识界

jí yì chù yì chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng fǎ jiè nǎi zhì yì
及意触、意触为缘所生诸受清净，法界乃至意

chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng jí wǒ qīngjìng hé yǐ gù shì
触为缘所生诸受清净即我清净。何以故？是

wǒ qīngjìng yǔ fǎ jiè nǎi zhì yì chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng
我清净与法界乃至意触为缘所生诸受清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn wǒ qīngjìng jí dì jiè qīngjìng dì jiè qīngjìng jí
“善现，我清净即地界清净，地界清净即

wǒ qīngjìng hé yǐ gù shì wǒ qīngjìng yǔ dì jiè qīngjìng wú èr
我清净。何以故？是我清净与地界清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù wǒ qīngjìng jí shuǐ huǒ fēng
无二分、无别、无断故。我清净即水、火、风、

kōng shí jiè qīngjìng shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè qīngjìng jí
空、识界清净，水、火、风、空、识界清净即

wǒ qīngjìng hé yǐ gù shì wǒ qīngjìng yǔ shuǐ huǒ fēng kōng
我清净。何以故？是我清净与水、火、风、空、

shí jiè qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
识界清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn wǒ qīngjìng jí wú míngqīngjìng wú míngqīngjìng jí
“善现，我清净即无明清净，无明清净即

wǒ qīngjìng hé yǐ gù shì wǒ qīngjìng yǔ wú míngqīngjìng wú èr
我清净。何以故？是我清净与无明清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù wǒ qīngjìng jí xíng shí míng
无二分、无别、无断故。我清净即行、识、名

sè liù chù chù shòu ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ chóu
色、六处、触、受、爱、取、有、生、老死愁

tàn kǔ yōunǎoqīngjìng xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎoqīngjìng jí
叹苦忧恼清净，行乃至老死愁叹苦忧恼清净即

wǒ qīngjìng hé yǐ gù shì wǒ qīngjìng yǔ xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn
我清净。何以故？是我清净与行乃至老死愁叹

kǔ yōunǎoqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
苦烦恼清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn wǒ qīngjìng jí bù shī bō luó mì duōqīngjìng bù shī
“善现，我清净即布施波罗蜜多清净，布施

bō luó mì duōqīngjìng jí wǒ qīngjìng hé yǐ gù shì wǒ qīngjìng yǔ
波罗蜜多清净即我清净。何以故？是我清净与

bù shī bō luó mì duōqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn
布施波罗蜜多清净，无二、无二分、无别、无断

gù wǒ qīngjìng jí jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō
故。我清净即净戒、安忍、精进、静虑、般若波

luó mì duōqīngjìng jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duōqīngjìng jí wǒ
罗蜜多清净，净戒乃至般若波罗蜜多清净即我

qīngjìng hé yǐ gù shì wǒ qīngjìng yǔ jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó
清净。何以故？是我清净与净戒乃至般若波罗

mì duōqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
蜜多清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn wǒ qīngjìng jí nèi kōngqīngjìng nèi kōngqīngjìng jí
“善现，我清净即内空清净，内空清净即

wǒ qīngjìng hé yǐ gù shì wǒ qīngjìng yǔ nèi kōngqīngjìng wú èr
我清净。何以故？是我清净与内空清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù wǒ qīngjìng jí wàikōng nèi wài
无二分、无别、无断故。我清净即外空、内外

kōng kōngkōng dà kōng shèng yì kōng yǒuwéikōng wú wéikōng
空、空空、大空、胜义空、有为空、无为空、

bì jìngkōng wú jì kōng sànkōng wú biàn yì kōng běnxìngkōng
毕竟空、无际空、散空、无变异空、本性空、

zì xiàngkōng gòngxiàngkōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú
自相空、共相空、一切法空、不可得空、无

xìngkōng zì xìngkōng wú xìng zì xìngkōngqīngjìng wàikōng nǎi zhì wú
性空、自性空、无性自性空清净，外空乃至无

xìng zì xìngkōngqīngjìng jí wǒ qīngjìng hé yǐ gù shì wǒ qīngjìng yǔ
性自性空清净即我清净。何以故？是我清净与

wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōngqīngjìng wú èr wú èr fēn wú
外空乃至无性自性空清净，无二、无二分、无

bié wú duàn gù
别、无断故。

shànxiàn wǒ qīngjìng jí zhēn rú qīngjìng zhēn rú qīngjìng jí
“善现，我清净即真如清净，真如清净即

wǒ qīngjìng hé yǐ gù shì wǒ qīngjìng yǔ zhēn rú qīngjìng wú èr
我清净。何以故？是我清净与真如清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù wǒ qīngjìng jí fǎ jiè fǎ xìng
无二分、无别、无断故。我清净即法界、法性、
bù xū wàng xìng bú biàn yì xìng píngděng xìng lí shēng xìng fǎ
不虛妄性、不变异性、平等性、离生性、法
dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè qīngjìng fǎ jiè
定、法住、实际、虚空界、不思議界清净，法界
nǎi zhì bù sī yì jiè qīngjìng jí wǒ qīngjìng hé yǐ gù shì wǒ qīng
乃至不思議界清净即我清净。何以故？是我清
jìng yǔ fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè qīngjìng wú èr wú èr fēn wú
净与法界乃至不思議界清净，无二、无二分、无
bié wú duàn gù
别、无断故。

shànxiàn wǒ qīngjìng jí kǔ shèng dì qīngjìng kǔ shèng dì
“善现，我清净即苦圣谛清净，苦圣谛

qīngjìng jí wǒ qīngjìng hé yǐ gù shì wǒ qīngjìng yǔ kǔ shèng dì qīng
清净即我清净。何以故？是我清净与苦圣谛清
jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù wǒ qīngjìng jí jí
净，无二、无二分、无别、无断故。我清净即集、
miè dào shèng dì qīngjìng jí miè dào shèng dì qīngjìng jí wǒ qīng
灭、道圣谛清净，集、灭、道圣谛清净即我清
jìng hé yǐ gù shì wǒ qīngjìng yǔ jí miè dào shèng dì qīngjìng
净。何以故？是我清净与集、灭、道圣谛清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn wǒ qīngjìng jí sì jìng lǜ qīngjìng sì jìng lǜ qīng
“善现，我清净即四静虑清净，四静虑清

jìng jí wǒ qīngjìng hé yǐ gù shì wǒ qīngjìng yǔ sì jìng lǜ qīngjìng
净即我清净。何以故？是我清净与四静虑清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù wǒ qīngjìng jí sì wú liàng
无二、无二分、无别、无断故。我清净即四无量、
sì wú sè dìng qīngjìng sì wú liàng sì wú sè dìng qīngjìng jí wǒ qīng
四无色定清净，四无量、四无色定清净即我清
jìng hé yǐ gù shì wǒ qīngjìng yǔ sì wú liàng sì wú sè dìng qīngjìng
净。何以故？是我清净与四无量、四无色定清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn wǒ qīngjìng jí bā jiě tuō qīngjìng bā jiě tuō qīng
“善现，我清净即八解脱清净，八解脱清
jìng jí wǒ qīngjìng hé yǐ gù shì wǒ qīngjìng yǔ bā jiě tuō qīngjìng
净即我清净。何以故？是我清净与八解脱清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù wǒ qīngjìng jí bā shèng
无二、无二分、无别、无断故。我清净即八胜
chù jiǔ cì dì dìng shí biànchù qīngjìng bā shèngchù jiǔ cì dì
处、九次第定、十遍处清净，八胜处、九次第
dìng shí biànchù qīngjìng jí wǒ qīngjìng hé yǐ gù shì wǒ qīngjìng
定、十遍处清净即我清净。何以故？是我清净
yǔ bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù qīngjìng wú èr wú
与八胜处、九次第定、十遍处清净，无二、无
èr fēn wú bié wú duàn gù
二分、无别、无断故。

shànxiàn wǒ qīngjìng jí sì niànzhù qīngjìng sì niànzhù qīng
“善现，我清净即四念住清净，四念住清
jìng jí wǒ qīngjìng hé yǐ gù shì wǒ qīngjìng yǔ sì niànzhù qīngjìng
净即我清净。何以故？是我清净与四念住清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù wǒ qīngjìng jí sì zhèng
无二、无二分、无别、无断故。我清净即四正
duàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī dēngjué zhī bā shèngdào
断、四神足、五根、五力、七等觉支、八圣道
zhī qīngjìng sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī qīngjìng jí wǒ qīngjìng
支清净，四正断乃至八圣道支清净即我清净。
hé yǐ gù shì wǒ qīngjìng yǔ sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī
何以故？是我清净与四正断乃至八圣道支
qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn wǒ qīngjìng jí kōng jiě tuō mén qīngjìng kōng jiě tuō
“善现，我清净即空解脱门清净，空解脱
mén qīngjìng jí wǒ qīngjìng hé yǐ gù shì wǒ qīngjìng yǔ kōng jiě tuō
门清净即我清净。何以故？是我清净与空解脱
mén qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù wǒ qīng
门清净，无二、无二分、无别、无断故。我清
jìng jí wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén qīngjìng wú xiàng wú yuàn jiě
净即无相、无愿解脱门清净，无相、无愿解

tuō mén qīng jìng jí wǒ qīng jìng hé yǐ gù shì wǒ qīng jìng yǔ wú xiàng
脱门清净即我清净。何以故？是我清净与无相、
wú yuàn jiě tuō mén qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn
无愿解脱门清净，无二、无二分、无别、无断
gù
故。

shàn xiàn wǒ qīng jìng jí pú sà shí dì qīng jìng pú sà shí dì
“善现，我清净即菩萨十地清净，菩萨十地
qīng jìng jí wǒ qīng jìng hé yǐ gù shì wǒ qīng jìng yǔ pú sà shí dì
清净即我清净。何以故？是我清净与菩萨十地
qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
清净，无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn wǒ qīng jìng jí wǔ yǎn qīng jìng wǔ yǎn qīng jìng jí
“善现，我清净即五眼清净，五眼清净即
wǒ qīng jìng hé yǐ gù shì wǒ qīng jìng yǔ wǔ yǎn qīng jìng wú èr
我清净。何以故？是我清净与五眼清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù wǒ qīng jìng jí liù shéntōng qīng jìng
无二分、无别、无断故。我清净即六神通清净，
liù shéntōng qīng jìng jí wǒ qīng jìng hé yǐ gù shì wǒ qīng jìng yǔ liù
六神通清净即我清净。何以故？是我清净与六
shéntōng qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
神通清净，无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn wǒ qīng jìng jí fó shí lì qīng jìng fó shí lì qīng
“善现，我清净即佛十力清净，佛十力清
jìng jí wǒ qīng jìng hé yǐ gù shì wǒ qīng jìng yǔ fó shí lì qīng jìng
净即我清净。何以故？是我清净与佛十力清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù wǒ qīng jìng jí sì wú suǒ
无二、无二分、无别、无断故。我清净即四无所
wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā
畏、四无碍解、大慈、大悲、大喜、大舍、十八
fó bú gòng fǎ qīng jìng sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ qīng
佛不共法清净，四无所畏乃至十八佛不共法清
jìng jí wǒ qīng jìng hé yǐ gù shì wǒ qīng jìng yǔ sì wú suǒ wèi nǎi
净即我清净。何以故？是我清净与四无所畏乃
zhì shí bā fó bú gòng fǎ qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
至十八佛不共法清净，无二、无二分、无别、无
duàn gù
断故。

shànxiàn wǒ qīngjìng jí wú wàng shī fǎ qīngjìng wú wàng shī
“善现，我清净即无忘失法清净，无忘失

fǎ qīngjìng jí wǒ qīngjìng hé yǐ gù shì wǒ qīngjìng yǔ wú wàng shī
法清净即我清净。何以故？是我清净与无忘失

fǎ qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù wǒ qīng
法清净，无二、无二分、无别、无断故。我清

jìng jí héngzhù shěxìngqīngjìng héngzhù shěxìngqīngjìng jí wǒ qīngjìng
净即恒住舍性清净，恒住舍性清净即我清净。

hé yǐ gù shì wǒ qīngjìng yǔ héngzhù shěxìngqīngjìng wú èr wú èr
何以故？是我清净与恒住舍性清净，无二、无二

fēn wú bié wú duàn gù
分、无别、无断故。

shànxiàn wǒ qīngjìng jí yī qiè zhì qīngjìng yī qiè zhì qīng
“善现，我清净即一切智清净，一切智清

jìng jí wǒ qīngjìng hé yǐ gù shì wǒ qīngjìng yǔ yī qiè zhì qīngjìng
净即我清净。何以故？是我清净与一切智清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù wǒ qīngjìng jí dàoxiàng
无二、无二分、无别、无断故。我清净即道相

zhì yī qiè xiàng zhì qīngjìng dàoxiàng zhì yī qiè xiàng zhì qīngjìng jí
智、一切相智清净，道相智、一切相智清净即

wǒ qīngjìng hé yǐ gù shì wǒ qīngjìng yǔ dàoxiàng zhì yī qiè xiàng
我清净。何以故？是我清净与道相智、一切相

zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
智清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn wǒ qīngjìng jí yī qiè tuó luó ní ménqīngjìng yī
“善现，我清净即一切陀罗尼门清净，一

qiè tuó luó ní ménqīngjìng jí wǒ qīngjìng hé yǐ gù shì wǒ qīngjìng
切陀罗尼门清净即我清净。何以故？是我清净

yǔ yī qiè tuó luó ní ménqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
与一切陀罗尼门清净，无二、无二分、无别、无

duàn gù wǒ qīngjìng jí yī qiè sān mó dì ménqīngjìng yī qiè sān mó
断故。我清净即一切三摩地门清净，一切三摩

dì ménqīngjìng jí wǒ qīngjìng hé yǐ gù shì wǒ qīngjìng yǔ yī qiè
地门清净即我清净。何以故？是我清净与一切

sān mó dì ménqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
三摩地门清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn wǒ qīngjìng jí yù liú guǒqīngjìng yù liú guǒqīng
“善现，我清净即预流果清净，预流果清

jìng jí wǒ qīng jìng hé yǐ gù shì wǒ qīng jìng yǔ yù liú guǒ qīng jìng
净即我清净。何以故？是我清净与预流果清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù wǒ qīng jìng jí yī lái
无二、无二分、无别、无断故。我清净即一来、
bù huán ā luó hàn guǒ qīng jìng yī lái bù huán ā luó hàn guǒ
不还、阿罗汉果清净，一来、不还、阿罗汉果
qīng jìng jí wǒ qīng jìng hé yǐ gù shì wǒ qīng jìng yǔ yī lái bù
清净即我清净。何以故？是我清净与一来、不
huán ā luó hàn guǒ qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn
还、阿罗汉果清净，无二、无二分、无别、无断
gù
故。

shàn xiàn wǒ qīng jìng jí dú jué pú tí qīng jìng dú jué pú tí
“善现，我清净即独觉菩提清净，独觉菩提
qīng jìng jí wǒ qīng jìng hé yǐ gù shì wǒ qīng jìng yǔ dú jué pú tí
清净即我清净。何以故？是我清净与独觉菩提
qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
清净，无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn wǒ qīng jìng jí yī qiè pú sà mó hē sà xíng qīng jìng
“善现，我清净即一切菩萨摩訶萨行清净，
yī qiè pú sà mó hē sà xíng qīng jìng jí wǒ qīng jìng hé yǐ gù shì
一切菩萨摩訶萨行清净即我清净。何以故？是
wǒ qīng jìng yǔ yī qiè pú sà mó hē sà xíng qīng jìng wú èr wú èr fēn
我清净与一切菩萨摩訶萨行清净，无二、无二分、
wú bié wú duàn gù
无别、无断故。

shàn xiàn wǒ qīng jìng jí zhū fó wú shàng zhèng děng pú tí qīng
“善现，我清净即诸佛无上正等菩提清
jìng zhū fó wú shàng zhèng děng pú tí qīng jìng jí wǒ qīng jìng hé yǐ
净，诸佛无上正等菩提清净即我清净。何以
gù shì wǒ qīng jìng yǔ zhū fó wú shàng zhèng děng pú tí qīng jìng wú
故？是我清净与诸佛无上正等菩提清净，无
èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
二、无二分、无别、无断故。

fù cì shàn xiàn yǒu qíng qīng jìng jí sè qīng jìng sè qīng
“复次，善现，有情清净即色清净，色清
jìng jí yǒu qíng qīng jìng hé yǐ gù shì yǒu qíng qīng jìng yǔ sè qīng jìng
净即有情清净。何以故？是有情清净与色清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yǒuqíngqīngjìng jí shòu
无二、无二分、无别、无断故。有情清净即受、

xiǎng xíng shí qīngjìng shòu xiǎng xíng shí qīngjìng jí yǒuqíng
想、行、识清净，受、想、行、识清净即有情

qīngjìng hé yǐ gù shì yǒuqíngqīngjìng yǔ shòu xiǎng xíng shí
清净。何以故？是有情清净与受、想、行、识

qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yǒuqíngqīngjìng jí yǎnchùqīngjìng yǎnchùqīngjìng
“善现，有情清净即眼处清净，眼处清净

jí yǒuqíngqīngjìng hé yǐ gù shì yǒuqíngqīngjìng yǔ yǎnchùqīngjìng
即有情清净。何以故？是有情清净与眼处清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yǒuqíngqīngjìng jí ěr
无二、无二分、无别、无断故。有情清净即耳、

bí shé shēn yì chùqīngjìng ěr bí shé shēn yì chù
鼻、舌、身、意处清净，耳、鼻、舌、身、意处

qīngjìng jí yǒuqíngqīngjìng hé yǐ gù shì yǒuqíngqīngjìng yǔ ěr bí
清净即有情清净。何以故？是有情清净与耳、鼻、

shé shēn yì chùqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn
舌、身、意处清净，无二、无二分、无别、无断

gù
故。

shànxiàn yǒuqíngqīngjìng jí sè chùqīngjìng sè chùqīngjìng
“善现，有情清净即色处清净，色处清净

jí yǒuqíngqīngjìng hé yǐ gù shì yǒuqíngqīngjìng yǔ sè chùqīngjìng
即有情清净。何以故？是有情清净与色处清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yǒuqíngqīngjìng jí shēng
无二、无二分、无别、无断故。有情清净即声、

xiāng wèi chù fǎ chùqīngjìng shēng xiāng wèi chù fǎ
香、味、触、法处清净，声、香、味、触、法

chùqīngjìng jí yǒuqíngqīngjìng hé yǐ gù shì yǒuqíngqīngjìng yǔ shēng
处清净即有情清净。何以故？是有情清净与声、

xiāng wèi chù fǎ chùqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
香、味、触、法处清净，无二、无二分、无别、

wú duàn gù
无断故。

shànxiàn yǒuqíngqīngjìng jí yǎn jiè qīngjìng yǎn jiè qīngjìng
“善现，有情清净即眼界清净，眼界清净

jí yǒuqíngqīngjìng hé yǐ gù shì yǒuqíngqīngjìng yǔ yǎn jiè qīngjìng
即有情清净。何以故？是有情清净与眼界清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yǒuqíngqīngjìng jí sè
无二、无二分、无别、无断故。有情清净即色
jiè yǎn shí jiè jí yǎnchù yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng
界、眼识界及眼触、眼触为缘所生诸受清净，
sè jiè nǎi zhì yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng jí yǒuqíngqīngjìng
色界乃至眼触为缘所生诸受清净即有情清净。

hé yǐ gù shì yǒuqíngqīngjìng yǔ sè jiè nǎi zhì yǎnchùwéiyuánsuǒ
何以故？是有情清净与色界乃至眼触为缘所
shēngzhūshòuqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
生诸受清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yǒuqíngqīngjìng jí ěr jiè qīngjìng ěr jiè qīngjìng
“善现，有情清净即耳界清净，耳界清净

jí yǒuqíngqīngjìng hé yǐ gù shì yǒuqíngqīngjìng yǔ ěr jiè qīngjìng
即有情清净。何以故？是有情清净与耳界清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yǒuqíngqīngjìng jí shēng
无二、无二分、无别、无断故。有情清净即声
jiè ěr shí jiè jí ěr chù ěr chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng
界、耳识界及耳触、耳触为缘所生诸受清净，
shēng jiè nǎi zhì ěr chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng jí yǒuqíngqīng
声界乃至耳触为缘所生诸受清净即有情清

jìng hé yǐ gù shì yǒuqíngqīngjìng yǔ shēng jiè nǎi zhì ěr chùwéiyuán
净。何以故？是有情清净与声界乃至耳触为缘
suǒshēngzhūshòuqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
所生诸受清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yǒuqíngqīngjìng jí bí jiè qīngjìng bí jiè qīngjìng
“善现，有情清净即鼻界清净，鼻界清净

jí yǒuqíngqīngjìng hé yǐ gù shì yǒuqíngqīngjìng yǔ bí jiè qīngjìng
即有情清净。何以故？是有情清净与鼻界清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yǒuqíngqīngjìng jí xiāng
无二、无二分、无别、无断故。有情清净即香
jiè bí shí jiè jí bí chù bí chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng
界、鼻识界及鼻触、鼻触为缘所生诸受清净，
xiāng jiè nǎi zhì bí chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng jí yǒuqíngqīng
香界乃至鼻触为缘所生诸受清净即有情清

jìng hé yǐ gù shì yǒuqíngqīngjìng yǔ xiāng jiè nǎi zhì bí chùwéiyuán
净。何以故？是有情清净与香界乃至鼻触为缘

suǒshēngzhūshòuqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
所生诸受清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yǒuqíngqīngjìng jí shé jiè qīngjìng shé jiè qīngjìng
“善现，有情清净即舌界清净，舌界清净

jí yǒuqíngqīngjìng hé yǐ gù shì yǒuqíngqīngjìng yǔ shé jiè qīngjìng
即有情清净。何以故？是有情清净与舌界清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yǒuqíngqīngjìng jí wèi
无二、无二分、无别、无断故。有情清净即味

jiè shé shí jiè jí shé chù shé chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng
界、舌识界及舌触、舌触为缘所生诸受清净，

wèi jiè nǎi zhì shé chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng jí yǒuqíngqīngjìng
味界乃至舌触为缘所生诸受清净即有情清净。

hé yǐ gù shì yǒuqíngqīngjìng yǔ wèi jiè nǎi zhì shé chù wéiyuán suǒ
何以故？是有情清净与味界乃至舌触为缘所

shēngzhūshòuqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
生诸受清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yǒuqíngqīngjìng jí shēn jiè qīngjìng shēn jiè qīngjìng
“善现，有情清净即身界清净，身界清净

jí yǒuqíngqīngjìng hé yǐ gù shì yǒuqíngqīngjìng yǔ shēn jiè qīngjìng
即有情清净。何以故？是有情清净与身界清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yǒuqíngqīngjìng jí chù
无二、无二分、无别、无断故。有情清净即触

jiè shēn shí jiè jí shēn chù shēn chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng
界、身识界及身触、身触为缘所生诸受清净，

chù jiè nǎi zhì shēn chù wéiyuán suǒshēngzhūshòuqīngjìng jí yǒuqíngqīng
触界乃至身触为缘所生诸受清净即有情清

jìng hé yǐ gù shì yǒuqíngqīngjìng yǔ chù jiè nǎi zhì shēn chù wéiyuán
净。何以故？是有情清净与触界乃至身触为缘

suǒshēngzhūshòuqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
所生诸受清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yǒuqíngqīngjìng jí yì jiè qīngjìng yì jiè qīngjìng
“善现，有情清净即意界清净，意界清净

jí yǒuqíngqīngjìng hé yǐ gù shì yǒuqíngqīngjìng yǔ yì jiè qīngjìng
即有情清净。何以故？是有情清净与意界清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yǒuqíngqīngjìng jí fǎ
无二、无二分、无别、无断故。有情清净即法

jiè yì shí jiè jí yì chù yì chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng
界、意识界及意触、意触为缘所生诸受清净，

fǎ jiè nǎi zhì yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng jí yǒu qíng qīng jìng
法界乃至意触为缘所生诸受清净即有情清净。

hé yǐ gù shì yǒu qíng qīng jìng yǔ yì jiè nǎi zhì yì chù wéi yuán suǒ
何以故？是有情清净与意⁸界乃至意触为缘所

shēng zhū shòu qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
生诸受清净，无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yǒu qíng qīng jìng jí dì jiè qīng jìng dì jiè qīng jìng
“善现，有情清净即地界清净，地界清净

jí yǒu qíng qīng jìng hé yǐ gù shì yǒu qíng qīng jìng yǔ dì jiè qīng jìng
即有情清净。何以故？是有情清净与地界清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yǒu qíng qīng jìng jí shuǐ
无二、无二分、无别、无断故。有情清净即水、

huǒ fēng kōng shí jiè qīng jìng shuǐ huǒ fēng kōng shí
火、风、空、识界清净，水、火、风、空、识

jiè qīng jìng jí yǒu qíng qīng jìng hé yǐ gù shì yǒu qíng qīng jìng yǔ shuǐ
界清净即有情清净。何以故。是有情清净与水、

huǒ fēng kōng shí jiè qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié
火、风、空、识界清净，无二、无二分、无别、

wú duàn gù
无断故。

shàn xiàn yǒu qíng qīng jìng jí wú míng qīng jìng wú míng qīng jìng
“善现，有情清净即无明清净，无明清净

jí yǒu qíng qīng jìng hé yǐ gù shì yǒu qíng qīng jìng yǔ wú míng qīng jìng
即有情清净。何以故？是有情清净与无明清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yǒu qíng qīng jìng jí xíng
无二、无二分、无别、无断故。有情清净即行、

shí míng sè liù chù chù shòu ài qǔ yǒu shēng
识、名色、六处、触、受、爱、取、有、生、

lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōu nǎo qīng jìng xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōu nǎo
老死愁叹苦忧恼清净，行乃至老死愁叹苦忧恼

qīng jìng jí yǒu qíng qīng jìng hé yǐ gù shì yǒu qíng qīng jìng yǔ xíng nǎi
清净即有情清净。何以故？是有情清净与行乃

zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōu nǎo qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié
至老死愁叹苦忧恼清净，无二、无二分、无别、

wú duàn gù
无断故。

⁸ 大正藏：法；永乐北藏及龙藏：意

shànxiàn yǒuqíngqīngjìng jí bù shī bō luó mì duōqīngjìng
“善现，有情清净即布施波罗蜜多清净，

bù shī bō luó mì duōqīngjìng jí yǒuqíngqīngjìng hé yǐ gù shì yǒu
布施波罗蜜多清净即有情清净。何以故？是有

qíngqīngjìng yǔ bù shī bō luó mì duōqīngjìng wú èr wú èr fēn wú
情清净与布施波罗蜜多清净，无二、无二分、无

bié wú duàn gù yǒuqíngqīngjìng jí jìng jiè ān rěn jīng jìn
别、无断故。有情清净即净戒、安忍、精进、

jìng lǜ bō rě bō luó mì duōqīngjìng jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì
静虑、般若波罗蜜多清净，净戒乃至般若波罗蜜

duōqīngjìng jí yǒuqíngqīngjìng hé yǐ gù shì yǒuqíngqīngjìng yǔ jìng
多清净即有情清净。何以故？是有情清净与净

jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duōqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
戒乃至般若波罗蜜多清净，无二、无二分、无别、

wú duàn gù
无断故。

shànxiàn yǒuqíngqīngjìng jí nèi kōngqīngjìng nèi kōngqīngjìng
“善现，有情清净即内空清净，内空清净

jí yǒuqíngqīngjìng hé yǐ gù shì yǒuqíngqīngjìng yǔ nèi kōngqīngjìng
即有情清净。何以故？是有情清净与内空清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yǒuqíngqīngjìng jí wài
无二、无二分、无别、无断故。有情清净即外

kōng nèi wàikōng kōngkōng dà kōng shèng yì kōng yǒuwéikōng
空、内外空、空空、大空、胜义空、有为空、

wú wéikōng bì jìngkōng wú jì kōng sànkōng wú biàn yì kōng
无为空、毕竟空、无际空、散空、无变异空、

běnxìngkōng zì xiàngkōng gòngxiàngkōng yī qiè fǎ kōng bù kě
本性空、自相空、共相空、一切法空、不可

dé kōng wú xìngkōng zì xìngkōng wú xìng zì xìngkōngqīngjìng wài
得空、无性空、自性空、无性自性空清净，外

kōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōngqīngjìng jí yǒuqíngqīngjìng hé yǐ gù
空乃至无性自性空清净即有情清净。何以故？

shì yǒuqíngqīngjìng yǔ wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōngqīngjìng wú èr
是有情清净与外空乃至无性自性空清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

shànxiàn yǒuqíngqīngjìng jí zhēn rú qīngjìng zhēn rú qīngjìng
“善现，有情清净即真如清净，真如清净

jí yǒuqíngqīngjìng hé yǐ gù shì yǒuqíngqīngjìng yǔ zhēn rú qīngjìng
即有情清净。何以故？是有情清净与真如清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yǒuqíngqīngjìng jí fǎ
无二、无二分、无别、无断故。有情清净即法
jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng bú biàn yì xìng píngděng xìng lí
界、法性、不虚妄性、不变异性、平等性、离
shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè
生性、法定、法住、实际、虚空界、不思議界
qīngjìng fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè qīngjìng jí yǒuqíngqīngjìng hé yǐ
清净，法界乃至不思議界清净即有情清净。何以
gù shì yǒuqíngqīngjìng yǔ fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè qīngjìng wú
故？是有情清净与法界乃至不思議界清净，无
èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yǒuqíngqīngjìng jí kǔ shèng dì qīngjìng kǔ shèng
“善现，有情清净即苦圣谛清净，苦圣

dì qīngjìng jí yǒuqíngqīngjìng hé yǐ gù shì yǒuqíngqīngjìng yǔ kǔ
谛清净即有情清净。何以故？是有情清净与苦
shèng dì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yǒu
圣谛清净，无二、无二分、无别、无断故。有
qíngqīngjìng jí jí miè dào shèng dì qīngjìng jí miè dào shèng
情清净即集、灭、道圣谛清净，集、灭、道圣
dì qīngjìng jí yǒuqíngqīngjìng hé yǐ gù shì yǒuqíngqīngjìng yǔ jí
谛清净即有情清净。何以故？是有情清净与集、
miè dào shèng dì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn
灭、道圣谛清净，无二、无二分、无别、无断
gù
故。

shànxiàn yǒuqíngqīngjìng jí sì jìng lǜ qīngjìng sì jìng lǜ
“善现，有情清净即四静虑清净，四静虑

qīngjìng jí yǒuqíngqīngjìng hé yǐ gù shì yǒuqíngqīngjìng yǔ sì jìng
清净即有情清净。何以故？是有情清净与四静
lǜ qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yǒuqíng
虑清净，无二、无二分、无别、无断故。有情
qīngjìng jí sì wú liàng sì wú sè dìng qīngjìng sì wú liàng sì wú
清净即四无量、四无色定清净，四无量、四无
sè dìng qīngjìng jí yǒuqíngqīngjìng hé yǐ gù shì yǒuqíngqīngjìng yǔ
色定清净即有情清净。何以故？是有情清净与

sì wú liàng sì wú sè dìngqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
四无量、四无色定清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù
无断故。

shànxiàn yǒuqíngqīngjìng jí bā jiě tuōqīngjìng bā jiě tuō
“善现，有情清净即八解脱清净，八解脱
qīngjìng jí yǒuqíngqīngjìng hé yǐ gù shì yǒuqíngqīngjìng yǔ bā jiě
清净即有情清净。何以故？是有情清净与八解
tuōqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yǒuqíng
解脱清净，无二、无二分、无别、无断故。有情
qīngjìng jí bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchùqīngjìng bā shèng
清净即八胜处、九次第定、十遍处清净，八胜
chù jiǔ cì dì dìng shí biànchùqīngjìng jí yǒuqíngqīngjìng hé yǐ
处、九次第定、十遍处清净即有情清净。何以
gù shì yǒuqíngqīngjìng yǔ bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù
故？是有情清净与八胜处、九次第定、十遍处
qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yǒuqíngqīngjìng jí sì niànzhùqīngjìng sì niànzhù
“善现，有情清净即四念住清净，四念住
qīngjìng jí yǒuqíngqīngjìng hé yǐ gù shì yǒuqíngqīngjìng yǔ sì niàn
清净即有情清净。何以故？是有情清净与四念
zhùqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yǒuqíng
住清净，无二、无二分、无别、无断故。有情
qīngjìng jí sì zhèngduàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī dēng
清净即四正断、四神足、五根、五力、七等
jué zhī bā shèngdào zhī qīngjìng sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī
觉支、八圣道支清净，四正断乃至八圣道支
qīngjìng jí yǒuqíngqīngjìng hé yǐ gù shì yǒuqíngqīngjìng yǔ sì zhèng
清净即有情清净。何以故？是有情清净与四正
duàn nǎi zhì bā shèngdào zhī qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
断乃至八圣道支清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù
无断故。

shànxiàn yǒuqíngqīngjìng jí kōng jiě tuōménqīngjìng kōng jiě
“善现，有情清净即空解脱门清净，空解
tuōménqīngjìng jí yǒuqíngqīngjìng hé yǐ gù shì yǒuqíngqīngjìng yǔ
解脱门清净即有情清净。何以故？是有情清净与

kōng jiě tuō mén qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
空解脱门清净，无二、无二分、无别、无断故。

yǒu qíng qīng jìng jí wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén qīng jìng wú xiàng wú
有情清净即无相、无愿解脱门清净，无相、无

yuàn jiě tuō mén qīng jìng jí yǒu qíng qīng jìng hé yǐ gù shì yǒu qíng qīng
愿解脱门清净即有情清净。何以故？是有情清

jìng yǔ wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén qīng jìng wú èr wú èr fēn
净与无相、无愿解脱门清净，无二、无二分、

wú bié wú duàn gù
无别、无断故。

shàn xiàn yǒu qíng qīng jìng jí pú sà shí dì qīng jìng pú sà
“善现，有情清净即菩萨十地清净，菩萨

shí dì qīng jìng jí yǒu qíng qīng jìng hé yǐ gù shì yǒu qíng qīng jìng yǔ
十地清净即有情清净。何以故？是有情清净与

pú sà shí dì qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
菩萨十地清净，无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yǒu qíng qīng jìng jí wǔ yǎn qīng jìng wǔ yǎn qīng jìng
“善现，有情清净即五眼清净，五眼清净

jí yǒu qíng qīng jìng hé yǐ gù shì yǒu qíng qīng jìng yǔ wǔ yǎn qīng jìng
即有情清净。何以故？是有情清净与五眼清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yǒu qíng qīng jìng jí liù
无二、无二分、无别、无断故。有情清净即六

shéntōng qīng jìng liù shéntōng qīng jìng jí yǒu qíng qīng jìng hé yǐ gù
神通清净，六神通清净即有情清净。何以故？

shì yǒu qíng qīng jìng yǔ liù shéntōng qīng jìng wú èr wú èr fēn wú
是有情清净与六神通清净，无二、无二分、无

bié wú duàn gù
别、无断故。

shàn xiàn yǒu qíng qīng jìng jí fó shí lì qīng jìng fó shí lì
“善现，有情清净即佛十力清净，佛十力

qīng jìng jí yǒu qíng qīng jìng hé yǐ gù shì yǒu qíng qīng jìng yǔ fó shí
清净即有情清净。何以故？是有情清净与佛十

lì qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yǒu qíng
力清净，无二、无二分、无别、无断故。有情

qīng jìng jí sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ
清净即四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、大喜、

dà shě shí bā fó bú gòng fǎ qīng jìng sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó
大舍、十八佛不共法清净，四无所畏乃至十八佛

bú gòng fǎ qīngjìng jí yǒuqíngqīngjìng hé yǐ gù shì yǒuqíngqīngjìng
不共法清净即有情清净。何以故？是有情清净
yǔ sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ qīngjìng wú èr wú èr
与四无所畏乃至十八佛不共法清净，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù
分、无别、无断故。

shànxiàn yǒuqíngqīngjìng jí wú wàng shī fǎ qīngjìng wú wàng
“善现，有情清净即无忘失法清净，无忘

shī fǎ qīngjìng jí yǒuqíngqīngjìng hé yǐ gù shì yǒuqíngqīngjìng yǔ
失法清净即有情清净。何以故？是有情清净与
wú wàng shī fǎ qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无忘失法清净，无二、无二分、无别、无断故。

yǒuqíngqīngjìng jí héngzhù shěxìngqīngjìng héngzhù shěxìngqīngjìng jí yǒu
有情清净即恒住舍性清净，恒住舍性清净即有
qíngqīngjìng hé yǐ gù shì yǒuqíngqīngjìng yǔ héngzhù shěxìngqīngjìng
情清净。何以故？是有情清净与恒住舍性清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yǒuqíngqīngjìng jí yī qiè zhì qīngjìng yī qiè zhì
“善现，有情清净即一切智清净，一切智

qīngjìng jí yǒuqíngqīngjìng hé yǐ gù shì yǒuqíngqīngjìng yǔ yī qiè
清净即有情清净。何以故？是有情清净与一切
zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yǒuqíng
智清净，无二、无二分、无别、无断故。有情

qīngjìng jí dàoxiàng zhì yī qiè xiàng zhì qīngjìng dàoxiàng zhì yī qiè
清净即道相智、一切相智清净，道相智、一切

xiàng zhì qīngjìng jí yǒuqíngqīngjìng hé yǐ gù shì yǒuqíngqīngjìng yǔ
相智清净即有情清净。何以故？是有情清净与

dàoxiàng zhì yī qiè xiàng zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
道相智、一切相智清净，无二、无二分、无别、

wú duàn gù
无断故。

shànxiàn yǒuqíngqīngjìng jí yī qiè tuó luó ní ménqīngjìng
“善现，有情清净即一切陀罗尼门清净，

yī qiè tuó luó ní ménqīngjìng jí yǒuqíngqīngjìng hé yǐ gù shì yǒu
一切陀罗尼门清净即有情清净。何以故？是有

qíngqīngjìng yǔ yī qiè tuó luó ní ménqīngjìng wú èr wú èr fēn wú
情清净与一切陀罗尼门清净，无二、无二分、无

bié wú duàn gù yǒuqíngqīngjìng jí yī qiè sān mó dì ménqīngjìng
别、无断故。有情清净即一切三摩地门清净，
yī qiè sān mó dì ménqīngjìng jí yǒuqíngqīngjìng hé yǐ gù shì yǒu
一切三摩地门清净即有情清净。何以故？是有
qíngqīngjìng yǔ yī qiè sān mó dì ménqīngjìng wú èr wú èr fēn wú
情清净与一切三摩地门清净，无二、无二分、无
bié wú duàn gù
别、无断故。

shànxiàn yǒuqíngqīngjìng jí yù liú guǒqīngjìng yù liú guǒ
“善现，有情清净即预流果清净，预流果
qīngjìng jí yǒuqíngqīngjìng hé yǐ gù shì yǒuqíngqīngjìng yǔ yù liú
清净即有情清净。何以故？是有情清净与预流
guǒqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yǒuqíng
果清净，无二、无二分、无别、无断故。有情
qīngjìng jí yī lái bù huán ā luó hàn guǒqīngjìng yī lái bù
清净即一来、不还、阿罗汉果清净，一来、不
huán ā luó hàn guǒqīngjìng jí yǒuqíngqīngjìng hé yǐ gù shì yǒu
还、阿罗汉果清净即有情清净。何以故？是有
qíngqīngjìng yǔ yī lái bù huán ā luó hàn guǒqīngjìng wú èr
情清净与一来、不还、阿罗汉果清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

shànxiàn yǒuqíngqīngjìng jí dú jué pú tí qīngjìng dú jué
“善现，有情清净即独觉菩提清净，独觉
pú tí qīngjìng jí yǒuqíngqīngjìng hé yǐ gù shì yǒuqíngqīngjìng yǔ
菩提清净即有情清净。何以故？是有情清净与
dú jué pú tí qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
独觉菩提清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yǒuqíngqīngjìng jí yī qiè pú sà mó hē sà xíngqīng
“善现，有情清净即一切菩萨摩诃萨行清
jìng yī qiè pú sà mó hē sà xíngqīngjìng jí yǒuqíngqīngjìng hé yǐ gù
净，一切菩萨摩诃萨行清净即有情清净。何以故？
shì yǒuqíngqīngjìng yǔ yī qiè pú sà mó hē sà xíngqīngjìng wú èr wú
是有情清净与一切菩萨摩诃萨行清净，无二、无
èr fēn wú bié wú duàn gù
二分、无别、无断故。

shànxiàn yǒuqíngqīngjìng jí zhū fó wú shàng zhèng děng pú tí
“善现，有情清净即诸佛无上正等菩提

qīngjìng zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí qīngjìng jí yǒuqíngqīngjìng
清静，诸佛无上正等菩提清静即有情清静。

hé yǐ gù shì yǒuqíngqīngjìng yǔ zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí
何以故？是有情清静与诸佛无上正等菩提

qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
清静，无二、无二分、无别、无断故。

fù cì shànxiàn mìngzhěqīngjìng jí sè qīngjìng sè qīng
“复次，善现，命者清静即色清静，色清

jìng jí mìngzhěqīngjìng hé yǐ gù shì mìngzhěqīngjìng yǔ sè qīngjìng
净即命者清静。何以故？是命者清静与色清静，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù mìngzhěqīngjìng jí shòu
无二、无二分、无别、无断故。命者清静即受、

xiǎng xíng shí qīngjìng shòu xiǎng xíng shí qīngjìng jí mìngzhě
想、行、识清静，受、想、行、识清静即命者

qīngjìng hé yǐ gù shì mìngzhěqīngjìng yǔ shòu xiǎng xíng shí
清静。何以故？是命者清静与受、想、行、识

qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
清静，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn mìngzhěqīngjìng jí yǎnchùqīngjìng yǎnchùqīngjìng
“善现，命者清静即眼处清静，眼处清静

jí mìngzhěqīngjìng hé yǐ gù shì mìngzhěqīngjìng yǔ yǎnchùqīngjìng
即命者清静。何以故？是命者清静与眼处清静，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù mìngzhěqīngjìng jí ěr
无二、无二分、无别、无断故。命者清静即耳、

bí shé shēn yì chùqīngjìng ěr bí shé shēn yì chù
鼻、舌、身、意处清静，耳、鼻、舌、身、意处

qīngjìng jí mìngzhěqīngjìng hé yǐ gù shì mìngzhěqīngjìng yǔ ěr
清静即命者清静。何以故？是命者清静与耳、

bí shé shēn yì chùqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
鼻、舌、身、意处清静，无二、无二分、无别、

wú duàn gù
无断故。

shànxiàn mìngzhěqīngjìng jí sè chùqīngjìng sè chùqīngjìng
“善现，命者清静即色处清静，色处清静

jí mìngzhěqīngjìng hé yǐ gù shì mìngzhěqīngjìng yǔ sè chùqīngjìng
即命者清静。何以故？是命者清静与色处清静，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù mìngzhěqīngjìng jí shēng
无二、无二分、无别、无断故。命者清静即声、

xiāng wèi chù fǎ chùqīngjìng shēng xiāng wèi chù fǎ
香、味、触、法处清净，声、香、味、触、法
chùqīngjìng jí mìngzhěqīngjìng hé yǐ gù shì mìngzhěqīngjìng yǔ
处清净即命者清净。何以故？是命者清净与
shēng xiāng wèi chù fǎ chùqīngjìng wú èr wú èr fēn
声、香、味、触、法处清净，无二、无二分、
wú bié wú duàn gù
无别、无断故。

shànxiàn mìngzhěqīngjìng jí yǎn jiè qīngjìng yǎn jiè qīngjìng
“善现，命者清净即眼界清净，眼界清净
jí mìngzhěqīngjìng hé yǐ gù shì mìngzhěqīngjìng yǔ yǎn jiè qīngjìng
即命者清净。何以故？是命者清净与眼界清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù mìngzhěqīngjìng jí sè
无二、无二分、无别、无断故。命者清净即色
jiè yǎn shí jiè jí yǎnchù yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng
界、眼识界及眼触、眼触为缘所生诸受清净，
sè jiè nǎi zhì yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng jí mìngzhěqīngjìng
色界乃至眼触为缘所生诸受清净即命者清净。
hé yǐ gù shì mìngzhěqīngjìng yǔ sè jiè nǎi zhì yǎnchùwéiyuánsuǒ
何以故？是命者清净与色界乃至眼触为缘所
shēngzhūshòuqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
生诸受清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn mìngzhěqīngjìng jí ěr jiè qīngjìng ěr jiè qīngjìng
“善现，命者清净即耳界清净，耳界清净
jí mìngzhěqīngjìng hé yǐ gù shì mìngzhěqīngjìng yǔ ěr jiè qīngjìng
即命者清净。何以故？是命者清净与耳界清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù mìngzhěqīngjìng jí shēng
无二、无二分、无别、无断故。命者清净即声
jiè ěr shí jiè jí ěr chù ěr chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng
界、耳识界及耳触、耳触为缘所生诸受清净，
shēng jiè nǎi zhì ěr chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng jí mìngzhěqīng
声界乃至耳触为缘所生诸受清净即命者清
jìng hé yǐ gù shì mìngzhěqīngjìng yǔ shēng jiè nǎi zhì ěr chùwéi
净。何以故？是命者清净与声界乃至耳触为
yuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn
缘所生诸受清净，无二、无二分、无别、无断
gù
故。

shànxiàn mìngzhěqīngjìng jí bí jiè qīngjìng bí jiè qīngjìng
“善现，命者清净即鼻界清净，鼻界清净

jí mìngzhěqīngjìng hé yǐ gù shì mìngzhěqīngjìng yǔ bí jiè qīngjìng
即命者清净。何以故？是命者清净与鼻界清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù mìngzhěqīngjìng jí xiāng
无二、无二分、无别、无断故。命者清净即香

jiè bí shí jiè jí bí chù bí chù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng
界、鼻识界及鼻触、鼻触为缘所生诸受清净，

xiāng jiè nǎi zhì bí chù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng jí mìngzhěqīng
香界乃至鼻触为缘所生诸受清净即命者清

jìng hé yǐ gù shì mìngzhěqīngjìng yǔ xiāng jiè nǎi zhì bí chù wéiyuán
净。何以故？是命者清净与香界乃至鼻触为缘

suǒ shēng zhū shòu qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
所生诸受清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn mìngzhěqīngjìng jí shé jiè qīngjìng shé jiè qīngjìng
“善现，命者清净即舌界清净，舌界清净

jí mìngzhěqīngjìng hé yǐ gù shì mìngzhěqīngjìng yǔ shé jiè qīngjìng
即命者清净。何以故？是命者清净与舌界清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù mìngzhěqīngjìng jí wèi
无二、无二分、无别、无断故。命者清净即味

jiè shé shí jiè jí shé chù shé chù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng
界、舌识界及舌触、舌触为缘所生诸受清净，

wèi jiè nǎi zhì shé chù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng jí mìngzhěqīngjìng
味界乃至舌触为缘所生诸受清净即命者清净。

hé yǐ gù shì mìngzhěqīngjìng yǔ wèi jiè nǎi zhì shé chù wéiyuán suǒ
何以故？是命者清净与味界乃至舌触为缘所

shēng zhū shòu qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
生诸受清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn mìngzhěqīngjìng jí shēn jiè qīngjìng shēn jiè qīngjìng
“善现，命者清净即身界清净，身界清净

jí mìngzhěqīngjìng hé yǐ gù shì mìngzhěqīngjìng yǔ shēn jiè qīngjìng
即命者清净。何以故？是命者清净与身界清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù mìngzhěqīngjìng jí chù
无二、无二分、无别、无断故。命者清净即触

jiè shēn shí jiè jí shēn chù shēn chù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng
界、身识界及身触、身触为缘所生诸受清净，

chù jiè nǎi zhì shēn chù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng jí mìngzhěqīng
触界乃至身触为缘所生诸受清净即命者清

jìng hé yǐ gù shì mìngzhě qīngjìng yǔ chù jiè nǎi zhì shēnchù wéiyuán
净。何以故？是命者清净与触界乃至身触为缘
suǒ shēng zhū shòu qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
所生诸受清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn mìngzhě qīngjìng jí yì jiè qīngjìng yì jiè qīngjìng
“善现，命者清净即意界清净，意界清净

jí mìngzhě qīngjìng hé yǐ gù shì mìngzhě qīngjìng yǔ yì jiè qīngjìng
即命者清净。何以故？是命者清净与意界清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù mìngzhě qīngjìng jí fǎ
无二、无二分、无别、无断故。命者清净即法
jiè yì shí jiè jí yì chù yì chù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng
界、意识界及意触、意触为缘所生诸受清净，
fǎ jiè nǎi zhì yì chù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng jí mìngzhě qīngjìng
法界乃至意触为缘所生诸受清净即命者清净。

hé yǐ gù shì mìngzhě qīngjìng yǔ fǎ jiè nǎi zhì yì chù wéiyuán suǒ
何以故？是命者清净与法界乃至意触为缘所
shēng zhū shòu qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
生诸受清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn mìngzhě qīngjìng jí dì jiè qīngjìng dì jiè qīngjìng
“善现，命者清净即地界清净，地界清净

jí mìngzhě qīngjìng hé yǐ gù shì mìngzhě qīngjìng yǔ dì jiè qīngjìng
即命者清净。何以故？是命者清净与地界清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù mìngzhě qīngjìng jí shuǐ
无二、无二分、无别、无断故。命者清净即水、
huǒ fēng kōng shí jiè qīngjìng shuǐ huǒ fēng kōng shí
火、风、空、识界清净，水、火、风、空、识
jiè qīngjìng jí mìngzhě qīngjìng hé yǐ gù shì mìngzhě qīngjìng yǔ shuǐ
界清净即命者清净。何以故？是命者清净与水、
huǒ fēng kōng shí jiè qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
火、风、空、识界清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù
无断故。

shànxiàn mìngzhě qīngjìng jí wú míng qīngjìng wú míng qīngjìng
“善现，命者清净即无明清净，无明清净

jí mìngzhě qīngjìng hé yǐ gù shì mìngzhě qīngjìng yǔ wú míng qīngjìng
即命者清净。何以故？是命者清净与无明清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù mìngzhě qīngjìng jí xíng
无二、无二分、无别、无断故。命者清净即行、

shí míng sè liù chù chù shòu ài qǔ yǒu shēng
识、名色、六处、触、受、爱、取、有、生、
lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎo qīng jìng xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎo
老死愁叹苦忧恼清净，行乃至老死愁叹苦忧恼
qīng jìng jí mìng zhě qīng jìng hé yǐ gù shì mìng zhě qīng jìng yǔ xíng nǎi
清净即命者清净。何以故？是命者清净与行乃
zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎo qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié
至老死愁叹苦忧恼清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù
无断故。

大般若波罗蜜多经卷第一百九十

bǔ quēzhēnyán
补阙真言

(三遍)

ná mó hē là dá nà duō là yè yē qié là qié là jù zhù jù zhù mó
南无喝啰怛那.哆罗夜耶.佉啰佉啰.俱住俱住.摩
là mó là hǔ là hōng hè hè sū dá ná hōng pō mò ná suō pó
啰摩啰.虎啰.吽.贺贺.苏怛拿.吽.泼抹拿.娑婆
hē
诃.

ná mó běn shī shì jiā móu ní fó
南無本师释迦牟尼佛 (合掌三称)

ná mó dà bō rě bō luó mì duō jīng
南無大般若波罗蜜多经 (合掌三称)

huíxiàng jì
回向偈

(一遍)

yuàn yǐ cǐ gōng dé zhuāngyán fó jìng tǔ
愿以此功德 庄严佛净土

shàngbào sì chóng ēn xià jì sān tú kǔ
上报四重恩 下济三途苦

ruò yǒu jiàn wén zhě xī fā pú tí xīn
若有见闻者 悉发菩提心

jìn cǐ yī bào shēn tóngshēng jí lè guó
尽此一报身 同生极乐国

shí fāng sān shì yí qiè fó yí qiè pú sà mó hē sà mó hē bō
十方三世一切佛.一切菩萨摩诃萨.摩诃般

rě bō luó mì
若波罗蜜

南无护法韦驮尊天菩萨

ཡིག་ཉི་ཤུ་རྩ་དྲུག་པ་འདི་དཔེ་ཆ་འཛིན་ནང་དུ་བཞག་ནད་པེ་ཆ་དེ་ཅི་འདྲར་
བཞག་མཁུང་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བར་འཇམ་དཔལ་ཙ་རྩུད་ལས་གསུང་ས་ལོག།

此咒置经书中可灭误跨之罪